

Hæstaréttardómar 1985 - Registur

Útgáfa 2.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af dómasafni Hæstaréttar. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af dómum Hæstaréttar án endurgjalds. Hæstiréttur Íslands stendur ekki fyrir útgáfu þessa skjals né komið að henni með öðrum hætti en lýst er hér að neðan.

Sérstakar þakkir fær Bókasafn Hafnarfjarðar fyrir að gefa flest bindanna til skönnunar og Óli Gneisti Sóleyjarson fyrir sín framlög til verkefnisins. Fjárhagslegir styrktaraðilar fá einnig þakkir fyrir fjárframlög sín.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta dómar ekki verndar höfundalaga. Skrifstofa Hæstaréttar hefur tjáð höfundi skjalsins að Hæstiréttur hyggst ekki gera neinar athugasemdir vegna birtingar þessara rafrænu eintakanna í heilu lagi, en hefur hins vegar ekki útilokað að annað efni en dómar gæti notið verndar höfundalaga. Ef ætlunin er að nýta aðra hluta skjalsins en dómana sjálfa er mælt með því að viðkomandi hafi samband við Hæstarétt eftir því sem við á.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Í útg. 2.1 var textinn gerður beinni og OCR endurunnið.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

HÆSTARÉTTARDÓMAR

ÚTGEFANDI
HÆSTIRÉTTUR

LVI. BINDI
1985

REYKJAVÍK
PRENTSMÍÐJAN ODDI H/F
MCMXCVI

Reglulegir dómara Hæstaréttar 1985

Magnús Þ. Torfason. Forseti dómsins.

Magnús Thoroddsen. Varaforseti dómsins.

Björn Sveinbjörnsson.

Guðmundur Jónsson.

Guðmundur Skaftason.

Halldór Þorbjörnsson.

Sigurgeir Jónsson.

Þór Vilhjálmsson.

Registur

I. MÁLASKRÁ

1. HEFTI

	Dómur	Bls.
1. Guðjón Styrkársson gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík. Útivistardómur.	7/1	1
2. Vendor h/f gegn Kjarna h/f. Hafning máls. Málskostnaður.	8/1	1
3. Guðrún Bárðardóttir gegn Jóhönnu Tryggvadóttur. Kærumál. Frávísun.	8/1	2
4. Einar Gunnarsson og Matthildur Sigurðardóttir gegn Sigurði Björgvinssyni og Sigríði Þórðardóttur. Fasteignakaup. Kröfu vísað frá héraðsdómi.	8/1	3
5. Ákærvaldið gegn Jóni Hauki Ólafssyni. Ómerking. Heimvísun.	10/1	18
6. Róbert Sverrisson gegn Sigríði Einarsdóttur. Útivistardómur.	14/1	21
7. Guðjón Ómar Hauksson gegn Jóni Gunnari Zoëga. Uppboð. Uppboðsheimild. Sératkvæði.	15/1	21
8. Ákærvaldið gegn Kristínu Gísladóttur. Kærumál. Gæsluvarðhald.	15/1	27
9. Fiskvinnslan h/f gegn Fríðu Sigurðardóttur. Vinnusamningur. Vinnulaun. Lög nr. 19/1979. Sératkvæði.	16/1	30
10. Sigrún Ólafsdóttir gegn Guðbjörgu Ólafsdóttur, Ragnari Þórðarsyni, Rut Ólafsdóttur, Sigrúnu Magnúsdóttur Holt og Sigurði Ólafssyni. Kærumál. Ómerking. Heimvísun.	16/1	38
11. Önundur Björnsson gegn Firði h/f. Vinnusamningur. Sjómannalög. Launagreiðslur vegna slyss. Sjóveð.	22/1	43
12. Ákærvaldið gegn Höskuldi Skagfjörð Sigurðssyni. Bann við hundahaldi.	23/1	47
13. Bjarni Snorrason gegn Ingvari Helgasyni h/f og Bifreiðaverkstæði Árna Gíslasonar h/f. Fjárnám. Uppboð. Þinglýsing. Bifreiðaskráning.	28/1	49

	Dómur	Bls.
14. Hrafn Björnsson gegn Jóhannesi Jenssyni. Lausafé. Kaup og sala. Riftun.	30/1	54
15. Guðmundur Ragnarsson gegn Húsfélögunum Máva- braut 3, 5, 7, 9 og 11 í Keflavík. Verksamningur. Skaða- bætur. Fjárnám. Sératkvæði.	30/1	59
16. Erna Guðjónsdóttir persónulega og f.h. ófjárráða dóttur sinnar, Önnu Herdísar Eiríksdóttur og Guðjón Ingi Ei- ríksson gegn Samábyrgð Íslands á fiskiskipum. Vátrygg- ing. Slysátrygging samkvæmt lögum nr. 25/1977.	30/1	75
17. Ólafur Baldursson gegn Þorsteini Sigurðssyni. Lausa- fjárkaup. Skaðabætur. Gallar.	1/2	81
18. Nýborg h/f gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík. Áfryjunar- frestur. Frávísun.	1/2	89
19. Pétur Einarsson gegn Kristjóni Benediktssyni. Frestur. .	1/2	91
20. Ólafur Jónsson gegn Sigurbirni Eiríkssyni og gagnsök. Samningar. Gildi löggerninga. Málamyndagerningur. Sératkvæði.	5/2	92
21. Ákærvaldið gegn Gunnari Inga Árnasyni. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum. Ítrekun.	6/2	110
22. Jón Valgeir Björgvinsson gegn þinglýsingardómaranum í Kópavogi. Kærumál. Synjun þinglýsingar.	12/2	113
23. Akraneskaupstaður gegn Helga Péturssyni og gagnsök. Brottflutningur bifreiðar. Heilbrigðisreglugerð. Skaða- bætur.	12/2	116
24. Protabú Byggingafélagsins Reynis h/f gegn Almennum Tryggingum h/f og Félagsstofnun stúdenta. Lögbann. Verktrygging. Aðild. Frávísun. Sératkvæði.	12/2	128
25. Axel Sævar Blomsterberg gegn Maríu Láru Atladóttur. Líkamsárás. Skaðabótamál.	13/2	137
26. Ólöf Maack Jónsdóttir gegn Bjarka Baldurssyni. Kæru- mál. Máli vísað frá héraðsdómi.	13/2	142
27. Ákærvaldið gegn William James Scobie, Ingvari Heiðari Þórðarsyni og Griffith David Scobie. Rán. Ólögmat nauð- ung. Þjófnaður. Nytjastuldur. Hylming. Sératkvæði.	15/2	150
28. Almennar Tryggingar h/f gegn Félagsstofnun stúdenta. Lögbann. Verktrygging. Málskostnaður.	15/2	179
29. Ákærvaldið gegn Andrésí Haraldssyni. Ómerking. Ákæru vísað frá héraðsdómi.	18/2	183

	Dómur	Bls.
30. Ákærvaldið gegn Matthildi Eiðsdóttur. Kærumál. Gæsluvarðhald.	19/2	185
31. Ákærvaldið gegn Adolf Garðari Guðmundssyni. Fjárdráttur.	20/2	187
32. Ákærvaldið gegn Ellert Guðmundssyni og Guðrúnu Jónu Halldórsdóttur. Dýravernd. Alifuglar. Brot gegn lögum um dýravernd.	22/2	196
33. Ákærvaldið gegn Brynjólfi Jónssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	25/2	216
34. Magnús Þórisson gegn Elínu Sigurðardóttur. Fasteign. Ógildi kaupsamnings. Riftun.	26/2	218
35. Þorsteinn Ingason gegn Arnari Guðbjörnssyni persónulega og f.h. Hákots s/f. Útivistardómur.	1/3	224
36. Hótel Blönduós gegn Hauki Sigurjónssyni. Útivistardómur.	1/3	225
37. Pétur Jónsson gegn Vegagerð ríkisins. Innsetningargerð. Eignarnám.	1/3	225
38. Ákærvaldið gegn Páli Arnari Georgssyni. Kærumál. Hald á munum.	4/3	231
39. Jón Ólafsson og Tímamót h/f gegn Framkvæmdanefnd um byggingu leigu- og söluíbúða í Neskaupstað. Frestur. Frávísun. Ómaksbætur.	4/3	234
40. Páll Þ. Jónsson gegn Óla G. Jónssyni f.h. ólögráða sonar hans, Guðmundar Snorra Ólasonar. Skaðabótamál. Sýkna. Sératkvæði.	6/3	235
41. Svavar Ingibergsson gegn Þrotabúi Stálbergs h/f. Kröfu um riftun kaupsamnings hafnað. Útivist stefnda í héraði.	7/3	247
42. Ákærvaldið gegn Þorgils Axelssyni. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum.	8/3	251
43. Ákærvaldið gegn Helga Aðalsteinssyni. Brenna. Sératkvæði.	8/3	266
44. Ákærvaldið gegn Ingimagn Eiríkssyni. Sýknað af ákæru fyrir brot gegn áfengislögum. Sératkvæði.	12/3	286
45. Ákærvaldið gegn Sigurði Benediktssyni. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum.	12/3	292
46. Geir Viðar Vilhjálmsson gegn Póst- og símamálastofnuninni, Alþýðubankanum h/f, Rafmagnsveitum ríkisins og Landsbanka Íslands. Nauðungaruppböð. Sameign. ...	14/3	295

	Dómur	Bls.
47. Ákærvaldið gegn Hilmari Porkelssyni. Tilraun til nauðgunar. Skilorð. Sératkvæði.	14/3	300
48. Ákærvaldið gegn Guttormi Einarssyni vegna Bjórsamlags Ámunnar. Kærumál. Hald á munum. Sératkvæði. ..	15/3	310
49. Othar Örn Petersen hrl. f.h þrotabús Vörðufells h/f gegn Jóni Skaftasyni skiptaráðanda í Reykjavík f.h þrotabús Jakobs Jakobssonar og Rafmagnsveitu Reykjavíkur til réttargæslu. Hafning máls. Málskostnaður.	15/3	314
50. Bæjarútgerð Reykjavíkur gegn Þorsteini Gíslasyni. Vinnusamningur. Kaupgjald. Sjómannalög. Sjóveðréttur.	18/3	315
51. Alexander Sigurðsson gegn Rögnu Láru Ragnarsdóttur f.h. Matthildar Brynjólfssdóttur og Kristni Ragnarssyni f.h. Ólafs Kristinssonar, Brandi Brynjólfssyni og Jóni Skaftasyni skiptaráðanda í Reykjavík f.h. dánarbús Jóns E. Ragnarssonar. Kærumál. Skipti. Hafning máls og úti-vist í skiptarétti.	18/3	320
52. Róbert Sverrisson gegn Sigríði Einarsdóttur. Hjón. Búskipti. 67. gr. laga nr. 60/1972.	19/3	322
53. Þorgeir Þorgeirsson gegn Ríkisútvarpinu. Höfundaréttur. Fyrning. Réttarfarsvítur. Sératkvæði.	21/3	331
54. Ákærvaldið gegn Magnúsi Einarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	22/3	341
55. Ákærvaldið gegn Má Kjartanssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	22/3	344
56. Pétur Einarsson gegn Kristjóni Benediktssyni. Víxilmál. Fjárnám.	25/3	346
57. Ákærvaldið gegn Hreiðari Björnssyni. Kærumál. Héraðsdómur um frávísun ákæru úr gildi felldur. Heimvísun.	26/3	350
58. Ákærvaldið gegn Viðari Björnssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	26/3	352
59. Hallgrímur Ólafsson gegn Húsanesi s/f og gagnsök. Skaðabætur. Skuldamál. Fjárnám.	26/3	354
60. Ákærvaldið gegn Dagrúnu Helgu Hauksdóttur. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum.	26/3	365
61. Friðgeir Sörlason gegn Hauki Péturssyni og gagnsök. Fasteignakaup. Sératkvæði.	26/3	368
62. Sigrún Ámundadóttir gegn Hjalta Njálssyni og Valðísi Valdimarsdóttur. Fasteignakaup. Gallar. Skaðabætur. ...	27/3	374
63. Ákærvaldið gegn Þorsteini Joensen. Skjalafals. Tékkar.		

	Dómur	Bls.
Ákvæði um dráttarvexti af fébótakröfum ómerkt og kröfum um dráttarvexti vísað frá héraðsdómi.	29/3	394
64. Valdstjórinn gegn A. Sjálfræðissvipting. Dómstólar. Frávísun.	29/3	411
65. Ágúst Ísfjörð, Kristín B. Einarsdóttir og Kristrún Bjarnadóttir gegn Árna Þór Kristjánssyni og gagnsök. Skuldabréf. Aðild.	29/3	419
66. Ágúst Ágústsson, Jón Bjarnar Sigvaldason, Sigtryggur Prastarson og Þorbjörn Datzko gegn Rafni h/f. Kærumál. Samaðild. Frávísunardómur ómerktur. Heimvísun.	29/3	422
67. Dómsmálaráðherra gegn héraðsdómurinum Valtý Sigurðssyni, Garðari Gíslasyni og Má Péturssyni. Kærumál. Þóknun meðdómsmanna.	29/3	426
68. Ákærvaldið gegn Páli Konráði Konráðssyni Þormar. Kærumál. Gæsluvarðhald.	1/4	429
69. Andri h/f gegn Guðmundi Péturssyni hrl. f.h. Hans Nordal, eiganda og útgerðarmanns m/s Loanna. Farmsamningur. Aukabiðdagagjald. Sératkvæði.	2/4	431
70. Bæjarsjóður Akraness og Sjóvátryggingarfélag Íslands h/f og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs og samgönguráðherra f.h. Vegagerðar ríkisins gegn Halldóru Daníelsdóttur. Bifreiðar. Umferðarlög. Sýknað af skaðabóta-kröfu. Sératkvæði.	3/4	444
71. Jónas Halldórsson gegn bæjarstjóranum í Kópavogi f.h. Kópavogskaupstaðar og gagnsök. Byggingarleyfi. Lóðarúthlutun.	3/4	463
72. Einar Logi Einarsson persónulega og sem einkaeigandi og framkvæmdastjóri Hótel Hveragerðis gegn Sanitas h/f. Útivistardómur.	15/4	475
73. Jóhannes Jónsson gegn Stólpa h/f. Útivistardómur.	15/4	475
74. Ákærvaldið gegn Ómari Jóhannssyni. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum.	18/4	476
75. Jón Guðmundsson gegn fjármálaráðherra og landbúnaðarráðherra f.h. ríkissjóðs, sýslumanni Mýra- og Borgarfjarðarsýslu f.h. sýslusjóðs Mýrasýslu og sýslusjóði Borgarfjarðarsýslu og Veiðifélagi Borgarfjarðar. Kærumál. Frávísunardómur úr gildi felldur. Sératkvæði.	19/4	479
76. Guðmundur Hafsteinn Hjaltason gegn Auði Torfadóttur. Skuldamál. Nafnnúmer. Vextir.	19/4	513

	Dómur	Bls.
77. Ákærvaldið gegn Hilmarí Þóri Ólafssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	19/4	516
78. Ákærvaldið gegn X. Kærumál. Dómsátt úr gildi felld.	22/4	518
79. Jónas H. Traustason f.h. dánarbús Guðnýjar Jakobsdóttur gegn bæjarstjóranum á Akureyri f.h. Hafnarsjóðs Akureyrar og gagnsök. Leigusamningur. Brottnám húss af leigulóð. Sératkvæði.	23/4	519
80. Verk h/f gegn Þorgils Axelssyni. Höfundaréttur. Skaðabætur.	24/4	528
81. Dagblaðið h/f gegn Péttri Péturssyni. Umboðsmennska. Skaðabætur.	30/4	539
82. Ákærvaldið gegn Baldvin Guðmundi Ragnarssyni. Skjalafals. Brot gegn 233. gr. alm. hegningarlaga. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum.	30/4	542
83. Ákærvaldið gegn Guðna Fal Stefánssyni. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum.	2/5	560
84. Logi Pétursson gegn Iðnaðarbanka Íslands h/f. Útivistardómur.	3/5	563
85. Hafskip h/f gegn Royal Insurance Company Ltd. Farmflutningar. Skaðabótamál.	3/5	563
86. Ásrún Auðbergsdóttir gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík. Uppboð. Skattar.	7/5	573
87. Birna Bjarnadóttir gegn Friðrik Hafberg og gagnsök. Fasteignakaup. Gallar. Skaðabótamál. Málsástæður.	7/5	580
88. Símon Björnsson gegn Guðmundi Gestssyni og Jóni Tómassyni. Vinnuslys. Skaðabótamál. Sýkna.	7/5	587
89. John Anton Furrow gegn Jennie Furrow. Kærumál. Synjað kröfu um töku bús til opinberra skipta. Alþjóðlegur einkamálaréttur.	9/5	599
90. Ákærvaldið gegn Einari Björgvini Sigfússyni. Ómerkning. Heimvísun.	9/5	604
91. Pétur Jónsson og Baldur Jónsson gegn Straumi h/f. Áfrýjunarstefna. Frávísun.	9/5	606
92. Ákærvaldið gegn Árna Þór Friðrikssyni. Lífkamsárás. Skilorð. Skaðabótakröfum vísað frá héraðsdómi.	10/5	608
93. Árni Ág. Gunnarsson gegn Guðfinni Karlssyni, Guðmundi Þorleifssyni, Haraldi Eyvindssyni, Karli Karlssyni, Sigríði Jónsdóttur og Sigurði Þorleifssyni og til rétt-		

	Dómur	Bls.
argæslu Guðna Sturlaugssyni. Hlutfélög. Áfrýjun. Aðild. Sératkvæði.	10/5	613
94. Ákærvaldið gegn Herði Karlssyni. Þjófnaður.	14/5	622
95. Hagkaup h/f gegn verðlagsráði og Félagi íslenskra bókaútgefenda. Samkeppnishömlur. Andmælaréttur í stjórnsýslu. Sératkvæði.	21/5	625
96. Verslunarfélagið Grund h/f gegn Árdísi Sveinsdóttur og gagnsök. Skaðabótamál. Sýkna. Sératkvæði.	22/5	634
97. Haukur Leósson gegn Tómasi Zoëga, Gjaldheimtunni í Reykjavík, Framkvæmdasjóði Íslands, Landsbanka Íslands, Útvegsbanka Íslands, Sparisjóði vélstjóra, Jóni Magnússyni, Boga Ingimarssyni, Guðmundi Jónssyni, Magnúsi Fr. Árnasyni, Ara Ísberg, Olíufélaginu Skeljungu h/f, Huxley Ólafssyni, Diðrik Sigurðssyni, Reinholt Kristjánssyni, Jóni Ingólfssyni, Hirti Torfasyni, Einari Bergmann, Pétri Valdimarssyni, Grétari Haraldssyni, Ölggerðinni Agli Skallagrímssyni h/f, Gunnari Sæmundssyni, Sveini Finnssyni f.h. dánarbús Baldvins K. Sveinbjörnssonar, Einari Sigurðssyni, Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins, Þórarni Árnasyni og Þorsteini Thorarensen borgarfégeta. Uppboðsafsál. Málskostnaður. Sératkvæði.	22/5	642
98. Ákærvaldið gegn Steinari Guðmundssyni. Manndráp. .	22/5	646
99. Jóhannes Guðvarðarson og Sjóvátryggingarfélag Íslands h/f gegn Sigríði Sigurðardóttur. Bifreiðar. Skaðabætur. Miski. Sératkvæði.	24/5	665
100. Anna Sigríður Guðmundsdóttir og Sveinn Ívarsson gegn Björgu Árnadóttur og Rolant Dahl Christiansen og Hafliða Guðjónssyni og gagnsakir. Fasteignakaup. Skaðabætur. Aðild. Áfrýjun. Ómerking. Frávísun. Sératkvæði.	31/5	671
101. Gunnar A. Pálsson gegn Valgarði Magnússyni. Útivistardómur.	3/6	691
102. Sverrir Ragnars gegn Rögnu G. Ragnars. Útivistardómur.	3/6	691
103. Ákærvaldið gegn Gísla Grétari Sigurjónssyni, Þorvaldi Bergmann Björnssyni, Halldóri Erni Magnússyni, Geir Guðmundssyni og Hrafnkeli Óskarsyni. Fjársvik. Fjárdráttur. Tolllagabrot. Sératkvæði.	5/6	692

	Dómur	Bls.
104. Dánarbúi Magnúsar Ólafssonar gegn Ólafi Hrólfsyni og Ragnari Halldóri Hall skiptaráðanda í Reykjavík. Kærumál. Kærufrestur. Frávísun.	10/6	788
105. Bæjarsjóður Akureyrar og Hjalti Jóseppson gegn sveitarstjórn Hrafnagilshrepps f.h. hreppsins. Jarðalög. Ógilding kaupsamnings. Ómerkingarog frávísunarkröfu hrundið. Sératkvæði.	11/6	791

2. HEFTI

106. Bæjarstjórn Neskaupstaðar f.h. bæjarsjóðs gegn Rögnvaldi Porkelssyni og gagnsök. Eignarnám. Sératkvæði. .	11/6	801
107. Ákærvaldið gegn Jóhanni Haraldssyni. Kærumál. Bráðabirgðaökuleyfisvipting staðfest.	11/6	810
108. Kristján Knútsson gegn Áhaldaleigunni s/f, Bikarnum s/f, Blikkveri h/f, Byggingavörum s/f, Byggingu s/f, Dagblaðinu h/f, Dekkinu s/f, Ferðamiðstöðinni h/f, Fero s/f, Flugleiðum h/f, Friðrik Jóelssyni, Garðahéðni h/f, Gjaldheimtunni í Reykjavík, Grétari Haraldssyni, Gunnari Rósinkrans, Hafskipi h/f, Hagkaupi h/f, Hreiðari Svavarssyni, Iðnaðarbanka Íslands h/f, Innheimtustofnun sveitarfélaga, J. Þorláksson og Norðmann h/f, Jóni Ingólfssyni, Jóni Magnússyni, Jóni P. Jónssyni, Jóni Ragnarsyni, Landsbanka Íslands, Lífeyrissjóði verslunarmanna, Magnúsi Þórisssyni, Samvinnubankanum h/f, Samvinnuferðum-Landsýn h/f, Sigurði Loftssyni, Sindrastáli h/f, Símoni Símonarsyni, Skeljungu h/f, Sparisjóði Vélstjóra, Steingrími Elíassyni, Timbri og Stáli h/f, Tollstjóranum í Reykjavík, Útvegsbanka Íslands, Verslunarbanka Íslands h/f, Vigni Benediktssyni og Þjóðviljanum. Synjað um frest. Frávísun.	12/6	811
109. Lagmetisíðjan Garði h/f gegn Karli Arasyni. Skuldajöfnuður. Framsal kröfu.	12/6	813
110. Brandur Brynjólfsson gegn Magnúsi Magnússyni. Stefnubirting. Frávísun.	12/6	816
111. Thor R. Thors, Richard Thors, Þórður Thors, Unnur Thors Briem og Jóna Íris Thors gegn dánarbúi Þórönnu Guðmundsdóttur, Hauki Sveinbjörnssyni, Gísla Sigurgeirssyni, Sigurgeiri Gíslasyni, Sigurði Helgasyni, Einari Hallssyni, Ragnari Hallssyni, Sveinbirni Hallssyni, Guð-		

	Dómur	Bls.
mundi Halldórssyni, Guðmundi Albertssyni og Magnúsi Guðjónssyni f.h. Veiðifélags Núpár. Kærumál. Frávísunardómur staðfestur.	12/6	818
112. Jórunn Hrólfsdóttir gegn Daníel Pálmasynt og Ingi-björgu Bjarnadóttur. Landamerkjámál. Ómerking. Heimvísun.	13/6	821
113. Ákærvaldið gegn Guðmundi Sigurði Jóhannessyni. Fjársvik. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum.	13/6	826
114. Jón Ingi Eldon Hannesson gegn Jaqueline Mary Frið-riksdóttur. Hjón. Búskipti. Kröfu um ógildingu skilnað-arsamnings hrundið.	18/6	832
115. Gjaldheimtan í Reykjavík gegn Birgi Þorvaldssyni. Kærumál. Gjaldþrotaskipti.	18/6	839
116. Jón Þórhallsson gegn Steypustöðinni h/f. Skuldamál. Verslunarkaup. Aðild.	19/6	844
117. Garðar Briem gegn Jóni Guðlaugssyni. Kærumál. Upp-boð. Ómerking. Máli vísað frá héraðsdómi.	19/6	851
118. Sérleyfisbilar Selfoss h/f gegn samgönguráðherra og Ól-afi Ketilssyni h/f. Bifreiðar. Sérleyfi. Stjórnsýsla. Ólög-mæt stjórnvaldsathöfn.	21/6	854
119. Björgvin Bjarnason bæjarfógeti gegn Krossvík h/f. Kæru-mál. Innheimtulaun uppboðshaldara.	26/6	860
120. Ákærvaldið gegn Guðmundi Sigurði Ingimarssyni. Ómerking. Heimvísun. Sératkvæði.	27/6	867
121. Jóhanna Tryggvadóttir gegn Páli Ásgeiri Tryggvasyni. Kærumál. Frávísun.	27/6	870
122. Útgerðarfélagið Njörður h/f gegn Þórhalli Frímannssyni og Ægi Frímannssyni og gagnsök. Björgun. Sjóveðréttur. Sératkvæði.	27/6	872
123. Agnar Sigurbjörnsson gegn Hilmarí Kr. Jacobsen. Áskorunarmál. Fjármámssgerð. Skuldabréf. Útivist áfrýj-anda í héraði.	1/7	880
124. Ákærvaldið gegn Guðmundi Baldurssyni, Jóhanni Val-birni Ólafssyni og Sigurgeiri Arnþórssyni. Brot í opin-beru starfi. Líkamsmeiðingar. Skaðabætur. Sératkvæði.	3/7	883
125. Helga Guðrún Eiríksdóttir og Sigríður Björnsdóttir gegn Sigrúnu Sigfúsdóttur og Sigurði Pálssyni. Kærumál. Lög-hald. Frávísun.	3/7	934
126. Ákærvaldið gegn Reyni Lútherssyni. Nauðgun. Skaða-bætur.	4/7	936

	Dómur	Bls.
127. Grétar Sveinsson og Kolbrún Jónsdóttir gegn Sædýrasafninu Hvaleyri. Kærumál. Greiðslustöðvun.	19/7	953
128. X gegn dómsmálaráðuneytinu. Kærumál. Svipting sjálf-ræðis. Frávísun.	30/7	962
129. Ákærvaldið gegn Sigmundi Heiðari Árnasyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	16/8	964
130. Ákærvaldið gegn Önnu Maríu Haraldsdóttur. Kærumál. Gæsluvarðhald.	16/8	966
131. Ákærvaldið gegn Halldóri Lárusi Péturssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	20/8	968
132. Ákærvaldið gegn Hermanní Ólasyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	28/8	970
133. Ákærvaldið gegn Sigurði Stefáni Almarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	28/8	973
134. Ákærvaldið gegn Garðari Garðarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	28/8	975
135. Ákærvaldið gegn Franklín Kristni Steiner. Kærumál. Gæsluvarðhald.	3/9	977
136. Ákærvaldið gegn Gunnhildi Gunnarsdóttur. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum. Málasamsteypa. Skilorð.	30/9	979
137. Ákærvaldið gegn Karli Eron Sigurðssyni. Líkamsárás. Skaðabótakröfu vísað frá héraðsdómi. Skilorð.	30/9	992
138. Hraðfrystistöð Vestmannaeyja h/f gegn Sjómannafélaginu Jötni, Vélstjórastofnun Vestmannaeyja og Skipstjórastofnun stýrimannafélaginu Verðandi. Dómsstólar. Félagsdómur. Ómerking. Máli vísað frá héraðsdómi.	1/10	1006
139. Gísli B. Björnsson, Pétur Ólason, Martha Clara Björnsson og Hilmar Sigurðsson, eigendur jarðarinnar Hnauss gegn Páli Árnasyni og Sigríði Sigurðardóttur. Jarðakaup. Stjórnssýsla. Byggingarleyfi. Lögbannsgærd úr gildi felld.	1/10	1011
140. Sigurður Gíslason gegn Einari Ingimundarsyni, Húsnæðisstofnun ríkisins v/byggingarsjóðs ríkisins, Jóni Ingvari Pálssyni og Þorkeli Jóhanni Pálssyni persónulega og f.h. sameignarfélags þeirra, Pálsson s/f, Lífeyrissjóði Sóknar, Landsbanka Íslands, Samvinnutryggingum g/t, Mosfellshreppi, Búnaðarbanka Íslands, Stálhúsgagnagerð Steinars h/f, Útvegsbanka Íslands, Erni Höskuldssyni, Steypustöðinni h/f, Heklu h/f, Stáliðjunni h/f og Bílaleigunni h/f. Útivistardómur.	2/10	1017

Málaskrá		XV	
	Dómur	Bls.	
141. Elínborg Kjartansdóttir persónulega og f.h. Videoheimsins gegn Steinum h/f. Útivistardómur.	2/10	1018	
142. Elínborg Kjartansdóttir persónulega og f.h. Videoheimsins gegn Heildversluninni Hamraseli s/f. Útivistardómur.	2/10	1018	
143. Elínborg Kjartansdóttir persónulega og f.h. Videoheimsins gegn Jóni Ragnarssyni. Útivistardómur.	2/10	1019	
144. Þórður S. Þórðarson gegn Dagbjarti Hannessyni. Útivistardómur.	2/10	1019	
145. Ásvaldur Friðriksson gegn Jóni Guðmundssyni og Guðmundi G. Jónssyni. Útivistardómur. Ómaksbætur.	2/10	1020	
146. Kristján Knútsson gegn Áhaldaleigunni s/f, Bikarnum s/f, Blikkveri h/f, Byggingu s/f, Dagblaðinu h/f, Dekkinu s/f, Ferðamiðstöðinni h/f, Fero s/f, Flugleiðum h/f, Friðrik Jólssyni, Garðahéðni h/f, Gjaldheimtunni í Reykjavík, Grétari Haraldssyni, Gunnari Rósinkrans, Hafskipi h/f, Hagkaupi h/f, Hreiðari Svavarssyni, Iðnaðarbanka Íslands h/f, Innheimtustofnun sveitarfélaga, J.L. Byggingavörum s/f, J. Þorláksson og Norðmann h/f, Jóni Ingólfssyni, Jóni Magnússyni, Jóni P. Jónssyni, Jóni Ragnarssyni, Landsbanka Íslands, Lífeyrissjóði verslunarmanna, Magnúsi Þórisyni, Samvinnubankanum h/f, Samvinnuferðum-Landsýn h/f, Sigurði Loftssyni, Sindrastáli h/f, Símoni Símonarsyni, Skeljungu h/f, Sparisjóði Vélstjóra, Steingrími Elíassyni, Timbri og Stáli h/f, Tollstjóranum í Reykjavík, Útvegsbanka Íslands, Verslunarbanka Íslands h/f, Vigni Benediktssyni og Þjóðviljanum. Útivistardómur. Ómaksbætur.	2/10	1020	
147. Gísli S. Guðjónsson gegn Garðari Jökulssyni. Útivistardómur.	2/10	1022	
148. Þórólfur Daníelsson gegn Garðari Jökulssyni. Útivistardómur.	2/10	1023	
149. Kári B. Jónsson gegn Garðari Jökulssyni. Útivistardómur.	2/10	1023	
150. Matthías Einarsson gegn Gunnari A. Pálssyni. Útivistardómur. Ómaksbætur.	2/10	1024	
151. Sjómannafélag Ísfirðinga gegn Miðfelli h/f. Kærumál. Dómsstólar. Frávísunardómur staðfestur.	2/10	1024	

	Dómur	Bls.
152. Ákærvaldið gegn Friðrik Ingvari Oddssyni. Þjófnaður. Skilorð.	7/10	1029
153. Matthías Einarsson gegn Kaupfélagi Berufjarðar. Fjárnámsgerð úr gildi felld.	8/10	1032
154. Práinn Gíslason gegn Sólveigu A. Sæmundsdóttur og gagnsók. Fjárnámsgerð staðfest.	8/10	1034
155. Ákærvaldið gegn Jósep Hjálmarí Sigurðssyni og Pálma Þór Jónssyni. Kærumál. Ákæra. Frávísunardómur úr gildi felldur.	8/10	1036
156. Ákærvaldið gegn Birni Einarssyni. Kærumál. Ákæra. Frávísunardómur staðfestur.	8/10	1039
157. Póst- og símamálastofnunin gegn Aage Michelsen. Skaðabótamál. Sönnun. 14. gr. laga nr. 30/1941.	8/10	1042
158. Ákærvaldið gegn Árna Grétari Gunnarssyni og Hannesi Höskuldssyni. Sýknað af ákæru fyrir brot gegn lögum nr. 36/1970 um leigubifreiðar.	9/10	1048
159. Ákærvaldið gegn Ernu Benediktsdóttur. Brot gegn tolllögum. Eignarupptaka. Sératkvæði.	10/10	1056
160. Ákærvaldið gegn Gísla Guðnasyni. Ómerking. Heimvísun. Meðdómendur. Sératkvæði.	11/10	1061
161. Ákærvaldið gegn Ernu Sigurjónsdóttur. Líkamsárás. Skilorð.	16/10	1063
162. Björn Harðarson gegn Karólínu Gunnarsdóttur og gagnsók. Skaðabætur. Líkamsmeiðingar. Örorka. Sératkvæði.	21/10	1076
163. Theodór Nóason gegn Edel Maríu Madsen. Kærumál. Skipti. Uppskrift.	23/10	1085
164. Ákærvaldið gegn Önnu Antonsdóttur og Birni Geir Jóhannssyni. Skjalafals. Þjófnaður. Fjársvik. Ólögmat meðferð fundins fjár. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum. Ákæra.	24/10	1089
165. John Michael Doak gegn Ragnari Guðlaugssyni. Vinnuslys. Skaðabótamál. Örorkubætur. Sératkvæði í héraði. .	24/10	1104
166. Ákærvaldið gegn Skúla Guðbirni Jóhannessyni. Áfengislög. Krafa um eignaupptöku. Ómerking. Ákæru vísað frá héraðsdómi. Sératkvæði.	28/10	1118
167. Ákærvaldið gegn Sigurði Markúsi Sigurðssyni. Hylming. Hegningarauki. Skaðabótakröfu vísað frá héraðsdómi. Ákvæði héraðsdóms um skaðabætur ómerkt og vísað frá héraðsdómi.	28/10	1122

	Dómur	Bls.
168. Svava Jensen og Þórir Jensen gegn Børge Petersen. Skaðabótamál. Ábyrgð húseiganda. Orsakasamband. Sönnun. Sératkvæði.	29/10	1131
169. Eigendur Borga gegn eiganda Oddastaða og eiganda Laxárdals. Gagnaöflun.	31/10	1136
170. Sigurvin Snæbjörnsson gegn Magnúsi H. Valdimarssyni og gagnsök. Vinnuslys. Skaðabótamál. Örorka.	1/11	1137
171. Eiríkur Jónsson gegn Sveini Skorra Höskuldssyni, Ólafi Halldórssyni og Peter Hallberg. Ærumeiðingar. Ómerking ummæla.	1/11	1148
172. Óli A. Bieltvedt jr. og Sigurjón Ragnarsson gegn Jónasi A. Aðalsteinssyni hrl. f.h. Christiania Bank & Kreditkasse. Sjálfskuldarábyrgð.	1/11	1156
173. Marina Chirazi gegn Örlygi Antonssyni. Kærumál. Börn. Innsetningargerð. Verkun áfrýjunar. Sératkvæði.	5/11	1168
174. Ákærvaldið gegn Guðmundi Elmari Vestmann Guðmundssyni. Bifreiðar. Manndráp af gáleysi. Brot gegn umferðarlögum. Sératkvæði.	5/11	1174
175. Hrefna Jakobsdóttir gegn innheimtumanni ríkissjóðs á Akureyri og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs og gagnsök. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi. Lögtak.	5/11	1185
176. Guðjón Á. Halldórsson, Guðmundur H. Halldórsson, Margrét Pétursdóttir, Sigmar Guðmundsson og Sigþór J. Sigþórsson gegn Tómasi Þorvaldssyni. Vegir. Umferðaréttur.	7/11	1189
177. Ákærvaldið gegn Svani Hvítaness Halldórssyni. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum og áfengislögum. Sératkvæði.	7/11	1195
178. Þorsteinn Jónsson gegn gjaldheimtustjóra f.h. Gjaldheimtunnar í Reykjavík, formanni framtalsnefndar Reykjavíkur f.h. nefndarinnar, borgarstjóranum í Reykjavík f.h. borgarsjóðs Reykjavíkur og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Skaðabótamál. Aðild. Bótaábyrgð á dómaverkum. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi. ...	8/11	1210
179. Ákærvaldið gegn Jóni Kristni Valdimarssyni. Sýknað af ákæru fyrir brot gegn 246. gr. almennra hegningarlaga. Ákæra. Réttarfarisvítur.	14/11	1218
180. Ákærvaldið gegn Eiríki Jóhannesi Björgúlfi Eiríkssyni. Bifreiðar. Of hraður akstur.	14/11	1224

	Dómur	Bls.
181. Jónas Gunnarsson, Haraldur Guðmundsson, Björn M.L. Kristjónsson og Kristján Guðmundsson gegn Kristjáni Sigurði Bjarnasyni sín vegna og f.h. útgerðar m/b Ármanns SH 223 og gagnsök. Björgunarlaun. Réttarfarsvítur.	15/11	1236
182. Hópfæðir s/f og Sjóvátryggingarfélag Íslands h/f gegn Ragnari Stefánssyni. Bifreiðar. Skaðabótamál.	15/11	1240
183. Þóroddur Th. Sigurðsson, Skúli Magnússon, María E. Frederiksen, Björn Guðmundsson og Björn Th. Björnsson gegn Brynjúlfi Thorvaldssyni. Fasteign. Sameign. Eignarréttur. Sératkvæði.	15/11	1247
184. Þóroddur Th. Sigurðsson, Skúli Magnússon, María E. Frederiksen, Björn Guðmundsson og Björn Th. Björnsson gegn Brynjúlfi Thorvaldssyni. Bein fógetagerð. Innsetningargerð. Útbuðargerð. Sératkvæði.	15/11	1257
185. Ákærvaldið gegn Heimi Loga Gunnarssyni. Líkamsárás. Þjófnaður. Tilraun. Skaðabætur.	15/11	1260
186. Svava Þórðardóttir gegn Ólafi Baldurssyni. Nauðungaruppboð. Gjaldfelling skuldabréfa. Sératkvæði.	20/11	1268
187. Ákærvaldið gegn Snorra Norðfjörð Haraldssyni. Tolllagabrot. Hlutdeild. Eignarupptaka. Sératkvæði.	20/11	1275
188. Ákærvaldið gegn Ómari Sveinssyni. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum. Sakhæfi.	20/11	1279
189. Guðmundur W. Stefánsson gegn Jósep H. Þorgeirssyni. Fasteignakaup. Gallar. Skaðabætur. Kröfu um að gjaldfella eftirstöðvar kaupverðs hafnað.	22/11	1284
190. Ákærvaldið gegn Jóni Kristinssyni. Bifreiðar. Of hraður akstur. Sýknað af broti gegn stöðvunarskyldu. Réttarfarsannmarkar.	25/11	1290
191. Lífeyrissjóður hjúkrunarkvenna gegn Rauða krossi Íslands. Lífeyrissjóður. Endurgreiðslukrafa. Stjórnarskrá. Sératkvæði.	27/11	1296
192. Ákærvaldið gegn Helga Helgasyni. Bifreiðar. Nyttastuldur. Brot gegn umferðarlögum.	28/11	1305
193. Eigandi Skálholts í Biskupstungnahreppi gegn eigendum Hamra í Grímsnesi. Kærumál. Frávísun. Dómkvaðning matsmanna.	28/11	1317
194. Ákærvaldið gegn Þuríði Sævarsdóttur. Kærumál. Gæsluvarðhald.	28/11	1320

	Dómur	Bls.
195. Jón G. Stefánsson f.h. skilanefndar Vængja h/f gegn Íscargo h/f. Kaupleigusamningur. Greiðsla.	29/11	1322
196. Íscargo h/f gegn skilanefnd Vængja h/f. Aðild. Kaup-samningur. Hlutabréf. Kvörtun.	29/11	1327
197. Independent Factoring A/B gegn Útilfi h/f. Kaup. Fram-sal kröfu til tryggingar. Greiðsla. Sératkvæði.	29/11	1339
198. Ingibjörg Hafberg, Jón L. Guðnason, Barði Friðriksson, Gunnlaug Hannesdóttir, Jóhannes Leifsson, Bjarni Gunnarsson, Kristján Gunnarsson, Salome Gunnars-dóttir, Kristjana Gunnarsdóttir, Haraldur Gunnarsson, og dánarbú Steinþórs Sæmundssonar, eigendur Borga gegn Guðmundi Halldórssyni, eiganda Oddastaða og landbúnaðarráðherra f.h. jarðadeildar landbúnaðarráðu-neytisins, eiganda Laxárdals. Landamerkjамál. Aðild. Sératkvæði.	29/11	1348
199. Pétur Einarsson gegn Júlíusi M. Magnús. Útivistardóm-ur. Ómaksbætur.	2/12	1359
200. Eyrargrill s/f gegn Ásgeiri Thoroddsen og Sigríði Thor-lacius. Útivistardómur.	2/12	1359
201. Hraðfrystihús Keflavíkur h/f gegn Gestí Gestssyni. Vinnusamningur. Kaupgjaldsmál. Sjómannslög. Sjóveð-réttur.	2/12	1360
202. Ákærvaldið gegn Kristjáni Rafni Guðmundssyni. Brot í opinberu starfi. Áfengislög. Tollög.	2/12	1363
203. Ákærvaldið gegn Hallgrími Jóhannessyni. Fjársvik. Brot gegn tékkalögum. Fyrning sakar.	2/12	1370
204. Ákærvaldið gegn Péttri Þór Magnússyni. Skjalafals. Skilorð. Sýknað af ákæru fyrir þjófnað.	5/12	1376
205. Ákærvaldið gegn Ólafi Valtý Haukssyni og Þórarni Jóni Magnússyni. Sýknað af ákæru fyrir brot gegn 16. gr. áfengisлага. Sératkvæði.	5/12	1380
206. Hörður Ólafsson gegn lögreglustjóranum í Reykjavík. Kærumál. Innsetningargerð. Frávísun.	5/12	1386
207. Björn Baldursson og Rut Skúladóttir gegn borgarstjór-anum í Reykjavík vegna byggingarnefndar Reykjavíkur. Kærumál. Lögbann. Frávísun.	5/12	1387
208. Bæjarstjórinn í Hafnarfirði f.h. bæjarsjóðs gegn iðnaðar-ráðherra og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Stjórnsýsla. Samningur. Framleiðslugjald af áli. Sératkvæði.	6/12	1389

	Dómur	Bls.
209. Dánarþú Lárusar Fjeldsted gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík. Lögtaksgerð úr gildi felld. Skattar. Dómkrofur. Sératkvæði.	9/12	1398
210. Dánarþú Lárusar Fjeldsted gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík. Lögtaksgerð úr gildi felld. Skattar.	9/12	1405
211. Lárus Haukur Jónsson gegn Gísla Árnasyni og Sigrúnu Margréti Ragnarsdóttur og gagnsök og Lárus Haukur Jónsson gegn Landsbanka Íslands, Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins, Búnaðarbanka Íslands, Iðnaðarbanka Íslands h/f, Alþýðubankanum h/f, Útvegsbanka Íslands, Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis, Samvinnubanka Íslands h/f og P. Samúelssyni & Co h/f. Frestur.	9/12	1409
212. Ákærvaldið gegn Ragnari Erni Eiríkssyni. Brot gegn 110. gr. alm. hegningarlaga. Þjófnaður. Sératkvæði.	10/12	1410
213. Ákærvaldið gegn Ólafi Kalmanni Hafsteinssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	10/12	1422
214. Geir Sigurðsson gegn Lífeyrissjóði leigubifreiðastjóra. Lögtak. Lögtaksúrskurður og lögtaksgerð úr gildi felld. Dómarar. Lögsaga.	11/12	1423
215. Guðmundur Jóhannsson gegn Lífeyrissjóði leigubifreiðastjóra. Lögtak. Lögtaksúrskurður og lögtaksgerð úr gildi felld. Fyrning lögtaksréttar.	11/12	1428
216. Hreiðar L. Jónsson gegn Lífeyrissjóði leigubifreiðastjóra. Lögtak. Lögtaksúrskurður og lögtaksgerð úr gildi felld. Fyrning lögtaksréttar.	11/12	1432
217. Ákærvaldið gegn Ólafi Donald Helgasyni. Kærumál. Vitnaskylda.	13/12	1436
218. Gísli Jónsson gegn Rafveitu Hafnarfjarðar. Lögtak. Réttarheimildir. Sératkvæði.	16/12	1440
219. Ákærvaldið gegn Guðmundi Þóri Halldórssyni. Skilaskvik.	16/12	1448
220. Ákærvaldið gegn Agli Hinrikssyni Hansen. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum.	16/12	1452
221. Elva Björg Georgsdóttir og Sigurþóra Stefánsdóttir gegn Tómasi Marteinssyni. Myndbönd. Ómerking. Máli vísað frá héraðsdómi.	17/12	1460
222. Gjaldheimtan í Reykjavík gegn Þrígrípi h/f Kærumál. Nauðasamningar. Skiptalög.	18/12	1465

	Dómur	Bls.
223. Ákærvaldið gegn Einari Steinssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. Sératkvæði.	18/12	1471
224. Ákærvaldið gegn Hafsteini Viðari Ásgeirssyni. Fiskveiðibrot. Lögvilla.	18/12	1475
225. Ákærvaldið gegn Jónasi Ragnari Franzsyni. Fiskveiðibrot. Lögvilla.	18/12	1481
226. Ákærvaldið gegn Benóný Guðjónssyni. Fiskveiðibrot. Lögvilla.	18/12	1486
227. Ákærvaldið gegn Hrólfi Ólafssyni. Fiskveiðibrot. Lögvilla.	18/12	1491
228. Ákærvaldið gegn Jóni Eðvaldssyni. Fiskveiðibrot. Lögvilla.	18/12	1499
229. Ákærvaldið gegn Haraldi Benediktssyni. Fiskveiðibrot. Lögvilla. Sératkvæði.	18/12	1504
230. Hjördís Jónsdóttir, Inga Jónsdóttir og Ásgeir Björgvinsson gegn Tryggva Stefánssyni og Ragnari Halldóri Hall skiptaráðanda í Reykjavík f.h. þrotabús Vals Magnússonar og Tryggvi Stefánsson gegn Hjördísi Jónsdóttur, Ingu Jónsdóttur og Ásgeiri Björgvinssyni og Ragnari Halldóri Hall skiptaráðanda í Reykjavík f.h. þrotabús Vals Magnússonar. Gjaldþrotaskipti. Fasteignakaup. Riftun. Dómstólar. Sératkvæði.	19/12	1516
231. Framleiðsluráð landbúnaðarins og landbúnaðarráðherra og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs gegn Árna Möller og gagnsök. Stjórnarskrá. Skattar. Framsal skattlagningarvalds. Kjarnfóðurgjald. Endurgreiðsla. Vextir. Sératkvæði.	23/12	1544

II. NAFNASKRÁ

	Bls.
<i>A. Einkamál</i>	
Aage Michelsen	1042
Agnar Sigurbjörnsson	880
Akraneskaupstaður	116
Alexander Sigurðsson	320
Almennar Tryggingar h/f	128, 179
Alpýðubankinn h/f	295, 1409
Andri h /f	431
Anna Herdís Eiríksdóttir	75
Anna Sigríður Guðmundsdóttir	671
Ari Ísberg	642
Arnar Guðbjörnsson	224
Auður Torfadóttir	513
Axel Sævar Blomsterberg	137
Ágúst Ágústsson	422
Ágúst Ísfjörð	419
Áhaldaleigan s/f	811, 1020
Árdís Sveinsdóttir	634
Árni Ág. Gunnarsson	613
Árni Þór Kristjánsson	419
Árni Möller	1544
Ásgeir Björgvinsson	1516
Ásgeir Thoroddsen	1359
Ásrún Auðbergsdóttir	573
Ástvaldur Friðriksson	1020
Baldur Jónsson	606
Baldvin K. Sveinbjörnsson, dánarbú	642
Barði Friðriksson	1348
Bergmann, Einar	642
Bifreiðaverkstæði Árna Gíslasonar h/f	49

	Bls.
Bikarinn s/f	811, 1020
Birgir Þorvaldsson	839
Birna Bjarnadóttir	580
Bíllaleigan h/f	1017
Bjarki Baldursson	142
Bjarni Gunnarsson	1348
Bjarni Snorrason	49
Björg Árnadóttir	671
Björgvin Bjarnason bæjarfógeti	860
Björn Baldursson	1387
Björn Th. Björnsson	1247, 1257
Björn Guðmundsson	1247, 1257
Björn Harðarson	1076
Björn M. L. Kristjánsson	1236
Blikkver h/f	811, 1020
Blomsterberg, Axel Sævar	137
Bogi Ingimarsson	642
Borgarstjórinn í Reykjavík f.h. borgarsjóðs Reykjavíkur	1210
Borgarstjórinn í Reykjavík v/ byggingarnefndar Reykjavíkur	1386
Borgir, eigendur	1136, 1348
Brandur Brynjólfsson	320, 816
Briem, Garðar	851
Briem, Unnur Thors	818
Brynjúlfr Thorvaldsson	1247, 1257
Búnaðarbanki Íslands	1017, 1409
Bygging s/f	811, 1020
Byggingarfélagið Reynir h/f, þrotabú	128
Byggingarsjóður ríkisins	1017
Byggingarvörur s/f	811, 1020
Bæjarsjóður Akraness	444
Bæjarsjóður Akureyrar	791
Bæjarsjóður Neskaupstaðar	801
Bæjarstjórinn á Akureyri f.h. Hafnarsjóðs Akureyrar	519
Bæjarstjórinn í Hafnarfirði f.h. bæjarsjóðs Hafnarfjarðar	1389
Bæjarstjórinn í Kópavogi f.h. Kópavogskaupstaðar	463
Bæjarstjórn Neskaupstaðar f.h. bæjarsjóðs Neskaupstaðar	801
Bæjarútgerð Reykjavíkur	315
Börge Petersen	1131
Chirazi, Marina	1168

	Bls.
Christiana Bank & Kreditkasse	1156
Christiansen, Rolant Dahl	671
Dagbjartur Hannesson	1019
Dagblaðið h/f	539, 811, 1020
Daníel Pálmason	821
Datzko, Þorbjörn	422
Dánarbú Baldvins K. Sveinbjörnssonar	642
Dánarbú Guðnýjar Jakobsdóttur	519
Dánarbú Jóns E. Ragnarssonar	320
Dánarbú Lárusar Fjeldsted	1398, 1405
Dánarbú Magnúsar Ólafssonar	788
Dánarbú Steinþórs Sæmundssonar	1348
Dánarbú Þórönnu Guðmundsdóttur	818
Dekkið s/f	811, 1020
Diðrik Sigurðsson	642
Doak, John Michael	1104
Dómsmálaráðherra	426
Dómsmálaráðuneytið	962
Edel Maria Madsen	1085
Eigandi Laxárdals	1136, 1348
Eigandi Oddastaða	1136, 1348
Eigandi og útgerðarmaður m/s Loanna	431
Eigandi Skálholts í Biskupstungnahreppi	1317
Eigendur Borga	1136, 1348
Eigendur jarðarinnar Hnauss	1011
Eigendur Hamra í Grímsnesi	1317
Einar Bergmann	642
Einar Gunnarsson	3
Einar Hallsson	818
Einar Ingimundarson	1017
Einar Logi Einarsson	475
Einar Sigurðsson	642
Eiríkur Jónsson	1148
Eldon, Jón Ingi Hannesson	832
Elín Sigurðardóttir	218
Elínborg Kjartansdóttir	1018, 1019
Elva Björg Georgsdóttir	1460
Erna Guðjónsdóttir	75
Eyrargrill s/f	1359

Ferðamiðstöðin h/f	811, 1020
Fero s/f	811, 1020
Félag íslenskra bókaútgefenda	625
Félagsstofnun stúdenta	128, 179
Fiskvinnslan h/f	30
Fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs	444, 479, 1185, 1210, 1389, 1544
Fjeldsted, Lárus, dánarbú	1398, 1405
Fjörður h/f	43
Flugleiðir h/f	811, 1020
Formaður framtalsnefndar Reykjavíkur f.h. nefndarinnar	1210
Framkvæmdanefnd um byggingu leigu- og söluíbúða í Neskaupstað	234
Framkvæmdasjóður Íslands	642
Framleiðsluráð landbúnaðarins	1544
Framtalsnefnd Reykjavíkur	1210
Frederiksen, María E.	1247, 1257
Friðgeir Sörlason	368
Friðrik Hafberg	580
Friðrik Jónsson	812, 1020
Fríða Sigurðardóttir	30
Furrow, Jennie	599
Furrow, John Anton	599
Garðahéðinn h/f	811, 1020
Garðar Briem	851
Garðar Gíslason héraðsdómari	426
Garðar Jökulsson	1022, 1023
Geir Sigurðsson	1423
Geir Viðar Vilhjálmsson	295
Gestur Gestsson	1360
Gísli Árnason	1409
Gísli B. Björnsson	1011
Gísli Jónsson	1440
Gísli S. Guðjónsson	1022
Gísli Sigurgeirsson	818
Gjaldheimtan í Reykjavík	1, 89, 573, 642, 811, 839, 1020, 1210, 1398, 1405, 1465
Gjaldheimtustjóri f.h. Gjaldheimtunnar í Reykjavík	1210
Grétar Haraldsson	642, 811, 1020
Grétar Sveinsson	953
Guðbjörg Ólafsdóttir	38

	Bls.
Guðfinnur Karlsson	613
Guðjón Ingi Eiríksson	75
Guðjón Á. Halldórsson	1189
Guðjón Ómar Hauksson	21
Guðjón Styrkársson	1
Guðmundur Albertsson	818
Guðmundur Gestsson	587
Guðmundur Halldórsson	818, 1348
Guðmundur H. Halldórsson	1189
Guðmundur Hafsteinn Hjaltason	513
Guðmundur Jóhannsson	1428
Guðmundur G. Jónsson	1020
Guðmundur Jónsson	642
Guðmundur Snorri Ólason	235
Guðmundur Pétursson hrl.	431
Guðmundur Ragnarsson	59
Guðmundur W. Stefánsson	1284
Guðmundur Þorleifsson	613
Guðni Sturlaugsson	613
Guðný Jakobsdóttir, dánarbú	519
Guðrún Bárðardóttir	2
Gunnar A. Pálsson	691, 1024
Gunnar Rósinkrans	811, 1020
Gunnar Sæmundsson	641
Gunnlaug Hannesdóttir	1348
Hafberg, Friðrik	580
Hafberg, Ingibjörg	1348
Hafliði Guðjónsson	671
Hafnarsjóður Akureyrar	519
Hafskip h/f	563, 811, 1020
Hagkaup h/f	625, 811, 1020
Hákot s/f	224
Hall, Ragnar Halldór, skiptaráðandi í Reykjavík	788, 1516
Hallberg, Peter	1148
Halldóra Daníelsdóttir	444
Hallgrímur Ólafsson	354
Hamrar í Grímsnesi, eigendur	1317
Hans Nordal	431
Haraldur Eyvindsson	613

	Bls.
Haraldur Guðmundsson	1236
Haraldur Gunnarsson	1348
Haukur Leósson	642
Haukur Pétursson	368
Haukur Sigurjónsson	225
Haukur Sveinbjörnsson	818
Heildverslunin Hamrasel s/f	1018
Hekla h/f	1017
Helga Guðrún Eiríksdóttir	934
Helgi Pétursson	116
Hilmar Kr. Jacobsen	880
Hilmar Sigurðsson	1011
Hjalti Jósepsson	791
Hjalti Njálsson	374
Hjördís Jónsdóttir	1516
Hjörtur Torfason	642
Hnaus, eigendur	1011
Holt, Sigrún Magnúsdóttir	38
Hópfærðir s/f	1240
Hótel Blönduós	225
Hótel Hveragerði	475
Hrafn Björnsson	54
Hrafnagilshreppur	791
Hraðfrystihús Keflavíkur h/f	1360
Hraðfrystistöð Vestmannaeyja	1006
Hrefna Jakobsdóttir	1185
Hreiðar L. Jónsson	1432
Hreiðar Svavarsson	811, 1020
Huxley Ólafsson	642
Húsanes s/f	354
Húsfélögin Mávabraut 3, 5, 7, 9 og 11 í Keflavík	59
Húsnæðisstofnun ríkisins v/ byggingarsjóðs ríkisins	1017
Hörður Ólafsson	1386
Iðnaðarbanki Íslands h/f	563, 811, 1020, 1409
Iðnaðarráðherra	1389
Independent Factoring A/B	1339
Inga Jónsdóttir	1516
Ingibjörg Bjarnadóttir	821
Ingibjörg Hafberg	1348

	Bls.
Ingvar Helgason h/f	49
Innheimtumaður ríkissjóðs á Akureyri	1185
Innheimtustofnun sveitarfélaga	811, 1020
Íscargo h/f	1322, 1327
Ísfjörð, Ágúst	419
J. Þorláksson og Norðmann h/f	811, 1020
Jacobsen, Hilmar Kr.	880
Jacqueline Mary Friðriksdóttir	832
Jakob Jakobsson, þrotabú	314
Jarðadeild landbúnaðarráðuneytisins	1348
Jennie Furrow	599
Jensen, Svava	1131
Jensen, Þórir	1131
John Michael Doak	1104
John Anton Furrow	599
Jóhanna Tryggvadóttir	2, 870
Jóhannes Guðvarðarson	665
Jóhanes Jensson	54
Jóhannes Jónsson	475
Jóhannes Leifsson	1348
Jón Valgeir Björgvinsson	113
Jón Guðlaugsson	851
Jón Guðmundsson	479, 1020
Jón L. Guðnason	1348
Jón Ingi Eldon Hannesson	832
Jón Ingólfsson	642, 811, 1020
Jón P. Jónsson	811, 1020
Jón Magnússon	642, 811, 1020
Jón Ólafsson	234
Jóna Ingvar Pálsson	1017
Jón Ragnarsson	811, 1019, 1020
Jón E. Ragnarsson, dánarbú	320
Jón Bjarnar Sigvaldason	422
Jón Skaftason skiptaráðandi í Reykjavík	314, 320
Jón G Stefánsson	1322
Jón Tómasson	587
Jón Gunnar Zoëga	21
Jón Þórhallsson	844
Jóna Íris Thors	818

Jónas A. Aðalsteinsson hrl.	1156
Jónas Gunnarsson	1236
Jónas Halldórsson	463
Jónas H. Traustason	519
Jórunn Hrólfsdóttir	821
Jósep H. Þorgeirsson	1284
Júlíus M. Magnús	1359
Kári B. Jónsson	1023
Karl Arason	813
Karl Karlsson	613
Karólína Gunnarsdóttir	1076
Kaupfélag Berufjarðar	1032
Kjarni h/f	1
Kolbrún Jónsdóttir	953
Kópavogskaupstaður	463
Kristín B. Einarisdóttir	419
Kristinn Ragnarsson	320
Kristjana Gunnarsdóttir	1348
Kristján Sigurður Bjarnason	1236
Kristján Gunnarsson	1348
Kristján Knútsson	811, 1020
Kristjón Benediktsson	91, 346
Kristrún Bjarnadóttir	419
Krossvík h/f	860
Lagmetisidjan Garði h/f	813
Landbúnaðarráðherra	479, 1348, 1544
Landsbanki Íslands	295, 642, 811, 1017, 1020, 1409
Laxárdalur, eigandi	1136, 1348
Lárus Fjeldsted, dánarbú	1398, 1405
Lárus Haukur Jónsson	1409
Lífeyrissjóður hjúkrunarkvenna	1296
Lífeyrissjóður leigubifreiðastjóra	1423, 1428, 1432
Lífeyrissjóður Sóknaðar	1017
Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins	642, 1409
Lífeyrissjóður verslunarmanna	811, 1020
Logi Pétursson	563
Lögreglustjórinn í Reykjavík	1386
M/b Ármann SH 233	1236
M/s Loanna, eigandi og útgerðarmaður	431

	Bls.
Maack, Ólöf Jónsdóttir	142
Madsen, Edel María	1085
Magnús Fr. Árnason	642
Magnús Guðjónsson	818
Magnús Magnússon	816
Magnús Ólafsson, dánarbú	788
Magnús H. Valdimarsson	1137
Magnús Þórisson	218, 811, 1020
Margrét Pétursdóttir	1189
Marina Chirazi	1168
María Lára Atladóttir	137
María E. Frederiksen	1247, 1257
Martha Clara Björnsson	1011
Matthildur Brynjófsdóttir	320
Matthildur Sigurðardóttir	3
Matthías Einarsson	1024, 1032
Már Pétursson héraðsdómari	426
Michelsen, Aage	1042
Miðfell h/f	1024
Mosfellshreppur	1017
Möller, Árni	1544
Nordal, Hans	431
Nýborg h/f	89
Oddastaðir, eigandi	1136, 1348
Olúfúfélagið Skeljungur h/f	642
Othar Örn Petersen hrl.	314
Ólafur Baldursson	81, 1268
Ólafur Halldórsson	1148
Ólafur Hrólfsón	788
Ólafur Jónsson	92
Ólafur Ketilsson h/f	854
Ólafur Kristinsson	320
Óli A. Bieltvedt jr.	1156
Óli G. Jónsson	235
Ólöf Maack Jónsdóttir	142
P. Samúelsson & Co h/f	1409
Páll Árnason	1011
Páll P. Jónsson	235
Páll Ásgeir Tryggvason	870

	Bls.
Pálsson s/f	1017
Peter Hallberg	1148
Petersen, Børge	1131
Petersen, Othar Örn, hrl.	314
Pétur Einarsson	91, 346, 1359
Pétur Jónsson	225, 606
Pétur Ólason	1011
Pétur Pétursson	539
Pétur Valdimarsson	642
Póst- og símamálastofnunin	295, 1042
Rafmagnsveita Reykjavíkur	314
Rafmagnsveitur ríkisins	295
Rafn h/f	422
Rafveita Hafnarfjarðar	1440
Ragna G. Ragnars	691
Ragna Lára Ragnarsdóttir	320
Ragnar Guðlaugsson	1104
Ragnar Halldór Hall skiptaráðandi í Reykjavík	788, 1516
Ragnar Hallsson	818
Ragnar Stefánsson	1240
Ragnar Þórðarson	38
Ragnars, Ragna G.	691
Ragnars, Sverrir	691
Rauði Kross Íslands	1296
Reinholdt Kristjánsson	642
Richard Thors	818
Ríkissjóður	444, 479, 1185, 1210, 1389, 1544
Ríkisútvarpið	331
Rolant Dahl Christiansen	671
Royal Insurance Company Ltd.	563
Róbert Sverrisson	21, 322
Rósinkrans, Gunnar	811
Rögnvaldur Þorkelsson	801
Rut Ólafsdóttir	38
Rut Skúladóttir	1387
Salome Gunnarsdóttir	1348
Samábyrgð Íslands á fiskiskipum	75
Samgönguráðherra	854
Samgönguráðherra f.h. Vegagerðar ríkisins	444

Samvinnubanki Íslands h/f	811, 1020, 1409
Samvinnuferðir-Landsýn h/f	811, 1020
Samvinnutryggingar g/t	1017
Sanitas h/f	475
Sérleyfisbílar Selfoss h/f	854
Sigmar Guðmundsson	1189
Sigríður Björnsdóttir	934
Sigríður Einarsdóttir	21, 322
Sigríður Jónsdóttir	613
Sigríður Sigurðardóttir	665, 1011
Sigríður Thorlacius	1359
Sigríður Þórðardóttir	3
Sigrún Ámundadóttir	374
Sigrún Magnúsdóttir Holt	38
Sigrún Ólafsdóttir	38
Sigrún Margrét Ragnarsdóttir	1409
Sigrún Sigfúsdóttir	934
Sigtryggur Prastarson	422
Sigurbjörn Eiríksson	92
Sigurður Björgvinsson	3
Sigurður Gíslason	1017
Sigurður Helgason	818
Sigurður Loftsson	811, 1020
Sigurður Ólafsson	38
Sigurður Pálsson	934
Sigurður Þorleifsson	613
Sigurgeir Gíslason	818
Sigurjón Ragnarsson	1156
Sigurvin Snæbjörnsson	1137
Sigurþóra Stefánsdóttir	1460
Sigþór J. Sigþórsson	1189
Sindrastál h/f	811, 1020
Símon Björnsson	587
Simon Símonarson	811, 1020
Sjómannafélagið Jötnunn	1006
Sjóvátryggingarfélag Íslands h/f	444, 665, 1240
Skálholt í Biskupstungum, eigandi	1317
Skeljungur h/f	811, 1020
Skilanefnd Vængja h/f	1322, 1327

Skipstjóra- og stýrimannafélagið Verðandi	1006
Skúli Magnússon	1247, 1257
Sólveig A. Sæmundsdóttir	1034
Sparisjóður Reykjavíkur og nágrennis	1409
Sparisjóður Vélstjóra	642, 811, 1020
Stálberg h/f, þrotabú	247
Stálhúsgagnagerð Steinars h/f	1017
Stáliðjan h/f	1017
Steinar h/f	1018
Steingrímur Elíasson	1020
Steinþór Sæmundsson, dánarbú	1348
Steypustöðin h/f	844, 1017
Stólpi h/f	475
Straumur h/f	606
Svava Jensen	1131
Svava Þórðardóttir	1268
Svavar Ingibergsson	247
Sveinbjörn Hallsson	818
Sveinn Finnsson	642
Sveinn Skorri Höskuldsson	1148
Sveinn Ívarsson	671
Sveitarstjórn Hrafnagilshrepps f.h. hreppsins	791
Sverrir Ragnars	691
Sýslumaður Mýra- og Borgarfjarðarsýslu	479
Sýslusjóður Borgarfjarðarsýslu	479
Sýslusjóður Mýrasýslu	479
Sædýrasafnið Hvaleyri	953
Theodór Nóason	1085
Thor R. Thors	818
Thorlacius, Sigríður	1359
Thoroddsen, Ásgeir	1359
Thors, Jóna Iris	818
Thors, Richard	818
Thors, Thor R.	818
Thors, Unnur Briem	818
Thors, Þórður	818
Timbur og Stál h/f	811, 1020
Tímamót h/f	234
Tollstjórinn í Reykjavík	811, 1020

	Bls.
Tómas Marteinsson	1460
Tómas Zoëga	642
Tómas Porvaldsson	1189
Tryggvi Stefánsson	1516
Unnur Thors Briem	818
Útgerðarfélagið Njörður h/f	872
Útilíf h/f	1339
Útvegsbanki Íslands	642, 811, 1017, 1020, 1409
Valdís Valdimarsdóttir	374
Valgarður Magnússon	691
Valtýr Sigurðsson héraðsdómari	426
Valur Magnússon, þrotabú	1516
Vegagerð ríkisins	225, 444
Veðifélag Borgarfjarðar	479
Veðifélag Núpár	818
Vendor h/f	1
Verðlagsráð	625
Verk h/f	528
Verslunarbanki Íslands h/f	811, 1020
Verslunarfélagið Grund h/f	634
Vélstjórafélag Vestmannaeyja	1006
Videoheimurinn	1018, 1019
Vignir Benediktsson	811, 1020
Vængir h/f, skilanevnd	1322, 1327
Vörðufell h/f, þrotabú	314
X	962
Zoëga, Jón Gunnar	21
Zoëga, Tómas	642
Pinglýsingardómariinn í Kópavogi	113
Þjóðviljinn	811, 1020
Þorbjörn Datzko	422
Þorgeir Þorgeirsson	331
Þorgils Axelsson	528
Þorkell Jóhann Pálsson	1017
Þorsteinn Gíslason	315
Þorsteinn Ingason	224
Þorsteinn Jónsson	1210
Þorsteinn Sigurðsson	81
Þorsteinn Thorarensen borgarfégeti	642

	Bls.
Póranna Guðmundsdóttir, dánarbú	818
Pórarinn Árnason	642
Pórður S. Þórðarson	1019
Pórður Thors	818
Þórhallur Frímannsson	872
Þórir Jensen	1131
Þóroddur Th. Sigurðsson	1247, 1257
Þórólfur Daníelsson	1023
Þráinn Gíslason	1034
Þrígrip h/f	1465
Þrotabú Byggingafélagsins Reynis h/f	128
Þrotabú Jakobs Jakobssonar	314
Þrotabú Stálbergs h/f	247
Þrotabú Vals Magnússonar	1516
Þrotabú Vörðufells h/f	314
Ægir Frímannsson	872
Ölgerðin Egill Skallagrímsson h/f	642
Önundur Björnsson	43
Örlygur Antonsson	1168
Örn Höskuldsson	1017

B. Opinber mál.

Adolf Garðar Guðmundsson	187
Andrés Haraldsson	183
Anna Antonsdóttir	1089
Anna María Haraldsdóttir	966
Árni Þór Friðriksson	608
Árni Grétar Gunnarsson	1048
Baldvin Guðmundur Ragnarsson	542
Benóný Guðjónsson	1486
Bergmann, Þorvaldur Björnsson	692
Bjórsamslag Ámunnar	310
Björn Einarson	1039
Björn Geir Jóhannsson	1089
Brynjólfur Jónsson	216
Dagrún Helga Hauksdóttir	365
Egill Hinriksson Hansen	1452
Einar Björgvin Sigfússon	604
Einar Steinsson	1471

	Bls.
Eiríkur Jóhannes Björgúlfur Eiríksson	1224
Ellert Guðmundsson	196
Erna Benediktsdóttir	1056
Erna Sigurjónsdóttir	1063
Franklín Kristinn Steiner	977
Friðrik Ingvar Oddsson	1029
Garðar Garðarsson	975
Geir Guðmundsson	692
Gísli Guðnason	1061
Gísli Grétar Sigurjónsson	692
Griffith David Scobie	150
Guðmundur Baldursson	883
Guðmundur Elmar Vestmann Guðmundsson	1174
Guðmundur Þórir Halldórsson	1448
Guðmundur Sigurður Ingimarsson	867
Guðmundur Sigurður Jóhannesson	826
Guðni Falur Stefánsson	560
Guðrún Jóna Halldórsdóttir	196
Gunnar Ingi Árnason	110
Gunnhildur Gunnarsdóttir	979
Guttormur Einarsson	310
Hafsteinn Viðar Ásgeirsson	1475
Halldór Örn Magnússon	692
Halldór Lárus Pétursson	968
Hallgrímur Jóhannesson	1370
Hannes Höskuldsson	1048
Hansen, Egill Hinriksson	1452
Haraldur Benediktsson	1504
Heimir Logi Gunnarsson	1260
Helgi Aðalsteinsson	266
Helgi Helgason	1305
Hermann Ólason	970
Hilmar Þórir Ólafsson	516
Hilmar Porkelsson	300
Hörður Karlsson	622
Höskuldur Skagfjörð Sigurðsson	47
Hrafnkell Óskarsson	692
Hreiðar Björnsson	350
Hrólfur Ólafsson	1491

Hvítaness, Svanur Halldórsson	1195
Ingimagn Eiríksson	286
Ingvar Heiðar Þórðarson	150
Joensen, Þorsteinn	394
Jóhann Haraldsson	810
Jóhann Valbjörn Ólafsson	883
Jón Eðvaldsson	1499
Jón Kristinsson	1290
Jón Haukur Ólafsson	18
Jón Kristinn Valdimarsson	1218
Jónas Ragnar Franzson	1481
Jósep Hjálmar Sigurðsson	1036
Karl Eron Sigurðsson	992
Kristín Gísladóttir	27
Kristján Rafn Guðmundsson	1363
Magnús Einarsson	341
Matthildur Eiðsdóttir	185
Már Kjartansson	344
Norðfjörð, Snorri Haraldsson	1275
Ólafur Kalmann Hafsteinsson	1422
Ólafur Valtýr Hauksson	1380
Ólafur Donald Helgason	1436
Ómar Jóhannsson	476
Ómar Sveinsson	1279
Páll Arnór Georgsson	231
Páll Konráð Konráðsson Þormar	429
Pálmi Þór Jónsson	1036
Pétur Þór Magnússon	1376
Ragnar Örn Eiríksson	1410
Reynir Lúthersson	936
Scobie, Griffith David	150
Scobie, William James	150
Sigmundur Heiðar Árnason	964
Sigurður Stefán Almarsson	973
Sigurður Benediktsson	292
Sigurður Markús Sigurðsson	1122
Sigurgeir Arnþórsson	883
Skagfjörð, Höskuldur Sigurðsson	47
Skúli Guðbjörn Jóhannesson	1118

	Bls.
Snorri Norðfjörð Haraldsson	1275
Steinar Guðmundsson	646
Steiner, Franklin Kristinn	977
Svanur Hvítaness Halldórsson	1195
Valdstjórnin	411
Vestmann, Guðmundur Elmar Guðmundsson	1174
Viðar Björnsson	132
William James Scobie	150
X	411, 518
Porgils Axelsson	251
Pormar, Páll Konráð Konráðsson	429
Þorsteinn Joensen	394
Þorvaldur Bergmann Björnsson	692
Þórarinn Jón Magnússon	1380
Þuríður Sævarsdóttir	1320

III. SKRÁ
um lög og reglugerðir, samþykktir o.fl.,
sem vitnað er til í LVI. bindi
hæstaréttardóma.

1281, Jónsbók. Kaupabálkur. 16. kap.

— 123

1878, nr. 3, 12. apríl. Lög um skipti á dánarbúum og félagsbúum o.fl.

— 1470

2. kap. — 1086

6. kap. — 603, 1086

15. gr. — 1086

25. gr. — 321, 322

35. gr. — 789

38. gr. — 321

63. gr. — 1086, 1089

64. gr. — 1086

82. gr. — 1468, 1470

83. gr. — 1468, 1470

1885, nr. 29, 16. desember. Lög um lögtak og fjárnám án undanfarins dóms eða sáttar.

2. gr. — 1431, 1435

7. gr. — 842, 1426

11. gr. — 90, 1186, 1424, 1428, 1432, 1440, 1443

12. gr. — 1186

15. gr. — 13, 1271, 1272

1887, nr. 19, 4. nóvember. Lög um aðför.

— 1173

2. gr. — 1426

3. gr. — 229

5. gr. — 577

12. gr. — 4

- 33. gr. — 348
- 34. gr. — 842
- 44. gr. — 1169, 1170, 1172, 1173
- 45. gr. — 1032

1901, nr. 23, 13. september. Lög um forgangsrétt veðhafa fyrir vöxtum.
— 862

1905, nr. 14, 20. október. Lög um fyrning skulda og annarra kröfuréttinda.
3. gr. — 339, 577, 1302
4. gr. — 332, 337

1905, nr. 46, 10. nóvember. Lög um hefð.
2. gr. — 528, 1254

1919, nr. 41, 28. nóvember. Lög um landamerki o.fl.
8. gr. — 1136

1921, nr. 77, 27. júní. Lög um hlutafélög.
28. gr. — 1330

1922, nr. 39, 19. júní. Lög um lausafjárkaup.
1. gr. — 1463
5. gr. — 357
9. gr. — 247, 1462
14. gr. — 1462
17. gr. — 146
21. gr. — 57, 249, 1462
24. gr. — 1462
28. gr. — 13, 1462
30. gr. — 1462
32. gr. — 1462, 1539
33. gr. — 1462
38. gr. — 847
39. gr. — 1541
40. gr. — 1541
41. gr. — 1541
42. gr. — 82, 84, 146, 147, 387, 1255
52. gr. — 88, 1254

53. gr. — 1254

54. gr. — 1254

1923, nr. 3, 4. apríl. Lög um undanþágu frá lögum nr. 91/1917, um aðflutningsbann á áfengi.

— 1381

1923, nr. 15, 20. júní. Vatnalög.

4. gr. — 487

5. gr. — 487

6. gr. — 1318, 1319

1923, nr. 20, 20. júní. Lög um réttindi og skyldur hjóna.

— 603

VII. kafli — 1086

18. gr. — 323, 326, 327

20. gr. — 1186, 1187, 1188

41. gr. — 602

47. gr. — 1086, 1088, 1089

1924, nr. 19, 4. júní. Lög um nauðasamninga.

— 1468, 1469

II. kafli — 1487, 1468, 1469

III. kafli — 1466, 1468, 1469

12. gr. — 1465, 1468, 1469, 1470

13. gr. — 1470

15. gr. — 1467, 1468

18. gr. — 1469

27. gr. — 1465, 1467, 1468, 1470

35. gr. — 1468

37. gr. — 1466

39. gr. — 1467, 1470

1924, nr. 61, 12. september. Reglugerð um hundahald í Reykjavík.

1. gr. — 48

2. gr. — 48

1928, nr. 59, 7. maí. Lög um friðun Þingvalla.

— 298, 299

1928, nr. 64, 7. maí. Áfengislög

15. gr. — 1381, 1385

1930, 64, 7. maí. *Áfengislög.*

15. gr. — 1381

1930, nr. 2, 7. janúar. *Lögreglusamþykkt fyrir Reykjavík.*

— 1196, 1199, 1208

65. gr. — 48

78. gr. — 885

97. gr. — 48

1933, nr. 93, 19. júní. *Víxillög.*

10. gr. — 348

1933, nr. 94, 19. júní. *Lög um tékka.*

— 186

4. gr. — 1222

73. gr. — 351, 1125, 1127, 1223, 1372, 1374, 1375

73. A gr. — 1370

1935, nr. 33, 9. janúar. *Áfengislög.*

13. gr. — 1381

1936, nr. 7, 1. febrúar. *Lög um samningsgerð, umboð og ógilda löggæringa.*

— 679

III. kafli — 222, 1328

1. gr. — 682

2. gr. — 682

4. gr. — 682

7. gr. — 682, 689

30. gr. — 94, 96, 106, 109, 1538, 1541

32. gr. — 94, 96, 101, 106, 1424

35. gr. — 1009

38. gr. — 682

1936, nr. 85, 23. júní. *Lög um meðferð einkamála í héraði.*

X. kafli — 143

XI. kafli — 149

XVII. kafli — 13, 420, 421

- 17. gr. — 578
- 34. gr. — 1211
- 37. A gr. — 1061
- 45. gr. — 337, 504, 536, 537, 617
- 46. gr. — 42, 422, 425, 536
- 47. gr. — 505, 536, 537
- 49. gr. — 815
- 50. gr. — 129, 131, 132, 134, 673, 676
- 52. gr. — 129, 131, 134, 182
- 53. gr. — 129
- 54. gr. — 247
- 67. gr. — 690
- 68. gr. — 1027, 1028
- 69. gr. — 505
- 70. gr. — 1447
- 71. gr. — 510, 795
- 88. gr. — 132, 147, 229, 481, 505, 1447
- 95. gr. — 817
- 99. gr. — 1171
- 104. gr. — 129
- 105. gr. — 791, 792, 1332, 1335
- 106. gr. — 537, 1335, 1337
- 108. gr. — 480, 509, 512, 537, 1027, 1190
- 110. gr. — 1335, 1337, 1447
- 111. gr. — 1337
- 113. gr. — 537, 581, 616, 617, 794, 1009, 1364
- 114. gr. — 1009
- 118. gr. — 23, 320, 515, 541, 608, 841
- 120. gr. — 479, 510, 1136, 1338
- 136. gr. — 147, 150
- 137. gr. — 147, 150
- 138. gr. — 147, 150
- 139. gr. — 147, 150
- 140. gr. — 147, 150
- 141. gr. — 147, 150
- 142. gr. — 147, 150
- 143. gr. — 147, 150, 820
- 144. gr. — 147, 150
- 158. gr. — 1403, 1404

- 177. gr. — 348, 1155, 1329, 1361
- 178. gr. — 330, 1465
- 180. gr. — 512
- 182. gr. — 348, 1329
- 190. gr. — 130, 1258, 1388, 1426, 1430, 1434
- 193. gr. — 13, 135, 136
- 195. gr. — 182
- 208. gr. — 348, 421
- 222. gr. — 412
- 223. gr. — 23, 136, 182, 320, 321, 1447

1938, nr. 47, 11. júní. Lög um fasteignasölu.

- 4. gr. — 369, 372

1938, nr. 80, 11. júní. Lög um stéttarfélög og vinnudeilur.

- IV. kafli — 1009
- 44. gr. — 1007, 1009, 1027, 1028
- 47. gr. — 1027, 1028

1939, nr. 177, 16. september. Reglugerð fyrir Rafveitu Hafnarfjarðar.

- 1440
- 8. gr. — 1441

1940, nr. 19, 12. febrúar. Almenn hegningarlög.

- XVII. kafli — 186, 187, 430, 967, 976
- XXIII. kafli — 354
- XXV. kafli — 430
- XXVI. kafli — 186, 187, 965, 967, 968, 972, 974, 976, 1372
- 2. gr. — 264
- 17. gr. — 647
- 20. gr. — 287, 291, 301, 302, 516, 517, 936, 937, 1263, 1321
- 22. gr. — 152, 157, 158, 176
- 46. gr. — 1421
- 47. gr. — 1421
- 57. gr. — 177, 178, 189, 268, 301, 309, 408, 409, 605, 609, 610, 612, 831, 832,
993, 1029, 1031, 1063, 1074, 1103, 1261, 1267, 1268, 1316, 1377,
1379
- 57. gr.a — 1261, 1452
- 60. gr. — 396, 408, 476, 979, 1102, 1209, 1316
- 69. gr. — 1209

70. gr. — 152, 176, 647, 694, 1365
71. gr. — 112, 367, 519, 560, 562, 986, 992, 1197, 1283, 1371, 1412, 1421
72. gr. — 1129, 1412, 1421
74. gr. — 177, 647, 831, 951, 1477, 1479, 1482, 1488, 1493, 1497, 1500, 1513
76. gr. — 176, 177, 647
77. gr. — 152, 396, 543, 559, 624, 775, 826, 831, 936, 951, 980, 1090,
1102, 1176, 1198, 1316, 1369, 1371, 1377, 1379, 1421
78. gr. — 268, 284, 294, 396, 408, 543, 559, 624, 776, 980, 986, 992, 1090,
1102, 1122, 1189, 1371
80. gr. — 1375
81. gr. — 1375
82. gr. — 1370
106. gr. — 810
110. gr. — 1411, 1412, 1419
112. gr. — 156
113. gr. — 1363
131. gr. — 884, 891, 932
132. gr. — 884, 891, 932
138. gr. — 884, 887, 891, 1364, 1369,
155. gr. — 187, 396, 397, 408, 543, 558, 1090, 1091, 1092, 1095, 1096,
1101, 1377, 1378, 1379
164. gr. — 217, 266, 267, 269
193. gr. — 1172, 1173
194. gr. — 301, 302, 936, 937
195. gr. — 1063
209. gr. — 302, 309
211. gr. — 516, 517, 647, 648, 664, 1320, 1321
215. gr. — 1175, 1176
217. gr. — 605, 610, 612, 869, 884, 891, 933, 994, 1175, 1176, 1263
218. gr. — 176, 664, 867, 869, 884, 886, 891, 933, 993, 994, 1004, 1037,
1064, 1075, 1184, 1321
219. gr. — 810, 869, 886, 994
225. gr. — 151, 152,
233. gr. — 157, 176, 543, 544, 557
234. gr. — 1150, 1151, 1155
235. gr. — 1150, 1151, 1155
241. gr. — 1149, 1150
244. gr. — 157, 186, 294, 343, 345, 623, 1030, 1031, 1093, 1095, 1097,
1263, 1377, 1378, 1379, 1412

- 246. gr. — 1092, 1096, 1219, 1220, 1222, 1223
- 247. gr. — 189, 191, 694, 703, 774, 775, 1040
- 248. gr. — 186, 351, 693, 759, 826, 827, 1093, 1101, 1125, 1127, 1128,
1219, 1223, 1372, 1374
- 249. gr. — 1372
- 250. gr. — 703, 774, 1448, 1449, 1451
- 252. gr. — 151, 152, 157, 158, 176
- 254. gr. — 152, 156, 158, 176, 977, 978, 1125, 1128
- 255. gr. — 1129, 1371, 1412, 1421
- 257. gr. — 183, 184
- 259. gr. — 151, 152, 157, 176, 1306
- 264. gr. — 1217

1941, nr. 30, 27. júní. Lög um fjarskipti.

- 14. gr. — 1043, 1044, 1045, 1046, 1047

1942, nr. 61, 4. júlí. Lög um málflytjendur.

- 4. gr. — 840, 842

1943, nr. 64, 16. desember. Lög um birtingu laga og stjórnvaldaerinda.

- 631
- 2. gr. — 1514
- 3. gr. — 632
- 7. gr. — 80, 631, 1514

1943, nr. 103, 30. desember. Lög um lífeyrissjóð hjúkrunarkvenna.

- 1299, 1302, 1303, 1304
- 11. gr. — 1300
- 13. gr. — 1299
- 16. gr. — 1297, 1298, 1299, 1301, 1304
- 17. gr. — 1300, 1304

1944, nr. 33, 17. júní. Stjórnarskrá lýðveldisins Íslands.

- 1298
- 2. gr. — 504, 1291, 1554
- 14. gr. — 1558
- 28. gr. — 1555
- 40. gr. — 1545, 1546, 1550, 1554, 1555, 1557
- 42. gr. — 1554

- 60. gr. — 504, 509
- 61. gr. — 1291
- 65. gr. — 29, 217, 354, 430, 965, 967, 974, 976 1423
- 67. gr. — 471, 472, 497, 502, 504, 526, 806, 1301, 1304, 1424, 1429, 1433
- 69. gr. — 1424, 1429, 1433
- 72. gr. — 1381, 1383, 1384
- 76. gr. — 504
- 77. gr. — 1554

1947, nr. 18, 12. mars. Lög um breyting á lögum nr. 103, 30. desember 1943, um lífeyrissjóð hjúkrunarkvenna.
— 1300

1947, nr. 95, 5. júní. Lög um lögræði.
— 416
39. gr. — 22, 26

1948, nr. 44, 5. apríl. Lög um vísindalega verndun fiskimiða landgrunnsins.
— 1478, 1484, 1489, 1494, 1497, 1502, 1507

1949, nr. 18, 22. mars. Lög um kyrrsetningu og lögbann.
23. gr. — 130
26. gr. — 130
27. gr. — 130
29. gr. — 180

1949, nr. 57, 25. maí. Lög um nauðungaruppböð.
1. gr. — 1271
4. gr. — 23, 42, 644
6. gr. — 23, 862
7. gr. — 52
11. gr. — 865, 866
13. gr. — 574
22. gr. — 852
28. gr. — 852
29. gr. — 852
35. gr. — 42
51. gr. — 412

1950, nr. 22, 19. mars. Lög um gengisskráningu, launabreytingar, stóreignaskatt, framleiðslugjöld o.fl.

— 1304

1951, nr. 105, 24. desember. Lög um breyting á lögum nr. 117, 1950, um breyting á lögum nr. 22 1950, um gengisskráningu, launabreytingar, stóreignaskatt, framleiðslugjöld o.fl. og lögum nr. 9 1951, um breyting á þeim lögum.

— 1304

1951, nr. 110, 19. desember. Lög um lagagildi varnarsamnings milli Íslands og Bandaríkjanna og um réttarstöðu liðs Bandaríkjanna og eignir þess.

10. gr. — 695, 698

12. gr. — 694

1952, nr. 23, 1. febrúar. Lög um öryggisráðstafanir á vinnustöðum.

— 1115

1953, nr. 7, 3. febrúar. Lög um hundahald og varnir gegn sullaveiki.

1. gr. — 48

7. gr. — 48

1954, nr. 20, 8. mars. Lög um váttryggingarsamninga.

25. gr. — 569, 572

37. gr. — 150

1954, nr. 58, 24. apríl. Áfengislög.

16. gr. — 1381

1954, nr. 111, 27. desember. Lög um greiðslu verðlagsuppbótar á laun opinberra starfsmanna.

— 1300, 1301, 1304

3. gr. — 1297, 1298, 1299, 1300, 1303, 1304

1954, nr. 20, 9. febrúar. Auglýsing um fullgildingu Evrópusamnings um verndun mannréttinda og mannfrelsis.

6. gr. — 1291

1955, nr. 22, 3. maí. Lög um breyting á almennum hegningarlögum nr. 19 frá 12. febrúar 1940.

— 196, 612, 980, 1031, 1075, 1316, 1379

4. gr. — 177, 178, 189, 196, 268, 301, 309, 605, 609, 610, 612, 831, 832, 993, 1029, 1103, 1261, 1262, 1267, 1268, 1377, 1379, 1452

1955, nr. 34, 14. maí. Lög um breyting á lögum nr. 103, 30. des. 1943 um lífeyrissjóð hjúkrunarkvenna.

— 1300

1955, nr. 65, 2. september. Lög um lífeyrissjóð hjúkrunarkvenna.

— 1300

1956, nr. 20, 1. mars. Lög um breyting á almennum hegningarlögum nr. 19, 12. febr. 1940.

— 1306, 1308

1957, nr. 21, 13. apríl. Lög um dýravernd.

1. gr. — 197, 198

2. gr. — 198

18. gr. — 198

19. gr. — 197, 198, 215

1957, nr. 53, 5. júní. Lög um lax- og silungsveiði.

— 480

35. gr. — 483

1960, nr. 4, 20. febrúar. Lög um efnahagsmál.

— 1556

1960, nr. 30, 25. maí. Lög um skipan innflutnings- og gjaldeyrismála o.fl.

— 698

1960, nr. 58, 28. júní. Lög um bann við okri, dráttarvexti o.fl.

5. gr. — 781, 874

7. gr. — 94, 96, 106, 109, 222

1961, nr. 10, 23. mars. Lög um Seðlabanka Íslands.

13. gr. — 90, 153, 155, 781

1961, nr. 85, 3. ágúst. Reglugerð um hámarkstölu vörubifreiða í Húsavík.

— 1051, 1055

1962, nr. 68, 27. apríl. Lög um heimild til sameiginlegrar innheimtu opinberra gjalda.

— 1214, 1402, 1406

1962, nr. 95, 11. ágúst. *Reglugerð um sameiginlega innheimtu opinberra gjalda í Reykjavík.*

— 1214, 1406

1963, nr. 29, 29. apríl. *Lög um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins.*

— 1303

25. gr. — 1303

1963, nr. 57, 21. mars. *Lögreglusamþykkt fyrir Akraneskaupstað.*

46. gr. — 447

48. gr. — 449

94. gr. — 447

1963, nr. 66, 31. desember. *Siglingalög.*

— 422

V. kafli — 439

VII. kafli — 1240

52. gr. — 439

65. gr. — 440

96. gr. — 439, 442

97. gr. — 442

98. gr. — 442

99. gr. — 442

143. gr. — 564

199. gr. — 424, 425, 872, 878, 879

200. gr. — 424, 425, 873, 878

203. gr. — 422, 425

205. gr. — 79

216. gr. — 44, 316, 424, 864, 878, 879, 1361

1963, nr. 67, 31. desember. *Sjómannalög.*

18. gr. — 43, 44, 45, 46, 316, 317, 319, 1360, 1361, 1362

93. gr. — 318, 319

1964, nr. 19., 21. maí. *Skipulagslög.*

5. gr. — 1014

29. gr. — 527

1964, nr. 51, 10. maí. Lög um tekjustofna sveitarfélaga.

37. gr. — 1210

1964, nr. 63, 14. desember. Lög um verðtryggingu launa.

1. gr. — 1301

1965, nr. 16, 14. apríl. Lög um lífeyrissjóð hjúkrunarkvenna.

— 1299, 1300, 1301, 1304

13. gr. — 1297, 1304

17. gr. — 1301

21. gr. — 1298, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304

1965, nr. 71, 22. maí. Lög um breyting á lögum nr. 58, 28. júní 1960, um bann við okri, dráttarvexti, o.fl.

— 874

1. gr. — 781

1966, nr. 53, 13. maí. Lög um vernd barna og unglinga.

41. gr. — 1112

1966, nr. 69, 12. maí. Lög um atvinnujöfnunarsjóð

— 1396, 1397

3. gr. — 1396

1966, nr. 71, 6. maí. Lög um verðtryggingu fjárskuldbindinga.

— 506

1966, nr. 76, 13. maí. Lög um lagagildi samnings milli ríkisstjórnar Íslands og Swiss Aluminium Ltd., um álbræðslu við Straumsvík.

— 1396

1. gr. — 1393

25. gr. — 1396, 1397

28. gr. — 1396

29. gr. — 1397

30. gr. — 1393, 1396

31. gr. — 1396

1966, nr. 83, 15. ágúst. Lög um skipulag á fólksflutningum með bifreiðum.

1. gr. — 855, 857, 858, 859, 860

2. gr. — 859

8. gr. — 859

1966, nr. 101, 8. desember. *Lög um framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o.fl.*
— 1546

1967, nr. 58, 29. apríl. *Orkulög.*

- 18. gr. — 1441
- 23. gr. — 1441, 1444
- 24. gr. — 1441, 1444, 1445
- 25. gr. — 1444
- 76. gr. — 1443, 1447

1967, nr. 23, 24. febrúar. *Auglýsing um fyrirmynd að byggingasamþykkt fyrir skipulagsskylda staði utan Reykjavíkur.*

- kafli 10.2 — 1139
- 1.1.3. gr. — 1135
- 7.2.1. gr. — 1135
- 9.4.1. gr. — 1135

1968, nr. 38, 18. apríl. *Lög um breyting á lögum nr. 21/1957, um dýravernd.*

- 1. gr. — 197

1968, nr. 40, 23. apríl. *Umferðarlög.*

- 2. gr. — 597
- 6. gr. — 596
- 11. gr. — 597
- 17. gr. — 1175
- 24. gr. — 1456
- 25. gr. — 111, 112, 293, 294, 366, 477, 543, 545, 557, 558, 826, 828, 981
986, 987, 1094, 1101, 1280, 1306, 1308
- 26. gr. — 810
- 27. gr. — 293, 476, 543, 545, 557, 561, 826, 828, 1094, 1101, 1280, 1306,
1308, 1311
- 37. gr. — 294, 1176, 1245, 1306, 1308
- 38. gr. — 294, 455, 458, 810
- 41. gr. — 294, 810, 1306, 1308
- 45. gr. — 253
- 47. gr. — 253
- 48. gr. — 447, 454, 456, 458, 1197, 1199, 1292
- 49. gr. — 253, 457, 460, 1174, 1196, 1197, 1199, 1245, 1246, 1292
- 50. gr. — 111, 112, 294, 1196, 1199, 1224, 1225, 1291, 1292

- 64. gr. — 1241, 1245
- 65. gr. — 446, 447, 448, 451, 455
- 66. gr. — 455, 458
- 67. gr. — 588, 596, 597, 669, 1245, 1246
- 68. gr. — 447, 454, 460, 669
- 69. gr. — 447, 454, 460, 588, 669, 1245, 1246
- 70. gr. — 669, 1245, 1246
- 74. gr. — 447, 460, 669, 1245, 1246
- 80. gr. — 110, 111, 112, 253, 293, 365, 367, 476, 477, 543, 545, 557, 560, 561, 562, 810, 826, 828, 981, 986, 987, 1094, 1101, 1174, 1175, 1176, 1184, 1196, 1199, 1224, 1225, 1235, 1280, 1292, 1296, 1208, 1456, 1459
- 81. gr. — 110, 293, 365, 366, 367, 476, 477, 478, 543, 560, 561, 810, 811, 826, 828, 986, 992, 1090, 1103, 1280, 1281, 1306, 1308, 1456, 1459

1968, nr. 150, 1. maí. *Reglugerð um vinnuhælið á Litla-Hrauni.*

- 53. gr. — 1421

1969, nr. 14, 19. mars. *Lög um breyting á lögum um lífeyrissjóð hjúkrunarkvenna, nr. 16, 24 apríl 1965.*

- 1301

1969, nr. 59, 28. maí. *Lög um tollheimtu og tollefthirli.*

- 21. gr. — 1276
- 60. gr. — 693, 702, 774, 1058, 1275, 1277, 1278, 1363, 1365, 1369
- 61. gr. — 693, 702, 774, 1058, 1275, 1277, 1278, 1363, 1365, 1369
- 62. gr. — 1275, 1276, 1369
- 65. gr. — 1363, 1365
- 71. gr. — 1058, 1277
- 72. gr. — 1056, 1058, 1277

1969, nr. 63, 28. maí. *Lög um verslun ríkisins með áfengi, tóbak og lyf.*

- 1. gr. — 1120, 1365
- 8. gr. — 1119, 1120
- 15. gr. — 1120, 1363

1969, nr. 82, 2. júlí. *Áfengislög.*

- 1385
- 2. gr. — 1119

- 3. gr. — 1119, 1120, 1121
- 4. gr. — 1364
- 7. gr. — 310, 312, 313
- 8. gr. — 312, 313
- 10. gr. — 310
- 11. gr. — 310
- 16. gr. — 1381, 1382, 1384
- 18. gr. — 287, 291, 310, 312, 313, 1110, 1120, 1195, 1197, 1198, 1200, 1208, 1209
- 19. gr. — 1195, 1199, 1207, 1208
- 21. gr. — 518, 519
- 24. gr. — 1119
- 33. gr. — 287, 291, 518, 519, 1120, 1196, 1198, 1199, 1200, 1363, 1365, 1382
- 34. gr. — 287, 291, 1120, 1121, 1209
- 42. gr. — 1209

1969, nr. 268, 27. október. Reglugerð um breytingu á reglugerð fyrir Rafveitu Hafnarfjarðar nr. 177 frá 16. sept. 1939.

- 1440, 1443
- 8. gr. — 1444, 1445
- 17. gr. — 1445, 1447

1970, nr. 36, 9. maí. Lög um leigubifreiðar.

- 1049
- 5. gr. — 1049, 1051, 1054, 1055
- 11. gr. — 1051, 1055

1970, nr. 38, 11. maí. Lög um breyting á lögum nr. 53/1957 um lax- og silungsveiði.

- 481, 496
- 15. gr. — 483

1970, nr. 76, 25. júní. Lög um lax- og silungsveiði.

- 481, 502
- XV. kafli — 508, 820
- 35. gr. — 483, 494, 506, 507. 508
- 85. gr. — 501

94. gr. — 493, 495, 506

95. gr. — 482, 483, 493, 494, 495, 496, 497, 500, 501, 502, 503, 504, 505,
506, 507, 509

96. gr. — 495, 506, 510

1970, nr. 105, 9. júní. *Reglugerð um vernd barna og ungmenna.*

40 gr. — 1112, 1116

1971, nr. 19, 5. apríl. *Útvarpslög.*

3. gr. — 337, 340

1971, nr. 59, 18. apríl. *Lög um breyting á lögum nr. 63, 28. maí 1969 um
verslun ríkisins með áfengi, tóbak og lyf.*

— 1381

1971, nr. 79, 13. ágúst. *Lög um iðju og iðnað.*

3. gr. — 1398

4. gr. — 1398

1971, nr. 87, 24. desember. *Lög um orlof.*

— 1361

5. gr. — 35

1971, nr. 93, 24. desember. *Lög um Framkvæmdastofnun ríkisins.*

— 1394, 1397

28. gr. — 1392, 1394, 1397

1972, nr. 56, 29. maí. *Lög um lögreglumenn.*

8. gr. — 931

11. gr. — 931

1972, nr. 60, 9. maí. *Lög um stofnun og slit hjúskapar.*

VII. kafli — 603

24. gr. — 602

27. gr. — 323, 327, 329, 600, 603

54. gr. — 835, 837, 838

55. gr. — 602, 603

57. gr. — 323, 325, 326, 327, 328, 329

66. gr. — 602

1972, nr. 73, 29. maí. *Höfundalög.*

VII. kafli — 603

1. gr. — 538, 1460

3. gr. — 529, 1461

- 4. gr. — 538
- 8. gr. — 537
- 13. gr. — 537
- 41. gr. — 336, 338, 339
- 56. gr. — 332, 526, 538

1973, nr. 11, 6. apríl. Lög um framkvæmd eignarnáms.

- 230
- 1. gr. — 495, 510
- 13. gr. — 228, 229, 230, 807, 808
- 14. gr. — 226, 228, 229, 230
- 15. gr. — 802, 806, 807, 808
- 17. gr. — 230, 495, 498, 510

1973, nr. 45, 25. apríl. Hafnalög.

- 12. gr. — 864

1973, nr. 75, 21. júní. Lög um Hæstarétt Íslands.

- II. kafli — 962
- 16. gr. — 528, 1424 1428, 1432, 1440
- 20. gr. — 43, 55, 59, 75, 90, 116, 235, 334, 431, 528, 587, 672, 801, 814, 844, 1006, 1076, 1104, 1137, 1156, 1186, 1189
- 21. gr. — 3, 39, 40, 41, 143, 320, 422, 479, 480, 599, 818, 839, 851, 860, 871, 934, 1024, 1085, 1168, 1169, 1387, 1388, 1465
- 22. gr. — 790, 962, 1024, 1025, 1318
- 23. gr. — 962, 1318
- 27. gr. — 143, 789
- 31. gr. — 479
- 34. gr. — 1171
- 36. gr. — 91, 296, 323, 346
- 39. gr. — 91
- 41. gr. — 1410
- 45. gr. — 219, 445, 448, 881, 1138
- 53. gr. — 24, 617, 1259, 1525
- 58. gr. — 129, 348, 581, 616, 617, 1136, 1171

1973, nr. 181, 1. júní. Auglýsing um staðfestingu félagsmálaráðuneytisins á byggingarsamþykkt fyrir Garðahrepp í Gullbringusýslu.

- 1139

1974, nr. 32, 10. apríl. Lög um breyting á lögum nr. 3/1878, um skipti á dánarbúum og félagsbúum o. fl.

— 1465, 1468, 1469

1974, nr. 45, 13. maí. Lög um breyting á lögum nr. 44/1948, um vísindalega verndun fiskimiða landgrunnsins.

— 1478, 1484, 1489, 1494, 1497, 1502, 1507

1974, nr. 65, 21. maí. Lög um ávana- og fíknefni.

2. gr. — 20

5. gr. — 20, 1413, 1421

6. gr. — 20

1974, nr. 74, 21. ágúst. Lög um meðferð opinberra mála.

— 1438

XV. kafli — 351

XXI. kafli — 810

2. gr. — 412, 416

5. gr. — 428, 1475, 1481, 1486, 1499

9. gr. — 1061, 1062

12. gr. — 1475, 1481, 1486, 1499

15. gr. — 1061

21. gr. — 930

29. gr. — 350

32. gr. — 1041

35. gr. — 932, 1438

43. gr. — 233, 310, 311, 312, 313, 314

61. gr. — 885, 932

67. gr. — 29, 187, 217, 342, 343, 354, 430, 516, 517, 950, 965, 967, 970,
972, 974, 976, 978, 1320, 1321, 1423, 1472, 1473, 1474

73. gr. — 1291

75. gr. — 604, 1041

77. gr. — 19

81. gr. — 1234

93. gr. — 1438

102. gr. — 1439

103. gr. — 1437

108. gr. — 1451

112. gr. — 518

115. gr. — 350, 884, 1038, 1041, 1119, 1128
117. gr. — 352
118. gr. — 151, 309, 664, 884, 887, 1090, 1283
121. gr. — 868
122. gr. — 19, 604, 868
124. gr. — 1038, 1437, 1438, 1439
129. gr. — 352
130. gr. — 868
132. gr. — 868
133. gr. — 266, 868
134. gr. — 266, 350, 868, 1438
136. gr. — 1437
140. gr. — 933, 1041
141. gr. — 562, 952, 986, 992, 1184, 1291, 1296, 1459, 1480
145. gr. — 1123, 1130
146. gr. — 933, 1223
147. gr. — 152, 1090
171. gr. — 350, 1036, 1039
172. gr. — 27, 185, 231, 310, 341, 344, 353, 429, 516, 964, 966, 968, 970,
973, 975, 977, 1320, 1437, 1471
175. gr. — 151, 646
178. gr. — 367, 418, 1459

1974, nr. 79, 6. september. Lög um fjáröflun til vegagerðar.
— 1556

1974, nr. 83, 17. september. Lög um verðjöfnunargjald af raforku.
— 1444
7. gr. — 1444

1974, nr. 390, 19. desember. Reglugerð um sölu og meðferð ávana- og fikniefna.
— 29
2. gr. — 20
10 gr. — 20

1975, nr. 79, 13. desember. Lög um aukatekjur ríkissjóðs.
— 1556

1975, nr. 84, 24. desember. *Lög um eignarnámsheimild fyrir Neskaupstað á hluta jarðarinnar Nes í Norðfirði með hjáleigunum Bakka og Naustahvammi.*

— 805

1975, nr. 267, 11. júní. *Gjaldskrá fyrir hafnarsjóð Akraness.*

16. gr. — 864

1975, nr. 299, 15. júlí. *Reglugerð um fiskveiðilandhelgi Íslands.*

1. gr. — 1478, 1484, 1489, 1494, 1497, 1502, 1507

1976, nr. 8, 27. febrúar. *Lög um flugvallagjald.*

— 1556

1976, nr. 42, 25. maí. *Lög um lagagildi viðaukasamnings milli ríkisstjórnar Íslands og Swiss Aluminium Ltd, um álbræðslu við Straumsvík.*

— 1397

1976, nr. 54, 25. maí. *Lög um breyting á umferðarlögum nr. 40 frá 23. apríl 1968.*

— 110, 111, 112, 253, 293, 365, 366, 367, 543, 545, 557, 561, 810, 826, 828, 981, 987, 1094, 1176, 1184, 1196 1199, 1224, 1225, 1280, 1292, 1306, 1308, 1456

1. gr. — 562, 1459

1976, nr. 59, 31. maí. *Lög um fjölbýlishús.*

II. kafli — 114

3. gr. — 113, 114, 115

1976, nr. 63, 31. maí. *Lög um breyting á lögum nr. 93/1971, um Framkvæmdastofnun ríkisins.*

— 1394, 1397

1976, nr. 65, 31. maí. *Jarðalög.*

3. gr. — 798

6. gr. — 793, 798, 799

- 9. gr. — 793
- 10. gr. — 1014
- 18. gr. — 791, 792, 793, 794, 795, 798, 799
- 21. gr. — 853
- 22. gr. — 852, 853

1976, nr. 71, 31. maí. Lög um breyting á lögum nr. 59/1969 um tollheimtu og tollefthrit, sbr. lög nr. 2, 11. febr. 1970 og nr. 66, 30. apríl 1973, um breytingu á þeim lögum.

— 693, 702, 774

2. gr. — 1058, 1277

1976, nr. 81, 31. maí. Lög um veiðar í fiskveiðilandhelgi Íslands.

2. gr. — 1478, 1483, 1489, 1494, 1497, 1501, 1507

7. gr. — 1497

17. gr. — 1478, 1480 1484, 1489, 1490, 1494, 1498, 1502, 1507, 1514

21. gr. — 1478, 1484, 1489, 1494, 1498, 1502, 1507

1976, nr. 97, 29. júní. Lög um Framkvæmdastofnun ríkisins.

— 1394

1976, nr. 101, 28. desember. Lög um breyting á almennum hegningarlögum, nr. 19/1940.

— 1031, 1379

9. gr. — 301, 1261

1976, nr. 107, 28. desember. Lög um breyting á lögum um meðferð opinberra mála nr. 74, 21. ágúst 1974.

5. gr. — 1041

11. gr. — 1291

13. gr. — 604, 1041

19. gr. — 1038, 1041, 1128

24. gr. — 19, 604

1976, nr. 120, 31. desember. Lög um tollskrá o.fl.

— 1121

1977, nr. 6, 25. mars. Vegalög.

X. kafli — 227

65. gr. — 449, 455, 457, 459, 460

1977, nr. 16, 5. maí. Lög um breyting á umferðarlögum

nr. 40, 23. apríl 1968.

— 1196, 1199, 1208, 1224, 1291, 1292

1977, nr. 27, 11. maí. Lög um ráðstafanir til að draga úr tóbaksreykingum.

— 1381

1977, nr. 35, 12. maí. Lög um viðauka við lög nr. 94, 19. júní 1933, um tékka.

— 1125, 1127, 1223

1. gr. — 1370, 1372, 1374

1977, nr. 131, 17. febrúar. Auglýsing um staðfestingu félagsmálalráðuneytisins á Byggingasamþykkt fyrir Þingvallahrepp, Grímsneshrepp og Grafningshrepp í Árnessýslu.

— 1135

1977, nr. 273, 12. júlí. Reglugerð um löggæslu á skemmtunum.

4. gr. — 931

11. gr. — 931

1977, nr. 318, 25. ágúst. Samþykkt um breytingu á lögreglusamþykkt fyrir Reykjavík nr. 2, 7. janúar 1930.

— 1196, 1199, 1208

1978, nr. 6, 5. maí. Gjaldþrotalög.

II. kafli — 954

7 gr. — 954, 959, 961

10. gr. — 953, 961

12. gr. — 954, 961

13. gr. — 2, 839, 841, 842, 843, 961

14. gr. — 961

18. gr. — 841

19. gr. — 3

43. gr. — 1526, 1542, 1543

45. gr. — 1519, 1526

- 58. gr. — 50
- 86. gr. — 1521
- 89. gr. — 1521
- 108. gr. — 1522, 1528
- 112. gr. — 1524
- 135. gr. — 841

1978, nr. 9, 5. maí. Lög um geymslufé.

- 386
- 1. gr. — 357, 1273
- 2. gr. — 1271, 1273

1978, nr. 32, 12. maí. Lög um hlutafélög.

- 23. gr. — 1336
- 46. gr. — 1330
- 119. gr. — 871

1978, nr. 37, 11. maí. Lög um Samábyrgð Íslands á fiskiskipum.

- 10. gr. — 864
- 12. gr. — 864

1978, nr. 39, 10. maí. Þinglýsingalög.

- 3. gr. — 113
- 7. gr. — 114, 115
- 24. gr. — 115
- 29. gr. — 51, 52
- 43. gr. — 51, 52
- 46. gr. — 51

1978, nr. 42, 18. maí. Iðnaðarlög.

- 1398

1978, nr. 52, 11. maí. Lög um breyting á áfengislögum, nr. 82, 2. júlí 1969.

- 518, 519, 1382
- 5. gr. — 287, 291, 1120, 1198, 1199

1978, nr. 54, 18. maí. Byggingarlög.

- 1133
- 4. gr. — 1133
- 8. gr. — 1012, 1016

9. gr. — 1016

37. gr. — 1135

1978, nr. 56, 16. maí. Lög um verðlag, samkeppnishömlur og óréttmæta viðskiptahætti.

— 627

2. gr. — 631

20. gr. — 631

21. gr. — 628, 629, 631, 633

23. gr. — 628, 629, 630, 631, 633

24. gr. — 628, 629, 630, 633

25. gr. — 631

26. gr. — 631

47. gr. — 626, 628, 629, 633, 634

51. gr. — 630, 631, 632

1978, nr. 316, 8. september. Reglugerð um breyting á reglugerð nr. 169/1976, um söluskatt með áorðnum breytingum.

— 1444

2. gr. — 1444, 1446

1979, nr. 13, 10. apríl. Lög um stjórn efnahagsmála o.fl.

— 506

1979, nr. 15, 18. apríl. Lög um breyting á lögum nr. 101/1966, um framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o.fl.

— 1546, 1552, 1553

1. gr. — 1548, 1549, 1552, 1554, 1555

1979, nr. 19, 1. maí. Lög um rétt verkafólks til uppsagnarfrests frá störfum og til launa vegna sjúkdóms- og slysaforfalla.

1. gr. — 32, 34

3. gr. — 31, 33, 34, 36, 37

4. gr. — 46

5. gr. — 46

6. gr. — 46

1979, nr. 44, 1. júní. Lög um húsaleigusamninga.

— 5

1979, nr. 56, 30. maí. Lög um dómvexti, viðauka við lög nr. 85, 23. júní 1936 um meðferð einkamála í héraði.

— 57, 138, 182, 221, 238, 580, 581, 668, 887, 1025, 1079, 1080, 1081, 1245, 1548

1. gr. — 58., 238, 474, 542, 874, 1108, 1296, 1548

1979, nr. 292, 16. maí. Byggingarreglugerð.

— 1133

1.3. gr. — 1135,

1.7. gr. — 1133, 1135

3.4.8. gr. — 1014

6.10.4 2. gr. — 1014

9.4.1. gr. — 1135,

1979, nr. 298, 23. júlí. Reglugerð um breyting á reglugerð nr. 292, 16. maí 1979

— 1133

1979, nr. 321, 5. júlí. Reglugerð um skipulag á fólksflutningum með bifreiðum.

— 857

7. gr. — 859

1979, nr. 348, 22. ágúst. Reglugerð skv. lögum nr. 15/1979, um breytingu á lögum 101/1966 um Framleiðsluráð landbúnaðarins, veðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o.fl.

— 1549, 1550

3. gr. — 1549

4. gr. — 1549

5. gr. — 1549

6. gr. — 1549

1980, nr. 49, 30. maí. Lög um breyting á sjómannalögum nr. 67, 31. desember 1963, sbr. lög nr. 53, 20. maí 1969.

— 46, 316, 317, 319, 1362

1. gr. — 44, 45, 1360, 1361

1980, nr. 55, 9. júní. Lög um starfskjör launafólks og skyldutryggingu lífeyrisréttinda.

— 1424, 1429, 1433

1980, nr. 60, 3. júní. Lög um breyting á lögum um ávana- og fíkniefni, nr. 65/1974.

— 20

1980, nr. 63, 23. júní. Lög um breytingu á lögum nr. 15/1979 um breytingu á lögum nr. 101/1966 um Framleiðsluráð landbúnaðrins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o.fl.

— 1551, 1552, 1556

2. gr. — 1551

1980 nr. 73, 26. nóvember. Lög um tekjustofna sveitarfélaga.

— 1406

27. gr. — 1211

43. gr. — 90, 1400

1980, nr. 280, 24. júní. Auglýsing um ákvörðun gjalds á innflutt kjarnfóður.

— 1546

1980, nr. 311, 24. júní. Reglugerð um breytingu á reglugerð nr. 348/1966 skv. lögum nr. 15/1979 um breytingu á lögum nr. 101/1966 um Framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o.fl.

— 1546, 1549, 1550

1. gr. — 1549

2. gr. — 1546, 1549

3. gr. — 1550

5. gr. — 1549

1980, nr. 457, 29. ágúst. Reglugerð um breytingu á reglugerð nr. 348/1979 skv. lögum nr. 15/1979 um breytingu á lögum nr. 101/1966 um Framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o.fl.

— 1546, 1550

1981, nr. 9, 15. apríl. Barnalög.

— 1172

35. gr. — 1172

1981, nr. 20, 18. maí. Lög um breyting á almennum hegningarlögum, nr. 19/1940, sbr. lög nr. 22/1955

— 176, 264, 517, 994

2. gr. — 476

6. gr. — 1370

10. gr. — 1605, 610, 612, 1263

11. gr. — 664, 867, 1004, 1037, 1064, 1075, 1321

12. gr. — 1004

1981, nr. 28, 26. maí. Lög um breyting á lögum nr. 85, 23. júní 1936, um meðferð einkamála í héraði.

— 427, 536, 1061, 1335, 1337

6. gr. — 578

9. gr. — 426, 428, 487

14. gr. — 129

22. gr. — 481

28. gr. — 1171

40. gr. — 130, 1258, 1388, 1426, 1430, 1434

1981, nr. 45, 29. maí. Lög um breytingu á lögum nr. 15/1979 um breytingu á lögum nr. 101/1966 um Framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o.fl.

— 1550, 1553, 1554, 1555, 1557, 1558

1. gr. — 1546

1981, nr. 75, 14. desember. Lög um tekjuskatt og eignaskatt.

XIII. kafli — 1402, 1406

110. gr. — 1403, 1404

112. gr. — 90, 1400, 1404

1981, nr. 491, 30. september. Reglugerð um breyting á reglugerð nr. 348/1979 skv. lögum nr. 15/1979 um breytingu á lögum nr. 101/1966 um Framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o.fl.

— 1546, 1550, 1554

1. gr. — 1550

1981, nr. 757, 30. desember. Gjaldskrá fyrir uppboðshaldara.

— 865

2. gr. — 861, 866

1981, nr. 788, 22. desember. Gjaldskrá Rafveitu Hafnarfjarðar.

— 1441, 1443, 1446

1982, nr. 52, 11. maí. Lög um breyting á lögum nr. 56/1978, um verðlag, samkeppnishömlur og óréttmæta viðskiptahætti sbr. lög nr. 13/1979, um breytingu á þeim lögum.

3. gr. — 629

6. gr.B — 627

1982, nr. 75, 13. maí. Lög um breyting á almennum hegningarlögum, nr. 19/1940, sbr. lög nr. 34/1980, og um breyting á sektarmörkum nokkurra laga.

7. gr. — 198

9. gr. — 20

13. gr. — 1051

1982, nr. 90, 31. desember. Lög um breyting á lögum nr. 87 1971 um orlof.

— 1361

1982, nr. 95, 31. desember. Lög um breyting á lögum nr. 73 26. nóv. 1980 um tekjustofna sveitarfélaga.

3. gr. — 1400

1982, nr. 356, 1. júlí. Reglugerð um tollfrjálsan farangur ferðamanna og farmanna við komu frá útlöndum o.fl.

— 1277, 1278

1. gr. — 1058

5. gr. — 1058

1982, nr. 739, 30 nóvember. Gjaldskrá Rafveitu Hafnarfjarðar.

— 1443

1982 nr. 803, 20. desember. Lögreglusamþykkt fyrir Hafnarfjarðarkaupstað.

57. gr. — 146

1983, nr. 33, 23. mars. Lög um bann við ofbeldiskvikmyndum.

— 233

1. gr. — 233

4. gr. — 233

1983, nr. 125, 28. febrúar. Gjaldskrá Rafveitu Hafnarfjarðar.

— 1441

1983, nr. 313, 13. maí. Reglugerð um tollfrjálsan farangur ferðamanna og farmanna við komu frá útlöndum.

— 1277, 1278

1983, nr. 335, 18. maí. Reglugerð um sölu og veitingar áfengis.

16. gr. — 1381, 1382, 1385

1984, nr. 46, 30. maí. Lög um breyting á lögum nr. 59, 28. maí um tollheimtu og tollefurlit með síðari breytingum.

9. gr. — 1277

1984, nr. 68, 30. maí. Lögræðislög.

3. gr. — 963

5. gr. — 963

6. gr. — 963

10. gr. — 962

11. gr. — 963

1984, nr. 74, 28. maí. Lög um tóbaksvarnir.

— 1381

1984, nr. 155, 20. mars. Reglugerð um bann við veiðum í þorskfisknet um páska 1984.

1. gr. — 1497

1984, nr. 173, 3. apríl. Reglugerð um sérstök línu- og netasvæði út af Suðvesturlandi og Faxaflóa.

3. gr. — 1497

1984, nr. 265, 1. júní. Reglugerð um skuldbreytingarlán úr Fiskveiðasjóði Íslands.

— 861, 866

1985, nr. 7, 2. apríl. Lög um breyting á áfengislögum, nr. 82, 2. júlí 1969.

1. gr. — 1364

1985, nr. 42, 10. júní. Lög um breyting á almennum hegningarlögum, nr. 19/1940, með áorðnum breytingum.

9. gr. — 1411

IV. EFNISKRÁ

A. Atriðisorð efnisskrár

Aðild
Alifuglar
Alþjóðlegur einkamálaréttur
Andmælaréttur í stjórnsýslu
Aukabiðdagagjald
Ábyrgð húseiganda
Áfengislög
Áfrýjun
Áfrýjunarfrestur
Ákæra
Álitsgerð
Áskorunarmál
Bein fógetagerð
Bifreiðar:
 A. Einkamál
 B. Opinber mál
Bifreiðaskráning
Björgun
Bóatábyrgð á dómaraverkum
Bráðabirgðaökuleyfisvipting
Brenna
Brot í opinberu starfi
Brottnám húss af leigulóð
Búskipti
Byggingarleyfi
Börn
Dómarar
Dómkröfur
Dómkvaðning matsmanna
Dómsátt felld úr gildi

Dómstólar
Dráttarvextir
Dýravernd
Eignarnám
Eignarupptaka
Endurgreiðsla
Farmflutningar
Fasteignakaup
Fasteignir
Félagsdómur
Fiskveiðibrot
Fjárdráttur
Fjárnám
Fjársvik
Framleiððslugjald af áli
Framsal kröfu
Frávísun

A. Einkamál:

1. Frá héraðsdómi
2. Frá Hæstarétti
3. Frávísunardómur felldur úr gildi

B. Opinber mál:

1. Frá héraðsdómi
2. Frávísunadómur felldur úr gildi.

Frestur
Fyrning
Fyrning lögtaksréttar
Fyrning sakar

Gagnaöflun.
 Gallar
 Gjaldfelling veðskuldabréfa
 Gjaldþrotaskipti
 Greiðsla
 Greiðslustöðvun
 Gæsluvarðhald.
 Hald á munum
 Heilbrigðisreglugerð
 Heimvísun.
 Hjón
 Hlutabréf
 Hlutfélög
 Hlutdeild
 Hótanir
 Hundahald
 Húseigandaábyrgð
 Hylming
 Höfundaréttur
 Innheimtulaun uppboðshaldara
 Innsetningargerð
 Jarðakaup
 Jarðalög
 Kaup
 Kaupgjald
 Kaupleigusamningur
 Kjarnfóðurgjald
 Kvörtun
 Kyrrsetning
 Kærumál:
 A. Einkamál:
 1. Búskipti
 2. Frávísun frá héraðsdómi
 3. Frávísun frá Hæstarétti
 4. Frávísunardómur felldur úr gildi
 5. Gjaldþrotaskipti
 6. Greiðslustöðvun
 7. Innheimtulaun uppboðshaldara

 8. Innsetningargerð
 9. Nauðasamningar
 10. Nauðungaruppboð
 11. Ómerking
 12. Skipti
 13. Þinglýsing
 14. Þóknun meðdómsmanna
 B. Opinber mál:
 1. Bráðabirgðaökuleyfisvipting
 2. Dómsátt felld úr gildi
 3. Frávísunardómur felldur úr gildi
 4. Frávísun frá héraðsdómi
 5. Gæsluvarðhald
 6. Hald á munum
 7. Vitnaskylda
 Landamerkjамál
 Landhelgisbrot
 Launakröfur
 Lausafjárkaup
 Leigubifreiðar
 Leigusamningar
 Lífeyrissjóðir
 Líkamsárás
 Líkamsmeiðingar
 Lóðarleiga
 Lóðarúthlutun
 Lögbann
 Löghald
 Lögsaga
 Lögtak
 Lögvilla
 Manndráp
 Manndráp af gáleysi
 Matsgerð
 Málamyndagerningur
 Málsástæður
 Málskostnaður
 Meðdómendur

Meiðyrði
 Miskabætur
 Myndbönd
 Nafnnúmer
 Nauðasamningar
 Nauðgun
 Nauðungaruppboð
 Niðurfelling máls
 Nytjastuldur
 Opinber gjöld
 Opinberir starfsmenn
 Orsakasamband
 Ógildi kaupsamnings
 Ógilding kaupsamnings
 Ólögmæt meðferð fundins fjár
 Ólögmæt nauðung
 Ólögmæt stjórnvaldsathöfn
 Ómaksbætur
 Ómerking:
 A. Einkamál
 B. Opinber mál
 Ómerking ummæla
 Rán
 Réttarfarsannmarkar
 Réttarfarsvítur
 Réttarheimildir
 Riftun
 Sakhæfi
 Samaðild.
 Sameign
 Sameining mála
 Samkeppnishömlur
 Samningar
 Sératkvæði.
 Sérleyfi
 Sjálfræði
 Sjálfskuldarábyrgð
 Sjómannalög.
 Sjóveð

Skaðabætur:
 A. Innan samninga:
 B. Utan samninga:
 1. Bifreiðar
 2. Líkamsmeiðingar
 3. Opinber mál
 4. Vinnuslys
 5. Ýmis tilvik

Skattar
 Skilasvik
 Skilnaðarsamningar
 Skilorð
 Skiptamál
 Skjalafals
 Skuldabréf
 Skuldajöfnuður
 Slysatrygging
 Stef nubirting
 Stjórnarskrá
 Stjórnsýsla
 Srok
 Tékkar
 Tilraun
 Tolllagabrot
 Umboðsmennska
 Umferðarlög
 Umferðarréttur
 Uppboð
 Uppboðsafsal
 Uppboðsheimild
 Uppskrift
 Upptaka eigna
 Útburðargerðir
 Útivist
 Vátrygging
 Vegir
 Verksamningar
 Vextir
 Vinnusamningar

Vinnuslys
Vitnaskylda
Vítur
Þinglýsing
Þjófnaður

Ærumeiðingar
Ökuhraði
Ökuleyfissvipting
Örorka
Örorkubætur

V. EFNISKRÁ

Bls.

Aðild

R tók að sér byggingarframkvæmdir fyrir F. Samkvæmt ákvæðum verksamnings keypti R verktryggingu hjá váttryggingarfélaginu A til tryggingar því að hann stæði við skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum. R vanefndi verksamninginn og tilkynnti F að hann gæti ekki haldið verkinu áfram. F krafði A um greiðslu tryggingarfjárins. R fékk lagt lögðann við því að A greiddi tryggingarféð þar til viðhlítandi gögn lægju fyrir um meint fjártjón F. A skoraði á F að veita sér styrk skv. 52. gr., sbr. 50. gr., laga nr. 85/1936 í máli því sem R höfðaði til staðfestingar lögðanninu. F varð við áskoruninni og krafðist þess að synjað yrði um staðfestingu lögðannsins. – Áfrýjun málsins var vísað frá Hæstarétti að því er F varðaði og kröfum hans vísað frá héraðsdómi, enda hafði F hvorki gerst aðili málsins með stefnu skv. 50. gr. laga nr. 85/1936 né bókun í þingbók skv. 104. gr. laganna.

☞ Verksamningur. Sératkvæði

128

X höfðaði mál samkvæmt ákvæðum XVII. kafla laga nr. 85/1936 á hendur A, B og C til greiðslu á skuld samkvæmt skuldabréfi sem A hafði gefið út. B og C höfðu tekist á hendur sjálfskuldarábyrgð á skuldinni. A, B og C byggðu sýknukröfu sína eingöngu á því að X væri ekki réttur aðili málsins. Skuldareigandi væri bankinn D sem ekki hefði framselt X kröfu sína. – Fram kom að í meginmáli skuldabréfsins í frumgerð var D sagður skuldareigandi en er lögmaður X fékk skuldabréfið til innheimtu lét hann með samþykki D sviga um nafn hans og ritað nafn X staðinn. Lögð var fram yfirlýsing D um að hann hefði aldrei verið eigandi skuldabréfsins en það hefði verið í bankanum til innheimtu fyrir X. Lagt var til grundvallar að X væri réttur eigandi kröfunnar og var kröfu A, B og C um sýknu vegna aðildarskorts X hafnað. ☞ Skuldabréf.

419

Á átti ⅓ hlutafjár í P h/f. Hann höfðaði mál á hendur öðrum hluthöfum

félagsins og krafðist þess að félaginu yrði slitið. Þ h/f gekk inn í málið við hlið stefndu. G hafði fest kaup á eignum Þ h/f og stefndi Á honum til réttargæslu. Málssókn Á var reist á ákvæði 115. gr. hlutafélagalaga nr. 32/1978. – Rétt hefði verið að Á beindi málsókninni einnig að Þ h/f en það var ekki gert. Það var þó ekki talið standa í vegi fyrir því að dómur væri lagður á málið eins og það var borið undir Hæstarétt, enda áfrýjun héraðsdóms beint að stjórnarmönnum og öllum öðrum hluthöfum Þ h/f en Á sjálfum og engin andmæli voru höfð uppi af þeirra hálfu varðandi málsaðildina. Hluthafar Þ h/f voru sýknaðir af kröfum Á. ☞ Hlutafélög. Sératkvæði

613

H var stefnt til réttargæslu. Hann hafði uppi kröfur um efni málsins en gerðist ekki meðalgönguaðili skv. 50. gr. laga nr. 85/1936. Því var ekki grundvöllur fyrir efniskröfum hans í málinu. Héraðsdómur, sem sýknað hafði H, var ómerktur að því er hann varðaði. Kröfum H var vísað frá héraðsdómi og áfrýjun hans frá Hæstarétti. ☞ Fasteignakaup. Sératkvæði.

671

A og B keyptu saman lóð í Reykjavík í því skyni að byggja sameiginlega íbúðarhús á henni. Þeir gerðu munnlegt samkomulag um að greiða byggingarkostnaðinn að hálfu hvor. Steypustöðin S, sem hafði afhent steypu til hússins, höfðaði mál á hendur A og B til óskiptrar greiðslu andvirðis steypunnar. A mótmælti ekki úttekt á steypunni sem slíkri en taldi sig ekki bera ábyrgð á greiðslu eftirstöðvanna þar sem hann hefði þegar greitt meira en helming af heildarverði steypunnar. Hann taldi B því eiga að greiða kröfu S. B taldi sig ekki vera réttan aðila málsins. Hann hefði ekki verið í viðskiptasambandi við S og hefði ekkert réttarsamband stofnast milli þeirra. – Ósannað var að A og B hefðu samið fyrirfram við S um kaup á steypunni. A og B höfðu ráðið múrarmeistara til að annast steypuvinnu við húsið. Múrarmeistarinn taldi sig hafa pantað steypuna að mestu sjálfur. S mátti treysta því að múrarmeistarinn hefði umboð til að taka út steypu til hússins á ábyrgð beggja sameigendanna. B hefði staðfest það með því að afhenda S fyrirvaralaust víxil upp í andvirði steypunnar. Voru A og B dæmdir til að greiða óskipt það sem ógreitt var af verði steypunnar. ☞ Lausfjárkaup.

844

Þ kvaðst í mörg ár hafa átt í baráttu við framtalsnefnd Reykjavíkur, skattstjórnann í Reykjavík, ríkisskattstjóra og gjaldheimtustjórnann í Reykjavík vegna rangra og tilefnislausra hækkana opinberra

gjalda á sig. Þrátt fyrir ítrekaðar tilraunir hefðu engar skýringar eða leiðréttingar fengist. Þ höfðaði mál á hendur gjaldheimtustjóra f.h. Gjaldheimtunnar í Reykjavík, formanni framtalsnefndar Reykjavíkur f.h. nefndarinnar (F), borgarstjóranum í Reykjavík f.h. borgarsjóðs Reykjavíkur og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs til heimtu miskabóta fyrir að vera sviptur persónu-, athafna- og atvinnufrelsi sínu. – Héraðsdómur var ómerktur að því er varðaði F og var kröfum Þ á hendur honum vísað sjálfkrafa frá héraðsdómi enda voru framtalsnefndir, sem störfuðu á þeim tíma er málsatvik gerðust, ekki stjórnsýsluaðilar sem sjálfstæðum kröfum varð beint að vegna slíks tjóns sem Þ taldi sig hafa orðið fyrir. ☞ Skaðabætur.

1210

I h/f samdi við 8 hluthafa í V h/f um kaup á ríflegum meirihluta hlutabréfa í V h/f. I h/f greiddi ekki kaupverð hlutabréfanna. Skilanefnd, sem kosin var til að undirbúa slit V h/f, höfðaði mál á hendur I h/f til heimtu söluverðs hlutabréfanna auk annarra greiðslna. I h/f taldi skilanefnd V h/f ekki vera réttan aðila málsins þar sem félagið hefði ekki verið aðili að kaupsamningnum og hefði ekki orðið það síðar. – Sannað var að maður sá, sem kom fram af hálfu eigenda hlutabréfanna sem um var samið, hafði umboð til að framselja bréfin og ráðstafa kaupverðinu. I h/f var gert að greiða V h/f kaupverð hlutabréfanna.

☞ Hlutabréf.

1327

Ágreiningur reis milli eigenda jarðarinnar B í S-hreppi og eigenda jarðarinnar O í K-hreppi um landamerki milli jarðanna þar sem þau liggja samann á R-heiði. Eigendur B höfðuðu mál á hendur eiganda O til viðurkenningar á þeim landamerkjum milli jarðanna sem þeir töldu vera rétt. Eigenda jarðarinnar L var stefnt til að þola dóm í samræmi við það, en land L liggur að landi B og einnig að landi O. Eigandi L gerði ekki kröfur í málinu skv. 8. gr. laga nr. 41/1919 og lýsti yfir að ef eigandi O hefði kröfur á hendur sér væri hann reiðubúinn til að ræða þær en þær væru utan dómsmálsins. – Af gögnum sem lögð voru fyrir Hæstarétt varð ráðið að ágreiningur var milli eigenda B og L um merki milli jarðanna og jafnframt að hugmyndir eigenda B um merkin samrýmdust ekki niðurstöðu héraðsdóms. Talið var réttast að dæma um merki milli jarðanna B og L í sama máli og dæmt væri um landamerki milli jarðanna B og O. Eigendur B, sem áfrýjuðu héraðsdómi, höfðu þó ekki gert kröfu sem leitt gæti til slíks dóms en engu að síður stefnt

eiganda L til að þola dóm í málinu. Með þetta í huga mátti leggja efnisdóm á málið.

☞ Landamerkjамál. Sératkvæði. 1348

Alifuglar

A og G voru sakfelld fyrir brot á lögum nr. 21/1987 um dýravernd með því að vanfóðra og vanhirða hænsemi og endur þannig að sumt drapst úr hor. A og G var gert að greiða sekt fyrir brot gegn 1. gr. laga nr. 21/1957 um dýravernd og samkvæmt 19. gr. laganna var dæmt að þeim væri óheimilt að eiga eða hafa í umráðum sínum alifugla, versla með þá, slátra þeim eða sýsla um þá með öðrum hætti. ☞ Dýravernd 196

Alþjóðlegur einkamálaréttur

K og M, bandarískir ríkisborgarar, sem höfðu verið lýst hjón fyrir vígslumanni í Alaska, óskuðu skilnaðar að borði og sæng hér á landi þar sem þau áttu þá lögheimili. M vefengdi gildi hjónabands þeirra og taldi hjúskapinn markleysu. Búskiptum var vísað til skipta í skiptarétti. M krafðist fyrir áfrýjunardómstóli í Alaska að hjúskapurinn yrði ógiltur. Með dómi áfrýjunardómstólsins var svonefndur hjúskapur K og M talinn ógildur frá upphafi. M mótmælti töku búsins til opinberra skipta hér á landi. Taldi hann að dæma bæri um gildi hjúskaparins eftir þeim lögum sem giltu þar sem til hans var stofnað. Því væri ekki ástæða til að efna til búskipta hér á landi. – Leggja bar til grundvallar dóm áfrýjunardómstólsins í Alaska og var því hafnað kröfu K um opinber skipti á eignum málsaðila í skiptarétti hér á landi. 599

Andmælaréttur í stjórnsýslu

Sjá: Stjórnsýsla

Aukabiðdagagjald

Sjá: Farmflutningar

Ábyrgð húseiganda

Sjá: Húseigandaábyrgð

Áfengislög

Leigubifreiðastjórinn I var ákærður fyrir að hafa ekið að húsi í Reykja-

vík í því skyni að selja einum íbúa þess flösku af áfengi. Gögn ákærvaldsins dugðu ekki til sakfellingar. Sératkvæði.	286
S flutti til landsins í nafni fyrirtækis síns, B h/f, 600 glös af áfengi, 14-17% vínanda að rúmmáli, sem auk áfengisins innihéldu ýmsar tegundir ávaxta. Af hálfu ákærvalds var þess krafist að S sætti upptök 116 glasa sem voru í tollvörugeymslu og óseld í verslun hans. – Innflutningsgögn sýndu að innflytjandi og eigandi vörunnar var B h/f sem hafði sérstakt nafnnúmer og söluskattsnúmer. Engin gögn voru um að eignarréttur að vörunni væri breyttur þannig að hún tilheyrði S. Hann varð því ekki dæmdur til að þola upptöku glasanna. Ekki varð með vissu ráðið af málsgögnum hver eða hverjir væru eigendur þeirra. Rannsókn málsins fullnægði ekki skilyrðum til útgáfu ákæru skv. 115. gr. laga nr. 74/1974. Hinn áfrýjaði dómur var ómerktur og ákæru vísað frá héraðsdómi.	
☞ Eignaupptaka. Sératkvæði.	1118
Leigubifreiðastjóri var sýknaður af ákæru um að hafa ætlað áfengisflösku, sem fannst í bifreið hans, til sölu en var sakfelldur fyrir að hafa í öðru tilviki selt farþega áfengisflösku. ☞ Bifreiðar. Sératkvæði.	1195
Lögregluvarðstjórinn K rauf tollinnsgli á geymslu í skipi þar sem hann var þar staddur í frítíma sínum og tók þar áfengi með leyfi skipstjóra. K og tveir starfsfélagar hans höfðu áfengið á brott með sér og neyttu þess. K sótti innsigliháöld tollgæslu og innsiglaði geymsluherbergið að nýju. – K var sakfelldur fyrir brot gegn 65. gr. laga nr. 59/1969 um tollheimtu og tolleftrilít, 60. gr., sbr. 61. gr. s.l., 3. gr. sbr., 33. gr. áfengislaga nr. 82/1969 og 1. mgr., sbr. 15. gr., laga nr. 63/1969. Refsing var ákveðin varðhald í 2 mánuði. ☞ Brot í opinberu starfi.	1363
S og P voru sýknaðir af ákæru fyrir að hafa sem ábyrgðarmenn og ritstjórar tímarits birt mynd af áfengisflösku og rammagrein með yfirskriftinni „Myer's rjómaromm, hreinasta sælgæti.“ og með því brotið gegn ákvæðum 4. mgr. 16. gr. áfengislaga um bann við áfengisauglýsingum. Sératkvæði.	1380

Áfrýjun

Efniskröfur af hálfu áfrýjenda lágu ekki fyrir héraðsdómi og í áfrýjunarstefnu lýstu þeir dómkröfum sínum svo „að hinum áfrýjaða dómi verði . . . hrundið og breytt á þá leið, að allar kröfur þeirra í héraði verði teknar til greina og þeim dæmdur hæfilegur málskosnaður í

héraði og fyrir Hæstarétti . . .“.	Pví var ekki nægilega tilgreint í hvaða skyni áfrýjað var og hverjar dómkröfur áfrýjenda væru. Áfrýjunarstefnan fullnægði því ekki ákvæðum 3. tl. 2. mgr. 34. gr. laga nr. 75/1973. Málinu var vísað frá Hæstarétti.	606
Á, einn hluthafa í P h/f, beindi að félaginu og öðrum hluthöfum kröfu um að félaginu yrði slitið skv. 115. gr. hlutafélagalaga nr. 32/1978. – Samkvæmt áfrýjunarstefnu tók áfrýjun málsins ekki til P h/f. Héraðsdómur kom því ekki til endurskoðunar að því leyti. Það stóð þó ekki í vegi fyrir því að dómur væri lagður á málið eins og það var borið undir Hæstarétt, enda áfrýjun héraðsdóms beint að stjórnarmönnum og öllum öðru hluthöfum P h/f en áfrýjanda og engin mótmæli höfðu uppi af þeirra hálfu varðandi málsaðild.		
☞ Hlutafélög. Sératkvæði		613
H var stefnt til réttargæslu fyrir héraðsdómi. Hann gerðist ekki meðalgönguaðili skv. 50. gr. laga nr. 85/1936. Því var ekki grundvöllur fyrir efniskröfum hans í málinu. Ákvæði héraðsdóms um sýknu H af kröfum áfrýjenda var því ómerkt og kröfum hans vísað frá héraðsdómi. Áfrýjun H var vísað frá Hæstarétti. ☞ Fasteignakaup. Sératkvæði.		671
Hjónin M og Ö slitu samvistum og fór móðirin, sem búsett var í Svíþjóð, með forræði barns þeirra. Móðurinni voru með innsetningargerð fengin umráð barnsins sem faðirinn hafði rofið með því að fara með það til Íslands. Er innsetningargerðin skyldi fara fram frestaði fógeti henni. Faðirinn áfrýjaði úrskurði fógeta. Móðirin skaut málinu til Hæstaréttar með kæru. Dæmt var að innsetningargerðin skyldi þegar í stað fara fram.		
☞ Bein fógetagerð. Sératkvæði.		1168

Áfrýjunarfrestur

Lögtaksgerð fór fram 27. september 1982. Áfrýjunarstefna var gefin út 23. desember s.á. án þess að áfrýjunarleyfis væri aflað. Áfrýjunarfrestur var þá liðinn skv. 11. gr. laga nr. 29/1885, sbr. 1. mgr. 20. gr. laga nr. 75/1973. Málinu var vísað sjálfkrafa frá Hæstarétti.	89
--	----

Ákæra

Ákvæða 225. gr. alm. hgl. var ekki getið í ákæru en því var beitt með heimild í ákvæði 3. mgr. 118. gr. laga nr. 74/1974, enda var málflytjendum fyrir Hæstarétti gefinn kostur á að flytja málið með það í huga. ☞ Rán. Sératkvæði.	150
Verknaður sá sem ákærða var gefinn að sök mundi hafa varðað við 1.	

mgr. 257. gr. alm. hgl. en skv. 4. mgr. skal mál aðeins höfða að kröfu þess sem misgert er við. Sú krafa hafði ekki komið fram. Héraðsdómur var ómerktur og ákæru málsins vísað frá héraðsdómi.	183
Héraðsdómari vísaði ákæru frá dómi. Annmarkar á ákærinni þóttu ekki slíkir að ekki mætti leggja efnisdóm á málið. Héraðsdómur var felldur úr gildi og lagt fyrir héraðsdómarann að leggja efnisdóm á málið.	1036
B var ákærður fyrir að hafa vanrækt að gera Gjaldheimtunni í R-vík skil á fjáhæð sem haldið var eftir af launum starfsmanns hans til greiðslu opinberra gjalda. Frumrannsókn málsins var ekki viðhlítandi grundvöllur til útgáfu ákæru og dómsmeðferðar skv. 75. gr. og 1. mgr. 115. gr. laga nr. 74, 1974, sbr. 13. gr. laga nr. 107, 1976. Frávísunardómur héraðsdómara var staðfestur.	1039
Í ákæru hafði láðst að tilgreina lagaákvæði sem verknaður var talinn varða við. Þar sem heiti brotsins var tilgreint og verknaðarlýsing skýr var brotið fært til refsíákvæðis með vísan til 118. gr. laga nr. 74/1974, enda hafði málið verið sótt og varið með tilliti til þess. Héraðsdómur var staðfestur. ☞ Skjalafals.	1089
Rannsókn málsins fullnægði ekki skilyrðum til útgáfu ákæru skv. 115. gr. lag nr. 74/1974. Hinn áfrýjaði dómur var ómerktur og ákæru vísað frá héraðsdómi. ☞ Áfengislög. Sératkvæði.	1118
Í ákæru var ætlað brot talið varða við 246. gr. alm hgl. Það ákvæði átti ekki við og eins og ákæru var háttað kom ekki til greina að refsa samkvæmt 248. gr. alm. hgl. Ákærði var sýknaður. Mikill dráttur varð á rekstri máls og var ekki rétlættur. ☞ Réttarfarsvitur.	1218

Álitsgerðir

E var sakaður um að hafa ekið um götur Reykjavíkur undir áhrifum deyfilyfja. Aflað var álits yfirlæknis geðdeildar Landspítalans og álits forstöðumanns Rannsóknastofu í lyfjafræði. ☞ Bifreiðar.	1452
--	------

Áskorunarmál

J gaf út skuldabréf til H og tókust A og I á hendur sjálfskuldarábyrgð á greiðslu skuldarinnar. H höfðaði áskorunarmál á hendur J, A og I til heimtu skuldarinnar. Við þingfestingu málsins var ekki sótt þing af þeirra hálfu. Stefnan var tekin til áritunar og dómkörfum H veitt aðfararhæfi. Á grundvelli hinnar árituðu stefnu var gert fjárnám í fasteign A. Hann skaut fjárnámsgærðinni til Hæstaréttar og krafðist	
--	--

þess að áritunin og fjárnámsgerðin yrðu felldar úr gildi. A byggði kröfu sína á því að nafn bankans S sem skuldareiganda hefði verið máð af skuldabréfinu og nafn H ritað í staðinn í heimildarleysi. Því væri um fölsun að ræða. – A var löglega stefnt fyrir héraðsdóm. Ekki kom fram að lögmæt forföll hefðu hindrað þingsókn hans. A fullnægði ekki skilyrðum 45. gr. laga nr. 75/1973 og komu máls-
ástæður hans ekki til álita fyrir Hæstarétti. Hin áfrýjaða áritun og
uppbóðsgerð voru því staðfestar. ☞ Skuldabréf.

880

Bein fógætagerð

Með úrskurði matsnefndar eignarnámsbóta 10. maí 1983 var Vegagerð
ríkisins (V) veitt heimild til að taka þá þegar umráð ákveðins hluta
námasvæðis jarðar P og taka þar ákveðið magn jarðefna, vinna efn-
ið á svæðinu, geyma það þar meðan á framkvæmdum stæði og
flytja það á brott. V var veittur réttur til umferðar um svæðið til
framkvæmdanna. V krafðist þess að læsing á hliði að námasvæðinu
yrði numin á brott með fógætagerð. Þ mótmælti framgangi gerðar-
innar. Fógæti taldi matsnefnd eignarnámsbóta hafa fylgt ákvæðum
laga nr. 11/1973 við framkvæmd eignarnámsins og hratt mótmælum
P. – Úrskurður fógæta var staðfestur. ☞ Eignarnám
Hjónin M og Ö slitu samvistum og fór móðirin með forræði barns
þeirra. Móðurinni voru með innsetningargerð fengin umráð barns-
ins sem faðirinn hafði rofið.

225

☞ Börn. Sératkvæði.

1168

B krafðist þess að sér yrði með beinni fógætagerð fengin umráð kjallara
húss sem hann væri einn þinglýstur eigandi að og bornir út munir
sem C, D, E, F og G kynnu að eiga þar. Þau mótmæltu framgangi
gerðarinnar og kváðu kjallarann hafa verið byggðan sameiginlega
af þeim og B. – Er málið var dæmt í Hæstarétti hafði dómur gengið
þar í máli því sem C, D, E, F og G höfðu höfðað til viðurkenningar
á eignarrétti sínum að kjallaranum. Var kjallarinn í óskiptri sam-
eign allra aðilanna. Með þeim dómi var grundvöllur fyrir fram-
gangi gerðarinnar fallinn niður. Hin áfrýjaða innsetningargerð var
því felld úr gildi. Sératkvæði

1257

H hafði fengið lögregluleysi fyrir byssu. Lögreglan lagði hald á byssuna.
H krafðist þess að umráð byssunnar yrðu fengin sér með innsetn-
ingargerð. Fógæti hafnaði kröfunni með úrskurði sem H skaut til
Hæstaréttar með kær. Úrskurður fógætaréttar um það hvort
fógætagerðgerðin skyldi fara fram eða ekki sætti ekki kær. til

Hæstaréttar, sbr. 3 tl. 21. gr. laga nr. 75/1973 og var málinu vísað frá	
Hæstarétti.	1386

Bifreiðar

A. Einkamál

H vann að viðgerð á bifreið sinni í kaupstaðnum A. Hann hafði tekið vélina úr bifreiðinni og tekið af henni einkennisnúmerin. H kom bifreiðinni til annars manns til sprautunar. Bifreiðinni var lagt á bifreiðastæði handan götunnar. Er H kom til að athuga bifreiðina var hún horfin. Fram kom að lögregluþyrirvöld höfðu að ósk bæjar- yfirvalda gert skrá yfir bifreiðar sem stóðu á götum kaupstaðarins án einkennisnúmera. Starfsmenn A fjarlægðu bifreiðina og komu henni fyrir hjá áhaldahúsi A. Á meðan bifreiðin stóð þar voru unnar á henni miklar skemmdir. H krafði A um skaðabætur. – Heimilt var að fjarlægja bifreiðina samkvæmt almennti tilkynningu heilbrigðisnefndar A um lóðahreinsun. Starfsmaður A sem stóð að flutningi bifreiðarinnar mátti gera sér grein fyrir nokkru verðmæti hennar þar sem greinilegt var að unnið hafði verið við að sprauta hana. Eðlilegt var að A léti varðveita bifreiðar, sem fluttar voru á brott, í öruggri geymslu og gæfi eigendum þeirra kost á að hirða þær gegn greiðslu kostnaðar við flutninginn og geymslu þeirra. A var ekki talinn hafa firrt sig ábyrgð á að sjá um að varsla bifreiðar H væri með öruggum hætti. A var gert að bæta H tjón hans.

☞ Skaðabætur.

116

Við kaupstaðinn A var unnið að lagningu nýs vegar er lá yfir gamla þjóðveginn. Bifreiðarstjórinn P ók vörubifeið í eigu A eftir nýja veginum en H ók eftir gamla veginum. Harður árekstur varð milli bifreiðanna á vegamótunum og hlaut H mikil meiðsl. H taldi vörubifreiðinni hafa verið ekið viðstöðulaust af vegi, sem ekki hafði verið opnaður fyrir umferð, í veg fyrir bifreið sína, sem ekið hefði verið eftir þjóðveginn á eðlilegum hraða. H beindi skaðabótakröfu sinni að váttryggingarfélagi vörubifreiðarinnar, fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs og samgönguráðherra f.h. Vegagerðar ríkisins. – Talið var að réttlæga hefði verið staðið að opnun nýja vegarins fyrir umferð bifreiða. Sannað þótti að H hefði átt sök á árekstrinum með því að aka að vegamótunum langt yfir löglegum hraða og fram hjá aðvörnarmerki án þess að veita því eftirtekt. Vörubifreiðin átti umferðarrétt gagnvart bifreið H og var P ekki talinn

hafa sýnt af sér ógætni sem leiddi til sakarskiptingar. A, S, F og V voru sýknuð af kröfum H. ☞ Skaðabætur. Sératkvæði	444
Stúlkan S ók bifreið sinni og lenti í árekstri við bifreið J sem tryggð var lögboðinni ábyrgðartryggingu hjá V. S, sem var 22 ára, skarst í andliti og þurfti tvisvar að gangast undir aðgerð til að láta lagfæra ör sem hún bar eftir slysið. Ágreiningslaust var að J bæri óskipta fébótaábyrgð á tjóni S. Deilt var um miskabætur. Þær voru ákveðnar 40.000 krónur með hliðsjón af sjúkrasögu og andlitslýtum S. ☞ Skaðabætur. Sératkvæði.	665
Veiting sérleyfis til fólksflutninga með langferðabifreiðum var ólöglegt stjórnvaldsathöfn sem felld var úr gildi. ☞ Stjórnsýsla.	854
Hross voru rekin eftir Eyjafjarðarbraut vestri í átt til Akureyrar kvöldi eitt í janúar 1983. Tveir menn fóru fyrir hópnum og tveir ráku lestina. Rekstrarmenn voru allir klæddir endurskinsvestum. Ökumaður bifreiðar H h/f, sem tryggð var lögboðinni ábyrgðartryggingu hjá S h/f, kom akandi úr gagnstæðri átt. Bifreiðinni var ekið inn í reksturinn og drapst eitt hrossið. R, eigandi hrossins, höfðaði mál á hendur H h/f og S h/f til heimtu skaðabóta fyrir missi þess. Ekki var ágreiningur um fjárhæð tjóns R sem H h/f og S h/f var gert að greiða. ☞ Skaðabætur	1240

B. Opinber mál.

G ók bifreið sinni í Hallormsstaðaskógi um miðjan dag 30 júlí 1983. Lögreglumenn við hraðamælingar stöðvuðu bifreiðina sem samkvæmt mælingu þeirra var ekið á 100 km hraða á klst. Áfengisþefur fannst af G og var honum tekið blóð til áfengisgreiningar. G viðurkenndi að hafa fundið til áfengisáhrifa nóttina áður en ekki er hann hóf aksturinn um morguninn. Hann vefengdi ekki niðurstöðu hraðamælingar lögreglumannanna og ekki vefengdi hann niðurstöðu alkóhólgreiningar er sýndi alkóhólmagn í blóði hans vera 0.8‰. G hafði hinn 9. júlí 1982 gengist undir að greiða sekt og sæta sviptingu ökuleyfis í 3 mánuði fyrir brot á 2. mgr. sbr. 3. mgr. 25. gr. umferðarlaga og 1. mgr. 24. gr. áfengislaga. – Með akstri sínum nú braut G gegn 2. mgr., sbr. 3. mgr. 25. gr. og 2. mgr. 50. gr. umferðarlaga. G var dæmdur í 15 daga varðhald og skv. 3. mgr. 81. gr. umferðarlaga var hann sviptur ökuréttindum ævilangt.	110
Árekstur varð milli tveggja bifreiða á Öxnadalshéið 12. ágúst 1978. Þ ók anarri bifreiðinni og var ákærður fyrir að hafa ekið án nægilegrar aðgæslu á miðjum vegi og án þess að víkja fyrir bifreiðinni sem	

- kom á móti honum. Brot hans var talið varða við 1. mgr. 45. gr. og 1. mgr. 47. gr., sbr. 80. gr. laga nr. 54/1976. Fram kom að Þ hafði 9. ágúst 1980 verið boðin dómsátt í málinu en hann hafnað henni 12. s.m. Ákæra var gefin út 10. desember 1980. – Sök Þ var ófyrnd. Hann hafði með akstri sínum gerst brotlegur við refsíakvæði sem tilgreind voru í ákæru. Þ hafði slasast mikið í árekstrinum og verið frá vinnu í allt að eitt ár. Þ var ekki gerð refsing. 251
- S viðurkenndi að hafa ekið bifreið sviptur ökuréttindum og fundið lítillega til áfengisáhrifa að kvöldi 28. maí 1983. Alkóhól í blóði hans mældist 0,80‰. S var sakfelldur fyrir brot gegn 2. mgr., sbr 3. mgr. 25. gr., 1. mgr. 27. gr., sbr. 80. gr. umferðarlaga nr. 40/1968, sbr. lög nr. 54/1976. Með dómi 9. júní 1983 var S gert að greiða sekt fyrir brot á 2., sbr. 4. mgr. 25. gr., 1. mgr. 37. gr., 3. mgr. 38. gr., 41. gr. og 50. gr. umferðarlaga og var hann sviptur ökuleyfi í 2 ár. Refsing S var ákveðin sekt 6.000 krónur en ekki þótti ástæða til að ákveða S frekari ökuleyfis sviptingu en gert var 9. júní 1983. 292
- Lögreglumenn stöðvuðu akstur D um götur R-víkur að nóttu til í júlímánuði 1983. Þótti lögreglumönnum aksturslag D ekki eðlilegt. D viðurkenndi að hafa drukkið 2 glös af hvítvíni fyrr um nóttina en ekki fundið til áfengisáhrifa. Áfengismagn í blóði D reyndist vera 0,68‰. D var sakfelldur fyrir brot gegn 2. mgr., sbr. 3. mgr. 25. gr., sbr. 80. gr. umferðarlaga nr. 40/1968, sbr. lög nr. 54/1976. D hafði hinn 17. september 1984 sæst á að greiða sekt vegna ölvunar við akstur og var hún þá svipt ökuréttindum í tvo mánuði. Refsing D var ákveðin varðhald 15 daga og var hún svipt ökuréttindum ævilangt skv. 3. mgr. 81. gr. umferðarlaga. 365
- Ó var sakfelldur fyrir að hafa ekið undir áhrifum áfengis og sviptur ökuréttindum 26. ágúst 1984. Áfengismagn í blóði Ó reyndist vera 2,28‰. Ó hafði hinn 17. júlí 1981 gengist undir að greiða sekt fyrir brot gegn 25. gr., 26. gr. og 37. gr. umferðarlaga. Var hann þá jafnframt sviptur ökuuréttindum í 12 mánuði. Með dómi 2. júní 1982 var Ó dæmdur í 30 daga skilorðsbundið varðhald og gert að greiða sekt fyrir brot gegn 259. alm. hgl., 25. gr. og 27. gr. umferðarlaga. Ó var þá jafnframt sviptur ökuréttindum ævilangt. Refsing Ó var ákveðin varðhald 30 daga og var ævilöng svipting ökuréttinda með dóminum 2. júní 1982 áréttuð. 476
- B, sem sviptur hafði verið ökuréttindum ævilangt, var sakfelldur fyrir að hafa ekið bifreið ölvuð í fjögur skipti og með því gerst brotlegur við 2. mgr., sbr. 3. mgr. og 2. mgr., sbr. 4. mgr., 25. gr. umferðarlaga.

B hafði í öll skiptin unnið til refsingar skv. 27. gr., sbr. 81. gr. umferðarlaga. B var einnig sakfelldur fyrir brot gegn ákvæðum alm. hgl. Hann hafði sætt fjölda refsisdóma fyrir brot gegn alm. hgl. og fyrir ölvunaraksktur. B var dæmdur í fangelsi 8 mánuði.

☞ Skjalafals. 542

G var sakfelldur fyrir að hafa ekið um götur R-víkur 19. ágúst 1984 undir áhrifum áfengis og sviptur ökuréttindum. Reyndist áfengismagn í blóði hans vera 1,29‰. G hafði með dómssáttum 5. og 19. maí 1980, 13. október 1981 og 1. desember 1983 gengist undir að greiða sektir og sætt sviptingu ökuleyfis, m.a. fyrir brot gegn 25. gr. umferðarlaga. Með dómi 4. júní 1982 var G dæmdur fyrir brot á 25. gr. umferðarlaga og sviptur ökuréttindum ævilangt. Refsing G var ákveðin varðhald 60 daga og var ævilöng ökuleyfis svipting áréttuð. 560

G, sem sviptur hafði verið ökuleyfi, var í þrjú skipti ölvaður við akstur bifreiðar. Hann var sakfelldur skv. 2. sbr. 4. mgr. 25. gr. umferðarlaga, svo og 1. mgr. 27. gr. sbr., 81. gr. sömu laga. G var í sama máli sakfelldur fyrir brot á alm. hgl. G var dæmdur í 60 daga fangelsi og var sviptur ökuleyfi ævilangt.

☞ Fjársvik. 826

Bráðabirgðaökuleyfis svipting 810

G var sakfelld fyrir að hafa ekið undir áhrifum áfengis 3. september 1983. Áfengismagn í blóði hennar reyndist vera 2,56‰. G var gert að greiða sekt og svipt ökuleyfi fyrir brot gegn 2. mgr. sbr. 4. mgr. 25. gr., sbr. 80. gr. umferðarlaga, sbr. lög nr. 54/1976. Refsing G var ákveðin hegningarauki við skilorðsbundna refsingu er hún hlaut með dómi 18. júní 1984. G var á ný sakfelld fyrir að hafa ekið undir áhrifum áfengis 27. maí 1984. Reyndist áfengismagn í blóði hennar vera 2,02‰. Fyrir Hæstarétti voru málin sameinuð. Refsing G var ákveðin með hliðsjón af ákvæðum 77. gr. og 78. gr. alm. hgl. varðhald 30 daga og var hún jafnframt svipt ökuleyfi ævilangt. ☞ Skilorð 979

Á og H, stjórnarmenn og framkvæmdastjórnar S h/f í Húsavík, sem gert hafði verksamning við K h/f um móttöku, geymslu og útskipun kísilgúrs, voru ákærðir fyrir að hafa í nafni félagsins tekið að sér leigukakstur utan vörubifreiðastöðvar og með því brotið gegn ákvæðum 5. gr., 1. og 2. mgr., sbr. 11. gr. laga um leigubifreiðar nr. 36/1970 og ákvæðum rgl. um hámarkstölu vörubifreiða í Húsavík nr. 85, 1961, sbr. 13. gr. laga nr. 75/1982. – Flutningur kísilgúrsins frá vörugeymslu að skipshlið var þáttur í samningnum við K h/f og var ekki

- greitt sérstakt gjald fyrir þann flutning heldur var það innifalið í heildargjaldinu sem samið var um. Ekki var talið að S h/f hefði með þessu stundað „leiguakstur á vörubifreiðum“, sbr. 2. mgr. 5. gr. laga nr. 36/1970. A og H. voru sýknaðir af kröfum ákærvaldsins. 1048
- B var sakfelldur fyrir brot gegn 2. mgr., sbr. 4. mgr. 25. gr. og 1. mgr. 27. gr., sbr. 80. gr. umferðarlaga með því að aka bifreið um götur R-víkur 26. janúar 1985 ölvaður og sviptur ökuréttindum. B var með dómi í sama máli sakfelldur fyrir brot gegn ákvæðum alm. hgl. Refsing B var ákveðin fangelsi 6 mánuði og var ævilöng ökuleyfis-svipting hans áréttuð. ☞ Skjalafals. 1089
- G ók yfir fjallveg á Austurlandi með 6 farþega í bifreið sem gerð var fyrir fjóra farþega. G missti stjórn á bifreiðinni sem rann út af veginum og valt. Tveir farþeganna létust. G var talinn hafa ekið of hratt og ógætilega miðað við aðstæður og því misst stjórn á bifreiðinni. Akstur G varðaði við 1. og 2. mgr. og í lið 3. mgr. 49. gr., sbr. 80. gr. umferðarlaga nr. 40/1968 og einnig við 215. gr. alm. hgl. þar sem mannsbani hlaust af ógætilegum akstri hans. Þá braut G einnig gegn 2. mgr. 17. gr., sbr. 80. gr. umferðarlaga með því að hafa fleiri farþega í bifreiðinni en leyfilegt var. G var gert að greiða 40.000 króna sekt og sviptur ökuleyfi í 2 ár. ☞ Manndráp af gáleysi. Sératkvæði. 1174
- Löggæslumenn fundu brennivínsflösku í bifreiðar leigubifreiðarstjórans S. Hann var ákærður fyrir brot gegn 4. mgr. 19. gr., sbr. 33. gr. áfengislaga nr. 82/1969, sbr. 5. gr. laga nr. 52/1978. S var einnig ákærður fyrir að hafa í sama skipti, er löggæslumenn veittu honum eftirför, ekið yfir lögmæltum hámarkshraða og of hratt og ógætilega miðað við aðstæður svo og fyrir að hafa ekið yfir tvenn gatnamót án þess að virða stöðvunarskyldu. S var einnig ákærður fyrir að hafa í annað skipti selt áfengisflösku úr bifreið sinni. – S kvaðst hafa ætlað fyrri brennivínsflöskuna til eigin nota. Ákvæði 4. mg. 10. gr. áfengislaga nr. 82/1969 er undantekningarákvæði sem skýra ber þröngt og var S sýknaður af þessu ákæruatriði. S var sýknaður af því að hafa ekki virt stöðvunarskyldu, í öðru tilvikinu vegna skorts á sönnun og í hinu tilvikinu vegna vafa um að stöðvunarskylda hefði verið í gildi. Hins vegar var sannað að S hafði ekið yfir lögmæltum hámarkshraða og of hratt og ógætilega miðað við aðstæður. S braut með þessu gegn 1., 2. og 3. mgr. a, b og i 49. gr. og 1. mgr. 50. gr., sbr. 80. gr. umferðarlaga nr. 40/1968, sbr. lög nr. 54/

1976, sbr. lög nr. 16/1977 og samþykkt nr. 318/1977 um breytingu á lögreglusamþykkt fyrir R-vík nr. 2/1930. S var sakfelldur fyrir að hafa í annað skipti selt eina flösku af brennivíni. Varðaði það brot við 18. gr., sbr. 33. gr. áfengislaga nr. 82/1969. S var gert að greiða 10.000 króna sekt í ríkissjóð.

☞ Áfengislög. Sératkvæði. 1195

E var sakfelldur fyrir að hafa ekið á 78 km hraða innan bæjarmarka A-kaupstaðar. Varðaði akstur hans við 1. mgr. 50. gr. umferðarlaga nr. 40/1968, sbr. 1. gr. laga nr. 16/1977. E var skv. 80. gr. laga nr. 40/1968, sbr. 1. gr. laga nr. 54/1976, gert að greiða 3.000 krónur í sekt. 1224

Ó var sakfelldur fyrir að hafa ekið um götur V-kaupstaðar undir áhrifum áfengis og sviptur ökuleyfi. Í skýrslu sem yfirlæknirinn L hafði gefið í öðru máli ákærvaldsins á hendur Ó kom fram að Ó þjáðist af skemmdum í miðtaugakerfi sem leiddu til truflunar á andlegu og líkamlegu heilsufari hans. L taldi Ó á mörkum þess að vera sakhæfan og taldi refsingu ekki bera árangur. Refsivist kynni að hafa í för með sér alvarlegar afleiðingar fyrir Ó. – Í hinu fyrra máli var dæmt að Ó væri sakhæfur og var einnig við það miðað nú þótt við refsiakvörðun bæri að líta til gagna um heilsufar hans. Alkóhólmagn í blóði Ó mældist 2,56‰. Akstur Ó varðaði við 2., sbr. 4. mgr. 25. gr. og 27. gr. sbr. 81. gr. umferðarlaga nr. 40/1968. Ó var dæmdur til að greiða 25.000 króna sekt. Ó var sviptur ævilangt rétt til að öðlast ökuleyfi. ☞ Sakhæfi. 1279

J var ákærður fyrir að hafa ekið á allt að 68 km á klst. á vegarkafila í A-kaupstað þar sem leyfður hámarkshraði var 50 km á klst. J var einnig ákærður fyrir að hafa ekið í annað skipti viðstöðulaust af B-vegi í sama kaupstað inn á P-stræti án þess að virða stöðvunarskyldu sem er á B-vegi fyrir umferð um P-stræti. J kvað fyrra ákær-efnið geta verið rétt en mótmælti réttmæti hins síðara. – Dómarafulltrúi sem dæmdi hafði ekki kvatt lögreglumenn þá, sem höfðu afskipti af J vegna ætlaðs brots hans á stöðvunarskyldu, fyrir dóm á ný og kynnt þeim mótbárur hans. Þessi annmarki á málsmeðferð leiddi til þess að ekki þóttu fram komin gögn er nægðu til sakfellingar samkvæmt 2. ákærulið. Brot samkvæmt fyrri ákærulið var talið sannað og varðað við 1. mgr. 50. gr. umferðarlaga nr. 40/1968, sbr. lög nr. 16/1977. Var J gert að greiða 1.500 króna sekt en sæta ella varðhaldi 2 daga. 1290

H var sakfelldur fyrir að hafa tekið tvær bifreiðar í V-kaupstað í heimildarleysi sömu nóttina og ekið þeim undir áhrifum áfengis. Reynd-

- ist áfengismagn í blóði H vera 1,65%. H var einnig sakfelldur fyrir að hafa ekið bifreið undir áhrifum áfengis og sviptur ökuréttindum um götur Í-kaupstaðar. Reyndist áfengismagn í blóði hans þá vera 0,76%. H var einnig sakfelldur fyrir að hafa tekið bifreið í heimildarleysi, ekið henni undir áhrifum áfengis og sviptur ökuréttindum og ekið á kyrrstæða bifreið. Reyndist áfengismagn í blóði hans nú vera 2,47%. Brot H vörðuðu við 1.mgr. 259. gr. alm. hgl., sbr. lög nr. 20/1956, 2. og 3. mgr. 4. gr. 25. gr., 1. mgr. 27. gr., sbr. 81. gr. og 2. mgr. 41. gr., sbr. og 80. gr. umferðarlaga nr. 40/1968, sbr. lög nr. 54/1976. H var gert að sæta fangelsi 4 mánuði og hann var sviptur rétti til að öðlast ökuleyfi í 2 ár. Þá var H dæmdur til að greiða tjónþola skaðabætur. ☞ *Nytjastuldur.* 1305
- E var sakfelldur fyrir að hafa ekið um götur Reykjavíkur undir áhrifum deyfilyfja. Talið var sannað að E hefði verið haldinn slíkri þreytu og sljóleika vegna svefnleysis og lyfjaneyslu að hann hefði ekki verið fær um að stjórna ökutækinu á tryggilegan hátt. Aflað var álits yfirlæknis geðdeildar Landspítalans og álits forstöðumanns Rannsóknastofu í lyfjafræði. Brot E varðaði við ákvæði 2. mgr. 24. gr. umferðarlaga nr. 40/1968. E var gert að greiða 8.000 krónur í sekt en sæta ella 8 daga varðhaldi. 1452

Bifreiðaskráning

- Á lét gera fjárnám í bifreið V hinn 14. júlí 1983. V hafði þá selt bifreiðina B samkvæmt afsali 7. maí 1983. Bifreiðin var þó enn skráð á nafn V í bifreiðaskrá. I lét gera fjárnám í bifreiðinn 18. júlí 1983. Er kom að uppboði á bifreiðinni mótmælti B framgangi þess. Ákvæði 43. gr. og 2. mgr. 29. gr., sbr. 46. gr. þinglýsingalaga voru skýrð svo að eignarréttur B, sem ekki var skráður eigandi bifreiðarinnar í ökutækjaskrá, yrði að þoka fyrir þinglýstum dómveðum samkvæmt fjárnámsgerðunum. ☞ *Þinglýsing.* 49

Björgun

- Mb. Dagfari lá mannlaus utan á öðrum báti í höfninni í Sandgerði 2. janúar 1983. Vél bátsins hafði verið tekin í sundur til viðgerðar. Stór-sjór var, suð-vestan stormur og eljagangur. Afturfestar bátsins slitnuðu og hann snérist við og strandaði. Mb Þorkell Árnason dró bátinn á flot og að bryggju.- Mb. Dagfari var talinn hafa verið í verulegri hættu. Hjálp sú sem mb. Þorkell Árnason veitti var metin björgun í skilningi 199. gr. siglingalaga nr. 63/1963. Eigendum báts-

	ins voru dæmd björgunarlaun og viðurkendur sjóveðréttur fyrir þeim í mb. Dagfara samkvæmt 3. tl. 216. gr. siglingalaga. Krafa um dráttarvexti var ekki svo skýrt mörkuð að til álita kæmi að dæma hærri vexti en héraðsdómur gerði. Sératkvæði	872
Ms.	Már strandaði undir Ólafsvíkurenni 10. ágúst 1982 og dró mb. Hringur skipið af strandstað. Útgerðarmaður mb. Hrings óskaði eftir aðstoð mb. Ármanns og fór báturinn á strandstað. Var hlutverk hans aðallega fólgið í því að flytja boð milli skipanna, en m.b. Hringur var talstöðvarlaus. Samið var um björgunarlaun fyrir aðstoð mb. Hrings við að ná ms Má á flot. Útgerð mb. Ármanns krafðist fjórðungshlutdeildar í björgunarlaunum mb. Hrings fyrir aðstoð bátsins. – Talið var að mb. Ármann hefði átt þátt í björgun ms. Mús. Hlutur mb. Ármanns var metinn 5% af heildarbjörgunarlaunum þeim sem samið hafði verið um. Útgerð mb. Hrings var gert að greiða útgerð mb. Ármanns þann hluta björgunarlaunanna. Héraðsdómari kvaddi ekki til sérfróða meðdómendur við sjópróf og við meðferð málsins.	1236

Bótaábyrgð á dómaverkum

Sjá: Skaðabætur

Bráðabirgðaökuleyfisvipting

Lögreglumaður stöðvaði bifreið sem J ók. Lögreglumaðurinn var að ræða við J sem þá ók af stað. Fór hjól bifreiðarinnar yfir fót lögreglumannsins. Fulltrúi lögreglustjóra ákvað samdægurs að J skyldi sviptur ökuréttindum til bráðabirgða. J óskaði úrskurðar héraðsdómara um þá ákvörðun. Fulltrúi héraðsdómara hafnaði kröfu J um að fella ákvörðunina úr gildi. J kærði úrskurðinn samkvæmt heimild í 6. mgr. i.f. 81. gr. umferðarlaga nr. 40/1968, sbr. XXI. kafla laga nr. 74/1974. – Fyrir Hæstarétti kom fram að ákæra hafði verið gefin út á hendur J vegna atviksins. Var atferli J þar talið varða við 1. mgr. 106. gr. og 219. alm. hgl. og 1. og 2. mgr. 41. gr., sbr. 80. gr. umferðarlaga, sbr. lög nr. 54/1976. Úrskurðurinn var staðfestur. ...	810
---	-----

Brenna

H var sakfelldur fyrir að hafa valdið eldsvoða með því að brjótast að nóttu til inn í vörugeymslu í kjallara húss, leggja eld í vörur sem þar voru og koma sér síðan á brott eftir að eldurinn náði að magnast. Á efri hæð hússins sváfu 7 manns. Menn urðu eldsins varir og

tókst að slökkva hann án þess að tjón hlytist af nema í vörugemymslunni. Atferli H varðaði við 1. mgr., sbr. 2. mgr. 164. gr. almennra hegningarlaga. H var dæmdur í fangelsi 18 mánuði. Sératkvæði. ... 266

Brot í opinberu starfi

- Lögreglumennirnir G, J og S voru kvaddir að veitingahúsi vegna mannsins A sem veist hafði að dyraverði. Lögreglumennirnir handtóku A, handjárnuðu hann fyrir aftan bak og fluttu hann á lögreglustöð liggjandi á grúfu á gólfi lögreglubífreiddar. A meiddist á höfði og andliti og var talið sannað að hann hefði hlotið þau meiðsl í lögreglubífreiddinni. G, J, og S voru ákærðir fyrir ólöglega handtöku, harðræði og líkamsmeiðingar. – Tilefni var til að handtaka A og voru lögreglumennirnir sýknaðir af ákæru um ólöglegu handtöku. Talið var sannað að áverkarnir á andliti A yrðu raktir til gáleysis lögreglumannsins G sem einn gætti A í lögreglubífreiddinni. Var G gerð refsing samkvæmt 219. gr., sbr. 138. gr. alm. hgl., sekt 15.000 krónur. G var einnig dæmdur til að greiða A skaðabætur. Lögreglumennirnir J og S voru sýknðir. Sératkvæði 883
- Lögregluvarðstjórinn K raut í frítíma sínum tollinnsgli á geymslu um borð í skipi og tók þar áfengi með leyfi skipstjóra. K og tveir starfsfélagar höfðu áfengið á brott með sér og neyttu þess. Í því skyni að leyna brotinu sótti K á lögreglustöð innsiglisáhöld tollgæslu og innsiglaði geymsluherbergið að nýju. Atferli ákærða varðaði við 65. gr. laga nr. 59/1969, 1. mgr. 60. gr., sbr. 61. gr. tollalaga, 3. gr., sbr. 33. gr. áfengislaga og 1. mgr. 1. gr., sbr. 15. gr. laga nr. 63/1969. K framdi brot sín með misnotkun stöðu sinnar sem opinber starfsmaður og var refsing hans ákveðin varðhald í 2 mánuði. ☞ Tolllagabrot. 1363

Brottnám húss af leigulöð

Sjá: Leiga

Búskipti

Maðurinn R og konan S tóku upp sambúð 1977. S átti þá tveggja herbergja kjallaríbuð. Hún seldi íbúðina 1979 og keypti fjögurra herbergja íbúð. R og S gengu í hjónaband 1980. Þeim var veitt leyfi til lögskilnaðar 1982. Við skipti á félagsbúinu krafðist S þess að skiptin færu eftir 57. gr., sbr. 27. gr. laga nr. 60/1972, þannig að íbúðin kæmi í hennar hlut utan skipta, enda tæki hún við áhvílandi veðskuldum. R krafðist þess að eignin kæmi til skipta samkvæmt helm-

- ingaskiptareglu 2. mgr. 18. gr. laga nr. 20/1923. – Skilyrðum 57. gr. laga nr. 60/1972 var fullnægt. Íbúðin kom því í hlut S utan skipta gegn því að hún tæki að sér að greiða áhvílandi veðskuldir. 322
- Konan J og maðurinn E gengu í hjónaband í Englandi 1962 en fluttust til Íslands. Hjónin eignuðust tvö börn. Að ósk hjónanna var þeim veitt leyfi til skilnaðar að borði og sæng í ársbyrjun 1982. J krafðist ekki framfærslueyris við skilnaðinn. Samkvæmt endurriti úr hjóna-skilnaðarbók höfðu hjónin orðið sammála um alla skilnaðarskil-mála og var skráð sérstaklega hvernig eignum skyldi skipt milli þeirra og hvaða skuldir hvort þeirra tæki að sér. E taldi skiptin bersýnilega ósanngjörn og krafðist viðurkenningar á því að hann væri óbundinn af samkomulagi þeirra hjónanna. – Talið var að E hefði verið fyllilega ljóst að skiptin voru óeðlileg. J hafði ekki gert neinar ákveðnar kröfur við skilnaðinn og E hafði ekki verið neyddur til að gera samninginn. J var því sýknuð af kröfu E. 832

Byggingarleyfi

Ágreiningur reis um það milli byggingaryfirvalda í K-kaupstað og J hvort hann hefði fullnægt skilyrðum sem sett voru fyrir því að hann fengi að halda áfram byggingarframkvæmdum við hús sitt. J taldi húsið orðið fokhelt í lok októbermánaðar 1972. Byggingarfulltrúi kaupstaðarins neitaði að gefa út fokheldisvottorð þar sem lóðin hefði ekki verið hreinsuð og jöfnuð, húsið væri ekki fullfrágengið að utan og ekki alveg orðið fokhelt að hans mati. Þá voru viðbótar-gjöld ógreidd. Sat við það sama í tæp tvö ár og komust byggingar- framkvæmdir ekki á neinn rekspól aftur. Bæjarráð kaupstaðarins ákvað að taka lóðina af J gegn greiðslu eftir mati dómkvaddra manna. J fékk dómkvadda matsmenn til að meta markaðsverð hússins í fokheldu ástandi, bætur vegna afnotamissis svo og að meta mótatimbur sem J kvað hafa verið við húsið er hann var sviptur vörslum þess. J byggði kröfur sínar á hendur K-kaupstað á matsgjörðinni og krafðist auk þess miskabóta. – Dæmt var að J hefði verið veitt fullgilt byggingarleyfi með bréfi byggingarfulltrúans 28. janúar 1972 og honum jafnframt veitt eðlileg og venjuleg umráð lóðarinnar. Ekki var að finna í byggingarsamþykkt fyrir K-kaupstað, sbr. auglýsingu nr. 63/1968 og auglýsingu nr. 23/1967, heimild fyrir kaupstaðinn til að taka mannvirkin sér til eignar eftir mati á ætluðum byggingarkostnaði þeirra. J voru dæmdar skaðabætur sem miðaðar voru við ástand hússins haustið 1972 en á markaðs-

verði í mars 1978 er það varð þinglýst eign þriðja manns. K-kaupstaður var sýknaður af kröfu J um bætur fyrir afnotamissi og greiðslu fyrir mótatimbur.	463
P seldi A, B, C og D jörð sína en hélt eftir 10 ha spildu. Hreppsnefnd V-hrepps féll frá forkaupsrétti sínum að jörðinni og í yfirlýsingu hennar sagði að P væri heimilt að taka undan sölunni 10 ha fyrir sumarbústað fyrir sig og skyldulið sitt. Í afsali sagði að eigendur jarðarinnar skyldu hafa forkaupsrétt að spildunni gagnvart öllum öðrum en afkomendum P og tveimur fósturdætrum hans, en S var önnur þeirra. P seldi nú S og systur hennar 1 ha hvorri úr umræddri spildu. S og systir hennar fengu leyfi til að reisa sumarhús á landspildum sínum og hóf S byggingarframkvæmdir. A, B, C og D fengu lagt lögbannt við byggingarframkvæmdum S. Ósannað var að þær takmarkanir hefðu verið gerðar á eignarrétti P yfir landspildunni sem hann hélt eftir við sölu jarðarinnar að ekki mætti reisa þar fleiri enn eitt sumarhús. Þá voru ekki taldir þeir annmarkar á byggingarleyfi því sem hreppsnefndin veitti S sem vörðuðu slíka hagsmuni A, B, C og D að krafa þeirra yrði tekin til greina. P og S voru því sýknuð af kröfu þeirra. ☞ Stjórnssýsla.	1011

Börn

Hjónin M og Ö slitu samvistum í ársbyrjun 1984 er þau bjuggu í Svíþjóð og fór móðirin, M, með forræði barns þeirra. Í ágústmánuði fékk Ö barnið í helgarheimsókn en fór með það til Íslands. Var barnið þá þriggja ára. Ö tilkynti M hvernig komið var. Samkvæmt úrskurði fógetaréttar 10. október 1985 skyldi barnið tekið úr umráðum Ö og afhent M með beinni fógetagerð. Lögmenn beggja aðila voru viðstaddir uppkvaðningu úrskurðarins og krafðist lögmaður M að úrskurðinum yrði fullnægt án tafar. Lögmaður Ö lýsti því yfir að úrskurðinum yrði áfrýjað. Er gerðinni skyldi fullnægt síðar sama dag lagði lögmaður Ö fram áfrýjunarstefnu og krafðist þess að gerðinni yrði frestað þar til dómur Hæstaréttar gengi. Af hálfu M var þess krafist að gerðin færi fram þrátt fyrir málskot Ö. Fógeti frestaði framgangi gerðarinnar með vísan til fordæmisreglu sem fælist í dómi Hæstaréttar 21. júní 1974. – Málsatvik í dómi Hæstaréttar 21. júní 1974 voru ekki sambærileg við málsatvik hér og hafði dómurinn því ekki fordæmisgildi við úrlausn málsins. Eins og hér stóð sérstaklega á og með vísan til 44. gr. laga nr. 19/1887 um aðför þótti rétt að taka til greina kröfu M um að innsetningargerðin færi fram

pá þegar og þar með komið aftur á fyrri umráðum M yfir barninu sem Ö hafði rofið. ☞ Bein fógætagæð. Sératkvæði.	1168
--	------

Dómarar

Sjá: Skaðabætur

Dómkröfur

Bóndinn J hafði í mörg ár leitast við að fá bætt tjón sitt vegna takmörkunar á aðstöðu til laxveiði fyrir jörð sinni. Hann hafði gert kröfur í málinu og reifað þær. Hann tók sjálfur þá áhættu að leggja málið þannig fyrir að ekki yrði unnt að taka kröfurnar til greina. J varð að fá efnisdóm á mál sitt. Frávísunardómur héraðsdóms var felldur úr gildi. Sératkvæði.	479
Vaxtakrafa fyrir Hæstarétti var ekki svo skýrt mörkuð að til álita kæmi að dæma vexti umfram það sem héraðsdómur hafði dæmt. Sératkvæði	872
Fógætarréttur kvað upp úrskurð um að lögtak skyldi fram fara til tryggjngar vangoldnum eftirstöðvum opinberra gjalda ásamt dráttarvöxtum. – Fyrir Hæstarétti krafðist gerðarbeiðandi þess að úrskurðurinn yrði staðfestur að því er varðaði málskostnað en til vara að hann yrði staðfestur. Aðalkrafan var byggð á því að lögtakskrafan væri að fullu greidd þar sem greiðslur sem bárust gerðarbeiðanda eftir uppkvaðningu hins áfrýjaða úrskurðar voru látnar ganga til greiðslu hennar. Vegna þessarar kröfugærðar og þar sem rétt þótti að málskostnaður fyrir Hæstarétti félli niður var hinn áfrýjaði úrskurður felldur úr gildi. ☞ Lögtak. Sératkvæði.	1398

Dómkvaðning matsmanna

B, eigandi jarðarinnar S, krafðist þess að dómkvaddir yrðu matsmenn skv. 6. gr. vatnalaga nr. 15/1923 til að ákveða og setja merki milli landa jarðarinnar og jarðarinnar H. Héraðsdómari hafnaði kröfu B. – Fyrir Hæstarétti kom fram að hvorki aðilar né umboðsmenn þeirra voru viðstaddir er úrskurður héraðsdómara var kveðinn upp 9. október 1985. Héraðsdómari kynnti lögmanni B málsúrslit símléiðis 11. október 1985 en hann tjáði héraðsdómara þegar í stað að hann kærði úrskurðinn til Hæstaréttar. Lögmáðurinn sendi kæru sem dagsett var 28. október 1985. Ekki kom fram í kærugögnum hvenær kæran barst héraðsdómara. Kærufrestur samkvæmt 22. gr. laga nr. 75/1973 var liðinn er lögmáður B sendi héraðsdómara kæru

sína en munnleg tilkynning lögmannsins var ekki fullnægjandi, sbr. 22. og 23. gr. laga nr. 75/1973. Málinu var því vísað frá Hæstarétti. 1317

Dómsátt felld úr gildi

X gekkst undir dómsátt fyrir brot gegn 21. gr., sbr. 33. gr. áfengislaga nr. 82/1969, sbr. lög nr. 52/1078. Til grundvallar sáttinni lá skýrsla lög-reglunnar um ölvun og óspektir X í heimahúsum. Slík hegðun er ekki brot á 21. gr. áfengislaga og var ekki heimilt að ljúka málinu með þeim hætti sem gert var. Dómsáttin var felld úr gildi skv. 6. mgr. 112. gr. lag nr. 74/1974. 518

Dómstólar

Stúlkan A hafði að beiðni foreldra sinna verið svipt sjálfræði með dómi sakadóms. Dóminum var að ósk A skotið til Hæstaréttar. – Í upphaflegri kröfugerð valdstjórnarinnar var krafist staðfestingar héraðsdóms. Við munnlegan flutning málsins fyrir Hæstarétti var þess krafist að sjálfræðissviptingin yrði felld úr gildi vegna breyttra aðstæðna A. Af hálfu A var þess krafist að henni yrði fengið sjálfræði að nýju. – Er foreldrar A beiddust þess 16. janúar 1984 að hún yrði svipt sjálfræði bar mál til sviptingar lögræðis undir sakadómar, sbr. lögskýringu á ákvæðum II. kafla laga nr. 95/1947, sbr. 4. tl. 2. gr. laga nr. 74/1974, áður 4. tl. 2. gr. laga nr. 27/1951, samkvæmt dómi Hæstaréttar 20. júlí 1984. Ný lög um lögræði nr. 68/1984 öðluðust gildi 1. júlí s.á. og var málinu á hendur A þá ekki lokið. Með nýju lögnum var gerð sú breyting á meðferð mála til sviptingar lögræðis að þau voru lögð til héraðsdómara sem fer með almenn einkamál, sbr. 6. gr. laganna. Samkvæmt 5. gr. laganna er saksóknara ekki lengur ætlað að hlutast til um sókn þeirra mála. Í lög nr. 68/1984 skortir ákvæði um hvernig fara skuli með þau mál sem rekin voru fyrir sakadómi en var ólokið við gildistöku laganna. Með hliðsjón af þeirri reglu, sem m.a. kemur fram í 222. gr. laga nr. 85/1936 og 51. gr. laga nr. 57/1949, var talið að mál A hefði borið að leiða til lykta í sakadómi. Úrlausn sakadóms byggðist á heimild í c lið 1. mgr. 3. gr. laga nr. 68/1984, sbr. áður 3. tl. 5. gr. laga nr. 95/1947, og var talin rétt eins og högum A var hátað. Tilmáli um endurveitingu sjálfræðis bar hins vegar að hafa uppi fyrir héraðsdómara, sbr. 1. mgr. 9. gr. laga nr. 68/1984. Kröfu valdstjórnarinnar um að A yrði veitt sjálfræði að nýju var vísað frá Hæstarétti. ☞ Sjálfræði. 411

Héraðsdómur var ómerktur og málinu vísað frá bærarþinginu þar sem

úrlausn málsefnisins bar undir Félagsdóm skv. 2. tl. 1. mgr. 44. gr. laga nr. 80/1938 um stéttarfélög og vinnudeilur. ☞ Félagsdómur. ..	1006
Sjómannafélag taldi útgerðarfélag hafa brotið ákvæði kjarasamnings og höfðaði máli á hendur því til greiðslu févítis samkvæmt ákvæðum samningsins. Héraðsdómari kvað það verkefni Félagsdóms skv. 2. tl. 44. gr. laga nr. 80/1938 um stéttarfélög og vinnudeilur að skera úr ágreiningi um skilning á kjarasamningi og vísaði málinu frá dómi með hliðsjón af ákvæði 68. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 47. gr. laga nr. 80/1938. Héraðsdómur var staðfestur.	1024
H, I og Á seldu V húseign sína 16. mars 1982. V hafði aðeins greitt tæpan $\frac{1}{5}$ hluta kaupverðsins er bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta 5. apríl 1983. Hann hafði þá selt T húseignina með makaskiptasamningi. Fyrir skiptarétti kröfðust H, I og Á riftunar á kaupsamningi sínum við V. Af því tilefni var rekið sérstakt skiptaréttarmál sem einnig beindist að T. Fógeti hafnaði kröfu H, I og Á um riftun samningsins. – Í dómi Hæstaréttar segir: „Aðaláfrýjendur hafa krafist viðurkenningar á riftun kaupsamnings síns við þrotamann. Telja verður skiptarétt bærán til að kveða upp úrskurð um þessa kröfu, sem aðaláfrýjendur hafa réttarhagsmuni af að fá úrskurð um. Mátti leita úrskurðar um hana sér í lagi í skiptarétti án tillits til lýstra krafna áfrýjenda að öðru leyti.“ Neð dómi Hæstaréttur var viðurkenndur réttur H, I og Á til riftunar kaupsamnings þeirra við V. ☞ Fasteignakaup. Sératkvæði.	1516

Dráttarvextir

Þ var fundinn sekur um skjalafals. Hann hafði aflað sér ávinnings með brotum sínum. Hann var í sakadómi dæmdur til að greiða tjónþol- um skaðabætur og dráttarvexti án þess að vaxtafótur væri tiltekinn. – Ákvæði hins áfrýjaða dóms um dráttarvexti var vísað frá saka- dómi. ☞ Skjalafals.	394
--	-----

Dýravernd

E og G voru sakfelld fyrir að vanhírða og vanfóðra hæsni og endur þannig að sumt af fuglunum drapst úr hor. Atferli E og G varðaði við 1. og 2. gr. sbr. 18. gr. laga um dýravernd nr. 21/1957, sbr. 7. gr. laga nr. 75/1982. ☞ Alifuglar	196
---	-----

Eignarnám

Haustið 1982 og sumarið 1983 fyrirhugaði Vegagerð ríkisins, V, að leggja slitlag á Austurlandsveg á Völlum sunnan Egilsstaða. Viðræður	
--	--

fóru fram milli V og P, eiganda jarðarinnar Egilsstaða II, um töku efnis úr námasvæði í landi jarðarinnar. Er ekki náðist samkomulag um greiðslur fyrir efnið óskaði V þess að matsnefnd eignarnámsbóta skv. lögum nr. 11/1973 ákvæði bæturnar og jafnframt að V yrði með stoð í 14. gr. laga nr. 11/1973 heimilað að taka jarðefnin. V jók síðar við beiðni sína og krafðist óskertra afnota og umráða ákveðins hluta lands á námasvæðinu ásamt rétti til umferðar um svæðið. Við meðferð málsins fyrir matsnefndinni sömdu aðilar um að fyrst yrði úrskurðað um kröfur V samkvæmt 14. gr. laga nr. 11/1973. Með úrskurði matsnefndarinnar 10. maí 1983 var V veitt heimild til að taka þá þegar umráð ákveðins hluta svæðisins og taka þar ákveðið magn jarðefna, vinna efnið á svæðinu, geyma það þar meðan á framkvæmdum stæði og flytja það á brott. V var veittur réttur til umferðar um svæðið til framkvæmdanna. V krafðist þess að læsing á hliði að námasvæðinu yrði numin á brott með fógetagerð. Þ mótmælti framgangi gerðarinnar. Bygðust mótmælin á því að gerðarbeiðnin væri ófullkomin, formlegir annmarkar hefðu verið á töku ákvörðunar um eignanám og loks hefði matsnefndin hafnað kröfu um tryggingu fyrir væntanlegum bótum með vísan til venju sem gengi þvert á ákvæði 13. og 14. gr. laga nr. 11/1973. Fógeti taldi matsnefnd eignarnámsbóta hafa fylgt ákvæðum laga nr. 11/1973 við framkvæmd eignarnámsins og hratt mótmælum P. – Úrskurður fógeta var staðfestur.

225

Með lögum nr. 84/1975 var bæjarstjórn Neskaupstaðar (N) veitt heimild til að taka eignarnámi þann hluta jarðarinnar Ness í Norðfirði með hjáleigunum Bakka og Naustahvammi sem ekki voru þegar í eigu kaupstaðarins. Eignin var í sameign N og hafnarsjóðs N annars vegar og Á og nokkurra annarra einstaklinga hins vegar. Bæjarstjórn N samþykkti á fundi sínum 28. desember 1978 að beita eignarnámsheimildinni. Áður hafði R, eigenmaður Á, leitað til matsnefndar eignarnámsbóta og óskað þess fyrir hönd þeirra hjónanna að nefndin mæti þeim bætur fyrir eignarnám N á hluta Á í jörðinni. Töldu þau að N hefði þá þegar tekið umráð eignarinnar. Matsnefnd eignarnámsbóta tók málið fyrir 9. júní 1978. Með úrskurði matsnefndarinnar 4. maí 1981 var N gert að greiða Á 201.690 krónur auk málskostnaðar. Á fundi sínum 18. júní 1981 ályktaði bæjarráð N að það teldi ekki fært að ganga til samninga á grundvelli matsins en jafnframt að vísa „úrskurði yfirmatsnefndar eignarnámsbóta ekki til yfirmats þrátt fyrir hátt verð“. Bæjarstjórnin taldi

sig hafa horfið frá fyrirhuguðu eignarnámi. R, sem nú sat í óskiptu búi eftir lát Á, höfðaði mál gegn N og krafðist matsfjárhæðarinnar, málskostnaðar samkvæmt úrskurði matsnefndarinnar og dómvaxta af þeim auk vaxta af samanlögðum fjárhæðum þessum frá þeim tíma. R byggði málssókn sína á því að ákvæði um afturhvarf skv. 15. gr. laga nr. 11/1973 kæmu ekki til álita. – N hafði samkvæmt sérstökum heimildarlögum, sem sett voru að beiðni hans, fengið mat matsnefndar eignarnámsbóta á verðmæti eignar R. Skýrt og ótvírátt afturhvarf frá eignarnámi kom ekki fram í tíma. N var gert að greiða matsfjárhæðina og málskostnað fyrir matsnefnd eignarnámsbóta með dómvöxtum af matsfjárhæðinn frá 4. maí 1981 og af málskostnaðinum frá 1. júlí 1982. N var og gert að greiða málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti. Sératkvæði 801

Eignarupptaka

- F hafði við komu sína til landsins gengið um tollhlið merkt grænu skilti með áletruninni: „Enginn tollskyldur varningur“. Við leit í farangri hennar fann tollvörður nýtt myndsegulbandstæki sem var gert upp-tækt til ríkissjóðs með heimild í ákvæði 1. mgr. 72. gr. laga nr. 59/1969, sbr. 5. gr. i.f. reglugerðar nr. 356/1982. ☞ Tolllagabrot. Sératkvæði. 1056
- Hafnað var kröfu á hendur S um upptöku varnings á grundvelli a-liðar 34. gr. áfengislaga nr. 82/1969 og laga nr. 63/1969 um verslun ríkisins með áfengi, tóbak og lyf. Gögn málsins báru ekki með sér að S væri eigandi varningsins. Ákæru málsins var vísað frá héraðsdómi ☞ Ákæra. Sératkvæði 1118
- Skipverjinn S tók að sér að beiðni skipverjans A að koma hljómf lutningstækjum fyrir um borð í skipinu í erlendri höfn. A fór ekki með skipinu. Tollgæslumenn fundu tækin í klefum A og B við tollskoðun er skipið kom til Reykjavíkur. Varningurinn var ekki á lista yfir farm skipsins og hafði ekki verið gefinn upp við tollfyrirvöld. Hljómf lutningstækin voru gerð upptæk til ríkissjóðs ☞ Tolllagabrot. Sératkvæði. 1275

Endurgreiðsla

- Lífeyrissjóður hjúkrunarkvenna (L) hafði greitt verðtryggingu á lífeyri 5 hjúkrunarkvenna sem störfuðu hjá Rauða Krossi Íslands (R) og

deildum hans á árunum 1936 til 1954. L krafði R um endurgreiðslu verðtryggingarinnar. – Afturvirkni íþyngjandi laga braut svo í bága við óskráðar grundvallarreglur íslensks stjórnskipunaréttar að laga-ákvæðið fékk ekki staðist að því er varðaði afturvirk áhrif þess. R var sýknaður af kröfu L. ☞ Stjórnarskrá. Sératkvæði.	1296
Framleiðsluráði landbúnaðarins, landbúnaðarráðherra og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs ver gert að endurgreiða bónda gjald af kjarnfóðri sem hann hafði greitt á tímabilinu júlí 1980 til 2. október 1981. ☞ Stjórnarskrá. Sératkvæði.	1544

Farmflutningar

Skipseigandinn H tók að sér að flytja loðnumjöl fyrir A með skipi sínu frá Eskifirði til Stettin. Farmsamningur aðila var með skilmálum Gen. con. ákvæða. Tafir urðu á affermingu skipsins af ýmsum ástæðum. H krafði A um aukabiðdagþóknun. – Ákvæði farmsamningsins réttilega skýrð leiddu til þess að A bar að greiða þóknun fyrir aukabiðdaga. ☞ Aukabiðdagagjald. Sératkvæði.	431
Fyrirtækið T í Englandi seldi viðskiptavini sínum hér á landi vörur. T lét búa um vörurnar í gámi og sendi með honum fylgiskjal er gámurinn var fluttur frá fyrirtækinu til útskipunarhafnar. Auk upplýsinga um vörusendinguna var í fylgiskjalinu gerð grein fyrir því að vátrygging sú sem keypt hafði verið hjá vátryggingafélaginu R miðaðist við að gámurinn yrði fluttur í lest skips H sem flutti hann til Íslands. Skipið fékk á sig brotsjó á leiðinni og fór gámurinn fyrir borð og týndist. R greiddi T vátryggingarfjárhæðina og kostnað við tjónkönnun og krafði síðan H. – Af skildaganum í 2. gr. farmskírteinisins leiddi að Haagreglurnar í þeirri gerð sem þær höfðu verið lögleiddar í Bretlandi réðu sem samningsákvæði réttarstöðu áfrýjanda gagnvart farmskírteinishafa, þar á meðal um ábyrgð hans vegna glataðs eða skemmds farms, að því leyti sem ófrávíkjanlegar réttarreglur stóðu þessu ekki í vegi. Jafnframt bar að líta á skildagann sem meginákvæði gagnvart öðrum prentuðum ákvæðum farmskírteinisins um flutningsskilmála. Samkvæmt 2. mgr. 143. gr. siglingalaga nr. 66/1963 getur farmflytjandi ekki borið fyrir sig að vara hafi verið flutt á þilfari ef þess er ekki getið í farmskírteini. H leiddi ekki rök að því að sér hefði verið þetta heimilt vegna almennrar venju sem myndast hefði um vöruflutninga á sjó til íslenskra hafna þegar vörur eru fluttar í gámum. H var gert að	

greiða R váttryggingarfjárhæð vörusendingarinnar auk kostnaðar við könnun á tjóninu.

563

Fasteignakaup

E og M skuldbundu sig með kaupsamningi 25. september 1980 til að selja A og B íbúð sína. Var umsamið verð gkr.44.500.000 eða 445.000 krónur. Útborgun, 325.000 krónur, skyldi greiða með 9 greiðslum frá 25. september 1980 til 20. september 1981. A og B skyldu einnig gefa út veðskuldabréf að fjárhæð 104.000 krónur og taka að sér að greiða lán að fjárhæð 16.000 krónur er á íbúðinni hvíldi. Í kaupsamningnum var þess getið að gler í gluggum íbúðarinnar væri gallað og yrði úr því bætt. A og B tóku við íbúðinni 1. desember 1980 í samræmi við ákvæði kaupsamningsins. Þau inntu af hendi umsamdar greiðslur til 23. júlí 1981, samtals að fjárhæð 285.000 krónur. Á sama tíma veittu E og M kaupendunum leyfi til að veðsetja íbúðina til tryggingar lánnum samtals að fjárhæð 121.000 krónur. E og M kváðu A og B ekki hafa innt af hendi greiðslu að fjárhæð 40.000 krónur sem fram átti að fara 20. september 1981 og ekki gefið út veðskuldabréf að fjárhæð 104.000 krónur svo sem samið hafði verið um. E og M töldu vanefndir A og B svo verulegar að þeim væri heimilt að rifta kaupsamningnum. Í máli því sem E og M höfðuð á hendur A og B kröfðust þau aðallega riftunar kaupsamningsins en til var að þau yrðu dæmd til að greiða 144.000 krónur. A og B mótmæltu riftunarkröfunni. Þau kváðu E og M ekki hafa staðið við loforð sitt um að bæta úr göllum á gleri í gluggum íbúðarinnar. Reynt hefði verið að ná samkomulagi en án árangurs. A og B afhentu þá fasteignasala þeim, sem annast átti gerð afsals, veðskuldabréf að fjárhæð 87.183,82 krónur og geymslukvittun fyrir sparisjóðsbók við Samvinnubanka Íslands hf. með innstæðu sem nam 40.000 krónum. Jafnframt lýstu þau yfir að þau væru reiðubúin til að undirrita veðskuldabréf að fjárhæð 16.816,18 krónur. Kváðu þau greiðslur þessar vera til reiðu fyrir E og M gegn því að þau efndu skuldbindingar sínar samkvæmt kaupsamningnum. E og M var kunnugt um þessar gerðir A og B. – A og B voru talin hafa boðið fram lögmæta greiðslu sem eftir kaupsamningi aðilanna skyldi inna af hendi 20. september 1981. Gátu E og M því ekki byggt riftunarkröfu á vanefndum A og B á þeim tíma og það sem síðar gerðist gat ekki leitt til þess að riftunarkrafan yrði tekin til greina. A og B voru sýknuð af kröfum E og M. Hluti varakröfu

E og M hafði verið efndur með löglegum hætti. Varakröfunni var vísað frá héraðsdómi.

F seldi H jörð sína K í Norðurárdal í janúarmánuði 1982 fyrir 550.00 krónur og greiddi H verð hennar að fullu. Hann hélt því fram að fasteignasalan E hefði komið fram af hálfu F við kaupin og samkvæmt upplýsingum hennar, sem hafðar voru eftir F, væri jörðin K fjórða stærsta hlunnindajörðin í dalnum. Hefðu hlunnindi jarðarinnar í veiði í Norðurá numið um 30.000 krónum árið 1981. H hélt því fram að þessar upplýsingar kæmu heim og saman við það sem F hefði sagt sér og hefði ekki verið ástæða til að rengja þær. Hins vegar hefði komið fram að þessar upplýsingar F hefðu verið alrangar. H kvað það hafa verið ákvörðunarástæðu af sinni hálfu við kaupin að jörðin gæfi af sér þær veiðiteklar sem upp hefðu verið gefnar. H krafði F um skaðabætur. F mótmælti því að hann hefði gefið faseignasölu E eða H sjálfum rangar upplýsingar um arðgreiðslur af laxveiðihlunnindum jarðarinnar. Þá taldi F sig ekki bera ábyrgð á hugsanlegum mistökum faseignasölu E. – Fram kom hjá H að hann hafði ekki neinn áhuga á jörðinni nema vegna laxveiðinnar. Hann hafði ekkert haft við jörðina að gera en taldi kaupin góða fjárfestingu. Ætlast varð til þess að H aflaði sér öruggar vitneskju um leiguteklar af ánni hjá veiðifélaginu eða gengi eftir nákvæmum upplýsingum um þær hjá F. Það gerði hann ekki. Lýsing jarðarinnar sem hann fékk hjá faseignasölu E fullnægði ekki skilyrðum 4. gr. laga nr. 47/1938 og mátti H því ekki treysta henni til fullnaðar. Með þessu aðgerðarleysi þótti H hafa firrt sig hugsanlegum rétti til skaðabóta úr hendi F. F var því sýknaður af kröfu H. Sératkvæði

S seldi H og V íbúð sína í desembermánuði 1979. Þau urðu vör við raka í íbúðinni í maímánuði 1980 og við nánari ahugun kom í ljós að leki var frá skolpleiðslum. S gaf H og V afsal fyrir íbúðinn 27. nóvember 1980. Það var undirritað af þeim með áskilnaði um skaðabætur vegna leyndra galla. H og V greiddu á geymslureikning fyrstu og aðra greiðslu af veðskuldabréfi sem þau áttu að gefa út fyrir eftirstöðvum kaupverðs íbúðarinnar. Fjárhæð geymslureikningsins skyldi afhent S er ágreiningur aðila um leynda galla á íbúðinni hefði verið leystur. Þau gáfu síðan veðskuldabréfið út en greiddu þriðju greiðslu af því einnig inn á geymslureikninginn. S taldi H og V hafa vanefnt svo útgáfu veðskuldabréfsins að öll fjárhæð þess

væri í gjalddaga fallin. H og V töldu íbúðina hafa verið haldna verulegum leyndum göllum og ættu þau rétt á skaðabótum úr hendi S af þeim sökum. – H og V voru ekki talin hafa fullnægt greiðsluskyldu sinni með því að inna greiðslur af hendi á geymslu-reikning og voru eftirstöðvar veðskuldabréfsins taldar í gjalddaga fallnar. Hins vegar máttu H og V vanta þess, þrátt fyrir að íbúðin væri í húsi sem reist var 1920, að hún væri ekki haldin svo stórfelldum leyndum göllum sem raun bar vitni. Áttu H og V rétt á skaðabótum úr hend S.

374

B seldi F íbúð sína. Skemmdir af raka komu fram í öllum herbergjum íbúðarinnar. F fékk dómkvadda matsmennn til að lýsa skemmdunum, leiðum til úrbóta og kostnaði við þær. F krafði B um skaðabætur. – Orsök rakaskemmdanna var sú að klapparhöft höfðu ekki verið fleyguð niður í fullnægjandi dýpt og hindruðu framrás vatns eftir þerrilögn hússins. Ekkert var fram komið um að B, sem eignast hafði húsið 20 árum eftir að það var reist, hefði vitað eða mátt vita um þennan galla. Þar sem bótakrafa F var eingöngu reist á þessari málsástæðu var B sýknuð af kröfum F.

580

Fasteignasölu var falið að selja íbúð sem var þinglýst eign B. Hjónin A og S gerðu hinn 30. júní 1982 tilboð í eignina. B og maki hennar, R, samþykktu tilboðið sama dag. H gerði samdægurs tilboð í eignina. A og S vildu ekki falla frá tilboði sínu. B og R lýstu yfir riftun á samþykki sínu við tilboði A og S. Sama dag var gengið frá samningi um kaup H á íbúðinni. A og S mótmæltu riftun á kaupskilboði sínu í íbúðina og kröfðust þess að fá umráð hennar. Íbúðin var afhent H. A og S greiddu tvær fyrsta greiðslur samkvæmt tilboði sínu með geymslugreiðslum. Þau kröfðust þess að sér yrðu fengin umráð íbúðarinnar með beinni fógetagerð. Þeirri kröfu var hafnað með úrskurði 6. ágúst 1982. Í dómsmáli því sem A og S höfðuðu á hendur B og R kröfðust þau afsals fyrir íbúðinni gegn greiðslu kaupverðsins samkvæmt kaupskilboði sínu. A og S kröfðust einnig skaðabóta. – B og R höfðu samþykkt kaupskilboð A og S innan tilskilins frests, sbr. 1. mgr. 2. gr. laga nr. 7/1936. Samþykkið var ekki afturkallað réttilega. Því komst á bindandi samningur um kaup A og S á íbúðinni. B og R bar að efna samninginn af sinni hálfu. Síðari samningsgerð þeirra við H braut í bága við samningsskyldur þeirra gagnvart A og S. B og R var gert að gefa A og S afsal fyrir íbúðinni og einnig var þeim gert að greiða A og S skaðabætur vegna afnotamissis íbúðarinnar. H var stefnt til réttargæslu í mál-

- inu. Hann gerðist ekki meðalgönguaðili skv. 50. gr. laga nr. 85/1936. Því var ekki grundvöllur fyrir efniskröfum hans í málinu. Héraðsdómur, sem sýknað hafði H, var ómerktur að því er hann varðaði og var kröfum H vísað frá héraðsdómi. Sératkvæði. 671
- P seldi A, B, C og D jörð sína í V-hreppi. Hreppurinn féll frá forkaupsrétti sínum og veitti P heimild til að taka undan sölunni 10 ha lands fyrir sumarbústað fyrir sig og skyldulið sitt. P seldi fósturdóttur sinni, S, 1 ha úr umræddri spildu og hún fékk leyfi hreppsins til að byggja á sinni spildu. A, B, C og D fengu lagt lögbann við því að S reisti sumarbústað á spildu sinni. - Ósannað var að þær takmarkanir hefðu verið gerðar á eignarrétti P að landspildu þeirri sem hann hélt eftir við sölu jarðarinnar að ekki mætti reisa þar fleiri en eitt sumarhús. Ekki voru þeir anmarkar á byggingnarleyfi því sem hreppurinn veitti er vörðuð slíka hagsmuni A, B, C og D að krafa þeirra um staðfestingu lögbannsins yrði tekin til greina. Lögbannið var felld niður. ☞ Jarðakaup. 1011
- J seldi G jörð sína. Stærð ræktaðs lands reyndist minni en fram kom í kaupsamningi. G taldi sig eiga skaðabótakröfu á hendur J af þessum sökum og krafðist skuldajafnaðar á skaðabótakröfu sinni við þann hluta kaupverðsins sem ógreiddur var. J krafðist gjaldfellingar og greiðslu eftirstöðva kaupverðsins. G var gert að greiða J mismun eftirstöðva kaupverðsins og þeirra skaðabóta sem ákveðnar voru. 1284
- H, I og Á seldu V fasteign sína 16. mars 1982. V skyldi greiða samtals 550.000,00 krónur með 5 greiðslum, hinni síðustu 1. mars 1983. Þá átti V að gefa út skuldabréf fyrir afgangi kaupverðsins, 450.000,00 krónum. V fékk umráð eignarinnar í apríl 1982. Bú V var tekið til gjaldþrotaskipta og hafði hann þá aðeins greitt 100.000,00 krónur af kaupverðinu og hafði ekki gefið út skuldabréfið. H, I og Á höfðu veitt V veðleyfi og hafði V með þeirri heimild veðsett eignina til tryggingar 100.000,00 króna skuld. V seldi T fasteignina með makaskiptsamningi 6. apríl 1982. T fékk umráð fasteignarinnar nokkrum dögum eftir gerð samningsins og um leið fékk V umráð fasteignar T. Greiðsla sem V átti að inna af hendi til H, Í og Á 1. júlí 1992 barst ekki og tilkynntu þau þá V að þau riftu kaupsamningi þeirra. Við gjaldþrotaskipti á búi V kröfðust H, Í og Á riftunar á kaupsamningi þeirra og jafnframt að fjárgreiðslur og aðrar skuldbindingar sem fram höfðu farið yrðu látnar mætast svo sem kostur

væri. H, Í og Á kröfðust og viðurkenningar á kröfum sínum umfram það. – Er kröfum H, Í og Á var lýst í bú V voru vanefndir hans orðnar verulegar og þau höfðu þá ekki gefið út afsal fyrir eigninni. Af þeim sökum stóð það ekki í vegi fyrir riftun að V hafði fengið eignina í sínar vörslur, að hann hafði gert samning um sölu hennar til T og að H, Í og Á var um það kunnugt. Ekkert var komið fram um að H, Í og Á hefðu fallið frá riftunarheimild sinni. Athafnir þeirra eða athafnaleysi fram til upphafs gjaldþrots V leiddu ekki heldur til þess að þeim væri óheimilt að nota þann rétt. Gjaldþrotið sjálft útilokaði ekki heldur riftun, sbr. 45. gr. 2. mgr. gjaldþrotalaga nr. 6/1978. Þá stóð það ekki heldur í vegi fyrir því að riftun væri heimiluð þótt H, Í og Á kynnu að hafa gert ófullnægjandi boð um skil af sinni hálfu. Riftunarkrafa H, Í og Á var viðurkennd. Sératkvæði.

1516

Fasteignir

Konan K og maðurinn M höfðu verið í sambúð frá 1975 fram til loka maímánaðar 1979 og bjuggu í húsi sem var þinglýst eign M. M afsalaði K eigninni 1. júní 1979 og sagði í afsali að kaupandi hefði að fullu staðið við greiðslu umsamins kaupverðs með því meðal annars að yfirtaka áhvílandi veðskuldir, að undanskildu láni frá Lífeyrissjóði sjómanna sem M skyldi sjá um að greiða. Í máli sínu á hendur K krafðist M riftunar á kaupunum – M hafði sjálfur útbúið afsalið og fór sjálfur með það til þinglýsingardómarans til að fá því þinglýst. Því var ekki fallist á að afsalið skyldi einungis vera til bráðabirgða. Þá var ekkert fram komið sem rennndi stoðum undir fullyrðingar M um atvik sem valda ættu ógildingu afsalsins. Ekkert kom fram sem gefið hafði K ástæðu til að ætla að M hefði ekki verið full alvara með útgáfu afsalsins. Þá var K ekki talin hafa gerst sek um verulega vanefnd á söluskilmálum. Ósannað var að ekki hefði verið búið að ganga frá öllum skilmálum og að „peningalegt uppgjör“ hafi átt eftir að fara fram. K var sýknuð af kröfum M. ☞ Ógildi kaupsamnings.

218

Sex mönnum var úthlutað lóð til að reisa á 6 tvílyft samstæð raðhús. Hvert hús bar sitt húsnúmer en samkvæmt byggingarskilmálum skyldi lóðin vera ein og óskipt gagnvart opinberum aðilum. Kyndiklefi fyrir sameiginlegt kyndikerfi húsanna var í kjallara sem gerður var undir einu þeirra en kjallari var ekki undir hinum húsunum.

Kjallarinn var óskipt sameign allra eigenda raðhúsanna. ☞ Sameign. Sératkvæði	1247
---	------

Félagsdómur

Í kjarasamningi Sjómannasambands Íslands og Landssambands íslenskra útvegsmanna var kveðið á um að 1. maí skyldi ekki róði á landröðrabátum eða verið á sjó. Allt aflaverðmæti úr veiðiferðinni átti að renna til viðkomandi verkalýðs- og sjómannafélags ef brotið var gegn ákvæði þessu. Skip útgerðarfélagsins H fór í róður 30. apríl og var á sjó 1. maí. Sjómannafélagið í verstöðinni höfðaði mál fyrir héraðsdómi og krafðist þess að H yrði dæmt til að greiða sér aflaverðmæti skipsins úr veiðiferðinni. Stéttarfélögum skipstjóra, stýrimanna og vélastjóra var stefnt til að þola dóm í málinu. – Um var að ræða málssókn til heimtu fégjalds sem J taldi vera samningsbundin viðurlög við samningsbroti samkvæmt kjarasamningum. Úrlausn málsins bar því undir Félagsdóm skv. 2. tl. 1. mgr. 44. gr. laga nr. 80/1938 um stéttarfélög og vinnudeilur. Héraðsdómur var ómerktur og var málinu vísað frá héraðsdómi. ☞ Dómstólar.	1006
Kröfugerð í máli sem sjómannafélag höfðaði á hendur útgerðarfélagi fól í sér skýringu á ákvæðum kjarasamnings. Héraðsdómur vísaði málinu frá dómi með vísan til 68. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 47. gr. laga nr. 80/1938. Héraðsdómur var staðfestur.	
☞ Dómstólar.	1024

Fiskveiðibrot

Togskip var árdegis 9. apríl 1985 staðið að veiðum með botnvörpu á svæði innan fiskveiðilandhelginnar þar sem allar veiðar með flotvörpu og botnvörpu voru bannaðar frá og með 9. apríl 1985, sbr. reglugerð nr. 129/1985 frá 20. mars 1985, sem birtist í Stjórnartíðindum 26. s.m. Skipstjórinn hafði skilið fréttatilkynningu sjávarútvegsráðuneytisins í fjölmiðlum á þann veg að bannið tæki ekki gildi fyrr en á hádegi 9. apríl. Hvorki ákvæði reglugerðarinnar né fréttatilkynning sjávarútvegsráðuneytisins, sem birtist í fjölmiðlum, gáfu skipstjóranum ástæðu til að ætla að bannið tæki gildi á öðrum tíma en við upphaf 9. apríl. Skipstjórinn var sakfelldur og honum gert að greiða sekt og afli og veiðarfæri skipsins gerð upptæk.	
☞ Lögvilla.	1475, 1481, 1486, 1491, 1499
Skuttogarinn K var árdegis 22. apríl 1985 staðinn að veiðum með botnvörpu á svæði innan fiskveiðilandhelginnar þar sem allar veiðar	

með flotvörpu og botnvörpu voru bannaðar á tímabilinu frá og með 9. apríl 1985, sbr. reglugerð nr. 129, 1985 frá 20. mars 1985, sem birtist í Stjórnartíðindum 26. s.m. H, skipstjóri togarans, hafði skilið fréttatilkynningu sjávarútvegsráðuneytisins í fjölmiðlum á þann veg að bannið næði ekki til svæðis þess þar sem hann var að veiðum. Hvorki ákvæði reglugerðarinnar né fréttatilkynning sjávarútvegsráðuneytisins, sem birtist í fjölmiðlum, gáfu H ástæðu til að ætla að bannið næði ekki til svæðis þess þar sem hann var að veiðum. Var B sakfelldur og dæmdur til að greiða sekt og afli og veiðarfarir skipsins gerð upptæk. ☞ Lögvilla 1504

Fjádráttur

A sinnti ýmsum erindum fyrir dánarbú en erfingjar voru búsettir erlendis. A annaðist m.a. sölu íbúðar og tók við greiðslum fyrir hana. Hann greiddi ýmsar skuldir búsins og sendi erfingjum nokkrar greiðslur. A tók við hærri fjárhæð fyrir hönd búsins en hann stóð skil á og gerði ekki grein fyrir fjárreiðunum er þess var krafist. A vann til refsingar skv. 247. gr. alm. hgl. Refsing var ákveðin fangelsi í 4 mánuði, þar af 2 skilorðsbundnir. 187

G rak einkafyrirtæki sem annaðist innflutning á hjólbörðum og hjólbardáslöngum. Hann tók á árunum 1975-1978 út úr húsakynnum fyrirtækisins í Tollvörugeymslunni mikið mikið magn af vörum, einkum hjólbörðum, án þess að hafa áður greitt af þeim aðflutnings- og sölugjald og án þess að hafa greitt verð þeirra nema að hluta. G samdi við varnarliðið um að selja því hjólbarda og hjólbardáslöngur. A og B voru starfsmenn varnarliðsins og önnuðust viðskiptin við G af þess hálfu. A, B og G sammæltust um að svíkja út fé í tengslum við þessi viðskipti, ýmist með því að afhenda alls ekkert eða aðeins hluta einstakra pantana. A og B unnu við birgðabókhald varnarliðsins og rangfærðu það að sama skapi. G annaðist innheimtu reikninga og skiptingu á hinum erlenda gjaldmiðli í íslenskan sem þeir skiptu svo á milli sín. C og D, sem störfuðu við birgðavörslu hjá varnarliðinu, gengu svo nokkru seinna til samstarfs við A, B og G um þessa svikastarfsemi og hirtu hluta af ávinningi af henni. – A, B, C, D og G voru sakfelldir fyrir að hafa svikið út hjá varnarliðinu með framangreindum hætti samtals jafnvirði \$153.754,00. Varðaði atferli þeirra við 248. gr. alm. hgl. G var einnig sakfelldur fyrir brot gegn ákvæðum 1. mgr. 60. gr., sbr. 61. gr. laga nr. 59/1969, sbr. lög nr. 71/1976 og 1. mgr. 247. gr. alm. hgl.

Refsing A fangelsí í 14 mánuði, refsing B fangelsí í 10 mánuði, refsing C fangelsí 5 mánuði, þar af 3 skilorðsbundnir, refsing D fangelsí 6 mánuði, þar af 3 skilorðsbundnir og refsing G fangelsí 14 mánuði. A, B, C, D og G voru dæmdir til að greiða dómsmálaráðuneyti Bandaríkjanna skaðabætur. ☞ Tolllagabrot. Sératkvæði 692

Fjárnám

Fjárnámssgerð sem áfrýjað var með héraðsdómi staðfest. 49

☞ Þinglýsing. 49

Fjárnámssgerð sem áfrýjað var með héraðsdómi staðfest. 59

☞ Verksamningar. 59

Áskorunarstefna var gefin út á hendur P til greiðslu gjaldfallinna víxla. Áskorunarstefnan var árituð um aðfararhæfi er P hvorki sótti né lét sækja þing. Fjárnám var gert hjá P. – Fyrir Hæstarétti bar P fyrir sig að efni víxlanna væri falsað að hluta. P gat ekki byggt kröfur sínar á því þó að það kynni að reynast rétt, sbr. 10. gr. víxillaga nr. 93/1933. Þá taldi P að fjárnámið bæri að fella úr gildi þar sem það hefði ekki hafist á heimili hans og þangað hefði ekki verið farið þó að fjárnámið væri gert í þeirri fasteign. Fjárnámið hófst í skrifstofu P og það heimilisfang var skráð á víxlana. Varð fjárnámið ekki felld úr gildi með þeim rökum sem P færði fram, sbr. 33. gr. 2. gr. aðfararlaga nr. 19/1887. 346

Fjárnámssgerð sem áfrýjað var með héraðsdómi staðfest. 354

☞ Skaðabætur. 354

Fjárnámssgerð sem áfrýjað með héraðsdómi staðfest. 880

☞ Skuldabréf. 880

Fjárnám var gert í eignarhluta M í fasteign sem hann átti að $\frac{1}{4}$ á móti þremur öðrum eigendum. Fógeti virtist hafa talið talið eignarhluta M í fasteigninni fölginn í einkaeign hans. Ákvörðun fógeta um andlag fjárnámsins var svo óljós að hún samrýmdist ekki grunnreglu 1. mgr. 45. gr. aðfararlaga nr. 19/1887. Fjárnámssgerðin var felld úr gildi. 1032

P áfrýjaði fjárnámssgerð sem fram fór að kröfu S en féll síðan frá áfrýjuninni. S hafði gagnáfrýjað og krafist staðfestingar fjárnámssgerðarinnar. Engir annmarkar voru á fjárnámssgerðinni sem varðað gátu ógildingu án kröfu. Fjárnámssgerðin var staðfest. 1034

Fjársvik

G rak einkafyrirtæki sem annaðist innflutning á hjólbörðum og hjólbardaslöngum. Hann tók á árunum 1975-1978 út úr húsakynnum

fyrirtækisins í Tollvörugeymslunni mikið magn af vörum, einkum hjólbörðum, án þess að hafa áður greitt af þeim aðflutnings- og sölugjald og hafði aðeins greitt verð þeirra að hluta. G samdi við varnarliðið um að selja því hjólbarda og hjólbarda-slöngur. A og B voru starfsmenn varnarliðsins og önnuðust viðskiptin við G af þess hálfu. A, B og G sammæltust um að svíkja út fé í tengslum við þessi viðskipti ýmist með því að afhenda alls ekkert eða aðeins hluta einstakra pantana á þessum vörum. A og B unnu við birgða-bókhald varnarliðsins og rangfærðu það að sama skapi. G annaðist innheimtu reikninga og skiptingu á hinum erlenda gjaldmiðli í íslenskan, sem þeir skiptu svo á milli sín. C og D, sem störfuðu við birgðavörslu hjá varnarliðinu, gengu svo nokkru seinna til samstarfs við A, B og G um þessa svikastarfsemi og hirtu hluta af ávinningi af henni. – A, B, C, D og G voru sakfelldir fyrir að afla sér ólöglegs ávinnings á kostnað varnarliðsins og varðaði atferli þeirra við 248. gr. alm. hgl. G var einnig sakfelldur fyrir brot gegn ákvæðum 1. mgr. 60. gr., sbr. 61. gr. laga nr. 59/1969, sbr. lög nr. 71/1976 og 1. mgr. 247. gr. alm. hgl. Refsing A fangelsi í 14 mánuði, refsing B fangelsi í 10 mánuði, refsing C fangelsi 5 mánuði, þar af 3 skilorðsbundnir, refsing D fangelsi 6 mánuði, þar af 3 skilorðsbundnir og refsing G fangelsi 14 mánuði. A, B, C, D og G voru dæmdir til að greiða dómsmálaráðuneyti Bandaríkjanna skaðabætur.

- ☞ Fjárráttur. Sératkvæði 692
- G gaf út til handhafa og notaði í viðskiptum fjóra innstæðulausa tékka. Það varðaði við 248. gr. almennra hegningarlaga. S var í sama máli fundinn sekur um ölvunarakstur. Refsing fangelsi 60 daga. ☞ Bifreiðar. 826
- B gaf út til handhafa og seldi í staðgreiðsluviðskiptum 5 tékka á reikning sinn við S-banka án þess að næg innstæða væri fyrir hendi. Það varðaði við 248. gr. almennra hegningarlaga. B var í sama máli fundinn sekur um ölvunarakstur. Refsing fangelsi 6 mánuði. B var sviptur ökuleyfi ævilangt. ☞ Skjalafals. 1089
- E h/f keypti net af H og greiddi með tveimur víxlum. E h/f gat ekki greitt víxlana á gjalddaga. Varð að samráði við H að E h/f leysti víxlana til sín með nýjum víxli með samanlagðri fjárhæð fyrri víxlanna auk dráttarvaxta og forvaxta af nýja víxlinum. Er H fékk nýja víxilinn kvað hann eldri víxlana vera í banka og myndi hann senda E h/f þá samdægurs. Í ljós kom að H gat ekki afhent víxlana þar sem þeir voru ekki lengur í hans eigu. Varðaði þetta atferl H við

248. gr. almennra hegningarlega. H var einnig sakfelldur skv. a lið 73. gr. laga nr. 94/1933, sbr. 1. gr. laga nr. 35/1977, fyrir að hafa greitt víxilskuldir sínar með innstæðulausum tékkum. Refsing fang- elsi 4 mánuði. ☞ Tékkar.	1370
---	------

Framleiðslugjald af áli

Iðnaðarráðuneytið (I) gerði bæjarstjórn Hafnarfjarðar (H) grein fyrir því 10. maí 1976 að það væri reiðubúið til að beita sér fyrir að ákveðinn hluti af framleiðslugjaldi álbræðslunnar í Straumsvík rynni til kaupstaðarins með fyrirvara um endurskoðun á tveggja ára fresti með hliðsjón af breytingum á fasteignaskatti. Með vísan til þessa samþykkti bæjarstjórnin að undirrita annan viðauka við hafnar- og lóðasamning milli kaupstaðarins og Íslenska Álfélagsins h/f í trausti til þess að samkomulag það, sem fram kom í bréfi ráðu- neytisins, yrði lögfest. Ekki varð af lögfestingu samkomulags á grundvelli bréfsins en greiðslur voru inntar af hendi samkvæmt efni þess. Fjármálaráðuneytið taldi að við skiptingu algjaldsins ætti að draga frá því kostnað við athugun á starfsemi álversins áður en gjaldinu var skipt milli réttihafa. H mótmælti þessu sem broti á samkomulagi aðila og höfðaði mál á hendur iðnaðarráðherra og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs (R) til heimtu þeirrar fjárhæðar sem dregin hafði verið frá hlut kaupstaðarins 1981. – Fram kom að þegar viðræður aðila fóru fram á árinu 1976 hafði komið upp ágreiningur um sams konar frádrátt kostnaðar og nú var deilt um. Deilurnar höfðu fallið niður án þess að H gerði kröfu um endur- greiðslu. Virtist ekkert hafa verið um þetta rätt í samningaviðræð- unum. H gat því ekki byggt á því að um það hefði verið samið að hann ætti að fá sinn hluta af framleiðslugjaldinu án frádráttar. Lög- gjöfin um álverksmiðjuna í Straumsvík er frávik frá almennum reglum laga um atvinnurekstur útlendinga hér á landi og hæpið að draga viðtækar ályktanir um rétt H af ákvæðum laga um tekju- stofna sveitarfélaga og almennum ákvæðum laga um skatteftirlit. Kröfu H var hafnað. ☞ Stjórnsýsla. Sératkvæði.	1389
---	------

Framsal kröfu

S lánaði L h/f 40.000 dósabotna 15. maí 1981 gegn skilum „í sama“. S framseldi J eignarrétt sinn að dósabotnunum 23. apríl 1982 en hann framseldi rétt sinn til K 14. maí 1982. K krafði L h/f um andvirði dósabotnanna á verðlagi í maí 1982. Af hálfu L h/f var talið að við

útreikning kröfunnar ætti að miða við verð dósabotnanna 15. maí 1981 er var mun lægra. L h/f taldi sig einnig eiga kröfu á hendur J vegna fyrri viðskipta og krafðist skuldajafnaðar á henni við kröfu K. – Af hálfu L h/f var ekki sýnt fram á að félagið ætti rétt til skuldajafnaðar við J vegna lánsins á dósabotnunum. J mátti krefja L h/f um efndir lánssamningsins eftir efni hans. L h/f var gert að greiða verðmæti dósabotnanna á verðlagi í maí 1982. ☞ Skulda- jöfnuður	813
Ú, sem rak heildsölu og smásöluverslun, pantaði vörur hjá S í Svíþjóð. S sendi fyrrihluta pöntunarinnar ásamt vörureikningi. Við hliðina á niðurstöðufjárhæð reikningsins var skráð að krafa samkvæmt reikningnum hefði verið framseld I. Jafnframt voru skráð fyrir mæli um að greiðsla skyldi berast I um bankagíróreikning eða póstgíróreikning sem tilgreindir voru. Er vörusendingin kom til Reykjavíkur keypti Ú í banka tékka fyrir reikningsfjárhæðinni í sænskum krónum til handa S er síðan var sendur fyrirtækinu. Ú gerði skil á aðflutningsgjöldum og fékk vörusendinguna afhenta. I krafði Ú um greiðslu andvirðis vörusendingarinnar. Ú ritaði S bréf og kvaðst þegar hafa greitt vörusendinguna og I væri því að tvískrefja fyrir hana. I höfðaði mál á hendur Ú og krafðist greiðslu fyrir vörusendinguna. – Áletrunin á vörureikningnum um framsal til I var svo áberandi að starfsmönnum Ú, sem önnuðust greiðslu reikningsins, átti ekki að sjást yfir hana. Þeir höfðu heldur ekki ástæðu til að ætla að hún stafaði frá öðrum en S þótt hún væri ekki undirrituð sérstaklega. Því var ekki sýnd næg aðgæsla er vörureikningurinn var greiddur S í stað I. Ú var dæmt til að greiða I reikningsfjárhæðina. ☞ Greiðsla. Sératkvæði	1339

Frávísun

A. Einkamál

1. Frá héraðsdómi

A og B, sem selt höfðu C og D íbúð sína, töldu þau hafa vanefnt kaupsamning þeirra og kröfðust riftunar á kaupunum en kröfðust til vara greiðslu fjárhæðar sem nam eftirstöðvum útborgunar og greiðslum samkvæmt veðskuldabréfum þeim sem C og D áttu að gefa út. Í varakröfu A og B var hvorki boðið fram afsal né bætur fyrir gallað gler í gluggum íbúðarinnar og í málflutningi var ekki vikið að því að hluti varakröfunnar hafði verið efndur með lög-

mætum hætti. Varakröfunni var vísað frá héraðsdómi. ☞ Fasteignakaup	3
Ó, sem keypt hafði íbúð af B, taldi galla hafa verið á gólfteppum sem fylgdu íbúðinni og krafði B um skaðabætur. Ó fékk ekki dómkvadda matsmenn til að skoða teppin. – Héraðsdómariinn vísaði málinu frá dómi. Í athugasemdum sem hann sendi Hæstarétti skv. 27. gr. laga nr. 75/1973 kvaðst hann ekki hafa orðið við tilmælum um að skoða sjálfur teppin og hann hefði ekki talið ástæðu til að kveðja til sérfróða meðdómendur. Ekki voru efni til að hnekkja frávísunardóminum.	142
H var stefnt til réttargæslu. Hann gerðist ekki meðalgönguaðili skv. 50. gr. laga nr. 85/1936. Því var ekki grundvöllur fyrir efniskröfum hans í málinu. Ákvæði héraðsdóms um sýknu H til handa var því ómerkt og kröfum hans vísað frá héraðsdómi. ☞ Fasteignakaup. Sératkvæði	671
Sú krafa um efni var ein höfð uppi í héraðsdómi að viðurkennt yrði að matsgerð dómkvaddra matsmanna hefði ekki gildi sem undirmatsgerð skv. XV. kafla laga nr. 76/1970. Aðilar málsins höfðu sameiginlega beðið um dómkvaðningu matsmanna og hún farið réttilega fram. Matsdómara bar skv. 143. gr. laga nr. 85/1936 að úrskurða öll atriði um framkvæmd matsgerðar. Ákvæði XV. kafla laga nr. 76/1970 um lax- og silungsveiði breyttu ekki þessari meginreglu. Héraðsdómari vísaði málinu frá dómi þótt ekki kæmi fram krafa um það og var sá dómur staðfestur.	818
Uppboð fór fram á fasteign og kom fram eitt boð. Uppboðshaldari tók sér tveggja vikna frest til að taka afstöðu til boðsins. Ekki kom fram krafa um annað og síðasta uppboð skv. 1. mgr. 29. gr. uppboðslaga. Engu að síður auglýsti uppboðshaldari annað og síðasta uppboð á eigninni og tók það fyrir á eigninni sjálfri. Uppboðinu var síðan frestað nokkrum sinnum. – Ekki varð séð að uppboðshaldari hefði nokkru sinni tekið afstöðu til boðs þess sem gert var í eignina og ekki varð séð að uppboðsbeiðandi eða veðhafi hefðu fengið greiðslur upp í kröfur sínar ef boðinu hefði verið tekið. Var uppboðið því árangurslaust og bar uppboðshaldara að hefja uppboðsþingið, sbr. 1. mgr. 28. gr. uppboðslaga. Óheimilt var að halda uppboðinu áfram á grundvelli þeirra undirbúningsathafna sem voru undanfari þess. Úrskurður sem uppboðshaldari hafði kveðið upp um annað uppboð svo og meðferð málsins í héraði voru ómerkt og málinu vísað frá uppboðsrétti. ☞ Nauðungaruppboð.	851

Úrlausn málsefnis bar undir Félagsdóm skv. 2. tl. 1. mgr. 44. gr. laga nr. 80/1938. Héraðsdómur var því ómerktur og málinu vísað frá héraðsdómi. ☞ Félagsdómur	1006
Málsefni bar undir Félagsdóm skv. 2. tl. 44. gr. laga nr. 80/1938 og vísaði héraðsdómari málinu frá dómi. Sú niðurstaða var staðfest. ☞ Félagsdómur.	1024
Lögtaki var ekki áfrýjað skv. 11. gr. lögakslaga, sbr. 1. mgr. 20. gr. laga um Hæstarétt Íslands og fyrir Hæstarétti var því lýst yfir af hálfu aðaláfrýjanda að málshöfðunin væri ekki byggð á heimild 12. gr. lögakslaga. Dómur héraðsdóms var ómerktur og málinu vísað frá héraðsdómi.	1185
Skaðabótakrafa varð ekki gerð á hendur framtalsnefnd R-kaupstaðar. Héraðsdómur, sem sýknað hafði nefndina, var ómerktur að þessu leyti og kröfum á hendur framtalsnefninni vísað frá héraðsdómi. ☞ Skaðabætur.	1210
S og E keyptu myndabandaleigu af T og fylgdu með í kaupnum 240 myndbandaspólur sem voru hluti af myndbandasafni fyrirtækis T en voru í vörslum þriðja aðila. Upplýst var að verulegur hluti af spólunum voru eftirtökur en ekki frumgerðir. Samkvæmt 1. gr. 2. mgr. höfundalaga nr. 73/1972 njóta kvikmyndir verndar að höfundarétti og samkvæmt 3. gr. sömu laga hefur höfundur einkarétt til að gera eintök af verki sínu og birta það. Ósannað var að T hefði haft heimild frá eiganda höfundaréttar að frumgerð kvikmyndanna til að ráðstafa myndbandaspólunum með þeim hætti og í því skyni sem hann gerði. Hinn áfrýjaði dómur var ómerktur og málinu vísað frá héraðsdómi. ☞ Myndbönd.	1460
2. Frá Hæstarétti	
Fógeti ritaði G bréf og kvaðst hafna kröfu hans um gjaldþrotaskiptameðferð á búi J þar sem fógetagerð gæfi ekki ótvíræða vísbendingu um eignir J. G sendi skiptaráðanda símskeyti og kvaðst kæra „frávísun úr skiptarétti“ á málinu. G krafðist ekki úrskurðar skiptaráðanda um kröfu sína um gjaldþrotaskipti á búi J og skiptaráðandi kvað ekki upp úrskurð um hana, sbr. 1. mgr. 19. gr. laga nr. 6/1978. Lagaheimild brast til kæru málsins, sbr. 21. gr. lag nr. 75/1873.	2
Lögtaksgerð fór fram 27. september 1982. Áfrýjunarstefna var gefin út 23. desember s.á. án þess að áfrýjunarleyfis væri aflað. Áfrýjunarfrestur var þá liðinn skv. 11. gr. laga nr. 29/1885, sbr. 1. mgr. 20. gr. laga nr. 75/1973. ☞ Áfrýjun.	89
A h/f skoraði á F að veita sér styrk skv. 52. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 50. gr.	

s.l., í máli sem P hafði höfð á hendur félaginu. F varð hvorki við það sjálfkrafa aðili málsins né þótt hann mætti á dómþingi. F gerðist ekki aðili málsins samkvæmt 50. gr. laga nr. 85/1936 með stefnu eða bókun í þingbók skv. ákvæði 1. mgr. 104. gr. laganna. F var því ekki aðili málsins. Kröfum sem F hafði uppi í málinu var vísað frá héraðsdómi og áfrýjun málsins vísað frá Hæstarétti að því er F varðaði. ☞ Verksamningur. Sératkvæði.	128
J og T skutu máli sínu til Hæstaréttar með stefnu 15. júní 1982. Á dómþingi 1. mars 1985 óskuðu þeir eftir fresti til aprílmánaðar því þeir hugðust beiðast opinberrar rannsóknar. Stefndi, F, synjaði um frekari frest og krafðist ómaksbóta. J og T höfðu þegar haft svo ríflega fresti til að búa mál sitt til flutnings og afla nýrra gagna að ekki varð fallist á frestbeiðni þeirra. Málinu var vísað frá Hæstarétti og J og T dæmdir til að greiða F ómaksbætur. ☞ Frestur.	234
A var svipt sjálfræði samkvæmt kröfu valdstjórnarinnar með dómi sakaðoms. Fyrir Hæstarétti var þess krafist af hálfu valdstjórnarinnar að sjálfræðissviptingin yrði felld úr gildi vegna breyttra aðstæðna A. Tilmæli um endurveitingu sjálfræðis bar að hafa uppi fyrir héraðsdómara sem fer með almenn einkamál, sbr. 1. mgr 9. gr. laga nr. 68/1984. Kröfu valdstjórnarinnar var vísað frá Hæstarétti. ☞ Dómstólar.	411
Héraðsdómari sýknaði G og J af skaðabótakröfu S en málskostnaður var látinn falla niður. S skaut málinu til Hæstaréttar. Kröfu J, sem ekki hafði gagnáfrýjað málinu, um að sér yrði dæmdur málskostnaður í héraði var vísað frá Hæstarétti. ☞ Skaðabætur.	587
Mál S h/f á hendur P og B var dæmt í héraði skv. 118. gr. laga nr. 85/1936 án þes að greinargerð og kröfur væru komnar fram af þeirra hálfu. Í áfrýjunarstefnu lýstu P og B dómkröfum sínum svo að þeir krefðust þess „að hinum áfrýjaða dómi verði. . .hrundið og breytt á þá leið, að allar kröfur þeirra í héraði verði teknar til greina og þeim dæmdur hæfilegur málskostnaður í héraði og fyrir Hæstarétti. . .“. Með þessu var ekki nægilega greint í hvaða skyni áfrýjað var og hverjar dómkröfur P og B fyrir Hæstarétti voru. Áfrýjunarstefnan fullnægði því ekki fyrirmælum 3. tl. 2. mgr. 34. gr. laga nr. 75/1973. ☞ Áfrýjun	606
H var stefnt til réttargæslu. Hann gerðist ekki meðalgönguaðili skv. 50. gr. laga nr. 85/1936. Því var ekki grundvöllur fyrir efniskröfum hans í málinu. Ákvæði héraðsdóms um sýknu H til handa var því ómerkt og kröfum hans vísað frá héraðsdómi. Áfrýjun H var vísað frá Hæstarétti. ☞ Fasteignakaup. Sératkvæði.	671

- Dánarbú var tekið til opinberra skipta. Nokkrir munir búsins voru taldir vera í vörslum Ó. Fram kom beiðni um að uppskrift færi fram á munum þessum og þeir teknir úr vörslum Ó. Hann hafði ekki á móti því að uppskrift færi fram en mótmælti því að munirnir yrðu teknir úr sínum vörslum enda væri hann eigandi þeirra. Skiptaráðandi afgreiddi beiðnina með bókun um að samkvæmt 35. gr. skiptalaga væri skiptaréttur ekki bær um að úrskurða um kröfur dánarbús á hendur öðrum. Umræddir munir væru í vörslum aðila sem ekki féllist á að láta þá af hendi og yrði ekki fjallað um skyldu hans til þess eða um eignarhald hans á mununum. Skiptaráðandi lauk þar með málinu. Umboðsmaður dánarbúsins var viðstaddur er skiptráðandi tók ákvörðun sína 6. maí 1985. Dómsathöfninni var skotið til Hæstaréttar með kæru 21. maí 1985. Frestur skv. 22. gr. laga nr. 75/1973 var þá liðinn. 788
- K skaut máli sínu til Hæstaréttar að fengnu áfrýjunarleyfi með stefnu 10. desember 1984 til þingfestingar í febrúar 1985. Hann fékk frest til aprílmánaðar og þá enn til júnímánaðar 1985. Er málið var þá tekið fyrir óskaði K eftir fresti til októbermánaðar 1985. Stefndu mótmæltu því að frestur yrðu veittu og kröfðust frávísunar málsins frá Hæstarétti. Ágrip dómsgerða hafði ekki borist Hæstarétti og fram kom að K hafði ekki beðið um að dómsgerðir yrðu afgreiddar. ☞ Frestur 811
- B skaut máli sínu til Hæstaréttar. Hann lét birta áfrýjunarstefnu í Lögbirtingablaðinu og kom þar fram heimilisfang stefnda erlendis. Heimilisfang stefnda var því kunnugt og var skv. 2. mgr. 95. gr. laga nr. 85/1936 ófullnægjandi að birta stefnuna í Lögbirtingablaðinu. Stefndi hvorki sótti né lét sækja þing fyrir Hæstarétti. Málinu var vísað frá Hæstarétti. ☞ Stef nubirting. 816
- J og P deildu um hlutafjäreign sína við slit á hlutafélagi. Skiptaréttur kvað á um hlutafjäreign P og hafnaði kröfu J sem skaut málinu til Hæstaréttar með kæru. Í málinu var ágreiningur um hlutafjäreign aðila og þar með um skiptagerðina sjálfa. Því brast lagaheimild til að bera málið undir Hæstarétt með kæru, sbr. e lið 2. tl. 1. mgr. 21. gr. laga nr. 75/1973. 870
- Krafist var kyrrsetningar eigna þriggja aðila. Fógeti úrskurðaði að kyrrsetning skyldi ná fram að ganga í eignum tveggja gerðarþolanna. Gerðarbeiðendur skutu málinu til Hæstaréttar með kæru. Í málinu var gerð krafa um að kyrrsetning næði fram að ganga. Málið setti

Því ekki kærú, sbr. a lið 3. tl. 1. mgr. 21. gr. laga nr. 75/1973. ☞ Kyrrsetning.	934
Héraðsdómari kvað upp úrskurð 14. júní 1985 um að X skyldi svipt sjálfræði og var skipaður verjandi X viðstaddur. Hæstaréttarlögmaður kærði úrskurðinn til Hæstaréttar fyrir hönd X með ódagsettu bréfi sem barst héraðsdómaranum 3. júlí 1985. Kærufrestur var liðinn er kært var. ☞ Sjálfræði.	962
Héraðsdómari synjaði beiðni S um dómkvaðningu matsmanna með úrskurði uppkeðnum 9. október 1985. Hvorki aðilar né umboðsmenn þeirra voru viðstaddir uppkvaðningu úrskurðarins. Í kærubréfi umboðsmanns S kom fram að niðurstaða úrskurðarins var kunngerð honum símleiðis 11. október 1985. Hann tjáði dómaranum þegar í stað að hann kærði úrskurðinn til Hæstaréttar. Kæran var dagsett 28. október 1985. Umboðsmaður S fékk vitneskju um úrskurðinn 11. október 1985. Kærufrestur skv. 22. gr. laga nr. 75/1973 var því liðinn er umboðsmaðurinn sendi héraðsdómaranum kærana en munnleg tilkynning hans til héraðsdómara var ófullnægjandi, sbr. 22. og 23. gr. laga nr. 75/1973. ☞ Dómkvaðning matsmanna.	1317
H hafði fengið lögregluleyfi fyrir byssu. Lögreglan lagði hald á byssuna. H krafðist þess að umráð byssunnar yrðu fengin sér með innsetningargerð. Fógeti hafnaði kröfunni með úrskurði sem H skaut til Hæstaréttar með kærú. Úrskurður fógetaréttar um það hvort fógetagerðgerðin skyldi fara fram sætti ekki kærú til Hæstaréttar, sbr. 3 tl. 21. gr. laga nr. 75/1973. ☞ Bein fógetagerð.	1386
B og R kröfðust lögbanns við því að girðing við húseign þeirra yrði rifin. Jafnframt kröfðust R og B lögbanns við gildistöku ákvörðunar bygginganefndar um beitingu dagsekta. Fógetaréttur hafnaði kröfunni með úrskurði. Úrskurður fógetaréttar um það hvort fógetagerðin skyldi fara fram sætti ekki kærú til Hæstaréttar, sbr. a lið 3. tl. 21. gr. laga nr. 75/1973. ☞ Lögbann.	1387
3. Frávísunardómur felldur úr gildi	
J, eigandi jarðarinnar B, höfðaði mál á hendur fjármálaráðherra og landbúnaðarráðherra f.h. ríkissjóðs (R), sýslumanni Mýra- og Borgarfjarðarsýslu f.h. sýslusjóðs Mýrasýslu (SM) og sýslusjóði Borgarfjarðarsýslu (SB) og Veidifélagi Borgarfjarðar (V) og krafðist skaðabóta vegna skerðingar á laxveiði í net í Hvítá í Borgarfirði fyrir landi jarðarinnar. R krafðist frávísunar málsins. Héraðsdómur taldi grundvöll skorta til að taka efnislega afstöðu til krafna J á hendur R	

og S og vísaði því frá dómi kröfum á hendur þeim. J kærði frávísunardóminn. – Með kröfugerð sinni vildi J eiga þess kost að fá endanlegan dóm þó hugsanlegt væri að bætur kæmu frá nokkrum aðilum, réttargrundvöllur mismunandi eftir ýsmum aðstæðum og sömuleiðis sönnunargögn. J setti kröfur sínar fram í tiltekinni röð og lá því fyrir aðalkrafa og varakröfur sem m.a. fólu í sér að aðila var stefnt til vara. Ekki var talið að svo mikið réttarfarsóhagræði stafaði af því hvernig kröfugerð J var háttað að það væri frávísunarástæða. J hafði sjálfur tekið þá áhættu að leggja málið fyrir dómstóla með þeim hætti að ekki yrði hægt að taka kröfur hans til greina heldur yrðu gagnaðilar hans sýknaðir. Hinn kærði úrskurður var felldur úr gildi og kröfu um að málinu yrði vísað frá héraðsdómi var vísað frá Hæstarétti. ☞ Dómkröfur. Sératkvæði. 479

B. Opinber mál

1. Frá héraðsdómi

- Verknaður sem ákærða var gefið að sök mundi hafa varðað við 1. mgr. 257. gr. alm. hgl. en samkvæmt 4. mgr. skal aðeins höfða mál út af brotum á 1. mgr. að sá krefjist sem misgert er við. Slík krafa hafði ekki komið fram. Ákæran hafði því ekki lagastoð. Hinn áfrýjaði dómur var því ómerktur og ákæru vísað frá sakadómi. ☞ Ákæra. .. 183
- Bótakrefjendur kröfðust dráttarvaxta af skaðabótakröfum sínum frá tilteknum dögum en að öðru leyti ótiltekið. – Héraðsdómari dæmdi ekki hvaða dráttarvexti ákærði ætti að greiða af dæmdum skaðabótum. Ákvæði hins áfrýjaða dóms um dráttarvexti voru ómerkt og dráttarvaxtakröfum vísað frá sakadómi. ☞ Tékkrar 394
- Skaðabótakröfur G og J voru hvarflandi og krafa J óskýr. Kröfurnar í endanlegri mynd höfðu ekki verið bornar undir ákærða. Kröfunum var vísað frá sakadómi.
☞ Líkamsárás. Skilorð. 608
- Frumrannsókn var ekki talin viðhlítandi grundvöllur til útgáfu ákæru og dómsmeðferðar skv. 75. gr. og 1. mgr. 115. gr. laga nr. 74, 1974, sbr. 13. gr. og 19. gr. laga nr. 107, 1976. Frávísunardómur sakadóms var staðfestur. ☞ Ákæra. 1039
- Í ákæru var krafist upptöku varnings samkvæmt a lið 34. gr. áfengislaga og 8. gr. laga um verslun ríkisins með áfengi o.fl. Ekki varð ráðið af gögnum málsins með vissu hver eða hverjir væru eigendur varningsins. Rannsókn málsins fullnægði ekki skilyrðum til útgáfu ákæru samkvæmt 115. gr. laga nr. 74/1974. Hinn áfrýjaði dómur var því

ómerktur og ákæru málsins vísað frá sakadómi. ☞ Ákæra. Sératkvaði.	1118
M gaf út 22 tékka á reikning sinn án þess að næg innstæða væri á honum. Andvirði nokkurra tékkanna var varið til kaupa á fatnaði á S, sem var í förum með M, svo og til kaupa á farmiðum fyrir M og S til útlanda. S var sakfelldur fyrir brot á 248. gr. og 254. gr. alm. hegningnrlaga. Skaðabótakröfur komu fram frá nokkrum þeirra sem leyst höfðu tékkana til sín, m.a. verslun þeirri sem selt hafði fatnaðinn á S. Sakadómur gerði S að greiða versluninni skaðabætur. Skaðabótakrafa verslunarinnar var einungis gerð á hendur útgefanda tékka þeirra sem notaðir voru til greiðslu í versluninni. Hinn áfrýjaði dómur var ómerktur að þessu leyti og skaðabótakröfunni vísað frá héraðsdómi.	
☞ Hylming.	1122
2. Frávísunardómur felldur úr gildi	
J var ákærður fyrir að hafa slegið I í andlitið. P var með sama ákæruskjali ákærður fyrir að slegið og sparkað í andlit I með þeim afleiðingum að I kinnbeinsbrotnaði. Sakadómari taldi að eins og atvikum var háttað þyrfti í ákæru að greina á milli líkamsárásar J annars vegar og P hins vegar og þeirra áverka sem I kynni að hafa orðið fyrir af völdum hvors fyrir sig. Þessa hefði ekki verið gætt og væri ákæran því haldin annmörkum sem torvelduðu varnir í málinu og þó einkum úrlausn dómarans á sakarefninu. Héraðsdómari taldi að ákæran fullnægði ekki ákvæðum 3. tl. 2. mgr. 115. gr. laga nr. 74/1974, sbr. 19. gr. laga nr. 107/1976 og yrði því ekki lögð til grundvallar í málinu. Héraðsdómari vísaði málinu frá sakadómi. – Þeir annmarkar voru ekki á ákæru málsins að ekki mætti ljúka á það efnisdómi með hliðsjón af ákvæðum 3. mgr. 118. gr. laga nr. 74/1974 ef þurfa þætti. Hinn kærði dómur var því felldur úr gildi og lagt fyrir dómara að leggja efnisdóm á málið. ☞ Ákæra.	1036

Frestur

Áfrýjandi áfrýjaði að nýju máli sem felld hafði verið niður í Hæstarétti skv. 36. gr. laga nr. 75/1973. Við þingfestsingu málsins 1. febrúar 1985 krafðist áfrýjandi þess að málinu yrði frestað til marsmánaðar. Stefndi mótmælti því og krafðist þess að málinu yrði frestað til munnlegs málflutnings. – Áfrýjanda átti að vera í lófa lagið að leggja fram dómsgerðir og greinargerð sína þegar við þingfestingu málsins. Hann hafði ekki greint neinar haldbærar ástæður fyrir því að hann

- hefði þörf fyrir sérstakan frest til að búa málið til munnlegs flutnings eins og til hagaði um áfrýjun þess. Áfrýjanda var þó veittur umbeðinn frestur þar sem dómssgeðir í málinu höfðu ekki veri lagðar fram en stefndi þó krafist að efnisdómur yrði lagður á það. 91
- Áfrýjendur skutu máli til Hæstaréttar með stefnu 15. júlí 1982 til þingfestingar í október. Við þingfestingu málsins óskuðu þeir eftir fresti í einn mánuð. Þeir hugðust beiðast opinberrar rannsóknar og afla á þann hátt gagna um að forráðamenn stefnda kynnu að hafa gerst sekir um refsivert athæfi í þeim viðskiptum sem málið var risið af. Stefndu neituðu um frestinn og kröfðust ómaksbóta. – Frestsynjun stefndu varð skilin svo að í henni fælist krafa um að málinu yrði vísað frá Hæstarétti. Áfrýjendur höfðu haft svo ríflega fresti til að búa mál sitt til flutnings fyrir Hæstarétti og afla nýrra gagna að ekki varð fallist á frestbeiðni þeirra. Málinu var því vísað frá Hæstarétti og áfrýjendur dæmdir til að greiða stefndu ómaksbætur. 234
- Áfrýjandi skaut máli sínu til Hæstaréttar með stefnu 10. desember 1984, að fengnu áfrýjunarleyfi sama dag, til þingfestingar í febrúarmánuði 1985. Hann fékk þá frest til aprílmánaðar og þá enn til júnímanaðar 1985. Er málið var þá tekið fyrir bað áfrýjandi enn um frest til októbermánaðar 1985. Nokkrir stefndu mótmæltu því að fresturinn yrði veittur og kröfðust þess að málinu yrði vísað frá Hæstarétti. Ágrip dómssgerða hafði ekki borist Hæstarétti og fram var komið að áfrýjandi hafði ekki beiðið um dómssgerðir frá uppboðshaldaranum í Reykjavík. Því bar að vísa málinu frá Hæstarétti. 811
- L áfrýjaði máli sínu með stefnu 1. nóvember 1985 til þingfestingar 2. desember 1985. Stefndu, G og S, áfrýjuðu málinu með stefnu 14. nóvember 1985 einnig til þingfestingar 2. desember. Er aðalsök hafði verið þingfest beiddist L frests til 3. febrúar 1986 til gagnaöflunar, ágripsgerðar og greinargerðar. G og S mótmæltu að lengri frestur yrði veittur en til janúarmánaðar. Þau lögðu fram dómssgerðir, ágrip þeirra og greinargerð til Hæstaréttar. Er gagnsök var þingfest síðar í sama þinghaldi var hún sameinuð aðalsök. G og S óskuðu þess sem fyrr að málinu yrði einungis frestað til janúarmánaðar en L óskaði eftir fresti til febrúarmánaðar svo sem hann hafði gert um aðalsök. Þar sem dómssgerðir og ágrip þeirra höfðu þegar verið lögð fyrir Hæstarétt var ekki þörf á að veita L svo langan frest sem 41. gr. laga nr. 75/1973 tiltekur, enda ekki um hann beiðið. Lögmaður L hafði tilkynnt Hæstarétti um væntanlegar fjarvistir sínar erlendis dagana 15. desember 1985 til 15. janúar 1986. Samkvæmt því

og þar sem sýnt var að málið varð ekki flutt í Hæstarétti í jan-
úarmánuði var hinn umbeðni frestur til febrúarmánaðar veittur. .. 1409

Fyrning

Hluti bóta fyrir óheimila sýningu kvikmyndar í sjónvarpi var fyrndur
skv. 2. tl. 4. gr. laga nr. 14/1905.

☞ Höfundaréttur. Sératkvæði. 331

Fyrning lögtaksréttar

Lögtaksbeiðni var tekin fyrir áður en liðinn var 2 ára frestur skv. 2. gr. laga
nr. 29/1885, sbr. 1. gr. laga nr. 83/1947. Ekkert var þó gert til að halda
lögakinu áfram frá 6. apríl 1982 til 1. mars 1984. Lögtakinu var því
ekki haldið áfram með hæfilegum hraða og lögtaksréttur sá, sem
kynni að hafa verið fyrir hendi, var því fyrndur er lögtaksgerðin fór
fram 7. mars 1984. Lögtaksgerðin var felld úr gildi. ☞ Lögtak. 1423, 1428

Fyrning sakar

H var með ákæru 14. mars 1984 m.a. ákærður fyrir að hafa 30. mars 1982
gefið út innstæðulausan tékka á reikning sinn við bankann V og
greitt með honum víxilskuld sína í bankanum Ú. Héraðsdómari
ákvað fyrirtöku málsins 11. apríl 1984 og birti sjálfur H þá ákvörðun
sína 28. mars 1984 en þá var 2 dögum miður en 2 ár frá útgáfu
tékkans. Með þessari aðgerð héraðsdómara var rofinn fyrningar-
frestur, sbr. 4. mgr. 82. gr. alm. hgl., sbr. 6. gr. laga nr. 20/1981 og
var sök H ófyrnd.

☞ Fjársvik. 1370

Gagnaöflun

Aðilum landamerkjamáls gefinn kostur á að gefa skýrslur fyrir dómi. .. 1136

Gallar

Þ keypti af Ó bifreið sem notuð hafði verið til leiguaksturs og ekið rúm-
lega 100.000 km. Bilun kom fram í sjálfskiptingu bifreiðarinnar sem
Þ gerði við en hann gaf Ó ekki kost á að athuga hana. Við frekari
athugun komu m.a. fram að vélarblokkinn var sprunginn. Þ fékk
dómkvadda matsmenn til þess að meta kostnað við viðgerð á vél-
inni og sjálfskiptingunni. Þ krafði Ó um skaðabætur sem námu við-
gerðarkostnaði samkvæmt matinu. – Krafa Þ var tekin til greina með
vísan til 42. gr. 2. mgr. laga nr. 39/1922, að undanskildum kostnaði við

viðgerð á sjálfskiptinguna, sbr. 52. gr. laga nr. 39/1922. ☞ Lausa- fjárkaup.	81
S seldi H og V íbúð sína og fengu þau umráð íbúðarinnar 15. desember 1979. H og V urðu vör við raka í íbúðinni í maímánuði 1980 og við nánari ahugun kom í ljós að leki var frá skolpleiðslum. S gaf H og V afsal fyrir íbúðinn 27. nóvember 1980. Það var undirritað af þeirra hálfu með áskilnaði um skaðabætur vegna leyndra galla. H og V greiddu inn á geymslureikning fyrstu og aðra greiðslu af fjár- hæð veðskuldabréfs sem þau skyldu gefa út fyrir eftirstöðvum kaupverðsins. Fjárhæð geymslureikningsins skyldi afhent S er ágreiningurinn um leynda galla á íbúðinni hefði verið leystur. H og V gáfu síðan veðskuldabréfið út og greiddu þriðju greiðslu af því einnig inn á geymslureikninginn. S taldi H og V hafa vanefnt svo útgáfu veðskuldabréfsins og hefðu greiðslur afborgana og vaxta dregist svo verulega að öll skuld samkvæmt veðskuldabréfinu væri í gjalddaga fallin. H og V töldu íbúðina hafa verið haldna veruleg- um leyndum göllum og ættu þau rétt til skaðabóta úr hendi S af þeim sökum. – H og V voru ekki talin hafa fullnægt greiðsluskyldu sinni með því að inna greiðslur af hendi inn á geymslureikning og voru eftirstöðvar veðskuldabréfsins í gjalddaga fallnar. H og V máttu vænta þess, þrátt fyrir aldur fasteignarinnar sem var gamalt hús byggt 1920, að íbúðin væri ekki haldin svo stórfelldum leyndum göllum sem raun bar vitni. Voru H og V dæmdar skaðabætur úr hendi S. ☞ Fasteignakaup.	374
B seldi F íbúð sína. Íbúðin var afhent F 15. ágúst 1980 og afsal gefið út 19. ágúst 1981. Íbúðin taldist $\frac{1}{3}$ hluti allrar fasteignarinnar. F skemmdir af raka komu fram í öllum herbergjum íbúðarinnar. F fékk dómkvadda masmenn til að lýsa skemmdunum, leiðum til úr- bóta og segja til um kostnað við þær. Matsmenn kváðu rakann stafa af ófullnægjandi frágangi á þerrilögn. Orsök rakaskemmd- anna var sú, að klapparhöft og björg hindruðu framrás vatns eftir þerrilögninni þar eð þau höfðu upphaflega ekki verið fleyguð niður í fullnægjandi dýpt. – Hér var um leyndan galla að ræða. Ekkert var fram komið um að B, sem eignast hafði húsið 20 árum eftir að það var reist, hefði vitað eða mátt vita um þennan galla. Þar sem bótakrafa F var eingöngu reist á þessari málsástæðu var B sýknuð af kröfum F. ☞ Fasteignakaup.	580
J seldi G jörð sína og reyndist stærð ræktaðs lands minna en fram kom í	

kaupsamningi. G taldi sig eiga skaðabótakröfu á hendur J af þeim sökum og krafðist skuldajafnaðar á henni við þann hluta kaupverðsins sem ógreiddur var. J krafðist gjaldfellingar og greiðslu eftirstöðva kaupverðsins. G var gert að greiða J mismun eftirstöðva kaupverðsins og þeirra skaðabóta sem ákveðnar voru. ☞ Fasteignakaup. 1284

Gjaldfelling veðskuldabréfa

Veruleg vanskil urðu á greiðslu afborgana og vaxta af veðskuldabréfum. Eiganda þeira var heimilt að krefjast greiðslu eftirstöðva skuldata og krefjast nauðungaruppboðs á hinni veðsettu eign samkvæmt ákvæðum veðskuldabréfanna. ☞ Nauðungaruppboð. Sératkvæði. 1268

Gjaldþrotaskipti

Lögtak var gert hjá einkafyrirtæki B. Hann kvað fyrirtækið eignalaust og kvaðst ekki geta greitt lögtakskröfuna. Fullnægt var skilyrðum 1. mgr. c-liðar 13. gr. gjaldþrotalaga um að bú B yrði tekið til gjaldþrotaskipta. 839

H, Í og Á seldu V fasteign sína. Við gjaldþrotaskipti á búi V kröfðust H, Í og Á riftunar á kaupnum. Er kröfum þeirra var lýst í bú V voru vanefndir hans orðnar verulegar. H, Í og Á höfðu ekki gefið V afsal fyrir eigninni. Af þeim sökum stóð það ekki í vegi fyrir riftun þótt V hefði fengið eignina í sínar vörslur og gert samning um sölu hennar til T og þótt H, Í og Á væri um það kunnugt. Ekkert var komið fram um að þau hefðu fallið frá riftunarheimild sinni. Gjaldþrotið sjálft útilokaði ekki riftun, sbr. 45. gr. 2. mgr. gjaldþrotalaga nr. 6/1978. Þá stóð það ekki í vegi fyrir riftun þótt H, Í og Á kynnu að hafa gert ófullnægjandi skil af sinni hálfu. ☞ Fasteignakaup. Sératkvæði 1516

Greiðsla

Samkvæmt kaupleigusamningi sem gerður var 30. ágúst 1979 átti I h/f kost á að kaupa á leigutímanum 3 flugvélar V h/f. Var kaupverðið ákveðið í bandarískum dollurum og átti að greiðast með því að I h/f tæki að sér að greiða skuldir V h/f. Auk þess var kveðið á um að 2/3 greidds leigugjalds kæmu ásamt nánar tilteknum vöxtum til frádráttar kaupverðinu. V h/f taldi vanefndir hafa orðið á greiðslu kaupverðsins. – Kröfur V h/f voru fyrst og fremst byggðar á því að

I h/f bæri að greiða dráttarvexti af umsömdu kaupverði frá 1. september 1979. Kaupverð samkvæmt kaupsamningi aðila átti að greiðast með því að I h/f tæki að sér að greiða skuldir V h/f. Kröfur V h/f áttu ekki við rök að styðjast og var I h/f sýknað. ☞ Kaupleigusamningur.	1322
Ú, sem rak heildsölu og smásöluverslun, pantaði vörur hjá S í Svíþjóð. S sendi fyrrihluta pöntunarinnar ásamt vörureikningi. Við hliðina á niðurstöðufjárhæð reikningsins var skráð að krafa samkvæmt reikningnum hefði verið framseld I. Jafnframt voru skráð fyrirmæli um að greiðsla skyldi berast I um bankagíróreikning eða póstagíróreikning sem tilgeindir voru. Er vörusendingin kom til Reykjavíkur keypti Ú í banka tékka fyrir reikningsfjárhæðinni í sænskum krónum til handa S er síðan var sendur fyrirtækinu. Ú gerði skil á aðflutningsgjöldum og fékk vörusendinguna afhenta. I krafði Ú um greiðslu andvirðis vörusendingarinnar. Ú ritaði S bréf og kvaðst þegar hafa greitt vörusendinguna og I væri því að tvíkrefja fyrir hana. I höfðaði mál á hendur Ú og krafðist greiðslu fyrir vörusendinguna. – Áletrunin á vörureikningnum um framsal til I var svo áberandi að starfsmönnum Ú sem önnuðust greiðslu reikningsins átti ekki að sjást yfir hana. Þeir höfðu heldur ekki ástæðu til að ætla að hún stafaði frá öðrum en S þótt hún væri ekki undirrituð sérstaklega. Því var ekki sýnd næg aðgæsla er vörureikningurinn var greiddur S í stað I. Ú var dæmt til að greiða I reikningsfjárhæðina. ☞ Framsal kröfu. Sératkvæði	1339

Greiðslustöðvun

S var skv. II. kafla laga nr. 6/1978 veitt heimild til greiðslustöðvunar í allt að 2 mánuði. Hann fór fram á að heimild yrði veitt í þrjá mánuði til viðbótar. Samkvæmt yfirliti löggilts endurskoðanda átti S eignir umfram skuldir. Unnið var að því að leysa fjárhagsvanda S. Greiðslustöðvun var heimiluð í þjá mánuði til viðbótar.	953
---	-----

Gæsluvarðhald

K var sökuð um brot á lögum um ávana- og fíkniefni. Staðfestur úrskurður sakadómara í ávana- og fíkniefnamálum um að K sætti gæsluvarðhaldi með vísan til 1. mgr. 1. tl. 67. gr. oml.	27
M var sökuð um þjófnað og önnur auðgunarbrot. Hún hafði á undanförnum árum komið við sögu í auðgunarmálum og 10 mál varðandi	

hana höfðu verið send ríkissaksóknara. M var áfengis- og eiturfylfja- sjúklingur og hafði verið svipt sjálfræði að kröfu móður sinnar. Með úrskurði uppkevðnum 13. febrúar var M gert að sæta gæsluvarð- haldi til 15. maí með vísan til 1., 3. og 5. tl. 1. mgr. 67. gr. oml. Með dómi Hæstaréttar var gæsluvarðhaldsvist M ákveðin 60 dagar.	185
Staðfestur var úrskurður héraðsdómara um að B, sem grunaður var um innbrotspjófnað, skyldi sæta gæsluvarðhaldi skv. 1. tl. 1. mgr. 67. gr. oml.	216
M var grunaður var um innbrotspjófnað. Staðfestur var úrskurður hér- aðsdómara um framlengingu gæsluvarðhalds M með vísan til 1., 3. og 5. tl. 1. mgr. 67. gr. oml.	341
M var grunaður var um innbrotspjófnað. Staðfestur var úrskurður hér- aðsdómara um framlengingu gæsluvarðhalds M með vísan til 1., 3. og 5. tl. 1. mgr. 67. gr. oml.	344
Átök urðu milli V og S sem síðar fannst látinn. Staðfestur var úrskurður héraðsdómara um framlengingu gæsluvarðhalds V með vísan til 1. tl. 1. mgr. 67. gr. oml.	352
Staðfestur var úrskurður um gæsluvarðhald P, sem grunaður um skjala- fals, með vísan til 1. tl. 1. mgr. 67. gr. oml.	429
H var grunaður um brot gegn 211. gr., sbr. 20. gr. og 218. gr. alm. hgl. Héraðsdómari taldi óvarlegt að telja að refsing færi fram úr 2 ára fangelsi og synjaði kröfu rannsóknaraðila um að H sætti gæsluvarð- haldi. Með dómi Hæstaréttar var krafa um gæsluvarðhald tekin til greina með vísan til 4. tl. 1. mgr. 67. gr. oml. en brot gegn 211. gr. alm. hgl. varða fangelsi 5 ár hið minnsta.	516
Staðfestur var úrskurður héraðsdómara um gæsluvarðhald S, sem grun- aður var um innbrotspjófnað, með vísan til 1. og 5. tl. 67. gr. oml.	964
Staðfestur var úrskurður héraðsdómara um gæsluvarðhald Ö, sem grun- aður var um þjófnað og skjalafals, með vísan til 1. tl. 1. mgr. 67. gr. oml.	966
Staðfestur var úrskurður héraðsdómara um gæsluvarðhald H, sem grun- aður var um innbrotspjófnað, með vísan til 1., 3. og 5. tl. 67. gr. oml.	968
Héraðsdómari taldi rétt, með vísan til 1., 3. og 5. tl. 1. mgr. 67. gr. oml., að verða við kröfu rannsóknarlögreglu ríkisins um að H, sem var grunaður um þátttöku í mörgum innbrotspjófnum, sætti gæslu- varðhaldi. Úrskurður héraðsdómara var staðfestur að niðurstöðu til með vísan til 1. tl. 1. mgr. 67. gr. oml.	970
Staðfestur var úrskurður héraðsdómara um að S, sem grunaður var um	

innbrotspjófnað, sætti gæsluvarðhaldi með vísan til 1. tl. 1. mgr. 67. gr. oml.	973
Staðfestur var úrskurður héraðsdómara um að G, sem grunaður var um skjalafals og fjársvik, sætti gæsluvarðhaldi með vísan til 1. og 5. tl. 1. mgr. 67. gr. oml.	975
Staðfestur var úrskurður héraðsdómara um að F, sem grunaður var um auðgunarbrot og brot á ávana- og fíkniefnalögum, sætti gæsluvarðhaldi með vísan til 1. , 2., 3. 5., og 6. tl. 1. mgr. 67. gr. oml.	977
Ó var margdæmdur fyrir hegningarlagabrot og viðurkenndi nú þjófnaðarbrot og skjalafals. Staðfestur var úrskurður héraðsdómara um að Ó sætti gæsluvarðhaldi með vísan til 3. og 5. tl. 1. mgr. 67. gr. oml.	1422
E var grunaður um þjófnað, skjalafals og fjársvik. Staðfestur var úrskurður héraðsdómara um að E sætti gæsluvarðhaldi með vísan til 1. tl. 1. mgr. 67. gr. oml. ☞ Sératkvæði.	1471

Hald á munum

Lögreglan vildi leggja hald á myndbönd hjá myndaleigu P sem að dómi Kvikmyndaeftirlits ríkisins höfðu að geyma ofbeldismyndir í skilningi laga nr. 33/1983 um bann við ofbeldiskvikmyndum. P neitaði að afhenda myndböndin. Lögreglunni var með úrskurði sakadóms heimilað að leggja hald á myndir sem voru á skrá Kvikmyndaeftirlits ríkisins sem ofbeldiskvikmyndir, sbr. lög nr. 33/1983, og finnast kynnu hjá P eða í húsakynnum fyrirtækis hans. Úrskurðurinn var staðfestur.	231
Fyrirtækið B tók að sér að búa til fyrir svokallaða samlagsmenn áfenga drykki úr áfengi sem þeir öfluðu sjálfir með löglegum hætti og afhentu forsvarsmönnum B. Hinn nýi áfengi drykkur skyldi afhentur samlagsmönnum gegn hæfilegu gjaldi fyrir blöndunarefni, umbúðir, vinnu, afnot af blöndunartækjum og svokölluðum framleiðsluleyndarmálum. Lögreglan lagði hald á búnað B til starfseminnar vegna ætlaðra brota forsvarsmanna B á 7. gr. og 18. gr. áfengislaga. – Markmið ákærvaldsins með haldlagningunni var að afla sönnunargagna í þágu opinberrar rannsóknar og tryggja að andlag hugsanlegrar upptökukröfu í opinberu máli væri til staðar. Ekki þótti lengur þörf á að halda mununum sem sönnunargögnum. Hins vegar varð ekki skorið úr því fyrir en í væntanlegu refsímáli hvort um refsivert atferli hefði verið að ræða og hvort krafa um upptöku yrði tekin til greina. Hald það sem lagt var á munina skyldi því standa óhaggað. Sératkvæði.	310

Heilbrigðisreglugerð

H vann að viðgerð á bifreið sinni í kaupstaðnum A. Hann hafði tekið vélina úr bifreiðinni og tekið af henni einkennisnúmerin. H kom bifreiðinni til annars manns til sprautunar. Bifreiðinni hafði verið lagt á bifreiðastæði handan götunnar. Starfsmenn A fjarlægðu bifreiðina og komu henni fyrir við áhaldahús A. Miklar skemmdir voru unnar á bifreiðinni á meðan hún stóð þar. H hafði ekki fengið tilmæli um að fjarlægja bifreiðina og var ókunnugt um flutning hennar. H sótti A til greiðslu skaðabóta fyrir tjónið á bifreiðinni. – Heimilt var að fjarlægja bifreiðina samkvæmt almenntri tilkynningu heilbrigðisnefndar A um lóðahreinsun. Starfsmaður sá sem að því stóð mátti gera sér grein fyrir nokkru verðmæti bifreiðarinnar. Því var eðlilegt að bifreiðin væri varðveitt í öruggri geymslu og H gefinn kostur á að hirða hana gegn greiðslu kostnaðar við flutning hennar og geymslu. A var dæmdur til að bæta tjón H. ☞ Bifreiðar.

116

Heimvísun

Sjá: Ómerking

Hjón

Sjá: Búskipti

Hlutabréf

Í h/f samdi við 8 hluthafa V h/f um kaup á meirhluta hlutafjár í V h/f. Samkvæmt samningnum skuldbundu hluthafarnir 8 sig til að hafa gengið úr skugga um það áður en fyrsta greiðsla kaupverðsins færi fram hvort aðrir hluthafar V h/f vildu neyta forkaupsréttar síns en þá skyldu öll hlutabréfin afhent og framseld Í h/f gegn tryggingu fyrir greiðslu eftirstöðva kaupverðsins. I h/f greiddi ekki andvirði hlutabréfanna og fékk þau ekki afhent. Skilanefnd V h/f höfðaði mál á hendur I h/f til heimtu söluverðs hlutabréfanna auk annarra fjárhæða. – I h/f taldi G, sem undirritaði samninginn af hálfu V h/f, ekki hafa haft til þess umboð allra hluthafa félagsins. Sannað var að G hafði umboð annarra hluthafa til að undirrita samninginn. Ósannað var að forsenda byggð á stöðu skulda V h/f hefði reynst röng eða verið brostin. Var I h/f dæmt til að greiða umsamið kaupverð hlutabréfanna. ☞ Samningar. Kvörtun.

1327

Hlutfélög

Á átti $\frac{1}{2}$ hlutfjár í P h/f. Hann höfðaði mál á hendur öðrum hluthöfum P h/f og krafðist þess að félaginu yrði slitið. Félagið gekk inn í málið við hlið stefndu. G hafði fest kaup á eignum P h/f og stefndi Á honum til réttargæslu. Málssókn Á var reist á ákvæði 115. gr. hlutfélagalaga nr. 32/1978. – Talið var að rétt hefði verið að beina málsókninni einnig að P h/f en það var ekki gert. Það stóð þó ekki í vegi fyrir því að dómur væri lagður á málið eins og það var borið undir Hæstarétt, enda áfrýjun héraðsdóms beint að stjórnarmönnum og öllum öðrum hluthöfum P h/f en Á sjálfum og engin andmæli höfð uppi af þeirra hálfu varðaði málsaðildina. Hluthafar P h/f voru sýknaðir af kröfum Á. ☞ Aðild. Sératkvæði 613

Hluteild

A, skipverji bv. H sem var í erlendri höfn, flutti hljómflytningstæki um borð í skipið sem var á förum til Reykjavíkur. Skipverjinn B tók að sér að beiðni A að koma tækjunum fyrir um borð í skipinu en A fór ekki með því. Tollgæslumenn fundu tækin í klefum A og B við tollskoðun er skipið kom til Reykjavíkur. Varningurinn var ekki á lista yfir farm skipsins og hafði ekki verið gefinn upp við tollyfirvöld. Var litið svo á að tækin hefðu verið í umsjá B á leiðinni og að honum hefði borið skylda til að annast um að þau yrðu tollafgreidd með löglegum hætti. Með því að láta það undir höfuð leggjast braut B gegn 1. mgr. 60. gr. laga nr. 59/1969, sbr. 2. mgr. 62. gr. sömu laga og 1. mgr. 63. gr. laganna. B var dæmdur til að greiða sekt. ☞ Tolllagabrot. Sératkvæði 1275

Hótanir

B átti í átökum við X, forstöðumann á gistiheimili, er hugðist víkja honum úr húsinu. B tók þá upp skeiðarhníf og beindi að X. B var sakfelldur skv. 233. gr. alm. hgl. B var einnig fundinn sekur um brot gegn öðrum ákvæðum hgl. og ákvæðum umferðarlaga. Refsing B, sem sætt hafði fjölda refsíðoma bæði fyrir brot gegn alm hgl. og fyrir ölvunarakstur, var ákveðin 8 mánaða fangelsi. ☞ Bifreiðar. Skjalafals. 542

Hundahald

Lögreglumenn í Reykjavík voru í eftirlitsferð 1982 og sáu hund hlaupa inn í hús við H-götu. A kvaðst eiga hundinn og kvaðst ekki hafa í

huga að losa sig við hann þrátt fyrir bann við hundahaldi í Reykjavík. A var sóttur til sakar fyrir brot gegn 1. gr., sbr. 2. gr. reglugerðar um hundahald í Reykjavík nr. 61/1924 og 65. gr., sbr. 97. gr. lögreglusamþykktar fyrir Reykjavík nr. 2, 1930 með áorðnum breytingum. A hafði fyrr á árinu 1982 gengist undir sektargreiðslu fyrir brot gegn 65. gr. lögreglusamþykktar Reykjavíkur nr. 2, 1930. Samþykkt nr. 385/1984 um hundahald í lögsagnarumdæmi Reykjavíkur hafði leyst af hólmi reglugerð nr. 61/1924. Samkvæmt 1. gr. hinnar nýju reglugerðar var hundahald bannað í lögsagnarumdæmi Reykjavíkur en samkvæmt 2. gr. hennar var borgarstjórn veitt heimild til að veita lögráða íbúum borgarinnar leyfi til hundahalds með ákveðnum skilyrðum. Hvorki refsinaemi verknaðar né refsingu hafði verið breytt sökunaut í hag með hinni nýju reglugerða, sbr. 2. gr. alm. hgl. A var gert að greiða 6.500 krónur í sekt til ríkissjóðs, sbr. ákvæði 1. gr. og 7. gr. reglugerðar nr. 385/1984.

47

Húseigandaábyrgð

S og P áttu sumarbústað í Þingvallasveit en á næstu lóð fyrir norðan átti B sumarbústað sinn. Í fárviðri, sem geisaði um vestanvert landið að kvöldi 16. febrúar 1981, fauk hluti af þakinu á sumarbústað S og P. Allt þakið fauk af sumarbústað B. Hann taldi ófullkominn frágang á festingum þaksins á sumarbústað S og P hafa verið orsök þess að hluti þess fauk. Brak úr því hefði rofið framhliðina á sumarbústað hans en þá hefði vindur átt greiða leið inn í sumarbústaðinn og svipt þakinu af. B taldi S og P bera ábyrgð á ófullkomnum frágangi á þakinu á sumarbústað þeirra. Því bæri þeim að bæta tjón það sem varð á sumarbústað hans og innbúi. – Í matsgerð sinni tóku matsmenn ekki til úrlausnar hver hefði verið orsök þess að þakið fauk af sumarbústað B. Talið var ósannað að það yrði rakið til vanbúnaðar sem kynni að hafa verið á sumarbústað S og P. Þau voru því sýknuð af kröfum B. Sératkvæði.

1131

Hylming

G aðstoðaði son sinn við varðveislu ránsfengs og hagnýtti hluta hans. G var sakfelldur skv. 254. gr. alm. hgl.

☞ Rán. Sératkvæði

150

S, sem var í för með M, mátti vera ljóst að ekki var til innstæða fyrir nokkrum tékkum sem M gaf út í eigin nafni. Hann naut góðs af peningum sem fengust fyrir nokkra tékanna. Varðaði það S refs-

ingu samkvæmt 248. gr. og 254. gr. alm. hgl. S hafði áður sætt refsisdómum og voru brot hans nú framin áður en síðasti refsisdómurinn gekk. Var refsing hans nú því ákveðinn hegningaraufk skv. 78. gr. alm. hgl. með hliðsjón af 72. gr. og 255. gr. alm. hgl.

1122

Höfundaréttur

- G h/f gerði kvikmynd um meðferð gúmmíbjörgunarbáta fyrir Skipaskoðun ríkisins. Þ sat í sjórn félagsins. Verklegt framlag G h/f til kvikmyndarinnar var í höndum Þ. Hvorki var í ljós leitt að G h/f hefði sérstaklega áskilið sér höfundarétt að verkinu né að Þ hefði afsalað sér höfundarétti sínum að því. Skipaskoðun ríkisins eignaðist rétt til að sýna kvikmyndina án endurgjalds í kvikmyndahúsum, skólum, á námskeiðum og fundum þar sem ekki var seldur aðgangur. Ósannað var að frekari afnot myndarinnar hefðu verið heimiluð, þar á meðal flutningur í sjónvarpi. Ríkisútvarpið (R) hafði sýnt kvikmyndina í sjónvarpi sínu 12 sinnum á tímabilinu 26. desember 1966 til 16. janúar 1979 án heimildar Þ. Hann krafði R um greiðslu höfundarlauna fyrir sýningar. – Mál til heimtu höfundarlauna höfðaði Þ með stefnu birtri 30. desember 1981. Samkvæmt 2. tl. 4. gr. laga nr. 14/1905 voru bætur skv. 56. gr. laga nr. 72/1973 fyrir fjórar fyrstu sýningar myndarinnar á tímabilinu 26. desember 1966 til 14. janúar 1971 fallnar niður vegna fyrningar. Þ voru dæmdar bætur úr hendi R fyrir hin- ar sýningar myndarinnar. ☞ Réttarfarsvítur. Sératkvæði.
- V h/f hagnýtti sér teikningar sem starfsmaður þess hafði áður unnið sem starfsmaður á teiknistofu Þ. Þetta var óheimilt skv. 2. mgr. 4. gr. laga nr. 73/1972. V h/f var gert að greiða Þ skaðabætur skv. 3. mgr. 56. gr. laga nr. 73/1972. ☞ Skaðabætur.
- E og S keyptu myndbandaleigu T og fylgdu með allar myndbandaspólur fyrirtækisins. Í samningi aðilanna var sérstakt samkomulag um myndbandaspólur sem voru í vörslum þriðja manns. Ágreiningur reis um afhendingu á spólum þessum. T krafði E og S um skaðabætur vegna viðtökudráttar. – Upplýst var að verulegur hluti af myndbandaspólunum var eftirtökur en ekki frumgerðir. Samkvæmt 2. mgr. 1. gr. höfundalaga njóta kvikmyndir verndar að höfundarétti og samkvæmt 3. gr. laganna hefur höfundur einkarétt til að gera eintök af verki sínu og birta. T hafði ekki sannað að hann hefði heimild frá eigenduum höfundaréttar að frumgerðum kvikmyndanna til að ráðstafa myndbandaspólunum með þeim hætti og í því skyni sem hann gerði. Var hinn áfrýjaði dómur, sem dæmt hafði E og S til greiðslu

331

528

skaðabóta, ómerktur og málinu vísað frá héraðsdómi. ☞ Mynd- bönd.	1460
--	------

Innheimtulaun uppboðshaldara

Sjá: Kærumál

Innsetningargerð

Sjá: Bein fógetagerð

Jarðakaup

P seldi A, B, C og D jörð sína í V-hreppi en hélt eftir 10 ha spildu. Hreppurinn féll frá forkaupsrétti sínum að jörðinni og í yfirlýsingu hans sagði að P væri heimilt að taka undan söluinni 10 ha lands fyrir sumar-
arbústað fyrir sig og skyldulið sitt. Afsal var gefið fyrir jörðinni til A, B, C og D og þar vísað til yfirlýsingar hreppsins. P seldi fósturdóttur sinni, S, og systur hennar 1 ha hvorri úr umræddri spildu. P sótti um og fékk leyfi hreppsins til að byggja sumar-
bústaði á spildunum. A, B, C og D fengu lagt lögbann við byggingaframkvæmdum á spildu S. – Ósannað var að þær takmarkanir hefðu verið gerðar á eignarrétti P að landspildu þeirri sem hann hélt eftir við sölu jarðarinnar að ekki mætti reisa þar fleiri en eitt sumarhús. Þá voru ekki þeir ann-
markar á leyfi því sem hreppurinn veitti til byggingar á landspildu S er vörðuðu slíka hagsmuni A, B, C og D að krafa þeirra yrði tekin til greina. Lögbannið var felld úr gildi.

☞ Stjórnsýsla.	1011
------------------------	------

J seldi G jörð sína og reyndist stærð ræktaðs lands minna en fram kom í kaupsamningi. G krafðist skuldajafnaðar á skaðabótakröfu sinni við þann hluta kaupverðsins sem ógreiddur var. J krafðist gjaldfellingar og greiðslu eftirstöðva kaupverðsins. G var gert að greiða J mismun eftirstöðva kaupverðsins og þeirra skaðabóta sem ákveðnar voru.

☞ Fasteignakaup.	1284
--------------------------	------

Jarðalög

H seldi A-kaupstað rétt til að virkja og nýta jarðhita sem fengist með borunum í landi jarðar sinnar. Ekki hafði verið aflað samþykkis sveitarstjórnar hreppsins og jarðanefndar sýslunnar skv. 1. mgr. 6. gr. jarða-

laga nr.65/1976. Samningur H og A-kaupstaðar var dæmdur ógildur. Sératkvæði.	791
--	-----

Kaup

Sjá: Fasteignakaup og Lausafjárkaup

Kaupgjald

Sjá: Vinnusamningur

Kaupleigusamningur

I h/f átti kost á að kaupa flugvélar af V h/f samkvæmt kaupleigumningi þeirra 30. ágúst 1979. Kaupverðið var ákveðið í bandaríkjadollurum. Kaupverðið átti að greiða með yfirtöku skulda V h/f sem einnig voru tilteknar í bandaríkjadollurum. I h/f taldi kaupleigusamninginn ekki hafa komið til framkvæmda á umsömdum tíma vegna brostinna forsendna er öll flugleyfi voru tekin af V h/f 1. september 1979. Af kaupum á flugvélunum hefði ekki orðið fyrr en 30. nóvember 1979 er afsöl fyrir þeim voru gefin út. – Ekki var sýnt fram á að kaupleigusamningurinn hefði aldrei komið til framkvæmda. Lagt var til grundvallar að I h/f hefði neytt kaupréttar síns á leigutímanum og að kaupin miðuðust við 30. nóvember 1979. Átti I h/f að taka að sér greiðslu umsaminna skulda V h/f frá þeim degi og uppgjör að fara fram miðað við gengi bandaríkjadollars þann dag. ➤ Greiðsla	1322
---	------

Kjarnfóðurgjald

Ríkissjóði var gert að endurgreiða hluta kjarnfóðurgjalds sem innheimt hafði verið hjá bóndanum Á. ➤ Stjórnarskrá. Sératkvæði.	1544
--	------

Kvörtun

Ósannað var að afryjandi hefði í tæka tíð haft uppi kröfu um riftun á samningi um kaup á hlutabréfum. ➤ Hlutabréf	1327
--	------

Kyrrsetning

Sjá: Kærumál

Kærumál

A. Einkamál

1. Búskipti

K og M, bandarískir ríkisborgarar, höfðu verið lýst hjón fyrir vígslumanni í Alaska. Þau óskuðu skilnaðar að borði og sæng hér á landi þar sem	
--	--

pau áttu þá lögheimilil. Búskiptum var vísað til skiptaréttar. M krafðist ógildingar hjúskaparins fyrir áfrýjunardómstóli í Alaska og með dómi hans var svonefndur hjúskapur K og M talinn ógildur frá upphafi. M mótmælti töku búsins til opinberra skipta hér á landi. – Leggja bar til grundvallar dóm áfrýjunardómstólsins í Alaska. Kröfu K um opinber skipti á eignum málsaðila í skiptarétti Reykjavíkur var hafnað.	599
Við hjónaskilnað var bú hjónanna, konunnar E og mannsins T, tekið til opinberra skipta. Við uppskrift á eignum búsins var bent á fyrirtæki sem var skráð einkafirma T svo og eignarhluta í fasteign sem var þinglýst eign hans. T krafðist þess að firmanu og eignarhluta hans í fasteigninni yrði haldið utan skiptanna sem séreign hans. E mótmælti. Skiptarétturinn hafnaði kröfu T með úrskurði sem staðfestur var með vísan til 2. gr. 47. gr. laga nr. 20/1923 og grunnreglu 63. gr. skiptalaga nr. 3/1878.	1085
2. Frávísun frá héraðsdómi	
Héraðsdómari taldi mál vanreifað vegna þess að ekki hafði verið aflað mats samkvæmt X. kafla laga nr. 85/1936. Héraðsdómari varð ekki við tilmælum stefnanda um að kveðja til sérfróða meðdómendur og hann skoðaði ekki sjálfur gólfteppi sem um var deilt. Ekki voru efni til að hnekkja ákvörðun héraðsdómra um að vísa málinu frá héraðsdómi.	142
Stefnendur gerðu þær dómkröfur fyrir bæjarþingi Reykjavíkur að viðurkennt yrði að matsgerð um takmörk fiskihverfis H-ár, sem fiskifræðingur og vatnaverkfæðingur höfðu gert, hefði ekki gildi sem undir matsgerð skv. XV. kafla laga nr. 76/1970. Aðilar höfðu sameiginlega beðið um dómkvaðningu matsmanna á aukadómþingi S- og H-sýslu og hún farið réttilega fram. Frávísunardómur héraðsdómara var staðfestur.	818
Ágreiningur reis milli stéttarfélags sjómanna og útgerðarfélags um skilning á ákvæði í kjarasamningi. Það var verkefni Félgasdóms að skera úr þeim ágreiningi skv. 2. tl. 44. gr. laga nr. 80/1938. Dómur héraðsdómara um frávísun málsins var staðfestur.	1024
3. Frávísun frá Hæstarétti	
Skiptaráðandi synjaði bréflaga án úrskurðar beiðni sóknaraðila um töku bús til gjaldþrotaskipta. Lagaheimild brast til kæru málsins, sbr. 21. gr. laga nr. 75/1973.	2
Umboðsmaður sóknaraðila var viðstaddur er fógæti synjaði kröfu skiptaráðanda um að taka úr vörslum erfingja muni sem taldir voru til-	

heyra dánarbúi. Kærufrestur skv. 22. gr. laga nr. 75/1973 var liðinn er dómsathöfninni var skotið til Hæstaréttar.	788
Hluthafar deildu um hlutafjäreign við slit hlutafélags. Skiptaréttur tók með úrskurði afstöðu til hlutafjäreignar varnaraðila. Ágreiningurinn var um hlutafjäreign aðila og þar með um skiptagerðina sjálfa. Lagaheimild brast til kærunnar, sbr. e lið 2. tl. 1. mgr. 21. gr. laga nr. 75/1973.	870
Krafist var kyrrsetningar á eignum A, B og C. Fógetaréttur heimilaði með úrskurði kyrrsetningu á eignum C. Í málinu var gerð krafa um að kyrrsetning næði fram að ganga og sætti málið því ekki kæru til Hæstaréttar, sbr. ákvæði a liðar 3. tl. 1. mgr. 21. gr. laga nr. 75/1973.	934
Með dómi héraðsdóms var X svipt sjálfræði skv. ákvæði 3. gr. a, laga nr. 68/1984. Dómurinn var kveðinn upp 14. júní 1985 að viðstöddum skipuðum verjanda X. Lögmaðurinn K skaut málinu til Hæstaréttar fyrir hönd X með ódagsettu bréfi sem barst héraðsdómara 3. júlí 1985. Ekki var kært innan tilskilins frests. Kæran var ekki svo úr garði gerð sem skylt var samkvæmt ákvæðum 22. og 23. gr. laga nr. 75/1973.	962
Hérðsdómari synjaði beiðni um dómkvaðningu matsmanna. Kærufrestur var liðinn er lögmaður sóknaraðila sendi héraðsdómara kæru sína en munnleg tilkynning var ekki fullnægjandi, sbr. 22. og 23. gr. laga nr. 75/1973.	1317
Hald var lagt á byssu H sem hann hafði fengið lögregluleyfi fyrir. H krafðist að umráð byssunnar yrðu fengin sér með innsetningargerð. Úrskurður fógetaréttar kvað á um að innsetningargerðin skyldi ekki fara fram. Úrskurðir fógetaréttar um það, hvort fógetagerð fari fram eða ekki sættu ekki kæru til Hæstaréttar, sbr. a lið 3. tl. 21. gr. laga nr. 75/1973.	1386
B og R kröfðust lögbanns við niðurrifi girðingar við hús sitt í Reykjavík og við gildistöku ákvörðunar bygginganefndar Reykjavíkur um dagsektir á hendur þeim. Fógetaréttur hafnaði kröfunni með úrskurði. Úrskurðir fógetaréttar um það hvort fógetgerð skyldi fara fram eða ekki sættu ekki kæru til Hæstaréttar, sbr. ákvæði a liðar 3. tl. 21. gr. laga nr. 75/1973.	1387
4. Frávísunardómur felldur úr gildi	
Héraðsdómari taldi áhöfn og útgerð v/b R eiga óskipta sakaraðild að máli um björgun og vísaði því frá dómi. – Ekki varð talið með vísan til ákvæða 203. gr. siglingalaga að um óskipt réttindi útgerðarmanns og skipshafnar í skilningi 46. gr. laga nr. 85/1936 væri að ræða. Frávísun-	

ardómurinn var því ómerktur og málinu vísað heim í hérað til uppsögu dóms að nýju.	422
Bóndinn J hafði í mörg ár leitast við að fá bætt tjón sitt vegna takmörkunar á aðstöðu til laxveiði fyrir jörð sinni. Hann hafði gert kröfur í málinu og reifað þær. Hann tók sjálfur þá áhættu að leggja málið þannig fyrir að ekki yrði unnt að taka kröfurnar til greina. J varð að fá efnisdóm á mál sitt. Frávísunardómur héraðsdóms var felldur úr gildi. Sératkvæði.	479
5. Gjaldþrotaskipti	
Skiptaréttur hafnaði með úrskurði kröfu um að bú B og bú Í, sem talið var talið einkafirma B, yrðu tekið til gjaldþrotaskipta á grundvelli árangurslausra lögteksgerða hjá B og Í. Fullnægt var skilyrðum 1. mgr. c-liðar 13. gr. laga nr. 6/1978. Úrskurðurinn var því felldur úr gildi og lagt fyrir skiptaráðanda að taka bú B til gjaldþrotaskipta.	839
6. Greiðslustöðvun	
S hafði verið veitt heimild til greiðslustöðvunar í tvo mánuði sem framlengd var um 3 mánuði með vísan til 2. gr. 12. gjaldþrotalaga.	953
7. Innheimtulaun uppboðshaldara	
Ágreiningur reis um innheimtugjald uppboðshaldara skv. 1. mgr. 2. gr. gjaldskrár fyrir uppboðshaldara nr. 757/1981, sbr. og ákvæði 2. mgr. 11. gr. laga nr. 57/1949 um nauðungaruppboð. Kaupanda bar ekki að greiða innheimtulaun af höfuðstól eða gjaldföllum afborgunum sem greiddar höfðu verið með skuldbreytingaláni. Hins vegar hafði einn uppboðskröfuhafa fengið greidda áfallna vexti og dráttarvexti fyrir atbeina uppboðshaldara og bar því uppboðskaupanda að greiða uppboðshaldara innheimtulaun af þeirri fjárhæð.	860
8. Innsetningargerð	
Móður voru fengin umráð barns með innsetningargerð.	1168
9. Nauðasamningar	
P h/f leitaði nauðasamninga. Gjaldheimtan í Reykjavík (G) mótmælti því að nauðasamningar yrðu samþykktir nema að skuld P h/f við hana yrði greidd að fullu eða tryggð. G hélt því fram að samkvæmt 2. mgr. 27. gr. laga nr. 19/1924 hefði hún ekki atkvæðisrétt við atkvæðagreiðslu um nauðasamningana. Kröfu G var hafnað þar sem skilja varð nefnt ákvæði með hliðsjón af ákvæðum laga nr. 32/1974 en samkvæmt þeim nutu kröfur um opinber gjöld ekki lengur forgangs við skipti. .	1465
10. Nauðungaruppboð	
Uppboðshaldari hafnað kröfu um að nýtt nauðungaruppboð færi fram. Annmarkar voru á framkvæmd uppboðsins og var óheimilt að	

halda því áfram á grundvelli þeirra undirbúningsathafna sem voru undanfari þess. Hinn kærði úrskurð var ómerktur svo og meðferð málsins í héraði og var því vísað frá uppboðsrétti.	851
11. Ómerking	
Uppboð fór fram á húseign til slita á sameign 6 eigenda. Er komið var að úthlutun uppboðsandvirðis krafðist einn uppboðspóla þess að kaupunum yrði rift vegna vanefnda uppboðskaupanda á greiðslu uppboðsandvirðisins og krafðist til vara að uppboðskaupanda yrði gert að greiða vanskilavexti af kaupverðinu. Með úrskurði uppboðsréttar var þessum kröfum hafnað og ákveðið að úthlutun færi fram í samræmi við frumvarpið. – Úrskurður uppboðsréttar og málsmeðferð voru ómerkt og málinu vísað heim til löglegrar meðferðar.	38
12. Skipti	
Dánarbú J var tekið til opinberra skipta en hann hafði ráðstafað eignum sínum með erfðaskrá. A og B töldu sig báðir eiga rétt til að fá utan skuldaraðar fé sem J hafði varðveitt vegna ágreinings þeirra. Þingsókn af hálfu A féll niður. Skiptaráðandi felldi skiptaréttarmálið niður. – Skiptaréttarmálið var höfðað til að skera úr ágreiningi sem varðaði bæði A og B og varð ágreiningur þessi ekki leiddur til lykta með viðunandi hætti nema báðir væru málsaðilar enda höfðu þeir báðir lýst kröfum í búið. Ákvæði 25. gr. og 38. gr. laga nr. 3/1878 giltu um málið. Réttur A til greiðslu úr dánarbúinu breyttist ekki þó að útivist hefði orðið af hans hálfu. Hinn kærði úrskurður var því felldur úr gildi.	320
13. Þinglýsing	
Eigendur fasteignar höfðu komið sér saman um skiptingu hennar í 4 íbúðir samkvæmt 2. mgr. 3. gr. laga nr. 59/1976. Eigendur einnar íbúðarinnar skiptu henni í tvær íbúðir og seldu J aðra þeirra. J óskaði þinglýsingar af afsali fyrir íbúðinni. – Skipting íbúðarinnar fól í sér breytingu á því ákvæði eignaskiptasamningsins um húseignina að þar væru alls 4 íbúðir. Sameigendur seljenda íbúðarinnar höfðu ekki samþykkt breytinguna svo séð varð. Þinglýsingardómara var því rétt að synja um þinglýsingu afsalsins skv. 2. mgr. 3. g. laga nr. 59/1976, sbr. 2. mgr. 7. gr. og 1. mgr. 24. gr. þinglýsingarlaga nr. 39/1978 og var úrskurður hans staðfestur.	113
14. Póknun meðdómsmanna	
Dómsmálaráðherra skaut ákvörðun dómsformanns um laun meðdómsmanna til Hæstaréttar skv. heimild í 8. mgr. 37. A. gr. einkamála-laga nr. 85/1936, sbr. 9. gr. laga nr. 28/1981. Með dómi Hæsta-	

réttar voru laun meðdómsmannanna ákveðin lægri en dómsfor- maður hafði ákveðið.	426
---	-----

B. Opinber mál

1. Bráðabirgðaökuleyfisvipting

Lögeglustjóri ákvað að svipta J ökuréttindum til bráðabirgða. J skaut ákvörðuninni til héraðsdómara sem hafnaði að fella bráðabirgða- sviptinguna niður með vísan til 6. mgr. 81. gr. umferðarlaga. Með dómi Hæstaréttar var sú niðurstaða staðfest. Þá hafði verið gefin út ákæra á hendur J vegna þeirrar háttsemi sem leiddi til þess að hann var sviptur ökuleyfi til bráðabirgða.	810
--	-----

2. Dómsátt felld úr gildi

X gekkst undir dómsátt fyrir brot gegn 21. gr., sbr. 33. gr. áfengislaga nr. 82/1969, sbr. lög nr. 52/1978. Grundvöllur sáttarinnar var skýrsla lögreglu um ölvun og óspektir X í heimahúsum. Slík hegðun er ekki brot á 21. gr. áfengislaga og var ekki heimilt að ljúka málinu með þeim hætti sem gert var. Dómsáttin var því felld úr gildi skv. 6. mgr. 112. gr. laga nr. 74/1974	518
--	-----

3. Frávísunardómur felldur úr gildi

Ákæra var gefin út á hendur H. Hann var horfinn af landi brott er kveðja átti hann fyrir sakadóm og var ekki vitað um heimilisfang hans erlendis. Sakadómari vísaði ákæru frá dómi. – Málið var höfð- að á réttu varnarþingi. Það er hlutverk héraðsdómara að gera ráð- stafanir til að fá sökunaut fyrir dóm eftir ákæru, sbr. m.a. 134. gr. laga nr. 74/1974, og ekki er í lögum að finna heimild til að vísa ákæru frá dómi þótt torvelt eða ómögulegt sé að ná til sökunautar. Hinn kærði frávísunardómur var því felldur úr gildi og málinu vís- að heim til löglegrar meðferðar og uppsögu efnisdóms ef skilyrði sköpuðust til þess.	350
--	-----

Þeir annmarkar voru ekki taldir vera á ákæru að ekki mætti ljúka efnis- dómi á málið. Dómur sakadóms, sem vísað hafði ákærunni frá dómi, var því felldur úr gildi og lagt fyrir héraðsdómarann að leggja efnisdóm á málið.	1036
--	------

4. Frávísun frá héraðsdómi

Héraðsdómri taldi frumrannsókn máls ekki vera viðhlítandi grundvöll til útgáfu ákæru og dómsmeðferðar skv. 75. gr. og 1. mgr. 115. gr. laga nr. 74/1974, sbr. 13. gr. og 19. gr. laga nr. 107, 1976. Hann vísaði því ákærunni frá sakadómi. – Frávísunardómurinn var staðfestur .	1039
--	------

5. Gæsluvarðhald

a) 1. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974:	27, 185, 216, 341, 344, 352, 429, 964,966,968, 970, 973, 975, 977,	1471
b) 2. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974:		977
c) 3. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974:	185, 341, 344, 968, 977,	1422
d) 4. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974:	516,	977
e) 5. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974:	185, 341, 344, 964, 968, 970, 975, 977,	1422
f) 6. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974:		977

6. Hald á munum

Lögreglan lagði hald á myndbönd í vörslum P. Pau voru talin hafa að geyma myndir sem að dómi kvikmyndaefirlitsins voru ofbeldismyndir í skilningi laga nr. 3/1983 um bann við ofbeldiskvikmyndum. P skaut aðgerðum lögreglunnar til héraðsdómara sem heimilaði að hald væri lagt á kvikmyndirnar með vísan til 43. gr. laga nr. 74/1974. Úrskurðurinn var staðfestur	231
--	-----

7. Vitnaskylda.

Rannsóknarlögreglumaður hafði í skýrslu, sem hann staðfesti fyrir sakaðómi í ávana- og fíkniefnmálum, greint frá því að ónafngreindur maður hefði veitt sér upplýsingar um meint fíkniefnamisferli Ó. Ó krafðist þess að lögreglumaðurinn skýrði frá nafni mannsins en lögreglumaðurinn neitaði því. Lögreglumanninum var óskýlt að skýra frá nafni mannsins. Héraðsdómara bar að meta hvort upplýsingarnar gætu talist sönnunargagn gegn ákærða við úrlausn málsins.	1436
--	------

Landamerkjamálar

Kröfugerðum aðila var áfátt. Niðurstaða héraðsdóms var ekki reist á viðhlítandi kröfugerð og dómsorðið að auki óljóst. Nauðsynlegt var að leyst yrði til hlítar úr landamerkjaágreiningu aðila í málinu. Héraðsdómur var ómerktur og málin vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju. ☞ Ómerking.	821
Ágreiningur reis milli eigenda jarðarinnar B í S-hreppi og eiganda jarðarinnar O í K-hreppi um landamerki milli jarðanna þar sem þau liggja saman á R-heiði. Land jarðarinnar L liggur að löndum beggja jarðanna. Eigendur B stefndu eiganda jarðarinnar L til að þola dóm í samræmi við dómkröfur sínar. Eigandi L gerði ekki kröfur í málinu skv. 8. gr. laga nr. 41/1919 en lýsti yfir að ef eigandi O hefði fram að færa kröfur á hendur sér væri hann reiðubúinn til að ræða þær á grundvelli framangreinds lagaákvæðis en utan þessa	

dómsmáls. Héraðsdómur taldi ágreiningslaust að kröfur eigenda B færu ekki í bága við viðhorf eigenda L og því mætti dæma um ágreininginn milli eigenda B og O án þess að fjalla um landamerkin milli L og O. – Af gögnum sem fram komu fyrir Hæstarétti mátti ráða að ágreiningur var milli eigenda B og L um landamerki milli jarðanna og jafnframt að hugmyndir eigenda B um merkin samrýmdust ekki niðurstöðu héraðsdóms. Talið var réttast að dæma um landamerki milli jarðanna B og L í sama máli og dæmt var um landmerki milli jarðanna B og O. Eigendur B, sem áfrýjuðu héraðsdómi, höfðu þó ekki gert kröfu sem leitt gæti til slíks dóms en höfðu engu að síður stefnt eiganda L til að þola dóm í málinu. Með þetta í huga mátti leggja efnisdóm á málið. Héraðsdómur var staðfestur. ☞ Aðild. Sératkvæði 1348

Landhelgisbrot

Sjá: Fiskveiðibrot.

Launakröfur

Sjá: Vinnusamningar

Lausafjárkaup

- J og H gerðu með sér skriflegan samning 2. apríl 1982 um að H seldi J fiskibát af ákveðinni gerð. Var kaupverð og greiðslumáti ákveðinn í samningnum. J hélt því fram að munnlegt samkomulag hefði verið um að báturinn skyldi afhentur í umsömdu ástandi í lok apríl en H hefði verið veittur frestur fram í maí. H tilkynnti J 10. júní 1982 að hvorki yrði báturinn afhentur né yrði lokið við hann. J starfaði hjá H og taldi H sig eiga skaðabótakröfu á hendur honum vegna gallaðrar vinnu hans. – H sýndi ekki fram á að sér væri heimilt að synja um afhendingu bátsins. J var því heimilt að rifta kaupsamningi aðilanna skv. 21. gr. laga nr. 39/1922 og krefjast endurgreiðslu þess hluta kaupverðsins sem hann hafði greitt. ☞ Riftun. 54
- Þ keypti af Ó bifreið sem hafði verið notuð til leiguaksturs og hafði verið ekið rúmlega 100.000 km. Bilun kom fram í sjálfskiptingu bifreiðarinnar sem Þ gerði við án þess að gefa Ó kost á að athuga hana. Við frekari athugun kom fram að vélarblokkinn var sprunginn. Þ fékk dómkvadda matsmenn til að meta kostnað við viðgerð á vélinni og sjálfskiptingunni. Þ krafði Ó um skaðabætur samkvæmt mati hinna dómkvöddu matsmanna. Krafa Þ var tekin til greina, að

undanskildum kostnaði við viðgerð á sjálfskiptingu, með vísan til 2. mgr. 42. gr. laga nr. 39/1932, sbr. 52. gr. laga nr. 39/1932.	
☞ Skaðabætur. Gallar.	81
S tók að sér að smíða seilingarvél fyrir A. A taldi vélina ekki hafa verið tilbúna á umsömdum tíma og krafðist riftunar á kaupsamningi aðilanna. S staðhæfði að vélin hefði verið tilbúin á umsömdum tíma en A hefði ekki talið sig geta tekið við henni sökum peningaleysis.- A gat ekki greitt á gjalddaga víxla sem hann hafði afhent til greiðslu helmings kaupverðsins. Það styrkti fullyrðingu S um peningaleysi og viðtökudrátt A. S var sýknaður af kröfum A. ☞ Riftun. Útivist.	247
Fyrirtækið S í Svíþjóð seldi Ú vörur. Á vörureikningi sem fylgdi vörusendingunni kom fram að krafa samkvæmt honum hafði verið seld fjármögnunarfyrirtækinu I í Svíþjóð og skyldi greiðsla innt af hendi á reikning þess fyrirtækis. Ú sendi S greiðsluna. S var tekið til gjaldþrotaskipta. I krafði Ú um greiðslu vörureikningsins. Starfsmönnum Ú átti ekki að sjást yfir fyrirmælin á vörureikningnum um greiðslu hans til I og þeir höfðu ekki ástæðu til að ætla að þau stöfðu frá öðrum en S þótt þau væru ekki undirrituð sérstaklega. Starfsmenn Ú sýndu því óaðgæslu með því að greiða S reikninginn í stað I. Ú var gert að greiða I fjárhæð reikningsins. ☞ Framsal kröfu. Greiðsla. Sératkvæði	1339

Leigubifreiðar

A og B, stjórnarmenn og framkvæmdastjórar Skipaafgreiðslu H h/f, voru ákærðir fyrir að hafa í nafni fyrirtækisins tekið að sér með verksamningi við K h/f leiguakstur utan vörubifreiðastöðvar með því að flytja með vörubifreiðum fyrirtækisins kísilgúr í eigu K h/f frá vöruskemmu að skipshlið til útskipunar. A og B voru með þessu taldir hafa brotið gegn ákvæðum 5. gr., 1. og 2. mgr., sbr. 11. gr. laga nr. 36/1970 um leigubifreiðar og ákvæði reglugerðar nr. 85/1961 um hámarkstölu vörubifreiða í H-vík, sbr. 13. gr. laga nr. 75/1982. – Flutningur kísilgúrsins frá vörugeymslu að skipshlið var aðeins einn þáttur í verki því sem Skipaafgreiðsla H h/f tók að sér. Ekki var greitt sérstakt gjald fyrir þennan flutning og var það innifalið í heildargjaldi fyrir allt verkið. Talið var að Skipaafgreiðsla H h/f hefði ekki með þessu stundað „leiguakstur á vörubifreiðum“, sbr. 2. mgr. 5. gr. laga nr. 36/1970. A og B voru sýknaðir af kröfum ákæruvaldsins	1048
--	------

Leigusamningar

A-kaupstaður krafðist þess að hús yrði fjarlægt af lóð í eigu hans. Lóðin hafði verið leigð J til lífstíðar. Hús það sem honum var leyft að reisa á lóðinni árið 1929 var einungis leyft sem „bráðabirgðabyrgi“, að því er sagði í samþykkt byggingarnefndar og bæjarstjórn A-kaupstaðar samþykkti. Eftir andlát J lét A-kaupstaður það viðgangast að einn erfingja J, dóttirin G, héldi afnotum lóðarinnar og tók kaupstaðurinn við leigugreiðslum úr hendi hennar árin 1958 til 1979, að báðum árum meðtöldum. – G sýndi ekki fram á að A-kaupstaður hefði í orði eða athöfnum játað undir að hún fengi leiguafnotin til lífstíðar. Það varð heldur ekki leitt af almennum reglum. A-kaupstaður mátti því segja G upp leiguafnotunum með hæfilegum fyrirvara miðað við not lóðarinnar og brottflutning hússins. G var gert að fjarlægja húsið af lóðinni. ☞ Brottnám húss af leigulóð. Sératkvæði.

519

Lífeyrissjóðir

Lífeyrissjóður hjúrunarkvenna, L, greiddi 5 sjóðfélögum sem starfað höfðu hjá Rauða Krossi Íslands, R, verðbætur á lífeyri úr sjóðnum skv. 21. gr. laga nr. 16/1965 um Lífeyrissjóð hjúrunarkvenna og 3. gr. laga nr. 111/1954. L krafði R um þann hluta verðbótanna sem R ætti að greiða sem vinnuveitandi hjúrunarkvennanna á árunum 1929-1956. – Sú afturvirkni sem fólst í ákvæði 21. gr. laga nr. 16/1965, að leggja greiðsluskyldu á fáa aðila vegna starfa sem unnin voru mörgum árum eða áratugum fyrir gildistöku laganna, braut í bága við óskráðar grundvallarreglur íslensks stjórnskipunarréttar og fengu afturvirk áhrif lagaákvæðisins því ekki staðist. R var sýknaður af kröfum L. ☞ Endurgreiðsla. Stjórnarskrá. Sératkvæði.

1296

Líkamsárás

Að loknum dansleik gaf Á sig á tal við G sem sat við opinn glugga í bifreið. Samræðum þeirra lauk með því að Á sló G þrjú hnefahögg í andlit. G krafði Á um bætur fyrir fataskemmdir og um miskabætur. Í annað skipti sat Á ásamt P við borð á veitingstað. Er J gekk þar hjá urðu orðaskipti milli hans og P. Á stóð þá upp gekk á milli þeirra og sló J að fyrra bragði eitt högg. J marðist illa og að líkindum blæddi í hægri kjálkalið. J krafði Á um bætur fyrir vinnutap og miska. – Með háttsemi sinni í báðum tilvikum gerðist Á brotlegur

- við ákvæði 1. mgr. 217. gr. alm. hgl. sbr. 10. gr. laga nr. 20/1981. Á var 18 ára er hann framdi framangreind brot. Refsing hans var ákveðin 20 daga varðhald skilorðsbundið. Endanlegar bótakröfur G og J höfðu ekki verið bornar undir Á og var þeim vísað frá héraðsdómi. ☞ Skilorð. 608
- G kom í hús til að sækja son sinn og fyrverandi eiginmanns síns, K, þar sem drengurinn var gestkomandi með föður sínum. K taldi G ölv-aða og treysti henni ekki fyrir drengnum. K var ákærður fyrir lík-amsárás með því að hafa ráðist á G hrakið hana út úr húsinu með hrindingum og harðræðum og ekki látið af athöfnum sínum fyrr en G lá á jörðinni fyrir utan húsið. Við læknisskoðun kom í ljós að G hafði við þessar aðfarir K hlotið mar og eymsli um líkamann svo og brot á höfði geislabeins og misgengi á liðfletinum. – Atferli K varð-aði við 1. mgr. 218. alm. hgl. Héraðsdómari vísaði skaðabótakröfu G frá dómi. Refsing K var ákveðin varðhald 30 daga skilorðsbund-ið. ☞ Skilorð . . . 992
- Til ryskinga kom milli eiginmanna E og G í veitingahúsi í R-vík en eig-inkonurnar blönduðust í átökin. E veitti G högg í andlitið með glasi með þeim afleiðingum að G hlaut alvarlega áverka á vinstra auga og missti svo til sjón á því. – Atferli E varðaði við 2. mgr. 218. gr. alm. hgl., sbr. 11. gr. laga nr. 20/1981. Við mat á refsingu var höfð hliðsjón af ákvæði 3. mgr. 218. gr. a alm. hgl. og hún ákveðin fang-elsi í 6 mánuði skilorðsbundið. ☞ Skilorð 1063
- H fór að nóttu til í þjófnaðarskyni inn í íbúð konunar K. Hann réðst á K, sem vaknað hafði við umganginn og lá í rúmi sínu. H sló höfði K við húsgögn og miðstöðvarofn og hélt fyrir vit henni. K marðist á höfði, fékk glóðarauga og um 2 sm skurð á annað augnalokið er sauma þurfti saman. – Atferli H varðaði við 244. gr., sbr. 20. gr. alm. hgl. og 1. mgr. 217. gr. alm. hgl., sbr. 10. gr. laga nr. 20/1981. H var gert að sæta 3 mánaða fangelsi svo og 5 mánaða fangelsi skil-orðsbundið. Skaðabótakrafa K var tekin til greina. ☞ Tilraun. Skil-orð. 1260

Líkamsmeiðingar

Mikil slagsmál urðu á árshátíð sem haldin var í R-vík. Er M kom á árs-hátíðina ásamt eiginmanni sínum um kl. 2 um nóttina voru slags-málin að mestu yfirstaðin. M kom þar að þar sem A lá á gólfinu og laut niður að honum til að athuga ástand hans. Fékk hún þá mikið högg á höfuðið. Skullu tennur hennar saman og kvarnaðist úr

- þeim. M taldi A hafa sparkað í sig um leið og hún laut niður að honum og krafði hann um kostnað við tannviðgerð svo og um miskabætur. – Talið var sannað að A hefði sparkað í M og var A gert að greiða M að fullu fjárhæð þá sem hún krafðist. 137
- Dyraverðir í veitingahúsi báðu lögreglumenn um að fjarlægja S sem hafði sýnt af sér ósæmilega hegðun. Lögreglumennirnir G, J og S færðu S í lögreglubifreið og var hann látinn liggja á gólfinu aftur í bifreiðinni. G gætti S einn á leiðinni að lögreglustöðinni. S skaddaðist á höfði þar sem hann lá á gólfi bifreiðarinnar. – Áverkarnir voru raktir til gáleysis G og var honum gerð sektarrefsing skv. 219. gr. alm. hgl., sbr. 138. gr. s.l. G var gert að greiða S skaðabætur.
- ☞ Brot í opinberu starfi. Skaðabætur. Sératkvæði. 883
- Konan K kvað B hafa hrint sér að tilefnislausu er hún var stödd í samkomuhúsinu á S-firði í ágústmánuði 1974. Hún hafi fallið við það, lent með hálsinn á öskukeri og slasast alvarlega. Við lækni skoðun kom í ljós að vinstra raddband K var lamað og barkakýlið brotið. Læknir mat K tímabundna örorku í 23 mánuði, og varanleg örorka hennar var metin 20%. Tryggingafræðingur reiknaði áætlað verðmæti tapaðra vinnutekna K. Hún krafðist bóta fyrir tímabundna og varanlega örorku, kr. 179.386,00, og miskabóta, kr. 100.000,00. B synjaði fyrir að hafa hrint K. – Talið var sannað sannað að B hefði hrint K. Fyrir Hæstarétt var lögð fram ný áætlun tryggingafræðings um tjón K vegna tímabundinnar og varanlegrar örorku hennar. Niðurstaðan þeirrar áætlunar var mun hærri en fyrri áætlunar. Fram kom að K hafði gengist undir skurðaðgerð vegna meiðslanna og bar eftir það 10 sm ör frá hálsrótum og niður að bringubeini. Sköddun barkakýlisins olli K hæsi til frambúðar. Krafa K um skaðabætur fyrir tímabundna og varanlega örorku var tekin til greina að fullu. Fjárhæð miskabóta var ákveðin 65.000,00 krónur.
- ☞ Skaðabætur. Sératkvæði 1076

Lóðarleiga

Sjá: Leigusamningar

Lóðarúthlutun

Sjá: Byggingarleyfi

Lögbann

R tók að sér byggingarframkvæmdir fyrir F. Samkvæmt verksamningi þeirra keypti R verktryggingu hjá váttryggingarfélaginu A að fjár-

hæð 400.000 krónur til tryggingar því að hann stæði við skuldbindingar sínar samkvæmt verksamningnum. R vanefndi verksamninginn. R fékk lagt lögbann við því að A greiddi F tryggingarféð þar til viðhlítandi gögn lægju fyrir um meint fjártjón F. Það var á valdi A hvort félagið greiddi F meira fé en því kynni að vera skylt samkvæmt verktryggingunni og kynni að geta framkafið R um. Því brast skilyrði til að R fengi lagt lögbann við því að A innti af hendi greiðslu þess fjár til F sem það var reiðubúið til að greiða.

- ☞ Verksamningur. Aðild. Frávísun. Sératkvæði 128
- Sjá málsatvik bls. 128. F höfðaði mál á hendur A til greiðslu tryggingarfjárins. Á meðan lögbannið stóð var A óskylt að greiða tryggingarféð en bar nú að greiða F það. ☞ Verksamningur. Málskostnaður 179
- P seldi A, B, C og D jörð sína en hélt eftir 10 ha spildu. Hreppsnefnd V-hrepps féll frá forkaupsrétti sínu að jörðinni og í yfirlýsingu hennar um það sagði að P væri heimilt að taka undan sölunni 10 ha fyrir sumarbústað fyrir sig og skyldulið sitt. P seldi tveimur fósturdætrum sínum hvorri 1 ha úr umræddri spildu. Er önnur þeirra, S, hugðist reisa sumarbústað, sem oddviti V-hrepps hafði veitt bygginarleyfi fyrir, á sinni spildu fengu A, B, C og D lagt lögbann við því. – Ósannað var að þær takmarkanir hefðu verið gerðar á eignarrétti P að landspildunni, sem hann hélt eftir við söluna, að ekki mætti reisa þar nema eit sumarhús. P og S voru sýknuð af kröfum A, B, C og D og lögbannið fellt úr gildi. ☞ Jarðakaup. Stjórnsýsla. Byggingarleyfi. 1011
- A og B kröfðust þess að lagt yrði lögbann við gildistöku ákvörðunar bygginganefndar R-víkur á hendur þeim um dagsektir þar til skorið yrði úr því með dómi hvort þeim væri heimilt að klæða hús sitt timbri og hafa girðingu í „stíl“. – Fógetaréttur hafnaði beiðninni með úrskurði án forsendna skv. 2. og 3. mgr. 190. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 40. gr. laga nr. 28/1981. A og B skutu málinu til Hæstaréttar með kæru. Úrskurður um það hvort fógetagerð skyldi fara fram setti ekki kæru til Hæstaréttar, sbr. a lið 3. tl. 21. gr. laga nr. 75/1973. Málinu var vísað frá Hæstarétti. 1387

Löghald

Sjá: Kyrrsetning

Lögsaga

Lögtak var gert í fógetarétti Reykjavíkur hjá G að Vatnsendabletti 131. Fyrir Hæstarétti var upplýst að Vatnsendablettur 131 væri í Kópa-

vogi en ekki í Reykjavík. Fulltrúa yfirborgarfógetans í Reykjavík
brast því vald til að taka lögtaksbeiðnina fyrir, kveða upp úrskurð
og gera lögtak á heimili G, sbr. 2. gr. laga um aðför nr. 19/1887, sbr.
1. mgr. 7. gr. laga nr. 29/1885. Lögtaksúrskurðurinn og lögtaksgerð-
in voru felld úr gildi. 1423

Lögtak

- Innheimtumaður ríkissjóðs á Akureyri gerði lögtak hjá H h/f til trygg-
ingar söluskattsskuld þess. B, eiginmaður A og framkvæmdastjóri
H h/f, mætti við lögtakið og benti á fateignina X til lögtaks. Fært
var til bókar að eignin væri þinglýst eign gerðarþola en síðar kom
fram að eignin var þinglýst eign B. Fógeti lýsti yfir lögtaki í eign-
inni og var lögtakinu þinglýst. A kvað fasteignina X vera hjúskap-
areign sína. Eignin hefði verið notuð til sameiginlegs atvinnu-
rekstrar þeirra hjónanna sem væri leiga húseignarinnar til ýmissa
aðila. Þau hefðu haft af þessu tekjur. Auk þess byggju þá sjálf í
húsinu. A höfðaði mál til ógildingar á lögtaksgerðinni. – Lögtakinu
var ekki áfrýjað samkvæmt 11. gr. lögtakslaga nr. 29/1885, sbr. 1.
mgr. 20. gr. laga nr. 75/1973. Við flutning málsins fyrir Hæstarétti
var því lýst yfir af hálfu B að málshöfðunin væri ekki byggð á
heimild 12. gr. lögtakslaga til að fá skorið úr um lögmæti gerðarinn-
ar fyrir almennum dómstóli, en málið var höfðað löngu eftir að
málshöfðunarfrestur samkvæmt þessari lagagrein var liðinn. Auk
takmarkaðrar heimildar fógeta sjálfs til þess að breyta fógetagerð
eða fella niður samkvæmt ákvæðum lögtakslaga, varð lögtak ekki
felld niður nema af æðra dómi eftir áfrýjun fógetagerðarinnar eða í
dómsmáli fyrir almennum dómstóli í héraði samkvæmt 12. gr. lög-
takslaga. Þar sem þeirra úrræða var ekki neytt var hinn áfrýjaði
dómur ómerktur og málinu vísað frá héraðsdómi. 1185
- Að kröfu Gjaldheimtunnar í R-vík (G) var hinn 20. maí 1983 kveðinn upp
úrskurður um að lögtak skyldi fara fram hjá L til tryggingar van-
goldnum eftirstöðvum opinberra gjalda hans miðað við 10. febrúar
1983. G taldi lögtakskröfuna að fullu greidda þar sem greiðslur sem
bárust frá L eftir uppkvaðningu lögtaksúrskurðarins hefðu verið látn-
ar gagna til greiðslu hannar. Vegna kröfugerðar G fyrir Hæstarétti
var lögtaksúrskurðurinn felldur úr gildi. Sératkvæði. 1398
- Að kröfu Gjaldheimtunnar í Reykjavík (G) var gert lögtak hjá L hinn
20. júní 1984 til tryggingar greiðslu opinberra gjalda hans. L innti af
hendi greiðslu til G 21. janúar 1983 og tók fram að það væri loka-
greiðsla álagningar 1982. L innti einnig af hendi til G sama dag

aðra greiðslu og tók fram að þar væri um að ræða lokagreiðslu samkvæmt skattbreytingaseðli 30. nóvember 1981. L taldi sig með þessu hafa gert fullnaðarskil við G, þó þannig að enn væri ágreiningur um útreikning dráttarvaxta frá fyrri árum. G ráðstafaði hluta greiðslna þessara til lúkningar eldri skuldum L sem lögtak hafði verið krafist fyrir. L hafði áfrýjað úrskurði fógætaréttar um að lögtak skyldi fara fram fyrir eftirstöðvum gjalda hans eins og G taldi þær vera 10. febrúar 1983. – G hafði ekki rétt til þess, eins og þarna stóð sérstaklega á, að láta fjárhæðir sem L hafði ætlað til greiðslu á gjöldum ársins 1983 renna til greiðslu á hinni umdeildu skuld áður en mál það sem rekið var út af henni var leitt til lykta og svipta L þannig rétti til að fá endanlega skorið úr ágreiningnum í því dómsmáli. Lögtaksgerðin var felld úr gildi.	1405
Lögsaga fógæta	1423
Beiðni um lögtak hjá G til tryggingar greiðslu vangoldinna iðgjalda til lífeyrissjóðs stéttarfélags var tekin fyrir í fógætarétti 22. mars 1982. Gerðarþoli taldi lög þau sem gjaldtakan var byggð á brjóta í bága við 6. gr. stjórnarskrárinnar. Málið var tekið fyrir að nýju 6. apríl 1982. Eftir það gerðist ekkert í málinu þar til það var tekið fyrir í fógætarétti 1. mars 1984. – Lögtaksbeiðnin var að vísu tekin fyrir áður en liðinn var 2 ára frestur skv. 2. gr. laga nr. 29/1885, sbr. 1. gr. laga nr. 83/1947. Ekkert var þó gert til að halda lögtaksmálinu áfram frá 6. apríl 1982 til 1. mars 1984. Lögtakinu var því ekki haldið áfram með hæfilegum hraða og lögtaksréttur sem gerðarbeiðandi kunni að hafa átt var fallinn niður er lögtaksgerðin fór fram að undangengnum úrskurði 1. mars 1984. Lögtaksúrskurðurinn var felldur úr gildi svo og lögtaksgerðin. ☞ Fyrning lögtaksréttar.	1428
Sams konar mál.	1432
Rafveita H-kaupstaðar (R) og G deildu um undir hvaða lið gjaldskrár rafveitunnar félli raforka til notkunar hitablásara við hitun húsnæðis G. R taldi G eiga að greiða samkvæmt heimilistaxta og krafði hann um greiðslu samkvæmt því. G taldi sig eiga að greiða lægra gjald samkvæmt öðrum taxta. G greiddi ekki og var þá krafist lögtaks til tryggingar kröfunni. Lögtakið náði fram að ganga. ☞ Réttarheimildir. Sératkvæði	1440

Lögvilla

Skip var árdegis 9 apríl 1985 að veiðum með botnvörpu á svæði þar sem slíkar veiðar voru bannaðar frá og með 9. apríl 1985 til og með 15.

- maí 1985 skv. 3. gr. reglugerðar nr. 129/1985, 20. mars 1985. Skipstjórinn hafði skilið fréttatilkynningu í dagblaði 27. mars 1985 á þann veg að togveiðar mættu standa til kl. 12 á hádegi 9. apríl svo sem áður hefði verið. Hvorki reglugerðarákvæðið sjálft né fréttatilkynning sjávarútvegsráðuneytisins veitti skipstjóranum ástæðu til að ætla að bannið tæki gildi á öðrum tíma en við upphaf 9. apríl. Ekki voru skilyrði til að beita 3. tl. 74. gr. alm. hgl. við ákvörðun refsingar. ☞ Fiskveiðibrot. 1475, 1481, 1486, 1491, 1499
- Skip var á veiðum með botnvörpu á Selvogsbanka 22. apríl 1985 á svæði þar sem slíkar veiðar voru bannaðar frá og með 9. apríl 1985 til og með 15. maí 1985 skv. 3. gr. reglugerðar nr. 129/1985, 20. mars 1985. Skipstjórinn hafði skilið frétt í dagblaði 27. mars 1985 og ummæli starfsmanns sjávarútvegsráðuneytisins við annan skipstjóra á þann veg að veiðar með botnvörpu væru heimilar þar sem hann var að veiðum.- Hvorki fréttin né umæli starfsmanns ráðuneytisins gáfu skipstjóranum ástæðu til að ætla að veiðar með botnvörpu væru heimilar á svæði því þar sem hann var að veiðum á skipi sínu. ☞ Fiskveiðibrot 1504

Manndráp

- Karlmaðurinn S og konan G voru ölvuð á heimili hennar. S tók í trefil, sem tvíafinn var um háls G, dró hana þannig niður í rúm og hélt síðan fast í trefilinn nærri hálsi G. Þetta varð G að bana. Verknaður S varðaði hann refsingu skv. 211. gr. alm. hgl. Ölvun hans leysti hann ekki undan refsingu, sbr. 17. gr. sömu laga. S var dæmdur í 6 ára fangelsi 646

Manndráp af gáleysi

- G ók um fjallveg í hálku með 6 farþega í bifreið sem aðeins var skráð fyrir 4 farþega. Hann gætti ekki nægilegrar varúðar og missti stjórn á bifreiðinni sem rann út af veginum og valt. Tveir farþeganna hlautu alvarleg innvortis meiðsl sem leiddu þá til dauða. Þetta varðaði G refsingu skv. 1. og 2. mgr. og í lið 3. mgr. 49. gr., sbr. 80. gr. umferðarlaga nr. 40/1968, svo og 215. gr. alm. hgl. og 2. mgr. 17. gr., sbr. 80. gr. umferðarlaga. G var dæmdur til að greiða sekt 40.000 krónur. ☞ Bifreiðar. Sératkvæði. 1174

Matsgerð

- B fór þess á leit við sýslumanninn í Á-sýslu að dómkvaddir yrðu matsmenn til að meta tjón sem varð á sumarbústað sínum við Þingvalla-

vatn í óveðri og láta í ljós álit á því hvort frágangur á sumarbústað S og Þ hefði að einhveju leyti verið ófullnægjandi og því beint eða óbeint orsök tjónsins. Aðilar urðu síðar sammála um að sömu menn sem dómkvaddir höfðu verið til að meta tjón sem orðið hafði annars staðar í Árnessýslu af völdum óveðursins framkvæmdu einnig mat samkvæmt beiðni B. Ekki lá ljóst fyrir að matsmönnum hefði verið falið að láta í té rökstutt álit á orsökum tjónsins á sumarbústað Þ og þeir tóku það atriði ekki til úrlausnar í matsgerð sinni. ☞ Húseigandaábyrgð. Sératkvæði 1131

Málamyndagerningur

Ó höfðaði mál gegn S og krafðist þess að svonefndur kaupsamningur milli þeirra um kaup S á jörð Ó og svonefnt afsal fyrir jörðinni til S yrðu ógilt en til vara að gerningunum yrði rift. Ó reisti kröfur sínar á því að gerningarnir væru málamyndagerningar sem ekki hefðu átt að stofna eignarrétt fyrir S. Ætlunin hafi verið að S fengi með gerningunum tryggingu í jörðinni fyrir skuldum Ó við hann þar til uppgjöri þeirra í milli væri lokið. – Ósannað var að löggerningar þessir hefðu orðið til með þeim atvikum að þeir yrðu taldir óskuldbindandi fyrir Ó frá upphafi samkvæmt ákvæðum 30. og 32. gr. laga nr. 7/1936 eða 7. gr. laga nr. 58/1960. Ó gat ekki heldur fært fullnægjandi rök að því að hann nætti rifta löggerningunum vegna vanefnda S. ☞ Samningar. Sératkvæði 92

Málsástæður

Seljandi húss hafði eignast það 20 árum eftir að það var byggt. Ekkert benti til að hann hefði mátt vita um galla sem stafaði af því að þerrilögn hússins var áfátt. Þar sem skaðabótakrafa kaupanda hússins var einvörðungu á þessu reist var seljandinn sýknaður skv. 113. gr. laga nr. 85/1936, sbr. 58. gr. laga nr. 75/1973. ☞ Fasteignakaup. 580

Málskostnaður

Lögbann var lagt við því að kröfu R að F fengi greidda kröfu sína á hendur A. Á meðan lögbannið stóð var A óheimilt að greiða kröfu F. Lögbannið var felld niður með dómi Hæstaréttar (sjá bls. 128) og bar A að greiða kröfun. Málshöfðun F til heimtu kröfunnar á með-

an lögbannið stóð var að ófyrirsynju. F var gert að greiða A málskostnað. ☞ Lögbann.	179
Mál var fellt niður að kröfu áfrýjanda og honum gert að greiða stefnda málskostnað	314
Kröfu um að uppboðsafsal yrði fellt úr gildi var hafnað og málskostnaður fyrir Hæstarétti látinn falla niður. ☞ Uppboðsafsal. Sératkvæði	642

Meðdómendur

Dómsmálaráðherra skaut ákvörðun dómsformanns um laun meðdómsmanna til Hæstaréttar sem ákvað launin lægri en dómsformaður hafði ákveðið.	426
Sakadómari kvaddi til meðdómendur og var annar þeirra 73 ára að aldri. Héraðsdómur var af þeim sökum ómerktur og málinu vísað heim í hérað með vísan til 4. tl. 9. gr. laga nr. 74/1974. Sératkvæði.	1061

Meiðyrði

Ummæli í umsögn dómnefndar um rit sem dæma skyldi til doktorsvarnar dæmd ómerk skv. 1. mgr. 241. gr. alm. hgl.	1148
---	------

Miskabætur

Sjá: Skaðabætur

Myndbönd

T seldi E og S myndbandaleigu sína en aðilar deildu um afhendingu á myndböndum í vörslum þriðja aðila. T krafði E og S um skaðabætur vegna viðtökudráttar á myndböndunum. – Verulegur hluti myndbandanna var eftirtökur en ekki frumgerðir. T hafði ekki sannað að hann hefði heimild frá eigendum höfundaréttar að frumgerð myndanna til að ráðstafa myndbandaspólunum með þeim hætti og í því skyni sem hann gerði. Hinn áfrýjaði dómur var ómerktur og málinu vísað frá héraðsdómi. ☞ Höfundaréttur.	1460
--	------

Nafnnúmer

A var í héraði dæmd til að greiða H.H. skuld sína við hann. H.H. skaut málinu til Hæstaréttar undir fullu nafni sínu, G.H.H., og krafðist nú, auk greiðslu fjárins úr hendi A, leiðréttingar á nafnnúmeri sínu. Hann kvaðst alltaf hafa gengið undir skírnarnafninu H en ekki G. Þau mistök hefðu orðið er lögmaður hans leitaði nafnnúmers hans

í þjóðskrá að aðeins einn maður var talinn bera nafnið H.H. og því hefði rangt nafnnúmer verið skráð í stefnu. A var gert að greiða fjárkröfu G.H.H. Krafa G.H.H. um leiðréttingu á nafnnúmeri hans var tekin til greina. ☞ Vextir.

513

Nauðasamningar

Þ h/f leitaði nauðasamninga. Gjaldheimtan, einn lánardrottna, mótmælti því að nauðasamningar yrðu samþykktir nema skuld Þ h/f við sig yrði greidd að fullu eða tryggð og hélt því fram að samkvæmt 2. mgr. 27. gr. laga nr. 19/1924 hefði hún ekki atkvæðisrétt við atkvæðagreiðslu um nauðasamningana. – Kröfu Gjaldheimtunnar var hafnað þar sem skilja varð nefnt ákvæði með hliðsjón af ákvæðum laga nr. 32/1974, en samkvæmt þeim njóta kröfur um opinber gjöld ekki lengur forgangs við skipti.

1465

Nauðgun

H var ákæður fyrir að hafa reynt að nauðga stúlku sem stödd var í húsi hans að næturlagi. Stúlkan kvað H hafa ráðist á sig og afklætt sig en sér hefði tekist að sleppa frá honum og komast út úr húsinu. H, sem kvaðst hafa verið ofurölvi, minntist þess að hafa verið að reyna við stúlkuna, en kannaðist ekki við að hafa beitt hana ofbeldi. – H var dæmdur fyrir tilraun til nauðgunar í 10 mánaða fangelsi, þar af 7 mánuðir skilorðsbundnir. Sératkvæði
R var sakfelldur fyrir brot gegn 1. mgr. 194. gr. alm. hgl. og brot gegn 194. gr., sbr. 20. gr. alm hgl. fyrir að hafa nauðgað stúlku og gert tilraun til að nauðga annarri stúlku. Refsing R var ákveðin fangelsi 3 ár og 6 mánuðir. R var einnig gert að greiða skaðabætur.

300

936

Nauðungaruppböð

Krafist var nauðungaruppböðs á fasteign G samkvæmt heimild í sex veðskuldabréfum. Annað og síðasta upböð hafði verið ákveðið og áfrýjaði G þeirri ákvörðun. Ekki var ágreiningur um aðild eða fjárhæðir. – Af óskilríkum bókunum í uppböðsbók varð ekki ráðið að slíkir annmarkar hefðu verið á meðferð uppböðsmálsins að ómerkja ætti málsmeðferðina sjálfkrafa. Mótmæli G við því að kröfur J væru í gjalddaga fallnar hafði hann fyrst uppi á síðara sölupingi og var þá löngu liðinn sá frestur sem bjóðendur á fyrra uppböði voru bundnir við boð sín. Eins og málið lá fyrir þurfti ekki að taka afstöðu til þess hvort G hefði dregið þau mótmæli sín of

lengi. Ekki var fallist á að nauðsynlegt hefði verið að skirskota til 39. gr. lögræðis laga nr. 95/1947 til þess að uppboðskrafan næði fram að ganga. Veðskuldabréfin voru ekki afborgunarbréf heldur var skuld samkvæmt hverju bréfi öll gjaldkræf á ákveðnum gjalddaga. Ákvæði í bréfunum sjálfum um heimild til gjaldfellingar og nauðungarsölu ef ekki væri staðið í skilum með greiðslur afborgana og vaxta væru þýðingarlaus ef skuldin yrði ekki gjaldkræf við greiðslu-fall vaxta. Gjaldfelling veðskuldabréfanna var því heimil og ákvörðun uppboðshaldara um að halda annað og síðara uppboð á eigninni var staðfest.	21
Fjárnám var að kröfu A gert í bifreið V hinn 14. júlí 1983. V hafði þá selt B bifreiðina samkvæmt afsali 7. maí 1983. Bifreiðin var þó enn skráð á nafn V í bifreiðaskrá. Í lét gera fjárnám í bifreiðinni 18. júlí 1983. Er kom að uppboði á bifreiðinni mótmælti B framgangi þess. Ákvæði 43. gr. og 2. mgr. 29. gr., sbr. 46. gr. þinglýsingarlaga voru skýrð þannig að eignarréttur B, sem ekki var skráður eigandi bifreiðarinnar í ökutækjaskrá, yrði að þoka fyrir þinglýstum dómveð-um samkvæmt fjárnámssgerðum.	49
Krafist var nauðungaruppboðs á sumarbústað sem G átti í sameign að hálfu með fyrrverandi eiginkonu sinni. Skilyrði brast til að nauðungaruppboð færi fram á öðru en eignarhluta G í sumarbústaðnum. Úrskurður uppboðsréttar um nauðungaruppboð á öllum sumarbústaðnum var því felldur úr gildi og lagt fyrir uppboðshaldara að taka uppboðsbeiðnir fyrir að nýju til þess að fram færi nauðungaruppboð á eignarhluta G í sumarbústaðnum.	295
Með réttarsátt í fógetarétti lofaði K að greiða Gjaldheimtunni í Reykjavík skuldir í nafni G s/f og C. K áskildi sér rétt til að kom að sönnun um að hann væri ekki réttur aðili kröfunnar eða að um ranga álagningu á G s/f og/eða C væri að ræða. Síðan var með samþykki Á, eiginkonu K, gert fjárnám í fasteign hennar til tryggingar skuldinni. Við nauðungaruppboð á eign Á var framgangi þess mótmælt. – Fram kom af gögnum málsins að skuldin var vegna opinbera gjalda sem lögð voru á G s/f og C. Skuldin hafði ekki verið greidd. Fjárnámssgerðinni hafði ekki verið afryjað og engum athugasemdum hreyft við hana. Engir gallar voru á gerðinni sem valdið gætu ógildi hennar ex officio, sbr. 13. gr. laga nr. 57/1949, og var hún því fullnægjandi uppboðsheimild. Úrskurður uppboðsréttar um nauðungaruppboð á fasteign Á stóð því óhaggaður.	573
Nauðungaruppboð á fasteign J í B-hreppi hafði farið fram 18. maí 1984.	

Annað og síðasta nauðungauppböð á fasteigninni fór fram 9. apríl 1985 og varð lögmaðurinn G hæstbjóðandi fyrir hönd uppböðsbeiðanda. G krafðist þess að uppböðshaldari samþykkti boð sitt og sendi jafnframt fyrstu greiðslu á uppböðsverðinu skv. uppböðsskilmálum. Hreppsnefnd B-hrepps tilkynnti uppböðshaldara að hún hefði ákveðið að neyta forkaupsréttar að fasteigninni en afturkallaði þá ákvörðun tveimur dögum síðar. Uppböðshaldari ákvað með úrskurði sínum að hafna boði G og ákvað annað nauðungaruppböð í eign J. Gögn málsins báru ekki með sér að aðilum, sem nefndir eru í 3. mgr. 2. gr. uppböðslaga nr. 57/1949 eða 2. mgr. 22. gr. laga nr. 65/1976, hefði verið tilkynnt sérstaklega um að uppböðið færi fram á eigninni sjálfri 18. maí 1984. Uppböðspoli var ekki mættur á uppböðsþingi þann dag og enginn fyrir hans hönd. Ekki kom fram krafa um annað og síðasta uppböð. Engu að síður auglýsti uppböðshaldari annað og síðasta uppböð á eigninni sem fram fór 9. apríl 1985. Ekki varð séð að uppböðshaldari hefði nokkru sinni tekið afstöðu til boðs þess sem gert var í eignina 18. maí 1984. Þinglýstar veðskuldir sem hvíldu á eigninni voru slíkar að ekki varð séð að uppböðsbeiðandi eða eigandi annarrar uppböðsskröfu hefðu fengið neitt upp í kröfur sínar ef því boði hefði verið tekið. Þar sem ekki kom fram krafa um annað og síðasta uppböð á uppböðsþinginu 18. maí 1984 og framkomnu boði var ekki tekið var uppböðið árangurslaust og bar að fella það niður, sbr. 1. mgr. 28. gr. uppböðslaga. Var óheimilt að halda því áfram á grundvelli þeirra undirbúningsathafna sem voru undanfari þess. Þegar af þeirri ástæðu bar að ómerkja hinn kærða úrskurð ex officio svo og meðferð málsins í héraði og vísa málinu frá uppböðsrétti.

851

Ágreiningur reis um innheimtugjald uppböðshaldara skv. 1. mgr. 2. gr. gjaldskrár fyrir uppböðshaldara nr. 757/1981, sbr. ákvæði 2. mgr. 11. gr. laga nr. 57/1949 um nauðungaruppböð. – Talið var að kaupanda bæri ekki að greiða inheimtulaun af höfuðstól eða gjaldföllnum afborgunum sem greiddar höfðu verið með skuldbreytingaláni. Hins vegar var litið svo á að einn uppböðsskröfuhafa hefði fengið greidda áfallna vexti og dráttarvexti fyrir atbeina uppböðshaldara og bar því uppböðskaupanda að greiða uppböðshaldara inheimtulaun af þeirri fjárhæð.

860

Ó bar að greiða afborganir af veðskuldabréfum en ósannað var að hann hefði fengið tilkynningu um að þau væru til innheimtu í banka. Ó var því rétt að bíða þess að handhafi veðskuldabréfanna segði til

sín. Ó lagði afborganir og vexti á geymslureikning. Ó fékk kröfu- bréf frá lögmanni og bar þá að greiða afborganir og vexti tafar- laust. Á þeim tíma var haldlaus krafa lögmannsins um greiðslu á höfuðstól allra veðskuldabréfanna og dráttarvöxtum. Ó lagði ófull- nægjandi greiðslur inn á geymslureikning. Er tilkynning barst um greiðsluna voru orðin svo veruleg vanskil að skuldareiganda var heimilt að krefja Ó um eftirstöðvar veðskuldabréfanna og krefjast naudungaruppbóðs á hinni veðsettu eign. Sératkvæði	1268
--	------

Niðurfelling máls

Áfrýjandi sótti ekki þing og var mál hans felld niður.	
☞ Útisvist.	1
Mál var felld niður að kröfu áfrýjanda og honum gert að greiða stefnda málskostnað. ☞ Málskostnaður.	314
Ákvörðun skiptaréttar um að fella niður mál var felld úr gildi. ☞ Skiptamál.	320

Nytjastuldur

W var grímuklæddur og með hlaðna haglabýssu meðferðis. Hann tók sér leigubifreið og þvingaði ökumanninn með ofbeldi og hótunum til að aka á afvikinn stað og afhenda sér stjórn bifreiðarinnar. W ók síðan að banka og neyddi menn sem fluttu peninga í næturhólf til þess að afhenda sér peningapoka. Óheimil notkun bifreiðarinnar varðaði við 1. mgr. 259. gr. alm. hgl. ☞ Rán. Ákæra. Sératkvæði. .	150
H tók tvisvar sinnum bifreið og ók í heimildarleysi. H var m.a. sakfelld- ur samkvæmt 1. mgr. 259. gr. alm. hgl. ☞ Bifreiðar.	1305

Opinber gjöld

Sjá: Skattar

Opinberir starfsmenn

Sjá: Brot í opinberu starfi

Orsakasamband

Þak fauk af sumarbústað S og Þ í óveðri. Þak fauk einnig af sumarbú-
stað B sem stóð í nágrenninu. Ekki voru færð nægileg rök fyrir því

að tjónið á sumarbústað B yrði rakið til vanbúnaðar sem kynni að hafa verið á sumarbústað S og Þ. Skaðabótakröfu B á hendur S og Þ var hafnað. ☞ Húseigandaábyrgð. Sératkvæði.

1131

Ógildi kaupsamnings

Konan K og maðurinn M voru í sambúð og bjuggu í húsi sem var þinglesin eign M. M afsalaði húseigninni til K og sagði í afsalinu að K hefði að fullu staðið við greiðslu umsamins kaupverðs. M taldi aldrei hafa verið gengið frá sölunni með formlegum hætti. Þá taldi M sig hafa verið beittan blekkingum og svikum við gerð afsalsins og hefði hann orðið fyrir misneytingu. Því væri afsalið ógilt eða ógildanlegt. Einnig taldi M svo veruleg vanskil hafa orðið af hálfu K á greiðslu kaupverðs hússins að varðaði riftun á kaupunum. – M hafði sjálfur útbúið afsalið og fór með það til þinglýsingar ásamt K. Ekkert renndi stoðum undir fullyrðingar M um atvik sem valdið gætu ógildingu afsalsins. M var ekki heimilt að rifta kaupunum þótt vanefndir hefðu orðið á skuldbindingum K. Hún var því sýknuð af kröfum M. ☞ Riftun

218

Ógilding kaupsamnings

Akureyrarkaupstaður samdi við J, eiganda jarðar í H-hreppi, um einkarétt til jarðborana eftir heitu vatni í landi jarðarinnar og nýtingar jarðhita sem fengist með borunum. Samþykktis sveitarstjórnar H-hrepps og jarðanefndar sýslunnar var ekki aflað, sbr. l. mgr. 6. gr. jarðalaga nr. 65/1976. Samningurinn var dæmdur ógildur að kröfu sveitarstjórnarinnar. ☞ Jarðalög. Sératkvæði

791

Ólögmat meðferð fundins fjár

A fann peningaveski með skjölum, skilríkjum, tékkhefti og tékkum að fjárhð 1.000,00 krónur. A sló eign sinni á veskið. Það varðaði við ákvæði 246. gr. alm. hgl. A var auk þess sakfelld fyrir brot á öðrum ákvæðum alm hgl.

☞ Skjalafals. Þjófnaður. Fjársvik. Ákæra.

1089

Innstæða á ávísanareikningi J var af misgáningi færð í banka hærri en hún var. Það hagnýtti J sér með því að ávísa á reikninginn umfram þá innstæðu sem hann átti að réttu lagi. Þetta atferli J varðaði ekki við ákvæði 246. gr. alm. hgl. svo sem talið var í ákæru. J var sýknaður af kröfum ákæruvaldsins. ☞ Ákæra. Réttarfarsvítur.

1218

Ólögmat nauðung

W var grímuklæddur og með hlaðna haglabyssu meðferðis. Hann tók sér leigubifreið og þvingaði ökumanninn með ofbeldi og hótunum til að aka á afvikinn stað og afhenda sér stjórn bifreiðarinnar. Það atferli varðaði við 225. gr. alm hgl. W var auk þes sakfelldur fyrir bort á öðrum ákvæðum alm hgl. ☞ Rán. Ákæra. Sératkvæði.	150
---	-----

Ólögmat stjórnvaldsathöfn

Sjá: Stjórnsýsla

Ómaksbætur

Áfrýjanda máls var synjað um frest og honum gert að greiða stefnda ómaksbætur	234
Áfrýjanda, sem ekki sótti þing, var gert að greiða stefnda ómaksbætur	1020, 1024, 1359

Ómerking

A. Einkamál

Uppboð fór fram á húseign til slita á sameign 6 eigenda og varð einn þeirra hæstbjóðadi. Er kom að útgáfu uppboðsafsals krafðist einn eigendanna riftunar á kaupunum vegna vanefnda uppboðskaupanda á greiðslu uppboðsandvirðisins samkvæmt uppboðsskilmálum. Uppboðshaldari hafnaði kröfunni. – Ekki varð séð að uppboðshaldari hefði gefið öllum sameigendunum kost á að tjá sig um riftunarkröfuna en þeir hefðu allir orðið bundnir af úrskurði um hana. Úrskurður uppboðsréttar var því ómerktur og málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar.	38
H var stefnt til réttargæslu. Hann gerðist ekki meðalgönguaðili skv. 50. gr. laga nr. 85/1936. Ákvæði héraðsdóms um sýknu H voru ómerkt, kröfum hans vísað frá héraðsdómi og áfrýjun hans vísað frá Hæstarétti. ☞ Fasteignakaup. Sératkvæði.	671
Kröfugerð í landamerkmáli var svo áfátt að ekki varð lagður dómur á málið. Héraðsdómur var ómerktur og málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar. ☞ Landamerkmál.	821
Hæstbjóðandi á nauðungaruppbóði sendi uppboðshaldara fyrstu greiðslu kaupverðsins samkvæmt uppboðsskilmálum og krafðist þess að hann samþykkti boðið. Uppboðshaldari ákvað með úr-	

skurði sínum að hafna boði G og ákvað að annað nauðungaruppboð skyldi fara fram á eignni. – Úrskurður uppboðshaldara var ómerktur svo og meðferð málsins í héraði og var málinu vísað frá uppboðsréttinum. ☞ Nauðungaruppboð.	851
Úrlausn máls bar undir Félagsdóm skv. 2. tl. 1. mgr. 44. gr. laga nr. 80/1938 um stéttarfélög og vinnudeilur. Héraðsdómur var ómerktur og málinu vísað frá héraðsdómi. ☞ Félagsdómur. . .	1006
H höfðaði mál til ógildingar á lögtaksgerð. Lögtakinu hafði ekki verið afrýjað skv. 11. gr. lögtakslaga nr. 29/1985, sbr. 1. mgr. 20. gr. laga nr. 75/1973. – Við flutning málsins fyrir Hæstarétti var því lýst yfir af hálfu H að málssóknin væri ekki byggð á heimild í 12. gr. lögtakslaga. Auk takmarkaðrar heimildar fógeta sjálfs til að breyta fógetagerð eða fella niður samkvæmt ákvæðum lögtakslaga varð lögtak ekki felld niður nema af æðra dómi eftir áfrýjun fógetagerðarinnar eða í dómsmáli fyrir almennum dómstóli í héraði samkvæmt 12. gr. lögtakslaga. Þeirra úrræða hafði ekki verið neytt. Hinn áfrýjaði dómur var ómerktur og málinu vísað frá héraðsdómi. ☞ Lögtak. .	1185
Þ lét að því liggja að hann hefði orðið fyrir tjóni vegna dómaraverka skiptaráðanda en hann hafði kveðið upp úrskurð um að bú Þ skyldi tekið til skiptameðferðar sem gjaldþrota. – Úrlausn um bótskyldu ríkissjóðs vegna dómaraverka byggist á mati á þeim verkum og verður ekki fengin með málssókn gegn ríkissjóði í héraði, sbr. 2. mgr. 34. gr. laga nr. 85/1936. Því bar að ómerkja hinn áfrýjaða dóm að þessu leyti og vísa málssókn Þ á hendur ríkissjóði sjálfkrafa frá héraðsdómi að því leyti sem hún varð talin reist á þessum grundvelli. ☞ Skaðabætur. .	1210
T seldi E og S myndbandaleigu sína og deildu aðilar um afhendingu á myndböndum í vörslum þriðja aðila. T krafði E og S um skaðabætur vegna viðtökudráttar á myndböndunum. Verulegur hluti þeirra var eftirtökur en ekki frumgerðir. – T hafði ekki sannað að hann hefði heimild frá eigendum höfundaréttar að frumgerð myndanna til að ráðstafa myndbandaspólunum með þeim hætti og í því skyni sem hann gerði. Hinn áfrýjaði dómur var ómerktur og málinu vísað frá héraðsdómi.	
☞ Höfundaréttur . .	1460

B. Opinber mál

Ekki varð séð af bókunum að ákærði hefði verið spurður sjálfstætt um sakarefnið og ekki játaði hann skýlaust fyrir dómi þá háttsemi sem

hann var sakaður um í ákæruskjali, sbr. 122. gr. laga nr. 74/1974, sbr. 24. gr. laga nr. 107/1976. Þetta var slíkur galli á málsmeðferð að ómerkja varð dóm héraðsdóms og vísa málinu heim til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju.	18
Verknaður sem ákærða var gefið að sök hefði varðað við ákvæði 1. mgr. 257. gr. alm. hgl. Samkvæmt 4. mgr. þeirrar greinar skal aðeins höfða mál út af broti gegn 1. mgr. að sá krefjist sem misgert er við. Slík krafa hafði ekki komið fram. Ákæran í málinu hafði því ekki lagastoð og var héraðsdómur ómerktur og málinu vísað frá héraðsdómi. ☞ Ákæra.	183
Sakadómari fékk upplýsingar um að ákærði væri búsettur í Bandaríkjunum Norður-Ameríku. Ákæran var birt í Lögbirtingablaði. Ákærði mætti ekki til boðaðs dómþings og boðaði ekki forföll. Enginn samningur var milli Íslands og Bandaríkja Norður-Ameríku um gangnkvæma aðstoð í sakamálum. Dómarinn vísaði ákæru málsins frá héraðsdómi að svo stöddu. – Ekki er í lögum að finna heimild til að vísa ákæru frá dómi þótt torvelt sé eða ómögulegt að ná til sökunautar. Frávísunardómurinn var felldur úr gildi og málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar og uppsögu efnisdóms ef skilyrði sköpuðust til þess.	350
Ákærði kom fyrir dóm, mótmælti ákærunni og kvaðst ætla að halda uppi vörnum í málinu. Héraðsdómari skipaði ákærða verjanda sem skilaði vörn og var málið þá tekið til dóms án þess að frekari skýrsla hefði verið tekin af ákærða og án þess að sönnunargögn hefðu verið færð fyrir dómi í málinu. Þetta var brýnt brot á 2. mgr. 122. gr. laga nr. 74/1974, sbr. 24. gr. laga nr. 107/1976, sbr. ennfreður 1. mgr. 75. gr. laga nr. 74/1974, sbr. 13. gr. laga nr. 107/1976 og var málið ódómhæft er það var dómtekið og dæmt. Héraðsdómur var ómerktur og málinu vísað heim til löglegrar meðferðar	604
Ákærði sætti ákæru samkvæmt tveimur ákæruskjölum. Hann tjáði sig um efni annarrar ákærunnar en ekki kom fram að hann hefði tjáð sig um hina ákæruna eða verið spurður um sakarefni hennar. Enginn sækjandi var viðstaddur þinghöld í málinu fyrr en munnlegur málflutningur fór fram. – Samkvæmt 121. gr. og 122. gr. laga nr. 74/1974 bar að inna ákærða eftir því hvort hann viðurkenndi sakargiftir í báðum ákæruskjölum enda bar að færa fram sannanir um sakarefni nema ákærði játaði þau skýlaust. Þá átti málið að sæta sókn og vörn, sbr. 1. tl. 1. mgr. 130. gr. laga nr. 74/1974, og bar sækjanda að taka þátt í allri málsmeðferðinni, sbr. 132. - 134. gr. sömu laga.	

Héraðsdómur var því ómerktur svo og málsmeðferðin í héraði og var málinu vísað heim í hérað till löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju. Sératkvæði.	867
Sakadómari kvaddi til meðdómendur og var annar þeirra 73 ára. Héraðsdómur var af þeim sökum ómerktur og málinu vísað heim í hérað með vísan til 4. tl. 9. gr. laga nr. 74/1974. Sératkvæði.	1061
Í ákæru á hendur S var krafist upptöku varnings samkvæmt a lið 34. gr. áfengislaga og 8. gr. laga um verslun ríkisins með áfengi o.fl. Varningur þessi hafði verið fluttur til landsins í nafni hlutafélags og í málinu voru engin gögn um að hann tilheyrði S. Hann varð því ekki dæmdur til að þola upptöku varningsins. Héraðsdómur var ómerktur og ákæru málsins vísað frá héraðsdómi.	
☞ Áfengislög. Sératkvæði.	1118
S, sem var í för með M, mátti vera ljóst að ekki var til innstæða fyrir nokkrum tékkum sem M gaf út í eigin nafni. S naut góðs af peningum sem fengust fyrir nokkra tékkanna. Einn þeirra, sem selt hafði varning gegn greiðslu með tveimur af tékkum þessum, krafðist skaðabóta úr hendi útgefanda þeirra. S hafnaði bótakröfunni. – Ákvæði héraðsdóms um skaðabætur var ómerkt og kröfu ákæruvalds á hendur S um greiðslu skaðabóta ásamt M vegna tékka þessara var vísað frá héraðsdómi. ☞ Hylming. . .	1122

Ómerking ummæla

Ummæli í umsögn dómnefndar um rit sem metið skyldi til doktorsvarnar dæmd ómerk skv. 1. mgr. 241. gr. alm. hgl. ☞ Ærumeiðingar. ...	1148
---	------

Rán

W var grímuklæddur og með hlaðna haglabyssu meðferðis. Hann tók sér leigubífreið og þvingaði ökumanninn með ofbeldi og hótunum til að aka á afvikinn stað og afhenda sér þar stjórn bífeiðarinnar. W ók síðan að banka og neyddi menn, sem voru þar þeirra erinda að setja peninga í næturhólf, til þess að afhenda sér peningapoka með yfir 1.800.000 kr. W skaut þá skoti í hjól bífreiðar sem starfsmennirnir höfðu komið í. Öðru skoti skaut W út í loftið í því að hann sló til annars mannanna með byssuskeftinu. Byssuna hafði W tekið í verslun sem hann braust inn í nóttina áður. – W var dæmdur skv. 252. gr. alm. hgl. og 244. gr. s.l. Nauðung W gagnvart leigubílstjór-

anum varðaði við 225. alm. hgl. og óheimil not bifreiðarinnar við 1. mgr. 259. gr. s.l. Þau brot voru færð þannig til refsíákvæða með heimild í 118. gr. laga nr. 74/1974. Í ákæru var skírskotað til 252. gr. en til vara 233. gr. og 1. mgr. 259. gr., sbr. 1. mgr. 22. gr. alm. hgl. Refsing W var ákveðin 5 ára fangelsi. I var í ráðum með W um ránið og töku bifreiðarinnar. Hann vissi hvaða aðferðum skyldi beitt við brotin og aðstoðaði W nokkuð í verki og fékk svo í hendur hluta af ránsfengnum svo sem ráðgert hafði verið. I var dæmdur fyrir brot gegn 225. gr., 1. mgr. 259. gr. og 252. gr. alm. hgl. í 2 ára og 6 mánaða fangelsi. G, faðir W, fékk vitneskju um ránið eftir að það var framið. Hann liðsinnti W við vörslu fengsins, tók við hluta hans og keypti fyrir hann gjaldeyri. G var dæmdur skv. 254. gr. alm. hgl. í 6 mánaða skilorðsbundið fangelsi. Skaðabóta var krafist fyrir þann hluta ránsfengsins sem ekki komst til skila. Ákærðu voru allir ábyrgir fyrir því tjóni og dæmdir til óskiptrar skaðabótageiðslu. Sératkvæði.

150

Réttarfarsannmarkar og réttarfarsvítur

Athugavert var að í máli voru lögð fram skjöl og teknar skýrslur fyrir dómi sem í raun höfðu að geyma málflutning. ☞ Höfundaréttur. Sératkvæði

331

Samkvæmt ákvæðum 145. gr. laga nr. 74/1974 hefði héraðsdómari átt að gefa meiri gaum að bótakröfum í málinu og leiðbeina um þær, þannig að ekki hefði þurft til þess að koma að öllum bótakröfum á hendur öðrum ákærða var vísða frá héraðsdómi. ☞ Hylming

1122

Mál var höfðað með ákæru 15. júní 1983 og var þingfest í héraði 7. nóvember s.á. Málsmeðferð lá síðan niðri uns hún hófst að nýju 7. desember 1984. Þessi mikli dráttur á málsmeðferð var ekki réttlættur. Ákærði var sýknaður fyrir brot gegn 264. gr. alm. hgl.

☞ Ákæra.

1218

Héraðsdómara hefði verið rétt að kveðja til sérfróða meðdómendur við sjópróf og meðferð máls. ☞ Björgun.

1236

J setti ákæru fyrir of hraðan akstur og brot á reglum um stöðvunarskyldu. Hann kvað vera mega að fyrri ákæruatriðið væri rétt en bar á móti síðara ákæruatriðinu. Dómara hefði verið rétt að kveðja lögregluþjóna, sem afskipti höfðu af J, fyrir dóm sem vitni, kynna þeim mótþáru J og kanna hvort samræmi fengist með sampröfun. Þetta gerði dómari ekki en tók málið til dóms án frekari málsmeðferðar eftir að J lýsti yfir að hann óskaði ekki eftir verjanda.

Því voru ekki fram komin gögn í málinu, sem nægðu til sakfellingar J samkvæmt síðari ákæruliðnum.

☞ Bifreiðar. 1290

Réttarheimildir

Rafveita H-kaupstaðar (R) krafði G um greiðslu fyrir notkun rafmagns samkvæmt heimilistaxt. G umreiknaði reikningana samkvæmt hita-taxta og greiddi í samræmi við það. R krafðist lögtaks hjá G fyrir fjárhæð sem nam mismun reikninga hennar og útreikninga G í eitt ár skv. 76. gr. orkulaga nr. 587/1967, reglugerðar fyrir rafveituna nr. 268/1969 og 3. tl. 1. gr. lögtakslaga nr. 29/1885. G studdi afstöðu sína við ákvæði 25. gr. orkulaga nr. 58/1967, sbr. 23. og 24. gr. laganna, og taldi ákvæði 1. mgr. 8. gr. reglugerðar fyrir R nr. 268, 27. október 1969 vera að hluta til í ósamræmi við ákvæði 24. gr. orkulaga. G taldi einnig að með skilgreiningu sinni á húshitun væri R að ákveða gildissvið reglugerðar nr. 316, 8. september 1978 um söluskatt og laga um verðjöfnunargjald nr. 83, 17. september 1974. Raforka „til húshitunar“ væri undanþegin verðjöfnunargjaldi, sbr. 7. gr. laganna og „rafmagn til hitunar húsa og laugarvatns“ undanþegið sölu-skatti, sbr. 2. gr. lið B í reglugerð um söluskatt. Breyting á því væri ekki í verkahring einstakra rafveitna. – Blásarinn í hitakerfi G var fyrst og fremst talinn vera orkuflutningstæki. Samkvæmt ákvæði 24. gr. orkulaga var mælt fyrir um setningu skilmála fyrir raforkusölu í reglugerð. Með ákvæði 1. mgr. 8. gr. lét handhafi framkvæmdavalds lægra settu stjórnvaldi eftir að semja skilmála fyrir raforkusölu til birtingar í gjaldskrá fyrir R sem síðan var staðfest og birt í B-deild Sjórnartíðinda. Lögtak fyrir skuld G við R skyldi því ná fram að ganga. ☞ Lögtak. Sératkvæði. 1440

Riftun

J og H gerðu með sér skriflegan samning 2. apríl 1982 um að H seldi J fiskibát af ákveðinni gerð. Kaupverð og greiðslumáti voru ákveðin í samningnum. J hélt því fram að munnlegt samkomulag hefði verið um að báturinn skyldi afhentur í umsömdu ástandi í lok apríl en H hefði verið veittur frestur fram í maí. H tilkynnti J 10. apríl að hvorki yrði báturinn afhentur né yrði lokið við hann. J starfaði hjá H og taldi H sig eiga skaðabótakröfu á hendur J vegna gallaðrar vinnu hans. – H sýndi ekki fram á að sér væri heimilt að synja um afhendingu bátsins. J var því heimilt að rifta kaupsamningi aðil-

- anna skv. 21. gr. laga nr. 39/1922 og krefjst endurgreiðslu þess hluta kaupverðsins sem hann hafði greitt. ☞ Lausafjárkaup. 54
- Konan K og maðurinn M voru í sambúð og bjuggu í húsi sem var þinglýst eign M. M afsalaði húseigninni til K og sagði í afsalinu að K hefði að fullu staðið við greiðslu umsamins kaupverðs. M taldi aldrei hafa verið gengið frá sölunni með formlegum hætti. Þá taldi M sig hafa verið beittan blekkingum, svikum og misneytingu við gerð afsalsins. Það væri því ógilt eða ógildanlegt. Einnig taldi M svo veruleg vanskil hafa orðið af hálfu K á greiðslu kaupverðs hússins að varðaði riftun á kaupunum. – M hafði sjálfur útbúið afsalið og fór með það til þinglýsingar ásamt K. Ekkert renndi stoðum undir fullyrðingar M um atvik sem valdið gætu ógildingu afsalsins. M var því óheimilt að rifta kaupunum þótt vanefndir hefðu orðið á skuldbindingum K og var hún því sýknuð af kröfum M.
- ☞ Fasteign. 218
- A samdi við S h/f um að smíða seilingarvél fyrir sig og átti afhending vélarinnar að fara fram í síðasta lagi í nóvember 1981. A greiddi helming kaupverðsins með víxlum. Hann hélt því fram að hann hefði ekki fengið vélina afhenta á umsömdum tíma og krafðist riftunar á kaupunum. – Það styrkti fullyrðingu fyrirsvarsmanna S h/f um peningaleysi og viðtökudrátt A að hann greiddi ekki á gjald-daga víxla sem hann hafði afhent S h/f til greiðslu á hluta kaup-verðsins. A sýndi hvorki fram á né gerði líklegt að hann hefði boðið fram greiðslu á eftirstöðvum kaupverðsins en S h/f var ekki skyldugt til að afhenda vélina fyrr en um það hafði verið samið. A renndi ekki stoðum undir þá staðhæfingu sína að hann hefði ekki getað fengið vélina á umsömdum tíma. Kröfu A um riftun á kaup-um hans á seilignarvélinni var hafnað. ☞ Lausafjárkaup. 247
- H, I og Á seldu V húseign sína. V seldi T húseignina stuttu síðar með makaskiptasamningi. V stóð ekki í skilum við H, I og Á um greiðslu kaupverðsins og þau tilkynntu honum riftun á samningi þeirra. Um ári síðar var bú V tekið til gjaldþrotaskipta að kröfu H, I og Á. Þau lýstu þá fjárkröfu í protabúið en kröfðust jafnframt riftunar á samningi sínum við V. – Skiptaréttur var bær um að kveða upp úrskurð um riftunarkröfuna og máttu H, I og Á leita úrskurðar um hana sérstaklega í skiptarétti án tillits til lýstra krafna að öðru leyti. Gjaldþrotið sjálft útilokaði ekki riftun, sbr. 45. gr 2. mgr. gjaldþrotalaga nr. 6/1978. Vanefndir V voru verulegar er H, I og Á lýstu kröfum sínum. Þau voru enn eigendur eignarinnar eftir

veðmálabókum og höfðu ekki gefið út afsal fyrir henni. Riftunar-
krafa H, I og Á var tekin til greina.

☞ Fasteignakaup. Sératkvæði. 1516

Sakhæfi

Ó var sakaður um að aka undir áhrifum áfengis og sviptur rétti til öku-
leyfis. Ó hafði áður sætt geðrannsókn í refsímáli. Í skýrslu um
rannsóknina kom fram að Ó þjáðist af skemmdum í miðtaugakerfi
sem leitt höfðu til truflunar á andlegu og líkamlegu heilsufari hans.
Ó var að áliti læknisins sem framkvæmdi rannsóknina talinn á
mörkum sakhæfis og taldi lækinnirinn refsingu ekki bera árangur. –
Ó var talinn sakhæfur. Honum var gert að greiða 25.000 krónur í
sekt í ríkissjóð og sviptur ævilangt rétti til að öðlast ökuleyfi.

☞ Bifreiðar. 1279

Samadild

Skipverjar á v/b R töldu sig hafa bjargað v/b V sem slitnaði frá bryggju
og höfðuðu sameiginlega mál til heimtu björgunarlauna. – Í sigl-
ingalögum nr. 66/1963 var ekki að finna fyrirmæli um óskipta sam-
adild útgerðar og skipshafnar í málum til heimtu björgunarlauna.
Slík regla varð heldur ekki leidd af 46. gr. laga nr. 85/1936 og ekki
varð talið, með skírskotun til ákvæða 203. gr. siglingalaga, að um
óskipt réttindi útgerðarmanns og skipshafnar í skilningi 46. gr. laga
nr. 85/1936 væri að ræða. Málssókn skipverjanna til heimtu björg-
unarlauna var því heimil án þáttöku útgerðarmanns v/b R. Frávís-
unardómur héraðsdóms var ómerktur og málinu vísað heim til
dómsálagningar að nýju. 422

Sameign

Krafist var nauðungaruppboðs á sumarbústað sem G átti í sameign að
hálfu með fyrrverandi eiginkonu sinni. Skilyrði brast til þess að
nauðungaruppboð færi fram á öðru en eignarhluta G. Úrskurður
uppboðsréttar um nauðungaruppboð á öllum sumarbústaðnum var
felldur úr gildi og lagt fyrir uppboðshaldara að taka uppboðsbeiðn-
ir fyrir að nýju til að fram færi nauðungaruppboð á eignarhluta G í
sumarbústaðnum.

☞ Nauðungaruppboð 295

Lóð var úthlutað til sex manna til að reisa á 6 tvílyft samstæð raðhús.
Hvert húsanna bar sitt húsnúmer en samkvæmt byggingarskilmál-

um skyldi lóðin vera ein og óskipt gagnvart opinberum aðilum. Á þessum tíma var hitaveita ekki komin í þennan bæjarhluta og var kyndiklefi fyrir sameiginlegt kyndikerfi húsanna í kjallara sem gerður var undir einu þeirra en kjallari var ekki undir hinum húsunum. Lóðarhafar unnu sameiginlega að byggingu allra húsanna. Þeir komu svo saman og drógu um það hvaða hús hver skyldi fá. B fékk í sinn hlut húsið þar sem kyndiklefinn var. Yfirlýsingu um skiptinguna milli eigendanna var þinglýst. Þegar hitaveita var lögð í hverfið var kyndingu í kyndiklefanum hætt og hluti af kynditækjunum seldur. B hélt því fram að hann væri einn eiganda kjallara húss síns. Því vildu eigendur hinna húsanna ekki una. B vildi meina þeim afnot kjallarans og krafðist útburðar á munum sem þeir áttu þar. Fógetaréttur heimilaði B útburðinn en þeim úrskurði skutu hinir húseigendurnir til Hæstaréttar. Þeir höfðuðu mál til viðurkenningar á því að kjallarinn í húsi B væri í óskiptri sameign þeirra allra. – Málsaðilar höfðu greitt kostnað við gerð kjallarans að jöfnu. Hann hafði verið viðbót við raðhús þeirra og ætlaður til nota fyrir sameiginlega kyndistöð fyrir raðhúsallengjuna. Kjallarinn var í öndverðu í óskiptri sameign þeirra allra. B færði ekki sönnur að því að þessari sameign hefði verið slitið og að hann hefði átt að fá kjallarann í sinn hlut sem einkaeign sína og þar með stærra raðhús en hinir eigendurnir. Ósannað var að B hefði unnið eignarhefð á kjallaranum eða að gangaðilar hans hefðu fyrirgert eignarrétti sínum með tómlæti. Krafa gagnaðila B um að kjallarinn undir húsi hans væri óskipt sameign eigenda allra raðhúsanna var viðurkennd.

☞ Fasteign. Sératkvæði 1247

Sameining mála

Tvö refsímál á hendur ákærða fyrir Hæstarétti voru sameinuð.

☞ Bifreiðar. Skilorð. 979

Samkeppnishömlur

Verslunin Hagkaup h/f (H) taldi reglur Félags íslenskar bókaútefenda (F) fela í sér brot á lögum um verslun, samkeppnishömlur og óréttmæta verslunarhætti nr. 56/1978, sbr. 2., 20., 21., 23., 25. og 26. gr. laganna. F fór þess á leit við samkeppnisnefnd að hún veitti félaginu undanþágu frá ákvæðum 24. gr. laganna. Hinn 11. nóvember 1981 veitti samkeppnisnefnd F undanþágu frá ákvæðum 21. gr. og 23. gr. laga nr. 56/1978 á grundvelli c. liðar 24. gr. Verðlagsstofnun

(V) tilkynnti F þess niðurstöðu en F tilkynnti hana H. H höfðaði mál á hendur V og F til ógildingar á samþykkt samkeppnisnefndar frá 11. nóvember 1981. Var málssóknin byggð á því að samkvæmt ákvæði 47. gr. laga nr. 56/1978 og meginreglum laga hefði V borið að ráðgast við H áður en samþykktin var gerð og gefa fyrirsvarsmanni verslunarinnar kost á að koma sjónarmiðum sínum á framfæri. Þá var því haldið fram að birta hefði átt ákvörðun samkeppnisnefndar skv. 51. gr. laga nr. 56/1978. Einnig var því haldið fram að ekki hefðu verið fyrir hendi skilyrði 24. gr. laganna til að veita undanþágu frá banni 23. gr. við því að ákveða ófrávíkjanlegt lágmarksverð (brúttóverð) við endursölu á næsta sölustigi. – Í 51. gr. laga nr. 56/1978 er ekki kveðið nákvæmlega á um hvernig birta skuli ákvarðanir samkeppnisnefndar. Almenn birting er ekki skilyrði þess að þær bindi þann sem um þær er kunnugt. Ákvörðun samkeppnisnefndar var þess háttar að hvorki bar að ógilda hana vegna ákvæða laga nr. 64/1943 né vegna ákvæða 51. gr. laga nr. 56/1978 enda hafði hún verið tilkynnt umsækjanda sjálfum, F, sem síðan kynnti H aðalefni hennar. Þá hafði nefndin á fyrra stigi haft afskipti af ágreiningi H og F og kynnt sér sjónarmið beggja áður en ákvörðun var tekin. H hafði komið sjónarmiðum sínum að í dómsmálinu en ekki sýnt fram á að ákvörðun samkeppnisnefndar væri byggð á ófullnægjandi upplýsingum eða ólögmatum sjónarmiðum. Ákvörðun nefndarinnar var að formi til undanþága frá lögum til handa F og ívilnandi stjórnvaldsathöfn. Þótt H hefði upphaflega vakið athygli verðlagsyfirvalda á því að reglur F væru ekki í samræmi við ákvæði laga nr. 56/1978 þótti H ekki með því eða öðrum hætti hafa orðið beinn málsaðili varðandi erindi F fyrir samkeppnisnefnd. Því voru ekki talin efni til að telja ákvörðun samkeppnisnefndar óskuldbindandi gagnvart H vegna ákvæða 47. gr. laga nr. 56/1978. F og V voru sýknuð af kröfum H.

☞ Stjórnsýsla. Sératkvæði.

625

Samningar

Bóndinn Ó bjó á jörð sinni og átti í fjárhagsörðugleikum. S hafði veitt honum fjárhagsaðstoð en auk þess höfðu þeir átt önnur skipti saman. S kom til Ó með tvö skjöl sem hann og eiginkona hans undirrituðu. Voru það samningur um kaup S á jörðinni og afsal fyrir henni til hans. Ó, sem kvaðst ekki hafa lesið skjölin og ekki hafa fengið afrit af þeim, taldi að hér hefði verið um málamyndagerninga að

ræða. Lögmaður Ó tilkynnti S riftun gerninganna en S mótmælti riftun. Ó hélt því fram að enginn samningur hefði komist á milli sín og S en ef samningur hefði stofnast væri hann ógildur eða ógildanlegur. Til vara hélt Ó því fram að gerningarnir væru riftanlegir sökum forsendubrests vegna atvika að tilurð samningsins og jafnframt vegna grófra vanefnda S. Ó taldi einnig að gerningarnir væru fallnir niður vegna vangeymslu. – Ósannað var að löggerningarnir hefðu orðið til með þeim atvikum að þeir yrðu taldir óskuldbindandi fyrir Ó frá öndverðu skv. ákvæðum 30. gr. og 32. gr. laga nr. 7/1936 eða 7. gr. laga nr. 58/1960 sem tryggingargerningar í raun en færðir í búninga afsalsgerninga svo sem Ó hafði viðurkennt. Ó hafði ekki heldur fært fullnægjandi rök að því að hann mætti rifta löggerningunum vegna vanefnda S. S var sýknaður af kröfum Ó.

☞ Málamyndagerningur. Sératkvæði. 92

Ekki var í ljós leitt að ákvæði III. kafla laga nr. 7/1936 ætti við um samningsgerð um kaup á hlutabréfum.

☞ Hlutabréf 1327

Iðnaðarráðuneytið (I) gerði bæjarstjórn Hafnarfjarðarkaupstaðar (H) grein fyrir því með bréfi 10. maí 1976 að það væri reiðubúið til að beita sér fyrir því að ákveðinn hluti af framleiðslugjaldi álbræðslunnar í Straumsvík rynni til kaupstaðarins en endurskoðun færi fram á tveggja ára fresti með hliðsjón af breytingum á fasteignaskatti. Með vísan til þessa samþykkti bæjarstjórnin að undirrita annan viðauka við hafnar- og lóðarsamning milli kaupstaðarins og Íslenska Álfélagsins h/f í trausti til þess að samkomulag það sem fram kom í bréfi ráðuneytisins yrði lögfest. Ekki varð af lögfestingu samkomulags á grundvelli bréfsins en greiðslur voru inntar af hendi samkvæmt efni þess. Hinn 5. nóvember 1982 ritaði fjármálaráðuneytið H bréf þess efnis að við skiptingu álgjalds ársins 1981 hefði kostnaður við athugun á starfsemi álversins verið dreginn frá gjaldinu áður en því var skipt milli rétthafa. Við skil á framleiðslugjaldinu fyrir mánuðina ágúst og september 1982 voru kr. 595.261,00 dregnar frá hlut H. H mótmælti þessu sem broti á samkomulagi aðilanna. Hluti H af kostnaði við eftirlit með starfsemi álversins á árinu 1981 var síðar lækkaður í kr. 509.725,00. H höfðaði mál á hendur iðnaðarráðherra og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs (R) til heimtu þeirrar fjárhæðar. – Fram kom að þegar viðræður aðila fóru fram á árinu 1976 hafði komið upp ágreiningur um sams konar frádrátt kostnaðar og nú var deilt um. H lét kröfur vegna þess ágrein-

ings niður falla. Virtist ekkert hafa verið um þetta rætt í samningaviðræðunum. H gat því ekki byggt á því að um það hefði verið samið að hann ætti að fá sinn hluta af framleiðslugjaldinu án frádráttar vegna kostnaðarins. Löggjöfin um álverið í Strausmvík er frávik á almennum reglum laga um atvinnurekstur útlendinga hér á landi og hæpið að draga víðtækar ályktanir um rétt H af ákvæðum laga um tekjustofna sveitarfélaga og almennum ákvæðum laga um skatteftirlit. I og R voru sýknaðir af kröfum H.

☞ Framleiðslugjald af áli. Sératkvæði. 1389

Sératkvæði.

Sératkvæði í Hæstarétti. 21, 30, 59, 92, 128, 150, 235, 266, 286, 300, 310, 368, 431, 444, 519, 613, 625, 634, 642, 665, 671, 692, 791, 801, 867, 872, 883, 1056, 1061, 1076, 1118, 1131, 1174, 1195, 1247, 1257, 1268, 1275, 1296, 1339, 1348, 1380, 1389, 1398, 1410, 1440, 1504, 1516, 1544

Sérleyfi

S h/f var þann 30. mars 1977 veitt sérleyfi á leiðinni Reykjavík-Selfoss-Grímsnes-Laugardalur-Biskupstungur frá og með 1. maí 1978 til 1. mars 1982. Þrátt fyrir þetta hélt Ó, sem áður hafði sérleyfi á leiðinni, áfram akstri á hluta hennar. Samkomulag varð um það 28. mars 1979 milli S h/f, Ó og samgönguráðuneytisins (R) að Ó fengi að aka leiðina Reykjavík-Laugardalur-Reykjavík um Hellisheiði og Grímsnes á tímabilinu 1. apríl 1979 til 1. mars 1980. Samkomulagið var framlengt tvisvar eða til 1. mars 1982. Í samkomulaginu var tekið fram að S h/f segði ekki upp sérleyfi sínu og héldi því sérleyfisréttindum á leiðinni. Jafnframt lýsti R því yfir að S h/f tapaði engum rétti til sérleyfisleiðar þeirrar sem það fékk 30. mars 1977 þrátt fyrir niðurfellingu ferða, enda væri hún tímabundin. Hinn 10. mars 1982 veitti R hlutafélagi sem bar nafn Ó, Ó h/f, sérleyfi á leiðinni Reykjavík-Selfossvegamót-Grímsnes-Laugarvatn-Laugardalur-Geysir-Gullfoss-Reykjavík um Laugardal. S h/f hafði sótt um sérleyfi á þessari leið ásamt þremur öðrum sérleiðum. Sérleyfi á þeim þremur leiðum var veitt félaginu. Í máli því sem S h/f höfðaði gegn Ó h/f og R krafðist það þess að veiting sérleyfis á umræddri leið til Ó h/f yrði dæmd ógild og R gert skylt að veita S h/f sérleyfi á leiðinni. – Staðfest var að S h/f hefði verið sérleyfishafi á umræddri leið og hefði samkomulagið frá 28. mars 1979 ekki breytt því. Leyfi það sem Ó var veitt hefði verið persónulegt, tímabundið og óframseljan-

legt. Ekkert var komið fram um að S h/f hefði ekki rækt þau sérleyfi sem félagið annaðist eða að vanrækt hefði verið sérleyfi það sem sinnt var í skjóli félgasins samkvæmt samkomulaginu frá 28. mars 1979. S h/f fullnægði því skilyrðum 4. mgr. 1. gr. laga nr. 83/1966 sem í gildi voru í mars 1982. Stjórnvaldsathöfn sú sem fólst í veitingu sérleyfisins til Ó h/f var ólögmæt stjórnvaldsathöfn sem fella bar úr gildi. Samgönguráðherra varð ekki skyldaður til að veita S h/f umrætt sérleyfi þótt óheimilt hefði verið að veita það öðrum. Veiting sérleyfisins til Ó h/f var því felld úr gildi.

☞ Stjórnsýsla. 854

Sjálfræði

X var svipt sjálfræði með úrskurði héraðsdómara skv. ákvæði 3. gr. a laga nr. 68/1964. Úrskurðurinn var kveðinn upp 14. júní 1985 að viðstöddum skipuðum verjanda X. Lögmaðurinn K skaut málinu til Hæstaréttar fyrir hönd X með ódagsettu bréfi sem barst héraðsdómara 3. júlí 1985. – Ekki var kært innan tilskilins frests og var málinu vísað frá Hæstarétti. 962

Stúlkan A hafði að beiðni foreldra sinna verið svipt sjálfræði með dómi sakadóms. Dóminum var að ósk A skotið til Hæstaréttar. Í upphaflegri kröfugerð valdstjórnarinnar var krafist staðfestingar héraðsdóms. Við munnlegan flutning málsins fyrir Hæstarétti var þess hins vegar krafist af hálfu valdstjórnarinnar að sjálfræðissviptingin yrði felld úr gildi vegna breyttra aðstæðna A. Af hálfu A var þess krafist að henni yrði fengið sjálfræði að nýju. – Er foreldrar A beiddust þess 16. janúar 1984 að hún yrði svipt sjálfræði bar mál til sviptingar lögræðis undir sakadóms, sbr. lögskýringu á ákvæðum II. kafla laga nr. 95/1947, sbr. 4. tl. 2. gr. laga nr. 74/974, áður 4. tl. 2. gr. laga nr. 27/1951, samkvæmt dóm Hæstaréttar 20. júlí 1984. Ný lög um lögræði nr. 68/1984 öðluðust gildi 1. júlí s.á. og var málinu á hendur A þá ekki lokið. Með nýju lögunum var gerð sú breyting á meðferð mála til sviptingar lögræðis að þau voru lögð til héraðsdómara sem fer með almenn einkamál, sbr. 6. gr. laganna, og er saksóknara ekki lengur ætlað að hlutast til sókn þessara mála. Í lög nr. 68/1984 skorti ákvæði er mælti fyrir um hvernig fara skyldi með mál sem rekin voru fyrir sakadómi en var ólokið við gildistöku laganna. Með hliðsjón af þeirri reglu, sem m.a. kemur fram í 222. gr. laga nr. 85/1936 og 51. gr. laga nr. 57/1949, var talið að mál A hafi borið að leiða til lykta í sakadómi. Úrlausn sakadóms, sem byggist

á heimild í c-lið 1. mgr. 3. gr. laga nr. 68/1984, sbr. áður 3. tl. 5. gr. laga nr. 95/1947, var talin rétt eins og högum A var háttað. Tilmæli um endurveitingu sjálfræðis bar hins vegar að hafa uppi fyrir hér- aðsdómara, sbr. 1. mgr. 9. gr. laga nr. 68/1984. Kröfu valdstjórnar- innar um að A yrði veitt sjálfræði að nýju var vísað frá Hæstarétti.

☞ Dómsólar. 411

Sjálfskuldarábyrgð

Ó og S höfðu gefið C, viðskiptabanka fyrirtækis í Noregi, yfirlýsingu um sjálfskuldarábyrgð á skuldbindingum þess við bankann. Rekstur fyrirtækisins gekk illa og var bú þess tekið til gjaldþrotaskipta. Ó og S töldu sjálfskuldarábyrgðaryfirlýsingu sína hafa fallið úr gildi með samkomulagi við C. Einnig mætti rekja skuldir þær, sem þeir voru taldir bera ábyrgð á, til gáleysis sarfsmanna C. – Samkomulag það við C, sem Ó og S vísuðu til, kom aldrei til framkvæmda. Engin haldbær rök komu fram fyrir málsástæðum Ó og S. C var því heimit að krefja S og Ó um greiðslu skulda fyrirtækisins á grund- velli sjálfskuldarábyrgðaryfirlýsingarinnar. 1156

Sjómannalög

Dómar út af vinnusamningum sjómanna.

☞ Vinnusamningar. 43, 315, 1360

Sjóveð

Sjóveðréttur dæmdur í skipi til tryggingar greiðslu launa í veikinda- forföllum. 43, 315, 1360

Sjóveðréttur dæmdur í skipi til tryggingar björgunarlaunum. ☞ Björgun. Sératkvæði. 872

Skaðabætur

A. Innan samninga

G og húsfélagið M gerðu með sér verksamning um að G gengi frá bif- reiðastæðum við rað- og fjölbýlishús M. Ágreiningur reis um fram- kvæmd verksins. – G var talinn eiga rétt á nokkurri aukapóknun vegna verðhækkana á samningstímanum. Verkinu var hins vegar stórlega áfátt og var G gert að greiða M skaðabætur.

☞ Verksamningar. Sératkvæði. 59

Bifreið sem Ó seldi P var að mati dómkvaddra matsmanna haldin veru-

legum göllum. Þ mátti ekki gera sér grein fyrir göllunum við skoðun. Ó var gert að greiða Þ skaðabætur með vísan til 2. mgr. 42. gr. laga nr. 39/1922. ☞ Lausafjárkaup.	81
H tók að sér að reisa hús fyrir A. Ágreiningur reis um greiðslu verklauna. A taldi sig eiga skaðabótakröfu til skuldajafnaðar vegna galla og tafa á verki H. Skaðabótakröfu A var hafnað. ☞ Verksamningar	354
H og V keyptu íbúð af S. Gallar komu fram á vatns- og skolplögn íbúðarinnar. H og V höfðu orðið gallanna vör er þau skoðuðu íbúðina en þau máttu ekki búast við því, þótt húsið væri gamalt, að lagnir þessar væru svo stórgallaðar sem þær reyndust vera. H og V áttu rétt á skaðabótum af þessum sökum og komu þær til skuldajafnaðar við það sem H og V áttu ógreitt af kaupverðinu. ☞ Fasteignakaup.	374
Starfsmaður V h/f hafði gert teikningar er hann starfaði á teiknistofu Þ. Starfsmaðurinn notaði teikningarnar í starfi sínu hjá V h/f án heimildar Þ. V h/f var gert að greiða Þ skaðabætur með vísan til 3. mgr. 56. gr. laga nr. 73/1972. ☞ Höfundaréttur.	528
P var umboðsmaður dagblaðsins D á Selfossi. Hann sá um alla dreifingu til áskrifenda, tók upp lausasölu á blaðinu og skipulagði störf varðandi umboðsmennskuna. Við sameiningu D og dagblaðsins V var P sagt upp umboðsstarfinu fyrirvaralaust. Við uppsögnina varð P, sem ráðinn var ótímabundið, fyrir tjóni sem D bar skaðabótaábyrgð á þótt samningar aðila kvæðu ekki á um hvernig með skyldi fara ef til fyrirvaralausrar uppsagnar á umboðsmennskunni kæmi. ☞ Umboðsmennska.	539
Skipafélagið H h/f tók að sér að flytja gám með vörum frá Englandi til fyrirtækis hér á landi. Vátryggingafélagið R Ltd. hafði selt vátryggingu fyrir vörur þessa. Gámurinn var fluttur á þilfari skips H h/f en þess var ekki getið í farmskríteinu. Gámurinn fór fyrir borð í stórsjó og glataðist. R Ltd. greiddi eiganda varanna tjón hans en hann framseldi félaginu skaðabótakröfu sína á hendur H h/f. R Ltd. beindi svo kröfunni að H h/f. – Samkvæmt 2. mgr. 143. gr. siglingalaga nr. 66/1963 gat farmflytjandi ekki borið fyrir sig að vara hefði verið flutt á þilfari ef þess var ekki getið í farmskríteinu. H h/f gat ekki borið fyrir sig ákvæði 19. gr. farmskríteinis, sem ritað var á svonefnt „Conline“ eyðublað, því til framdráttar að heimilt hefði verið að flytja gáminn á þilfari skipsins, sem ekki var gert til gáma-	

flutninga, án þess að geta þess í farmskírteini. H h/f var gert að greiða kröfu R Ltd. ☞ Farmflutningur	563
B seldi F íbúð sína. Rakaskemmdir komu fram í íbúðinni og stöfuðu þær að mati dómkvaddra matsmanna af ófullnægjandi frágangi á þerrilögn. Ekkert var komið fram um að B, sem eignast hafði húsið 20 árum eftir að það var reist, hefði mátt vita um þennan galla. Þar sem skaðabótakrafa F var eingöngu reist á þessari málsástæðu var B sýknaður af kröfum F.	
☞ Fasteignakaup.	580
A og S gerðu kauptilboð í íbúð B og R sem þau samþykktu innan tilskilins samþykkisfrests, sbr. 1. mgr. 2. gr. laga nr. 7/1936. B og R afturkölluðu samþykki sitt en það var ekki gert réttilega. A og S kröfðust efnda á kauptilboði sínu og kröfðust skaðabóta vegna afnotamissis íbúðarinnar. B og R var gert að efna hið samþykkt kauptilboð og greiða A og S skaðabætur vegna afnotamissis íbúðarinnar.	
☞ Fasteignakaup. Sératkvæði	671
Þ seldi G jörð sína með húsum, gögnum og gæðum og 70 ha ræktunar. Kaupverðið var ákveðið 725.000, 00 krónur, þar með taldar áhvílandi veðskuldir sem G tók að sér að greiða. Stærð ræktaðs lands reyndist minni en sagt var. G greiddi 340.000,00 krónur af kaupverðinu, tók að sér greiðslu áhvílandi skulda og taldi sér heimilt að skuldajafna skaðabótakröfu sinni við eftirstöðvar kaupverðsins. – Bætur vegna þess sem skeikaði um stærð landsins töldust hæfilega ákveðnar 60.000, 00 krónur. G var gert að greiða mismuninn á þeirri fjárhæð og eftirstöðvum kaupverðsins.	
☞ Fasteignakaup.	1284

B. Utan samninga

1. Bifreiðar

Við A-kaupstað var unnið við lagningu nýs þjóðvegjar er lá yfir gamla þjóðveginn. Meðan á framkvæmdum stóð settu starfsmenn Vega-gerðar ríkisins upp stöðvunarmerki við nýja þjóðveginn samkvæmt sérstakri heimild lögreglufirvalda og var lítið á það sem bráðabirgðaráðstöfun skv. 4. mgr. 65. gr. umferðarlaga nr. 40/1968. Ráðstöfun þessi var ekki auglýst sérstaklega. Stöðvunarmerkin voru tekin niður að höfðu samráði við starfsmann A-kaupstaðar er lokið var við að tengja nýja veginn. Samhliða því voru sett upp tvö A-10 aðvörunarmerki við gamla þjóðveginn. H ók eftir gamla þjóðvegin-

um og lenti í árekstri við vörubifreið sem ekið var eftir nýja veginum inn á vegamótin. H taldi ökumann vörubifreiðarinnar eiga sök á árekstrinum með því að aka inn á ganamótin eftir vegi sem ekki hefði verið tekinn í umferð. H taldi taldi starfsmenn Vegagerðar ríkisins hafa tekið stöðvunarskyldumerkin niður í heimildarleysi og krafði ríkissjóð, Vegagerð ríkisins, bæjarsjóð A-kaupstaðar, svo og váttryggingarfélag vörubifreiðarinnar, um skaðabætur fyrir tjón það sem hún varð fyrir við áreksturinn. – Ekki var talið að starfsmenn Vegagerðar ríkisins hefðu numið stöðvunarskyldumerkin ólöglega á brott. H ók eftir gamla þjóðveginum fram hjá varúðarmerkjunum án þess að veita þeim eftirtekt og inn á gatnamótin án þess að virða biðskyldu. H átti því sök á árekstrinum. Vörubifreiðin átti umferðarrétt gagnvart bifreið H. Stefndu voru sýknaðir af kröfum H.

☞ Bifreiðar. Sératkvæði 444

Konan S ók bifreið sinni og lenti í árekstri við bifreið J. S skaddaðist í andliti við árekssturinn. Ágreiningslaust var að J bæri óskipta fébótaábyrgð á tjóni S. Í málinu var eingöngu ágreiningur um miskabætur. Niðurstaða héraðsdóms um miskabætur S til handa var staðfest. ☞ Bifreiðar. Sératkvæði 665

Hross voru rekin eftir Eyjafjarðarbraut í átt til Akureyrar að kvöldi til í janúarmánuði 1983. Tveir menn fóru fyrir rekstrinum og tveir ráku lestina. Rekstrarmenn voru allir klæddir endurskinsvestum. Ökumaður bfreiðar H h/f, sem tryggð var lögboðinni ábyrgðartryggingu hjá S h/f, kom úr gagnstæðri átt. Bifreiðinni var ekið inn í hópinn og drapst eitt hrossið. Eigandi þess krafði H h/f og S h/f um skaðabætur. Ágreiningur var ekki um fjárhæð tjónsins sem H h/f og S h/f var gert að greiða. ☞ Bifreiðar 1240

2. Líkamsmeiðingar

A lá í gólfinu eftir slagsmál á veitingastað í R-vík. Konan M kom að og laut niður að A til að kanna ástand hans. A sparkaði þá í höfuð M. Við það skullu tennur hennar saman og kvarnaðist úr þeim. M krafði A um kostnað við viðgerð á tönnum sínum. – M gat ekki dulist að slagsmál höfðu orðið og ryskingar þar sem hún kom að A. Það var óvarlegt af henni að skipta sér af A og var henni því gert að bera $\frac{1}{4}$ hluta af tjóni sínu en A skyldi bæta það að $\frac{3}{4}$ hlutum. . 137

Talið var sannað að B hefði hrundið stúlkunni K á steinker á gólfi félagsheimilis. K skaddaðist alvarlega á hálsi, barkakýlið brotnaði og olli það henni hæsi til frambúðar. Varanleg örorka K var metin

20%. B var dæmdur til að greiða K bætur fyrir örorkutjón og miska. Sératkvæði.	1076
---	------

3. Opinber mál

W var sakfelldur fyrir að ræna peningatösku af mönnum sem fluttu peninga fyrir Áfengis- og tóbaksverlun ríkisins (Á) í næturgeymslu í banka. I var sakfelldur fyrir hlutdeild í ráninu og G var sakfelldur fyrir að varðveita ránsfenginn og nota hann að hluta. W, I og G var gert að greiða Á in solidum þann hluta reiðufjár í töskunni sem ekki kom til skila, að fráðreginni fjárhæð sem I hafði greitt. Þá voru W, I og G dæmdir til að greiða skaðabætur vegna tjóns á bifreið sem W hafði tekið í heimildarleysi og notuð var við ránið. ☞ Rán. Sératkvæði.	150
H braust ásamt öðrum mönnum inn í verslun og geymsluskúr. Þeir stálu þar vörum og peningum. Þeim var gert að greiða tjónþolum skaðabætur. ☞ Þjófnaður.	622
Lögreglan var kölluð til að fjarlægja S af veitingastað vegna ósämlegrar hegðunar hans. Löggæslumaðurinn G stóð að því ásamt tveimur öðrum lögreglumönnum að handtaka S og færa hann á lögreglustöð í lögreglubifreið. S lá á gólfinu aftur í lögreglubifreiðinni og gætti G hans einn. Við flutninginn hlaut S áverka á höfði sem raktir voru til gáleysis G. Var G gert að greiða S bætur fyrir fjártjón og miska. ☞ Brot í opinberu starfi. Sératkvæði	883
R var sakfelldur fyrir að nauðga stúlkunni X og var gert að greiða henni bætur fyrir fjártjón og miska. ☞ Nauðgun.	936
H var sakfelldur fyrir að brjótast inn í íbúð konunnar K að nóttu til, ráðast á hana er hún vaknaði og misþyrma henni. H var gert að greiða K bætur fyrir fjártjón og miska. ☞ Líkamsárás. Þjófnaður. Tilraun.	1260

4. Vinnuslys

S starfaði á vegum G og J. Hann stjórnaði vélskóflu við malarnám í S-felli. Vélskóflan fór út af 7-8 m háum malarvegi og slasaðist S mikið. Hann byggði skaðabótakröfu sína á hendur G og J á því að slysið yrði rakið til vanbúnaðar á stýris- og hemlabúnaði vélskóflunnar auk þes sem verkstjórn hefði verið áfátt. G og J bæru því sem vinnuveitendur og eigendur vélskóflunnar ábyrgð á tjón því sem hann varð fyrir. – S var kunnugt um ástand vélarinnar. Hún var notuð í námu við rætur S-fells eingöngu til að moka lausu efni á bifreiðar og þá aðeins ekið á sléttu svæði og mjög stuttar vegar.

lengdir. Talið var að S hefði farið út fyrir starfssvið sitt er hann fór á vélinni upp í S-fell. S var jafnframt talinn hafa sýnt af sér slíkt gáleysi og stofnað sér í svo mikla hættu að hann yrði að bera tjón sitt sjálfur.

587

Drengnum J, 13 ára, var komið til sumarstarfa hjá bóndanum R. Dag einn var unnið við að dreifa mykju á túnið. Henni var dælt úr haughúsinu með snigli sem knúinn var af kyrrstæðri dráttarvél. Drifskafði milli snigilsins og dráttarvélarinnar var varið með plasthlíf nema 5-7 sm bil. J átti að aka mykjudreifaranum út á túnið með annarri dráttarvél. Er J beið þess að mykjudreifarinn fylltist festist fatnaður hans með einhverjum hætti í ásnum frá sniglinum. Vattst fatnaðurinn upp á ásin með þeim afleiðingum að J kastaðist til og slóst við tækið. J varð fyrir alvarlegum meiðslum á höfði. Varanleg örorka J var metin 75%. J krafðist skaðabóta úr hendi R vegna tjóns síns. Var því haldið fram að óheimilt hafi verið að fela J þetta verk án tilsagnar og eftirlits sbr. 41. gr. laga nr. 53/1966 um vernd barna og ungmenna og 40. gr. rgl. nr. 105/1970 um sama efni. Þá var því haldið fram að tækjabúnaðurinn sem notaður var hefði verið hættulegur. – Litlar líkur voru á því að slys hlytist af búnaðinum sem notaður var. Ekki kom fram að R hefði sérstaklega vakið athygli J á því að hætta gæti stafað af hinum óvarða hluta snúningsássins ef óvarlega væri farið. J var tæplega 14 ára þegar slysið varð. Hann hafði vanist meðferð dráttarvéla um sumarið hjá R. Var miðað við það að J hefði fengið fullnægjandi almenna tilsögn hjá R um akstur dráttarvéla og að R hefði brýnt fyrir honum að gæta varkárni er hann færi með vélar. J mátti gera sér grein fyrir að ónaðsynlegt var og óvarlegt standa svo við mykjusnigilinn sem hann gerði. J átti því verulega sök á tjóni sínu. R var gert að bæta $\frac{1}{3}$ hluta tjóns J en $\frac{2}{3}$ hluta þess skyldi J bera sjálfur.

1104

M vann hjá S h/f við húsasmíði. Notuð voru steypumót úr þungum stál-flekum. Ytri flekunum var lyft með krana og komið fyrir í járnskóm sem festir voru með múrboltum í vegginn undir mótunum. Skór þessir voru jafnframt undirstaða vinnupalls. M var að taka á móti fleka og koma honum fyrir er skór lét undan þunga flekans og vinnupallurinn féll. M hælbrotnaði í fallinu. Orsök þess að pallurinn féll var ekki fyllilega upplýst en hún gat m.a. verið sú að skórinn hefði dregist út af múrboltanum sem átti að halda honum föstum. M krafði A, byggingameistara húsin, um skaðabætur vegna tjóns síns vegna slyssins. – A var að vísu ekki vinnuveitandi manna

þeirra sem við verkið unnu en hann var framkvæmdastjóri S h/f og byggingameistari hússins og hafði aðalumsjón með smíði þess. Bar honum því að gæta þess að notaður væri nægilega traustur búnaður við að setja upp og festa verkfallana. Þar sem á þessu varð misbrestur var A talinn fébótaskyldur gagnvart M enda varð A að bera hallann af því eins og á stóð að ekki fór fram rannsókn á vettvangi er hefði getað leitt í ljós orsök slyssins. – M hafði uppi hærri fjárkröfur við munnlegan málflutning fyrir Hæstarétti en hann hafði gert í héraði og í skriflegri greinargerð sinni til Hæstaréttar. Komst sú hækkun kröfunnar ekki að fyrir Hæstarétti skv. 45. gr. laga nr. 75/1973.

1137

5. Ýmis tilvik

Unnið hafði verið að viðgerð á bifreið og henni komið fyrir á bifreiðastæði við götu í A-kaupstað. Starfsmenn kaupstaðarins fjarlægðu bifreiðina og komu henni fyrir hjá áhaldahúsi kaupstaðarins. A-kaupstaður hafði ekki firrt sig ábyrgð á að sjá um að varsla bifreiðarinnar væri með öruggum hætti. Kaupstaðnum var gert að bæta H tjón hans. ☞ Bifreiðar.

116

G, 10 ára, sprengdi naglabyssuskot og missti við það sjón á öðru auga. Skotið hafði hann fengið hjá félögum sínum. Þeir sögðust fyrst hafa fundið skotin við skúr hjá húsi sem var í smíðum. Síðar kváðust þeir hafa tekið skotin hjá verkfærakistu inni í nýbyggingunni og enn síðar að þeir hefðu tekið þau úr kistunni sem verið hefði ólæst og eitt þessara skota hefðu þeir fengið G. – Byggingameistarinn P annaðist smíði hússins og átti verkfærakistuna. Hann kvaðst hafa geymt þar skot, þó ekki eins og drengirnir höfðu haft undir höndum. Vinnuskúrin var P óviðkomandi. P var sýknaður af bótakröfu G þar sem óvíst þótti hvar drengirnir hefðu tekið skotin. ☞ Sératkvæði.

235

Konan Á var á leið í verslunarhús G h/f í G-firði í desembermánuði 1979 er hún datt á stétt fyrir framan verslunarhúsið. Við fallið öklabrotnaði Á og fór úr öklalið. Fram var komið að stéttin var flughál þennan morgun. Á taldi starfsfólk G h/f hafa vanrækt að koma í veg fyrir hálkuna með því að strá íseyðandi efni á stéttina. Á krafði G h/f um skaðabætur. – Ekki var leitt í ljós að svell hefði legið á stéttinni við hús G h/f eða að hálka sú sem þar myndaðist að morgni þess dags sem slysið varð hefði verið meiri en annars staðar á umferðarleiðum í kaптúninu og einatt má búast við í óstöðugu tíðarfari hér á landi. G h/f var sýknað af kröfum Á. Sératkvæði ...

634

- A leigði Rafmagnsveitum ríkisins (R) vélgröfu ásamt stjórnanda gegn ákveðnu gjaldi fyrir hverja klukkustund. R lét öðrum aðilum, þeirra á meðal S-hreppi, í té afnot vélgröfunnar þegar ekki voru næg verkefni fyrir hana. Á um það bil 5 vikna tímabili slitnuðu símastrengir í eigu Póst- og símamálastofnunar (P) á 6 stöðum þar sem vélgrafan var að störfum, ýmist fyrir R eða S-hrepp. – A var sýknaður af skaðabótakröfum P vegna skemmdanna á strengjunum þar sem mistök gröfustjórans voru ekki sönnuð. A varð ekki heldur gerður ábyrgur fyrir tjóninu eftir ákvæðum 14. gr. laga um fjarskipti nr. 30/1941. 1042
- S og P áttu sumarbústað í Kárastaðalandi í Þingvallasveit en á næstu lóð fyrir norðan átt B sumarbústað sinn. Í fárviðri sem geisaði um vestanvert landið að kvöldi 16. febrúar 1981 fauk hluti af þakinu á sumarbústað S og P. Allt þakið fauk af sumarbústað B. Hann taldi að þakið á sumarbústað S og P hefði fokið vegna þess að frágangur á því var ófullkominn. Brak úr því hefði svo rofið framhliðina á sumarbústað hans. Þá hefði vindur átt greiða leið inn í sumarbústaðinn og svipt þakinu af. B taldi S og P bera ábyrgð á ófullkomnum frágangi á þakinu á sumarbústað þeirra. Því bæri þeim að bæta tjón það sem varð á sumarbústað hans og innbúi. – Í matsgerð sinni tóku matsmenn ekki til úrlausnar hver hefði verið orsök þess að þakið fauk af sumarbústað B. Talið var ósannað að það yrði rakið til vanbúnaðar sem kynni að hafa verið á sumarbústað S og P. Þau voru því sýknuð af kröfum B. ➡ Húseigandaábyrgð. Sératkvæði . 1131
- P kvaðst í mörg ár hafa átt í baráttu við skattfyrirvöld, framtalsnefnd Reykjavíkur, skattstjórnann í Reykjavík, ríkisskattstjóra og gjaldheimtustjórnann í Reykjavík vegna rangra og tilefnislausra hækkana opinberra gjalda á sig. P höfðaði mál á hendur Gjaldheimtunni í Reykjavík, framtalsnefnd Reykjavíkur, borgarsjóði Reykjavíkur og ríkissjóði til heimtu miskabóta. – Framtalsnefnd var stjórnsýsluaðili sem ekki varð beint að sjálfstæðum kröfum vegna tjóns sem P taldi sig hafa orðið fyrir. P lét að því liggja að hann hefði orðið fyrir tjóni vegna dómaraverka skiptaráðanda í Reykjavík sem kvað upp úrskurð um að bú P skyldi tekið til skipameðferðar sem gjaldþrota. Úrlausn um bótaskyldu ríkissjóðs vegna dómaraverka hlaut að byggjast á mati á þeim verkum. Slík úrlausn varð ekki fengin með málssókn gegn ríkissjóði í héraði, sbr. 2. mgr. 34. gr. laga nr. 85/1936. Hinn áfrýjaði dómur var ómerktur að því er varðaði kröfur P á hendur framtalsnefnd Reykjavíkur og ríkissjóði og var kröfum á

hendur þeim vísað frá héraðsdómi. Aðrir stefndu voru sýknaðir af kröfum P. ➤ Aðild.

1210

Skattar

K gerði réttarsátt um að greiða skuld G s/f og C við Gjaldheimtuna í Reykjavík. K áskildi sér rétt til að kom að sönnun um að hann væri ekki réttur aðili kröfunnar eða að um ranga álagningu á G s/f og/ eða C væri að ræða. Síðan var með samþykki Á, eiginkonu K, gert fjárnám í fasteign hennar til tryggingar skuldinni. Við nauðungaruppbóð á eigninni mótmælti Á að það næði fram að ganga. – Fram kom af gögnum málsins að skuldin var vegna opinberra gjalda sem lögð voru á G s/f og C. Skuldin hafði ekki verið greidd. Fjárnámsgerðinni hafði ekki verið afrýjað og engum athugasemdum hreyft við henni. Engir gallar voru á fjárnámsgerðinni sem valdið gætu ógildi hennar ex officio, sbr. 13. gr. laga nr. 57/1949, og var hún því fullnægjandi uppboðsheimild. Úrskurður uppboðsréttar um nauðungaruppbóð á fasteign Á stóð því óhaggaður.

➤ Nauðungaruppbóð

573

Að kröfu Gjaldheimtunnar í Reykjavík (G) var hinn 20. maí 1983 kveðinn upp úrskurður um að lögtak skyldi fara fram hjá L til tryggingar vangoldnum eftirstöðvum opinberra gjalda hans miðað við 10. febrúar 1983. G taldi lögtakskröfuna að fullu greidda þar sem greiðslur er bærust frá L eftir uppkvaðningu lögtaksúrskurðarins hefðu verið látnar ganga til greiðslu hennar. Vegna kröfugerðar G fyrir Hæstarétti var lögtaksúrskurðurinn felldur úr gildi. ➤ Lögtak. Sératkvæði.

1398

Að kröfu Gjaldheimtunnar í Reykjavík (G) var gert lögtak hjá L hinn 20. júní 1984 til tryggingar greiðslu opinberra gjalda hans. L innti af hendi greiðslu til G 21. janúar 1983 og tók fram að um væri að ræða lokagreiðslu álagningar 1982. L innti einnig af hendi til G sama dag aðra greiðslu og tók fram að þar væri um að ræða lokagreiðslu samkvæmt skattbreytingaseðli 30. nóvember 1981. L taldi sig hafa greitt að fullu fyrirframgreiðslur gjalda ársins 1983, en með skattbreytingseðli 1. febrúar 1984 voru þau hækkuð. L taldi sig hafa gert fullnaðarskil við G, þó þannig að enn væri ágreiningur um útreikning dráttarvaxta frá fyrri árum. G ráðstafaði hluta greiðslna L til lúkningar á eldri skuldum hans sem lögtaks hafði verið krafist fyrir. L hafði áfrýjað úrskurði fógetaréttar. – G hafði ekki rétt til þess eins og þarna stóð sérstaklega á að láta fjárhæðir, sem L hafði

ætlað til greiðslu á gjöldum ársins 1983, renna til greiðslu á hinni umdeildu skuld áður en mál það sem rekið var út af henni var leitt til lykta og svipta L þannig rétti til að fá endanlega skorið úr þeim ágreiningi. Lögtaksgerðin var því felld úr gildi. ☞ Lögtak	1405
Gjald skv. bráðabirgðalögum nr. 63/1980, sbr. lög nr. 101/1966 um Framleiðsluráð landbúnaðarins o.fl., sbr. lög nr. 15/1979, var innheimt af kjarnfóðri sem Á keypti til bús síns. – Kjarnfóðurgjaldið var skattur í skilningi 40. gr. stjórnarskrárinnar. Með því að ákveða gjaldið svo hátt sem gert var en heimila jafnframt endurgreiðslu gjaldsins að hluta „eftir reglum sem framleiðsluráð ákveður“ var skattlagningarvaldið í reynd hjá F. Slíkt framsal Alþingis á skattlagningarvaldi til óæðra stjórnvalds, sem þar að auki var skipað með þeim hætti sem F var, braut í bága við ákvæði 40. gr. stjórnarskrárinnar. Álagning og innheimta kjarnfóðurgjaldsins til 2. október 1981 skorti lagastoð. Var F og R gert að endurgreiða kjarnfóðurgjald það sem Á hafði verið gert að greiða til þess tíma. ☞ Stjórnarskrá. Sératkvæði.	1544

Skilasvik

G átti ásamt öðrum manni hluta í húsi. Lögtak var gert í eigninni fyrir oinberum gjöldum að viðstöddum G sem benti á eignarhlutann. Lögtakinu var ekki þinglýst. Nokkrum mánuðum síðar seldu G og sameigandi hans eignarhluta sinn í húsinu og lét G lögtaksins ekki getið. Salan varðaði G refsíðabyrgð skv. 2. tl. 250. gr. alm. hgl. G greiddi síðar lögtakskröfuna og var ákvörðun um refsingu frestað skilorðsbundið.	1448
---	------

Skilnaðarsamningar

Sjá: Búskipti

Skilorð

H var sakfelldur skv. 1. mgr. 194. gr., sbr. 20. gr. alm. hgl. Refsing hans var ákveðin 10 mánaða fangelsi, þar af 7 mánuðir skilorðsbundnir. ☞ Nauðgun. Sératkvæði.	300
Á var sakfelldur fyrir líkamsáraásir skv. 1. mgr. 217. gr. alm. hgl., sbr. 10. gr. laga nr. 20/1981. Á var 18 ára er hann framdi brotin. Refsing hans var ákveðin 20 daga skilorðsbundið varðhald. ☞ Líkamsárás.	608

G var með tveimur dómum uppkveðnum 29. nóvember 1984 og 5. mars 1985 sakfelld fyrir ölvunarakstur 3. september 1983 og 25. maí 1984. Héraðsdómari lét undir höfuð leggjast að taka afstöðu til hvort skilorðsdómur yfir G frá 18. júní 1984 skyldi látinn haldast eða málin tekin til meðferðar og dæmd í einu lagi, sbr. 60. gr. alm. hgl., sbr. lög nr. 22/1955 og 20/1981. – Skilorðsdómurinn var látinn haldast, en G gerð refsing fyrir umferðarlagabrotin skv. 77. gr. og 78. gr. alm. hgl. ☞ Bifreiðar.	979
Refsing fyrir líkamsárás ákveðin skilorðsbundið varðhald í 30 daga. ☞ Líkamsárás.	992
Refsing fyrir þjófnað var ákveðin 20 daga skilorðsbundið fangelsi. ☞ Þjófnaður.	1029
Refsing fyrir líkamsárás ákveðin skilorðsbundið fangelsi í 6 mánuði. ☞ Líkamsárás.	1063
Refsing fyrir líkamsárás ákveðin skilorðsbundið fangelsi í 5 mánuði. ☞ Líkamsárás.	1260
Refsing fyrir skjalafals var ákveðin 60 daga skilorðsbundið fangelsi. ☞ Skjalafals	1376
Ákvörðun um refsingu frestað skilorðsbundið í tvö ár. ☞ Skilsvik.	1448

Skiptamál

Bú hjónanna E og T var tekið til opinberra skipta við hjónaskilnað þeirra. Við uppskrift á eignum búins var bent á fyrirtæki sem var skráð einkafirma mannsins, T, svo og þinglýstan eignarhluta hans í fasteign. T krafðist þess að eignum þessum yrði haldið utan skiptanna sem séreign sinni en E mótmælti því. – Skiptaréttur hafnaði kröfu T með úrskurði sem staðfestur var með vísan til 2. mgr. 47. gr. laga nr. 20/1923 og grunnreglu 63. gr. skiptalaga nr. 3/1878.	1085
J hafði ráðstafað eignum sínum með erfðaskrá. Bú hans var tekið til opinberra skipta. A og B töldu sig eiga rétt til að fá utan skuldaraðar fé sem J hafði varðveitt vegna ágreinings þeirra. Þingsókn af hálfu A féll niður. Skiptaráðandi felldi skiptaréttarmálið niður. – Skiptaréttarmálið var höfðað til að skera úr ágreiningi A og B sem ekki varð leiddur til lykta með viðunandi hætti nema báðir væru málsaðilar, enda höfðu þeir báðir lýst kröfum í búið. Ákvæði 25. gr. og 38. gr. laga nr. 3/1878 giltu um málið. Réttur A til greiðslu úr dán-	

arbúinu breyttist ekki þó að útivist hefði orðið af hans hálfu. Hinn kærði úrskurður var því felldur úr gildi.	320
--	-----

Skjalafals

J var sakfelldur fyrir að hafa falsað nafnritanir á fjölda tékka. J var dæmdur til greiðslu skaðabóta en kröfum um dráttarvexti var áfátt og var þeim vísað frá sakadómi. ☞ Tékkar.	394
B var, auk annarra ákæruatriða, sakfelldur fyrir að hafa falsað sölutilkynningu til Bifreiðaeftirlits ríkisins. ☞ Bifreiðar.	542
A var, auk annarra ákæruatriða, sakfelld fyrir að hafa falsað nokkra tékka. ☞ Tékkar.	1089
P var, auk annarra ákæruatriða, sakfelldur fyrir að hafa falsaði nafnritanir á 3 tékka. ☞ Skilorð.	1376

Skuldabréf

Ekki var nauðsynlegt að skírskota í veðskuldabréfum til 39. gr. lögræðis-laga til þess að uppboðskrafa næði fram að ganga. ☞ Nauðungaruppboð.	21
Á höfðaði mál samkvæmt ákvæðum XVII. kafla laga nr. 85/1936 á hendur A, B, og C til greiðslu á skuld samkvæmt skuldabréfi sem A hafði gefið út. B og C höfðu tekist á hendur sjálfskuldarábyrgð á greiðslu skuldarinnar. Stefndu byggðu sýknukröfu sína eingöngu á því að Á væri ekki réttur aðili málsins. Skuldareigandi væri bankinn D sem ekki hefði framselt Á kröfu sína. – Í meginmáli skuldabréfsins í frumgerð var bankinn sagður skuldareigandi. Lögmaður Á fékk skuldabréfið til innheimtu og lét með samþykki bankans sviga um nafn hans og ritaði nafn Á í staðinn. Lögð var fram yfirlýsing bankans um að hann hefði aldrei verið eigandi skuldabréfsins en það hefði verið í bankanum til innheimtu fyrir Á. Lagt var til grundvallar að Á væri réttur eigandi kröfunnar og var kröfu A, B og C um sýknu vegna aðildarskorts hafnað. ☞ Aðild.	419
A hafði tekist á hendur sjálfskuldarábyrgð á greiðslu skuldar J við H samkvæmt skuldabréfi. H höfðaði áskorunarmál til heimtu skuldarinnar óskiptar úr hendi J, A og annars ábyrgðarmanns. A hvorki sótti né lét sækja þing í málinu. Áskorunarstefnan var árituð um aðfararháfi. Fjárnám var gert í eignum A. A skaut fjárnámsgerðinni til Hæstaréttar og hélt því fram að H væri ekki eigandi kröfunnar heldur bankinn S og hefði nafn hans verið máð af skuldabréfinu. Ekki kom fram að forföll hefðu hindrað þingsókn A	

í héraði. Skilyrðum 45. gr. laga nr. 75/1973 var ekki fullnægt og kom málsástæða A ekki til álita í Hæstarétti.

☞ Áskorunarmál. 880

Ó bar að greiða afborganir af veðskuldabréfum sem hann hafði gefið út til handhafa. Ósannað var að hann hefði fengið tilkyningu um að bréfin væru til innheimtu í banka. Ó var því rétt að biðja þess að handhafi veðskuldabréfanna segði til sín. Ó lagði afborganir og vexti á geymslureikning. – Ó bar að greiða afborganir og vexti tafarlaust er honum varð kunnugt um greiðslustað. Þess í stað lagði Ó ófullnægjandi greiðslur inn á geymslureikning. Er tilkynning barst um greiðsluna voru orðin svo veruleg vanskil að skuldareiganda var heimilt að krefja Ó um eftirstöðvar veðskuldabréfanna og krefjast nauðungaruppboðs á hinni veðsettu eign. ☞ Nauðungaruppboð 1268

Skuldajöfnuður

S lánaði L h/f 40.000 dósabotna 15. maí 1981 gegn skilum „í sama“. S framseldi J eignarrétt sinn að dósabotnunum 23. apríl 1982 en hann framseldi rétt sinn til K 14. maí 1982. K krafði L h/f um andvirði dósabotnanna á verðlagi í maí 1982. L h/f taldi að við útreikning kröfunnar ætti að miða við verð á dósabotnum 15. maí 1981 er var mun lægra. L h/f taldi sig einnig eiga kröfu á hendur J vegna fyrri viðskipta og krafðist skuldajafnaðar á henni við kröfu K. – L h/f sýndi ekki fram á rétt sinn til skuldajafnaðar við kröfu K. K mátti krefja L h/f um efndir lánessamningsins eftir efni hans. L h/f var gert að greiða verðmæti dósabotnanna á verðlagi í maí 1982. ☞ Framsal kröfu. 813

Slysatrygging

Sjá: Vátrygging

Stefnubirting

Áfrýjandi lét birta áfrýjunarstefnu í Lögbirtingablaði þótt vitað væri um heimilsfang stefnda erlendis og þess getið í stefnu. Þetta var ófullnægjandi stefnubirting skv. 2. mgr. 95. gr. laga nr. 85/1936. Stefndi hvorki sótti þing fyrir Hæstarétti né lét sækja þing og var málinu vísað frá Hæstarétti. ☞ Frávísun. 816

Stjórnarskrá

Ákvæði 21. gr. laga nr. 16/1965 lagði greiðluskyldu á fáa aðila vegna starfa sem unnin voru mörgum árum eða áratugum fyrir gildistöku

laganna. Slík afturvirkni íþyngjandi laga braut í bága við grundvallarreglur íslensks sjórnskipunarréttar og lagaákvæðið fékk ekki staðist að því er varðaði afturvirk áhrif þess.

☞ Lífeyrissjóðir. Sératkvæði.

1296

Gjald skv. bráðabirgðalögum nr. 63/1980, sbr. lög nr. 101/1966 um Framleiðslurád landbúnaðarins o.fl., sbr. lög nr. 15/1979, var ákveðið allt að 200% af innkaupsverði. Jafnframt var heimiluð endurgreiðsla gjaldsins samkvæmt reglum sem Framleiðslurád landbúnaðarins ákvæði. Gjaldið var innheimt af kjarnfóðri sem bóndinn Á keypti til bús síns og var það innfalið í verði því sem hann greiddi fyrir kjarnfóðrið. Með lögum nr. 45/1981 var landbúnaðarráðherra falið að ákveða endurgreiðslu gjaldsins að fengnum tillögum framleiðsluráðs. Landbúnaðarráðherra gaf út reglugerð um endurgreiðslu gjaldsins nr. 491/1981 sem birtist í B-deild Stjórnartíðinda 2. október. Á hafði mótmælt gjaldtökunni. Í máli því sem Á höfðaði á hendur Framleiðsluráði landbúnaðarins (F) og landbúnaðarráðherra og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs (R) til endurgreiðslu gjaldsins taldi hann að um væri að ræða ólögmæta skattlagningu sem byggðist á ákvörðun Framleiðsluráðs landbúnaðarins og landbúnaðarráðherra, en slíkt framsal á valdi til skattlagningar samrýmdist ekki ákvæðum stjórnarskrárinnar. – Kjarnfóðurgjaldið var skattur í skilningi 40. gr. stjórnarskrárinnar. Með því að ákveða gjaldið svo hátt sem gert var en heimila jafnframt endurgreiðslu gjaldsins að hluta „eftir reglum sem framleiðslurád ákveður“ var skattlagningarvaldið í reynd hjá F. Slíkt framsal Alþingis á skattlagningarvaldi til óæðra stjórnvalds, sem þar að auki var skipað með þeim hætti sem F var, braut í bága við ákvæði 40. gr. stjórnarskrárinnar. Álagning kjarnfóðurgjalds samkvæmt bráðabirgðalögum nr. 63/1980 var því ekki byggð á gildri skattlagningarheimild og gegndi sama máli um auglýsingu nr. 280/1980 svo og reglugerðir nr. 311/1980 og 457/1980 sem byggðust á bráðabirgðalögunum. Kjarnfóðurgjald það sem Á var gert að greiða eftir birtingu reglugerðar nr. 491/1981 2. október 1981, sbr. 21. gr. lag nr. 45/1981 um breyting á lögum nr. 15/1979 var talið réttilega á lagt. F og R var gert að endurgreiða kjarnfóðurgjald það sem Á hafði verið gert að greiða á tímabilinu júlí 1980 til 2. október 1981. Ekki kom fram að Á hefði ótvírætt krafist endurgreiðslu ofgreidds kjarnfóðurgjalds fyrr en með héraðsdómsstefnu. F og R var gert að greiða hæstu innláns-

vexti frá 14. janúar 1982, en stefna var birt 12. og 13. janúar 1982. ☞

Kjarnfóðurgjald. Sératkvæði. 1544

Stjórnsýsla

Verslunin Hagkaup h/f (H) taldi reglur Félags íslenskar bókaútefenda (F) fela í sér brot á lögum um verslun, samkeppnishömlur og óréttmæta verslunarhætti nr. 56/1978. F fór þess á leit við samkeppnisnefnd að hún veitti félaginu undanþágu frá ákvæðum 24. gr. laganna. Hinn 11. nóvember 1981 veitti samkeppnisnefnd F undanþágu frá ákvæðum 21. gr. og 23. gr. laga nr. 56/1978 á grundvelli c. liðar 24. gr. og ákvæð að gera ekki athugasemdir við drög að reglum F um veitingu bóksöluleyfa. H höfðaði mál á hendur verðlagsráði (V) og F til ógildingar á samþykkt samkeppnisnefndar frá 11. nóvember 1981. Málssóknin var m.a.byggð á því að samkvæmt ákvæði 47. gr. laga nr. 56/1978 og meginreglum laga hefði stofnuninni borið að ráðgast við H áður en samþykktin var gerð og gefa fyrirsvarsmanni verslunarinnar kost á að koma sjónarmiðum sínum á framfæri. – Í 51. gr. laga nr. 56/1978 er ekki kveðið nákvæmlega á um hvernig birta skuli ákvarðanir samkeppnisnefndar. Almenn birting er ekki skilyrði þess að þær bindi þann sem um þær er kunnugt. Ákvörðun samkeppnisnefndar var þess háttar að hvorki bar að ógilda hana vegna ákvæða laga nr. 64/1963 né vegna ákvæða 51. gr. laga nr. 56/1978 enda hafði hún verið tikynnt umsækjanda sjálfum, F, sem síðan hafði kynnt H aðalefni hennar. Þá hafði nefndin á fyrra stigi haft afskipti af ágreiningi H og F og kynnt sér sjónarmið beggja áður en ákvörðun var tekin. Ítarlegar greinargerðir F lágu fyrir en ekki varð séð að nefndin hefði gefið öðrum kost á að skila skriflegum greinargerðum eins og mælt er fyrir um í 47. gr. laga nr. 56/1978. H hafði komið sjónarmiðum sínum að í dómsmálinu en hafði ekki sýnt fram á að ákvörðun samkeppnisnefndar hefði verið byggð á ófullnægjandi upplýsingum eða ólögmatum sjónarmiðum. Ákvörðun nefndarinnar var að formi til undanþága frá lögum til handa F og ívilnandi stjórnvaldsathöfn. Þótt H hefði upphaflega vakið athygli verðlagsyfirvalda á því að reglur F væru ekki í samræmi við ákvæði laga nr. 56/1978, þótti verslunin ekki með því eða öðrum hætti hafa orðið beinn málsaðili að erindi F fyrir samkeppnisnefnd. Því voru ekki talin efni til að telja ákvörðun samkeppnisnefndar óskuldbindandi gagnvart F vegna ákvæða 47. gr. laga nr.

56/1978. F og V voru sýknuð af kröfum H. ☞ Samkeppnishömlur.
Sératkvæði.

625

S h/f var þann 30. mars 1977 veitt sérleyfi á leiðinni Reykjavík – Selfoss – Grímsnes – Laugardalur – Biskupstungur frá og með 1. maí 1978 til 1. mars 1982. Þrátt fyrir þetta hélt Ó, sem áður hafði sérleyfi á leiðinni, áfram akstri á hluta hennar. Samkomulag varð um það 28. mars 1979 milli S h/f, Ó og samgönguráðuneytisins (R) að Ó fengi að aka leiðina Reykjavík-Laugardalur-Reykjavík um Hellisheiði, Grímsnes og Laugarvatn á tímabilinu 1. apríl 1979 til 1. mars 1980. Samkomulagið var framlengt til 1. mars 1982. Í samkomulaginu var tekið fram að S h/f segði ekki upp sérleyfi sínu og héldi því sérleyfisréttindum á leiðinni. Jafnframt lýsti R því yfir að S h/f tapaði engum rétti til sérleyfisleiðar þeirrar sem það fékk 30. mars 1977 þrátt fyrir niðurfellingu ferða, enda væri hún tímabundin. Hinn 10. mars 1982, er fyrra sérleyfið var runnið út, veitti R hlutafélagi sem bar nafn Ó, Ó h/f, sérleyfi á leiðinni Reykjavík-Selfossvegamót-Grímsnes-Laugarvatn-Laugardalur-Geysir-Gullfoss-Reykjavík um Laugardal. S h/f hafði sótt um sérleyfi á þessari leið ásamt þremur öðrum sérleiðum. Sérleyfi á þeim þremur leiðum var veitt félaginu. Í máli því, sem S h/f höfðaði gegn Ó h/f og R var þess krafist, að veiting sérleyfis á umræddri leið til Ó h/f yrði dæmd ógild og R gert skylt að veita S h/f sérleyfi á leiðinni. – Dæmt var að S h/f hefði verið veitt sérleyfi á umræddri leið og hefði samkomulagið frá 28. mars 1979 ekki breytt því. Leyfi það sem Ó var veitt hefði verið persónulegt, tímabundið og óframseljanlegt. S h/f fullnægði skilyrðum 4. mgr. 1. gr. laga nr. 83/1966 sem í gildi voru í mars 1982. Stjórnvaldsathöfn sú sem fólst í veitingu sérleyfisins til Ó h/f var ólögmæt stjórnvaldsathöfn sem fella bar úr gildi. Ekki var unnt að verða við þeirri kröfu S h/f að skylda samgönguráðherra til að veita félaginu umrætt sérleyfi þótt óheimilt hafi verið að veita það öðrum. Veiting sérleyfisins til Ó h/f var því felld úr gildi.

☞ Leigubifreiðar.

854

P seldi A, B, C, og D jörð sína en hélt eftir 10 ha spildu. Hreppsnefnd V-hrepps féll frá forkaupsrétti sínum að jörðinni og í yfirlýsingu hennar sagði að P væri heimilt að taka undan sölnunni 10 ha lands fyrir sumarbústað fyrir sig og skyldulið sitt. P seldi tveimur fósturdætrum sínum 1 ha hvorri úr umræddri spildu og veitti oddviti V-hepps annarri þeirra, S, leyfi til að reisa sumarbústað á spildu hennar. Er hún hugðist reisa bústaðinn fengu A, B, C og D lagt

lögbann við því. – Ósannað var að þær takmarkanir hefðu verið gerðar á eignarrétti P að landspildunni, sem hann hélt eftir við söluuna, að ekki mætti reisa þar nema en eitt sumarhús. P og S voru sýknuð af kröfum A, B, C og D og lögbannið felld úr gildi.

☞ Jarðakaup.

1011

Iðnaðarráðuneytið (I) gerði bæjarstjórn Hafnarfjarðarkaupstaðar (H) grein fyrir því með bréfi 10. maí 1976 að það væri reiðubúið til að beita sér fyrir því að ákveðinn hluti af framleiðslugjaldi álbræðslunnar í Straumsvík rynni til kaupstaðarins með fyrirvara um endurskoðun á tveggja ára fresti með hliðsjón af breytingum á fasteignaskatti. Með vísan til þessa samþykkti bæjarstjórnin að undirrita annan viðauka við hafnar- og lóðarsamning milli kaupstaðarins og Íslenska Álfélagsins h/f í trausti þess að samkomulag það sem fram kom í bréfi ráðuneytisins, yrði lögfest. Ekki varð af lögfestingu samkomulags á grundvelli bréfsins en greiðslur voru inntar af hendi samkvæmt efni þess. Hinn 5. nóvember 1982 ritaði fjármálaráðuneytið H bréf þess efnis að við skiptingu álgjalds ársins 1981 hefði verið tekið tillit til kostnaðar við athugun á starfsemi álversins þannig að kostnaðurinn hefði verið dreginn frá gjaldinu áður en því var skipt milli rétthafa. Við skil á framleiðslugjaldinu fyrir mánuðina ágúst og september 1982 voru kr. 595.261,00 dregnar frá hlut H. H mótmælti þessu sem broti á samkomulagi aðila. Samkvæmt yfirliti ríkisbókhalds var hluti H af kostnaði við eftirlit með starfsemi álversins á árinu 1981 lækkaður í kr. 509.725,00. H höfðaði mál á hendur iðnaðarráðherra og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs til heimtu þeirrar fjárhæðar. – Fram kom að þegar viðræður aðila fóru fram á árinu 1976 hefði komið upp ágreiningur um sams konar frádrátt kostnaðar og nú var deilt um. H lét kröfur vegna þess ágreinings niður falla. Virtist ekkert hafa verið um þetta rätt í samningaviðræðunum. H gat ekki byggt á því að um það hefði verið samið að hann ætti að fá sinn hluta af framleiðslugjaldinu án frádráttar kostnaðarins. Kröfu H var hafnað. ☞ Framleiðslugjald af áli. Sératkvæði.

1389

Strok

Fanginn R strauk úr fangelsi ásamt öðrum fanga. R braust inn í myndbandaleigu og stal myndbandstæki. Sakfelld var skv. 244. gr. og 110. gr. alm. hgl. Refsing fangelsi í 8 mánuði. ☞ Þjófnaður. Sératkvæði

1410

Tékkar

- Þ notaði ýmist sjálfur eða afhenti öðrum til notkunar í lögskiptum fjölda falsaðra tékka á stolnum eyðublöðum sem varðaði við 155. gr. alm. hgl. Ákvæði héraðsdóms um dráttarvexti af skaðabótum var ómerkt og dráttarvaxakröfu vísað frá héraðsdómi. ☞ Skjalafals. . 394
- H var sakfelldur fyrir útgáfu tékka á reikning sinn án þess að næg innstæða væri á honum. H var gerð refsing skv. a lið 73. gr. laga nr. 94/1933, sbr. 1. gr. laga nr. 35/1977. H var í sama máli sakfelldur fyrir fjársvik. 1370

Tilraun

- H viðurkenndi að hafa leitað á stúlkuna Ó sem stödd var á heimili hans. Ó bar ekki áverka eða önnur sýnileg ytri merki um að hún hefði lent í átökum en ástand hennar og hegðun, er hún kom hálfnakín í hús í nágrenninu að nóttu til, bentu eindregið til þess að eitthvað mjög alvarlegt hefði komið fyrir hana. H var sakfelldur samkvæmt 1. mgr. 194. gr., sbr. 20. gr. alm. hgl. Refsing H var ákveðin fangelsi 10 mánuðir, þar af 7 mánuðir skilorðsbundnir. Sératkvæði. 300
- H braust í þjófnaðarskyni inn í íbúð konunnar K að nóttu til. H réðst á K er hún vaknaði og misþyrmdi henni. H var sakfelldur samkvæmt 244. gr. sbr. 20. gr., og 1. mgr. 217. gr. alm. hgl., sbr. 10. gr. laga nr. 20/1981. H var dæmdur til að greiða K bætur fyrir fjártjón og miska sem ákveðnar voru í einu lagi.
- ☞ Líkamsárás. 1260

Tolllagabrot

- G var, auk annara ákæruatriða, sakfelldur fyrir að hafa tekið með ólög-mætum hætti úr tollvörugейmslu 16 vörusendingar án þes að greiða áður af þeim tilskilin aðflutningsgjöld. Það varðaði við 1. mgr. 60. gr., sbr. 61. gr. laga nr. 59/1969 um tollheimtu og tollleftirlit, sbr. lög nr. 71/1976. ☞ Fjársvik. Sératkvæði 692
- F hafði við komu sína til landsins gengið um tollhlið merkt grænu skilti með áletruninni: „Enginn tollskyldur varningur.“ Við leit í farangri F fann tollvörður nýtt myndsegulbandstæki. – F var sakfelldur fyrir að hafa ekki framvísað myndsegulbandstækinu með tilskildum hætti. Brot hennar varðaði við 1. mgr. 61. gr. og 71. gr. laga um tollheimtu og tollleftirlit nr. 59/1969, sbr. 2. gr. laga nr. 71/1976, sbr. 1. gr. og 5. gr. reglugerðar nr. 356/1982, sbr. reglugerð nr. 145/1983.

F var gert að greiða sekt. Tækið var gert upptækt til ríkissjóðs með heimild í ákvæði 1. mgr. 72. gr. laga nr. 59/1969, sbr. 5. gr. i.f. reglugerðar nr. 356/1982. Sératkvæði	1056
A, skipverji á b/v H, flutti hljómlutningstæki um borð í skipið sem var á förum til Reykjavíkur. B, skipsfélagi A, tók að sér að beiðni hans að koma tækjunum fyrir um borð í skipinu en A fór ekki með skipinu. Varningur þessi var ekki á lista yfir farm skipsins og hafði ekki verið gefinn upp við tollyfirvöld. Var litið svo á tækin hefðu verið í umsjá B á leiðinni og að honum hefði borið skylda til að annast um að þau yrðu tollafgreidd með löglegum hætti. Með því að láta það undir höfuð leggjast braut B gegn 1. mgr. 60. gr. laga nr. 59/1969, sbr. 2. mgr. 62. gr. s.l. og skv. 1. mgr. 61. gr. laganna var S gert að greiða sekt. Hljómflutningstækin voru gerð upptæk til ríkissjóðs. Sératkvæði.	1275
Lögregluvarðstjórinn K rauf tollinnsigli á geymslu í skipi er hann var þar staddur í frítíma sínum og tók þar áfengi með leyfi skipstjóra. K og tveir starfsfélagar hans, sem einnig voru um borð í skipinu í frítíma sínum, höfðu áfengið á brott með sér og neyttu þess. Í því skyni að leyna brotinu sótti K innsiglisáhöld tollgæslunnar á lögreglustöðina og innsiglaði geymsluherbergið að nýju. Atferli K varðaði við 65. gr. laga nr. 59/1969, 1. mgr. 60. gr., sbr. 61. gr. tolllaga, 3. gr., sbr. 33. gr. áfengislaga nr. 82/1969 og 1. mgr. 1. gr., sbr. 15. gr. laga nr. 63/1969. K framdi brot sín með misnotkun stöðu sinnar sem opinber starfsmaður og var refsing hans ákveðin varðhaldi í 2 mánuði. ☞ Brot í opinberu starfi.	1363

Umboðsmenska

P var umboðsmaður dagblaðsins D í kaupstaðnum S. Hann sá um alla dreifingu til áskrifenda, tók upp lausasölu á blaðinu og skipulagði störf varðandi umboðsmennskuna. Við sameiningu D og dagblaðsins V var P sagt upp umboðsstarfinu fyrirvaralaust. – Við uppsögnina varð P, sem ráðinn var ótímabundið, fyrir tjóni sem D bar skaðabótaábyrgð á þótt samningar aðila kvæðu ekki á um hvernig með skyldi fara ef til fyrirvaralausrar uppsagnar á umboðsmennskunni kæmi. ☞ Skaðabætur.	539
--	-----

Umferðarréttur

Ó seldi lóðir úr landi sínu undir sumarbústaði og keypti T eina þeirra.

Um lóðina lá vegslóði er ýsmir sumarbústaðaeigendur notuðu til að komast að bústöðum sínum. Í samningum Ó og T var gert ráð fyrir að vegur þessi yrði lagður niður. Nokkrum árum síðar girti T yfir veginn. Sumarbústaðaeigendur (S) sem notað höfðu veginn kröfðust þess að T yrði gert að fjarlægja vegartálmann að viðlögðum dagsektum. – Það var ósannað að Ó hefði selt S umferðarrétt gagnert um þennan veg enda hefði þeim verið séð fyrir öðrum umferðarleiðum að sumarbústöðum sínum er ekki þóttu valda þeim verulegum óþægindum. T var því sýknaður af kröfum S.

☞ Vegir. 1189

Uppboð

Sjá: Nauðungaruppböð

Uppboðsafsal

Uppboðspoli, H, skaut til Hæstaréttar útgáfu uppböðsafsals til uppböðs-kaupanda, T, og krafðist þess að það yrði fellt úr gildi. Ákvörðun uppböðshaldara um útgáfu uppböðsafsalsins hafði áður verið kærð til Hæstaréttar sem vísaði kærinni frá dómi. Reglulegur áfrýjunar-frestur, sbr. 2. mgr. 4. gr. laga nr. 57/1949, var liðinn er uppböðshaldari gaf út uppböðsafsalið. H byggði kröfu sína á því að fjalla hefði átt um uppböðsafsalið á uppböðsþingi sem aðilum uppböðins væri gefinn kostur á að sækja. Auk þess hefði uppböðskaupandi ekki efnt uppböðskaupin þar sem hann hefði ekki greitt uppböðs-verðið á réttum tíma og ekki greitt vexti af því. – H átti rétt á að áfrýja afsalsgerningnum sjálfum þótt kærumáli hans út af ákvörðun um útgáfu afsalsins hefði verið vísað frá Hæstarétti. Úrskurði uppböðsréttar um að T hefði efnt uppböðsskilmálana og að taka ætti til greina kröfu hans um útgáfu uppböðsafsals var ekki áfrýjað til Hæstaréttar lögum samkvæmt. Hann var því bindandi um úrslit sakarefnis þess sem þar var fjallað um. Uppböðshaldara var því heimilt að gefa út uppböðsafsal til T, enda ekki skylt að kveðja aðila uppböðsins til þinghalds þess eins og málum var komið. Kröfu H um að uppböðsafsalið skyldi fellt úr gildi var því hafnað. Málskostnaður var látinn niður falla. Sératkvæði

Uppboðsheimild
Sjá: Nauðungaruppböð

Uppskrift
Sjá: Skiptamál

Upptaka eigna
Sjá: Eignaupptaka

Útburðargerðir

B krafðist að sér yrði með beinni fúgetagerð fengin umráð kjallara húss sem hann væri einn þinglýstur eigandi að og að bornir yrðu út munir sem C, D, E, F og G kynnu að eiga þar. Þeir mótmæltu framgangi gerðarinnar og kváðust hafa byggt kjallarann sameiginlega með B. Þeir hefðu höfðað mál gegn B til viðurkenningar á eignarrétti sínum og bæri að synja um framgang gerðarinnar á meðan úrslit þess máls væru óráðin. Fúgeti lét gerðina ná fram að ganga á ábyrgð B. – Er málið var dæmt í Hæstarétti hafði dómur gengið þar í máli því sem þeir C, D, E, F og G höfðuðu til viðurkenningar á eignarrétti sínum að kjallarannum. Dæmt var að kjallarinn væri óskipt sameign allra aðilanna. Með þeim dómi var grundvöllur fyrir framgangi innsetningargerðarinnar fallinn niður. Hin áfrýjaða gerð var því felld úr gildi. ☞ Bein fúgetgerð. Sératkvæði

1257

Útivist

1. Fyrir Hæstarétti:	1, 21, 224, 225, 475, 563, 691, 1017,
1018, 1019, 1020, 1022, 1023, 1924,	1359
2. Í héraði:	247, 320, 539,	880

Vátrygging

Eiginmaður E fúrst með m/b H 30. apríl 1979. Áhöfn skipsins var tryggð hjá Samábyrgð Íslands á fiskiskipum (S) skv. lögum nr. 25/1977. Í 1. gr. laganna er kveðið á um að þegar breyting verði á vikukaupi í almenntri verkamannavinnu skuli ráðherra innan 6 mánaða breyta fjárhæð bóta. Með auglýsingu 23. nóvember 1978 voru hækkanir

ákveðnar í samræmi við það. Síðasti dagur hækkunar dánarbóta skv. auglýsingunni var tiltekinn 1. september 1978 og var fjárhæð þeirra ákveðin grk. 4.027.000. Með auglýsingu 22 júní 1979 voru ákveðnar hækkanir á dánarbótum 1. desember 1978, 1. mars 1979 og 1. júní 1979 og nam fjárhæð dánarbóta þá grk. 5.093.000. E og börn hennar fengu greiddar dánarbætur samkvæmt auglýsingunni frá 23. nóvember 1978. E taldi að dánarbætur hefði átt að greiða skv. auglýsingunni frá 22. júní 1979. – Fjárhæð dánarbóta breyttist ekki sjálfkrafa heldur bar ráðherra breyta fjárhæðinni. Þrátt fyrir skýlaus ákvæði laga hafði ráðherra ekki breytt fjárhæð dánarbótanna. Óbirtum fyrirmælum varð ekki beitt skv. 7. gr. laga nr. 64/1943 og var S rétt að greiða dánarbætur svo sem gert var.

75

Vegir

Ó seldi lóðir úr landi sínu undir sumarbústaði og keypti T eina þeirra.

Um skika þennan lá vegslóði sem ýmsir sumarbústaðaeigendur notuðu til að komast að bústöðum sínum. Í samningum Ó og T var gert ráð fyrir að vegur þessi yrði lagður niður. T girti nokkrum árum síðar yfir veginn. Sumarbústaðaeigendur(S) er notað höfðu veginn kröfðust þess að T yrði gert að fjarlægja vegartálmann að viðlögðum dagsektum. – Það var ósannað að Ó hefði selt áfrýjendum umferðarrétt gagngert um þennan veg enda hefði þeim verið séð fyrir öðrum umferðarleiðum að sumarbústöðum sínum er ekki þóttu valda þeim verulegum óþægindum. T var því sýknaður af kröfum S. ☞ Umferðarréttur.

1189

Verksamningar

G og húsfélagið M gerðu með sér verksamning um að G gengi frá bifreiðastæðum við rað- og fjölbýlishús M. Var samið um heildarverð fyrir verkið, grk. 14.582.900, er greitt skyldi að hluta við undirritun verksamningsins, önnur greiðslan skyldi innt af hendi á verk tímanum og þriðja greiðslan við lok verksins. Í verksamningnum var ákvæði um að verðið miðaðist við verðlag við undirritun samningsins en ef verðhækkanir yrðu áður en verkinu lyki áskildi G sér aukabókun í samræmi við það. Dagsektir voru ákveðnar 0, 25% af heildverðinu eða grk. 36.407, 00 á dag væri verkinu ekki lokið fyrir 1. september 1979. M innti af hendi greiðslur samtals að fjárhæð grk. 11.149.034 en neitaði frekari greiðslum vegna þess að G hefði ekki skilað verkinu á umsömdum tíma. G krafðist eftirstöðva

samningsverðsins að frádregnum dagsektum í 25 daga. M krafðist skaðabóta úr hendi G vegna vanefnda hans þar sem verkið hefði ekki verið unnið í samræmi við þau gögn sem unnið skyldi eftir auk þess sem vinnubrögð hefðu verið óvönduð. M fékk dómkvadda matsmenn til að lýsa nauðsynlegum úrbótum og meta kostnað við þær. Sú fjárhæð nam gkr. 345.000. – G var talinn eiga rétt á nokkurri aukabóknun vegna verðhækkana á samningstímanum. Verkinu var hins vegar stórlega áfátt og var G gert að greiða M skaðabætur að fjárhæð 50.970 krónur samkvæmt mati héraðsdóms sem skipaður var sérfróðum samdómendum. Sératkvæði.

59

R tók að sér byggingarframkvæmdir fyrir F. Samkvæmt verksamningi keypti R verktryggingu hjá váttryggingarfélaginu A að fjárhæð 400, 000 krónur til tryggingar því að hann stæði við skuldbindingar sínar samkvæmt verksamningnum. R vanefndi verksamninginn og tilkynnti F að hann gæti ekki haldið verkinu áfram. F krafðist greiðslu tryggingarfjáris og lét fylgja lauslega greinargerð um forsendur kröfunnar en nákvæmara uppgjör færi fram síðar. R samþykkti úttekt F á stöðu verksins með fyrirvar um einstaka þætti. Var gengið frá uppgjóri þar sem fram kom að tjón F vegna vanefnda R næmi 513.506 krónum. R ritaði F skömmu síðar bréf og taldi skaðabótakröfuna ekki eiga við rök að styðjast. R krafðist lögbanns við því að A greiddi F tryggingarféð við svo búið og þar til viðhlítandi gögn lægju fyrir um meint fjártjón F. A krafðist þess að synjað yrði um framgang lögbannsins og lýsti sig reiðubúið til að greiða tryggingarfjárhæðina þegar í stað. Fógeti lagði á lögbann að kröfu R. Í máli til staðfestingar lögbanninu krafðist R þess að A væri óheimilt að greiða tryggingarfjárhæðina á grundvelli þeirra gagna sem fyrir lágu. A krafðist þess að synjað yrði um staðfestingu lögbannsins og skoraði á F að veita sér styrk í málinu samkvæmt 52. gr., sbr. 50. gr. laga nr. 85/1936. F lét sækja þing og krafðist þess að synjað yrði um staðfestingu lögbannsins. – F hafði hvorki gerst aðili málsins með stefnu skv. 50. gr. laga nr. 85/1936 né bókun í þingbók skv. 104. gr. laganna og var því ekki aðili málsins. Kröfu hans var vísað frá héraðsdómi og áfrýjun hans vísað frá Hæstarétti. Það var á valdi A hvort félagið greiddi F meira fé en því kynni að vera skylt samkvæmt verktryggingunni og kynni að geta framkafið R um. Því brast skilyrði til að R fengi lagt lögbann við því að A greiddi kröfu F. A var sýknað af kröfu R og kröfunni

um staðfestingu lögbannsins var vísað frá Hæstarétti. ☞ Aðild.	
Sératkvæði	128
H tók að sér að reisa hús fyrir A. Ágreiningur reis um greiðslu verklauna. A taldi sig eiga skaðabótakröfu til skuldajafnaðar vegna galla og tafa á verki H. Skaðabótakröfu A var hafnað.	354

Vextir

Með dómi Hæstaréttar var vaxtaákvæði héraðsdóms breytt.	513
Kjarnfóðurgjald var skattur sem ekki var lagður á samkvæmt gildri skattlagningarheimild. Á, sem gert hafði verið að greiða gjaldið, hafði ekki ótvírætt krafist endurgreiðslu ofgreidds kjarnfóðurgjalds fyrr en með héraðsdómsstefnu sem birt var 12. og 13. janúar 1982. Framleiðsluráði landbúnaðarins, landbúnaðarráðherra og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs var gert að greiða Á ofgreitt kjarnfóðurgjald með hæstu innlánsvöxtum frá 14. janúar 1982. ☞ Stjórnarskrá. Sératkvæði.	1544

Vinnusamningar

Verkakonan A hafði starfað í fiskvinnslustöð F h/f í meira en tvö ár. F h/f tilkynnti A að hún yrði tekin af launaskrá skv. heimild í 3. gr. laga nr. 16/1958 en vonast var til að vinnsla gæti hafist að nýju hið allra fyrsta. Aðrar verkakonur fengu sams konar bréf. – Fram kom að F h/f var komið í mikla skuld við útgerðarfyrirtæki sem seldi því fisk til vinnslu. Var svo komið að ekki var lengur hægt að greiða fyrir hráefni. Fyrir lá að hlé yrði á viðskiptunum og var fyrirsjáanlegt að hráefnisskortur yrði hjá F h/f. Langvarandi taprekstur hafði verið hjá fyrirtækinu, það var í peningaþrotum og lánaufyrirgreiðsla stöðvuð. F h/f var því heimilt að taka F af launaskrá án þess að slíta ráðningarsamningi skv. 3. gr. laga nr. 19/1979 á meðan unnið var að því að skapa fiskiðjuverinu möguleika til að afla hráefnis. Bæði orðalag lagagreinarinnar og aðdragandinn að setningu laganna þóttu styðja þessa niðurstöðu. Þeim virtist ætlað að taka tillit til þess óstöðugleika sem oft er í íslenskum sjávarútvegi og atvinnurekendur fá ekki sjálfir við ráðið. V h/f var sýknað af kröfum F. ☞ Sératkvæði.	30
Ö var ráðinn háseti til einnar veiðiferðar á bv. E í eigu F h/f. Ö var lögskráður 23. júní 1981. Hinn 1. júlí varð hann fyrir slysi við vinnu sína um borð í skipinu. Skipið kom til hafnar 3. júlí og var Ö afskráður. Hann var óvinnufær til 18. ágúst eða í 46 daga. Ö taldi sig	

eiga rétt til svonefndra staðgengilslauna þann tíma, en skipið fór þá fjórar veiðiferðir. F h/f greiddi Ö hins vegar kauptryggingu þann tíma sem hann var óvinnufær vegna slyssins. – Með 1. gr. laga nr. 49/1980 var breytt ákvæði 3. mgr. 18. gr. sjómannalaga nr. 67/1963 til að auka rétt skipverja. Segir þar að skipverji sem veikist eða slasast skuli „eigi missa neins í af launum sínum í hverju sem þau eru greidd“ meðan hann er óvinnufær. Sá réttur sé þó takmarkaður við tvo mánuði. Af þessu leiðir að sjómenn á fiskiskipum, sem veikjast eða slasast meðan á ráðningartíma stendur, skulu halda í tvo mánuði ekki aðeins kauptryggingu heldur og þeim aflahlut, ef því er að skipta, sem þeim hefði borið ef þeir hefðu áfram gegnt þeirri stöðu sem þeir höfðu á skipinu. Skiptir þá ekki máli þótt vist veiks eða slasaðs skipverja hafi átt að ljúka fyrir lok þess tíma samkvæmt ákvæðum ráðningarsamnings eða fyrir uppsögn. F h/f var gert að greiða kröfu Ö. ☞ Sjóveð.

43

P, loftskyeitamaður á togara útgerðarfélagssins B, slasaðis á leið heim frá vinnu er skipið lá í höfn í Reykjavík. Þ krafðist sama kaups og staðgenglar hans fengu á meðan hann var frá vinnu. B hafði greitt P laun samkvæmt kjasamningi FÍL og FÍB. Ákvæði 3. mgr. 18. gr. sjómannalaga nr. 67/1963, sbr. lög nr. 49/1980 gíltu um greiðslur til P á meðan hann var frá vinnu vegna slyssins. Samkvæmt því bar að greiða P staðgengilslaun. ☞ Sjóveð.

315

G, skipverji á togara H h/f, veiktist í veiðiferð skipsins. G hafði farið fram á að fá frí er veiðiferðinni lyki og fengið vilyrði fyrir því. Hann krafðist staðgengilslauna í veikindaförföllum sínum. H h/f taldi G ekki eiga rétt á staðgengilslaunum þar sem hann hefði verið búinn að fá frí í næstu veiðiferð er hann veiktist. – Krafa G var tekin til greina skv. ákvæði 1. ml. 3. mgr. 18. gr. sjómannalaga nr. 67/1963, sbr. 1. gr. laga nr. 49/1980. ☞ Sjóveð.

1360

Vinnuslys

Sjá: Skaðabætur

Vitnaskylda

Ó var ákærður fyrir brot á fíkniefnalöggjöf. Við meðferð málsins bar lögregluáðurinn E að hann hefði fengið upplýsingar um fíkniefnaviðskipti Ó hjá manni sem hann mætti ekki nafngreina. Af hálfu Ó var þess krafist að E nafngreindi mann þennan. Héraðsdómari hafnaði kröfu Ó. – Af skýrslu E mátti ráða að hann hafði

fengið upplýsingarnar gegn fyrirheiti um að skýra ekki frá nafni mannsins sem þær gaf. Hvort upplýsingarnar gætu talist sönnunar-
gögn gegn Ó var mat héraðsdómara við úrlausn málsins. 1436

Vítur

Sjá: Réttarfarsannmarkar og réttarfarsvítur

Þinglýsing

Á lét gera fjárnám í bifreið V hinn 14. júlí 1983. V hafði þá selt B bifreiðina samkvæmt afsali 7. maí 1983 en bifreiðin var þó enn skráð á nafn V í bifreiðaskrá. I lét gera fjárnám í bifreiðinni 18. júlí 1983. Er kom að uppboði á bifreiðinni mótmælti B framgangi þess. – Ákvæði 43. gr. og 2. mgr. 29. gr., sbr. 46. gr. þinglýsingarlaga voru skýrð svo að eignarréttur B, sem ekki var skráður eigandi bifreiðarinnar í ökutækjaskrá, yrði að þoka fyrir þinglýstum dómveðum samkvæmt fjárnámssgerðum. ☞ Bifreiðaskráning 49

Þjófnaður

W braust inn í verslun og stal byssu og skotfærum. Refsað skv. 244. gr. alm. hgl. W var auk þess sakfelldur skv. 225. gr., 1. mgr. 259. gr. og 252. gr. alm. hgl. Refsing ákveðin fangelsi í 5 ár ☞ Rán. Sératkvæði 150

H braust ásamt öðrum inn í söluskemmu og stal varningi. Síðar braust hann ásamt öðrum inn í verslun og stal vörum. Sakfelldur skv. 244. gr. alm. hgl. Refsing ákveðin fangnæsi í 2 mánuði. 622

F stal peningum úr íbúð. Sakfelldur skv. 244. gr. alm. hgl. Refsing ákveðin 2ja mánaða skilorðsbundið fangelsi. 1029

A var, auk annarra ákæruatriða, sakfelldur fyrir þrjá innbrotshjófnaði. Refsing var ákveðin fangelsi í 10 mánuði. ☞ Skjalafals. 1089

H braust að nóttu til inn í íbúð í þjófnaðarskyni og réðst á húsráðanda sem hafði vaknað. H forðaði sér þegar hann varð var við aðra íbúa hússins koma húsráðanda til hjálpar. Aferli H varðaði m.a. við 244. gr., sbr. 20. gr. alm. hgl. ☞ Líkamsárás. 1260

P tók í heimildarleysi tékkhefti á heimili þar sem hann var gestkomandi. Hann notaði þrjú af blöðunum í tékkheftinu með fölsuðum nafnritunum. Ekkert lá fyrir um verðmæti tékkheftisins og ekki var sýnt fram á að það gæti verið andlag þjófnaðar. P var sýknaður af ákæru fyrir brot gegn 244. gr. alm. hgl. en sakfelldur fyrir brot gegn 1. mgr 155. gr laganna. Refsing var ákveðin 60 daga fangelsi skilorðsbundið. ☞ Skjalafals. 1376

Fanginn R strauk úr fangelsi ásamt öðrum fanga. R braust inn í

myndbandaleigu og stal myndbandstæki. Sakfelld skv. 110. gr. og
244. gr. alm. hgl. Refsing fangelsi í 8 mánuði.

☞ Strok. Sératkvæði 1410

Ærumeiðingar

Ummæli í umsögn dómnefndar um rit sem meta skyldi til doktorsvarnar
dæmd ómerk skv. 1. mgr. 241. gr. alm hgl. 1148

Ökuhraði

Sjá: Bifreiðar

Ökuleyfissvipting

Sjá: Bifreiðar

Örorka

Sjá: Skaðabætur

Örorkubætur.

Sjá: Skaðabætur.

VI. YFIRLIT

1. Einkamál:		
a. Áfrýjunarmál, dæmd	119	
b. Kærumál, dæmd	37	
c. Útivistardómar	22	
d. Hafin mál	3	
e. Úrskurðir	2	183
2. <i>Opinber mál:</i>		
a. Áfrýjunarmál, dæmd	53	
b. Kærumál, dæmd	34	87
3. Mál dæmd af þremur hæstaréttardómurum	168	
Mál dæmd af fimm hæstaréttardómurum	101	
Mál dæmd af sjö hæstaréttardómurum	1	270
4. Mál dæmd með varadómara	29	

**Leiðréttingar
við Hæstaréttardóma 1985
LVI bindi**

Bls.	35	12. l.a.n.	les: 87/1971
“	106	6. l.a.o.	les: 58/1960
“	109	9. l.a.o.	les: 58/1960
“	425	8. l.a.o.	les: 66, 1963
“	510	10. l.a.o.	les: 85/1936
“	512	4. l.a.n.	les: 85/1936
“	537	17. l.a.o.	les: 73/1972.
“	557	5. l.a.n.	les: 25. gr.
“	815	11. l.a.n.	les: 85/1936.
“	854	9. l.a.o.	les: Ólögmat stjórnvaldsathöfn.
“	1086	15. l.a.n.	les: 3/1878
“	1089	5. l.a.o.	les: 3/1878.
“	1185	9. l.a.o.	les: Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi.
“	1365	9. l.a.o.	les: 82/1969
“	1382	17. l.a.n.	les: 335, 1983
“	1463	6. l.a.o.	les: 39/1922
“	1478	16. l.a.o.	les: 44, 1948
“	1479	11. l.a.n.	les: 19, 1940